

Previdno pisanje nove strani

BOJAN BREZIGAR

Jozef Oleksy kandidat za novega poljskega premiera

VARSAVA - Poljska vladajoča koalicija se je na torkovem nočnem kriznem sestanku odločila, da za novega predsednika vlade, ki bi tako zamenjal Waldemara Pawlaka, predlaga dosedanjega predsednika spodnjega doma parlamenta 48-letnega Jozefa Oleksyja. S tem se strinja tudi predsednik države Lech Walensa. Tako je Oleksy včeraj že začel pogovore o sestavi novega vladnega kabineta, z Walenso pa naj bi

se po izjavah predstavnika predsednikovega urada sestal najverjetneje že danes. Oleksy je na Poljskem zelo cenjen ekonomist, ki zna sklepati tudi kompromise. Njegova izvolitev pa kaže na spremembe razmerja moči znotraj vladne koalicije, vendar pa se bosta morali Pawlakova Poljska kmečka stranka in Zveza demokratične leveice sele dogovoriti o razdelitvi ministrskih mest.

Milan osvojil super pokal

MILAN - Nogometasi Milana so z zmago nad Arsenalom z 2:0 (prva tekma v Londonu se je končala 0:0) tretjič v svoji zgodovini osvojili evropski super pokal. Milan je bil ves čas srečanja izrazito boljši tekmelec, njegova zmaga pa bi lahko bila še višja, če bi bili napadalci bolj natančni. Strelca zadetkov sta bila Boban v 41. in Massaro v 64. minuti, na drugi strani pa Anglesi niso niti enkrat resneje ogrozili Rossijevih vrat.

Na 26. strani

RIM / SREČANJE MED ZUNANJIMA MINISTROMA THALERJEM IN AGNELLIJEVO

Zmerni optimizem

Zastopnika obeh ministrov bosta sestavila seznam odprtih medsebojnih vprašanj

ITALIJA / DANES ODLOČITEV?

Prodi ali Berlusconi: Ljudska stranka izbrala pot čakanja

RIM - Ljudska stranka se se ni odločila med Prodiem in Berlusconijem. Na seji strankinega vodstva je prevladal kompromis, ki zadovoljuje tako tajnika Buttiglioneja (na sliki), kot notranjo levico. Odločitev pripada sedaj vsedržavnega svetu, ki naj bi se stal danes, sejo pa bodo morda odložili. V stilu, ki močno spominja na bivšo Krščansko demokracijo, je v Ljudski stranki za sedaj prevladala pot čakanja...

Tajnik Demokratične stranke leve Massimo D'Alema je medtem pozval vse stranke, naj ne ovirajo Dinijeve vlade in naj ji omogočijo, da izpelje kratkoročni program. DSL racuna na politične volitve jeseni.

Na 3.strani

RIM - Pogovor v tvor-nem prijateljskem vzdušju. Tako sta slovenska in italijanska stran ocenili včerajšnje srečanje med slovenskim zunanjim ministrom Zoranom Thalerjem in sefom italijanske diplomacije Susanno Agnelli.

Pogovor med novima zunanjima ministroma Slovenije in Italije je bil prvo srečanje na visoki ravni med Rimom in Ljubljano po več mesecih hladnih odnosov, ki so sledili spodletelemu poskusu dogovarjanja v Ogleju. Ministra sta govorila o vseh odprtih vprašanjih med državama (precej časa sta namenila manjšinam) in ne samo o bremenih preteklosti, ki so odnose med državama zapeljala v slepo ulico. Dogovorila sta se, da bosta v kratkem času imenovala posebna pooblaščenca, ki bosta morala sestaviti seznam odprtih problemov in predlagati rešitve, ki naj bi spodbudile tvorno pogajanje.

Prihodnji tedni bodo pokazali, ali se je v odnosih med Ljubljano in Rimom začelo novo poglavje. Včerajšnji pogovor pa je bil poskus, da bi s

Presernom mejak ne bil vrag, ampak sosed.

Pred odhodom v Ljubljano se je Zoran Thaler srečal s predsednikom zunanje-politične komisije Gianfrancom Migonejem, ki je z nedavnim obiskom v Ljubljani prispeval k prebijanju ledu v odnosih med državama, nato pa obiskal sefa vatikanske diplomacije msgr. Jeana Louisa Taurana.

Na 2. strani

Milje: Zelena luč za skladišča plina

TRST - Dezelna vlada je včeraj prizgala zeleno luč za gradnjo skladišč utekočinjenega plina (GPL) na območju nekdanje rafinerije Aquile v miljski občini. Sklep bo gotovo sprožil polemike, saj v Miljah in v Trstu marsikdo odločno nasprotuje temu gospodarskemu načrtu. Dezelna je naredila ta korak po povoljnem mnenju ministrstva za okolje.

Na 5.strani

GORICA / V ORGANIZACIJI ZSKD IN ZSKP

Skupna Prešernova proslava dokaz naše življenjskosti

GORICA - Mladostna ustvarjalnost, svežina in samozavest so prvine, ki so označile sinočnjo osrednjo gorisko proslavo ob dnevu slovenske kulture. Večer sta skupaj organizirali obe nasi kulturni zvezi, ZSKD in ZSKP, izvedbo programa pa so zaupali mladim. Clani Gledališke šole in Odra 90 so uprizorili gledališki recital, ki je ponudil neobičajen splet poezije, glasbe, mimike in drugih gledaliških prvin.

Slavnostni govornik Ales Doktoric je prispeval svoj pogled mladega kulturnika na vprašanje slovenstva v času in prostoru, kjer živimo. Pri tem je podčrtal potrebo po integraciji in vključevanju v širši kontekst, kar je se zlasti naše poslanstvo v tem obmejnem prostoru in ne pomeni izgube lastne nacionalne identitete, temveč daje tej identiteti smisel.

Ob vsem tem pa je seveda treba opozoriti, da obstajata dva sklopa problemov. Prvi zadeva večstranske odnose med Slovenijo in Evropsko zvezo, ki jih je Italija zaustavila. Drugi zadeva dvostranske odnose, z italijansko zahtevno v zvezi z imetjem istrskih beguncev, pa tudi s pritiski na slovensko manjšino v Italiji, ki je postala nekakšen talec v dvostranskih odnosih.

Začeti razpravljati na novo o dvostranskih odnosih očitno ne pomeni več strogega povezovanja dvostranskih odnosov z večstranskimi; vendar to tudi ne more pomeniti, da bo odslej tekla razprava samo po enem tiru, drugi pa bo čakal. Dvotirnost naj bi bila torej beseda, ki naj bi odslej označevala odnose med državama, omogočila začetek pogajanj za pridruženost članstvo Slovenije v EZ, obenem pa tudi začetek pogovorov o vseh odprtih medsebojnih vprašanjih, očitno tudi onih, ki so se zelo sporna.

Optimizem in odprtost, torej, vendar brez evforije in se zlasti brez pretiravanj. To razberemo tudi iz skoraj mimogrede povedanega sporočila, da ministra včeraj nista podpisala ničesar. Besede, ki zgovorno potrjujejo, da se stran odnosov med državama tokrat piše drugače.

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Deželne volitve 23. aprila?

Deželnih volitev ni mogoče odložiti, je dejal včeraj premier Dini in kot možni datum navedel 23. april.

Stran 2

Proslave po šolah in društvih

Ob dnevu slovenske kulture so včeraj priredili po šolah in kulturnih društvih številne Prešernove proslave.

Stran 4

Razprava o šolstvu v Gorici

Kljub dolgi razpravi v občinskem svetu v Gorici se ni prave strategije za reševanje šolskih vprašanj, pač pa se za slovenske šole odpirajo nove dileme.

Stran 9

Federalizem v novem manevru

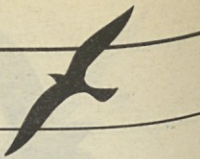
Finančni minister Fantozzi je napovedal, da bo novi gospodarski manever že vseboval nekaj davčnega federalizma.

Stran 11

Keramika in slike Rada Jagodica

V goriskem Kulturnem domu te dni razstavlja tržaski ustvarjalec Rado Jagodic, ki je tokrat dal na ogled keramične kipe in plošče, slike večjega formata in novejša grafike.

Stran 15

RIM / PO DALJŠEM PREMORU OBNOVLJENI ITALIJANSKO-SLOVENSKI ODNOSI

Zmerni optimizem po srečanju med Thalerjem in Agnelliјеvo

RIM - Ne vrag, le sosed naj bo mejak. Verz iz Prešernove zdravice dobro ponazarja temo, o kateri se pogovarjala zunanja ministra Slovenije in Italije Zoran Thaler in Susanna Agnelli, ki sta se včeraj srečala v Rimu, da bi po dolgem obdobju hladu preverila, ali je mogoče v medsebojnih odnosih spodbuditi odjugo.

Včerajšnje srečanje med Thalerjem in Agnelliјеvo se je nekoliko oddaljilo od ustaljenega diplomatskega protokola. Po svoje je to razumljivo, saj je bilo srečanje bolj priložnost za prvi politični in osebni stik med Thalerjem in Agnelliјеvo, ki sta oba prisla na celo diplomacijo le pred nekaj dnevi. In tudi to jima je

bilo v spodbudo, da sta odnose med Rimom in Ljubljano skusala obravnavati kot bel, se nenapisan list.

Italijanska stran je za včerajšnje srečanje sestavila številčno in strokovno krepko delegacijo, ki pa dejansko ni prisla do besede. Komaj sta se delegaciji zbrali na italijanskem zunanjem ministrstvu v palaci Farnesine, je Susanna Agnelli »mladega kolego«, kot ga je sama nagovorila, odvedla v svojo pisarno na pogovor na stiri oci. Predvideno je bilo, da bo pogovor trajal 15 do 20 minut, dejansko pa sta se ministra pogovarjala skoraj 45 minut. Ko sta spet stopila v salon, kjer so čakali člani delegacij, so funkcionarji omogočili televi-

zijskim snemalcem in fotografom, da so posneli omizje. Cas je bil za reporterje zelo omejen (komaj dve minuti), zato je bilo tem večje precečenje novinarjev, ko so niti deset minut potem opazili, da se delegaciji že dvigujeta od mize in odhajata na obed.

Kaze, da je Susanna Agnelli v nekaj minutah povzela to, kar sta se s Thalerjem pogovarjala na stiri oci. Če je slovenski kolega potrdil pravilnost njenega povzetka, je Agnelliјеva nekoliko retorično vprašala za morebitne pripombe (kar očitno naj bi pomenilo, da jih ne želi), in ker pripomb ni bilo, je vse prisotne povabila na kosilo.

Italijanska stran - kot je sicer že vnaprej pove-

dala - je bila zelo skopa z informacijami. Glasnik Farnesine Maurizio Moreno je povedal le, da je bilo vzdusje tvorno in da pogovor ni imel značaja pogajanja. Dodal je se, da bosta ministra imenovala vsak svojega pooblaščenca (»Bosta desni roki ministrov in obeh vlad,« je dejal Thaler), ki naj bi sestavila seznam vseh odprtih vprašanj in skusala predlagati rešitve, ki naj bi omogočile konkretno napredovanje pogajanja med Italijo in Slovenijo.

Nekoliko manj zapeta je bila slovenska stran, ki je ocenila, da mora povedati kaj več tudi zaradi pričakovanja, ki ga je srečanje vzbudilo med slovensko javnostjo. Po novicah iz tega vira je bil

pogovor med Thalerjem in Agnelliјеvo prijateljski in je zaobjel vsa odprta vprašanja, ne samo tistih bremen preteklosti, zaradi katerih so dosednji pogovori zasli v slepo ulico. Tako je bil govor o gospodarskem sodelovanju in o problemih varnosti, pri katerih Italija precej kasni. Vtis slovenske strani je, da bi Rim sedaj želel nadokniti zamujeno. Precej pozornosti sta ministra namenila tudi manjšinski problematiki in sef slovenske diplomacije je italijanski sogovornici v primerjalni analizi prikazal, koliko ukrepov štiti italijansko manjšino v Sloveniji in na katere zaščitne ukrepe lahko računa slovenska manjšina v Italiji.

»S pogovorom sem zadovoljen, ker je potekal v prijateljskem vzdušju in je bil celovit. Kljub temu pa se mi zdi, da je potrebna precejšnja previdnost in da se moramo braniti pred neučakanostjo,« je dejal slovenski zunanji minister. V prihodnjih dneh in tednih ne kaže pričakovati posebnih novosti, saj se ne ena ne druga stran ni hoteli obremenjevati s kaksnimi posebnimi datumi in rokovniki. Na delu bosta predvsem pooblaščenca, ki bosta preucila, kako je mogoče pogajanja pripeljati iz slepe ulice na tvornejši tir.

Nek datum pa bo le pokazal, kam se nagiba barometer italijansko-slovenskih odnosov. To je

6. marec, ko se bo spet sestel ministrski svet Eropske zveze. Če tedaj Italija ne bo ponovila veta na pridružitve Slovenije EZ, bo jasno, da Rim pristaja na politiko dvojnega tira, na ločevanje vecstranskih odnosov (Slovenije z Evropsko zvezo) od dvostranskih in na poskus domiselne reševanja odprtih bilateralnih vprašanj. Seveda pa bo tudi odnos do slovenske manjšine eden od pomembnih pokazateljev italijanskih namenov.

Slovenija ocenjuje, da je z včerajšnjim obiskom Zorana Thalerja v Rimu in s ponudbo neobremenjenega dialoga dala pričakovani znak dobre volje. Sedaj naj bi bila torej na potezi Italija.

Prihodnji tedni bodo pokazali, ali bo v odnosih med Rimom in Ljubljano zavela resnična odjuga. In to bo pravo merilo za ocenjevanje pomembnosti včerajšnjega srečanja, ki pa je važno - ne glede na sadove, ki jih bo obrodilo - zaradi tega, ker je prekinilo obdobje hladnega molka in ga poskusilo nadomestiti z dialogom.

Pred vrnitvijo v Ljubljano se je Zoran Thaler srečal s predsednikom senatne zunanje-politične komisije Gianfrancom Migonejem, ki je z nedavnim obiskom v Ljubljani prispeval k prebijanju ledu v odnosih med državama, nato pa je v Vatikanu obiskal tajnika Seve te stolice za odnose s tujimi državami msgr. Jeana Louisa Taurana.

Vojmir Tavcar

NOVICE

Gen. Cerciella bodo kmalu osvobodili?

RIM - Kasacijsko sodišče je razveljavilo sklep, s katerim je milansko sodišče zavrnilo zahtevo po osvoboditve generala Financne straze Giuseppea Cerciella. Gen. Cerciello je v vojaškem zaporu v Peschieri del Garda od julija lani, ko so milanski sodniki izdali proti njemu kar stiri zaporne naloge v okviru preiskav o podkupninah, ki so jih razni podjetniki dajali Financni strazi za bolj »ohlapne« pregleda davčnih računov. Medtem pa je bil proces, v katerem je vpletenih še drugih 48 oseb, premesčen v Brescio. Odtod pravni problem, ali naj o morebitni osvoboditvi generala odloča Milan, katerega sklep je kasacija razveljavila, ali Brescia, ki je zdaj pristojna za preiskavo.

Naj bo kakorkoli, bi morali gen. Cerciella najkasneje marca osvoboditi zaradi poteka roka za preventivni pripor.

Osem ranjenih v vlaku, ker se je vdrl predor

BIANCHI (COSENZA) - Osem oseb je bilo ranjenih (ena zelo težko) zaradi udrta galerije, do katerega je prišlo, medtem ko je skozi predor vozil vlak na progi Catanzaro-Cosenza. Ranjence so prepeljali v bolnišnico kraja Soveria Mannelli, kjer so jim nudili prvo pomoč. Zelo težko je bil ranjen strojevodja, medtem ko zdravstveno stanje preostalih ne vzbuja skrbi.

Streljanje na železniški postaji v Alessandrii: en mrtev

ALESSANDRIA - Včeraj okrog 11. ure je na železniški postaji v Alessandrii prišlo do streljanja. Streljal je 62-letni Enrico D'Ambrosio, pred tremi leti odslovljeni uslužbenec podjetja, ki dela za železniško ustanovo; streljal je s 7, 65-kalibrsko pištolo na postajenacelnika Piera Poro in ga zadel v spodnji del trebuha. D'Ambrosio je streljal tudi na namestnika Antonia Mascaro, ki je Poru priškolil na pomoč. D'Ambrosio se je nato zatekel v urad postajenacelnika; posegli so agenti letečega oddelka, na katere je ponovno streljal; agenti so odgovorili na strele in ga ranili v prsni kos. Ranjence so odpeljali v bolnišnico v Alessandrii, kjer so D'Ambrosia takoj operirali, ni pa preživel operacije in kmalu izdihnil. Kaze, da je bil D'Ambrosio že tri leta brez dela.

Štiri mesta "zaprta" zaradi onesnaženosti zraka

RIM - Tri mesta, Rim, Turin in Firenze bodo danes "zaprta" zaradi onesnaženosti zraka, v Reggio Emilii pa bodo stopile v veljavo prometne omejitve z izmeničnimi tablicami. V Firencah bodo preizkusili alternativne oblike omejitev, kot je na pr. "car-pool": lahko bodo vozili le avtomobili, ki bodo prevazali vsaj tri osebe. Jutri pa bo avtomobilski promet prepovedan v Neaplju. V Rimu bo danes prepovedano uporabljati avtomobile od 15. do 21. ure, ker so v zraku pred sedezem ministrstva za okolje na Trgu Venezia izmerili visoko količino benzena.

Dini: Deželne volitve naj bodo 23. aprila

RIM - Dezelne volitve naj bi bile 23. aprila. Tako je včeraj dejal predsednik vlade Lamberto Dini na seji ustavne komisije poslanske zbornice, kamor so ga poklicali, da bi razblinil dvome in različna tolmačenja, ki so v torej privedle do ostrega kreganja v sami komisiji.

Predsednik Dini je sicer dopustil tudi datum 30. april, ki pa ni priporočljiv, ker bi zadnji teden volilne kampanje sovpadal s svečanostmi ob 25. aprilu, rezultate pa bi objavili na praznik dela 1. maja. Dini je tudi pojasnil smisel svojih programskih izjav glede deželnih volitev. Mnenje vlade je, da bi se moral nov volilni sistem za dežele približati onemu za parlament v smislu, da bi »spostoval bistvo večinskega sistema«. To pa ne pomeni, da morajo deželne vo-

litve potekati po enomandatnem sistemu, ki bi terjalo ponovno zarisanje volilnih okrožij v vseh petnajstih dezelah z navadnim statutom, kar bi terjalo nekaj mesecev dela in bi torej ne mogli spoštovati roka, ki ga določa zakon.

Premier je potrdil stališče vlade, da morajo volilne norme za dežele upoštevati večinski sistem ne samo zaradi skladnosti med deželnimi skupščinami in parlamentom, ampak predvsem zaradi nujnosti, da se sestavijo trdne deželne vlade. Volitev pa ni mogoče odložiti, je ponovil Dini, ker so bili deželni sveti izvoljeni pred petimi leti, v tem času pa so na italijanski politični sceni nastale zelo velike spremembe.

Dini ni izključil možnosti, da bi z deželnimi združili tudi druge upravne volitve, kot so predlagali

z več strani. »Gre za odprto možnost, ki jo je treba oceniti,« je dejal.

Z Dinijevim stališčem se ne strinjajo ostanki Kartela svobosc, katerih predstavnik Giuseppe Calderisi je se včeraj na tiskovni konferenci zahteval, naj bo novi volilni sistem večinski, enomandatni in v enem samem krogu. Po njegovem mnenju bi parlament lahko tovrstni zakon izglasoval še pred koncem tega meseca, nato pa bi potrebovali še 40 do 45 dni za začrtanje novih okrožij. Vsekakor pa bi to pomenilo, da bi bile deželne volitve oktobra.

Prav včeraj pa so se medtem na sestanku načelnikov skupin poslanske zbornice dogovorili, da bodo reformo deželne volilnega sistema izglasovali najkasneje do 16. februarja.

NEAPELJ / OROPATI SO NAMERAVALI BANČNI ZAVOD

Roparji umrli v odtočnem kanalu

NEAPELJ - Preiskovalci so sinoci pozno zvečer identificirali tri malopridneže, ki so umrli zaradi zadusitve v rovih odtočnega kanala, ki je bil speljan pod Ul. Marina v Neaplju in v katere so se po vsej verjetnosti spustili, da bi pripravili rop; uresniti bi ga morali po odprtju okenc bančnega zavoda Cariplo. Potem ko so identificirali prva dva malopridneža, 27-letnega Guida Raffoneja in 37-letnega Gennara Borrellija, ki so ju gasilci našli v zelo težkem zdravstvenem stanju - oba sta malo pozneje umrla v bolnišnici - so karabinjerji identificirali tudi tretjo zrtv; slo je za 23-letnega Nunzia Pipola. Preiskovalci so potrdili, da so se trije spustili v odtočni greznični rov potem ko so odstranili vršni pokrov; po starih po ozkem in zelo slabo prežračenem rovu »prehodili okrog 300 metrov. Po vsej verjetnosti je

Raffoneja in Borrellija zajela slabost, kljub temu pa jima je uspelo, da sta se vrnila nazaj, medtem ko je Pipolo izgubil zavest in zdrsnil v blato, kjer je umrl in iz katerega so ga gasilci izvlekli po nekajurnem iskanju.

Okrog polnoci so morali karabinjerji in policijski organi okrepiti nadzorstvo pred bolnišnico »Loreto Mare«, pred katero se je takoj po prvih vesteh o dogodku zbralo veliko število sorodnikov in prijateljev. Neapeljski karabinjerji, ki preiskujejo zadevo, so včeraj dopoldne obrazložili, da so se trije malopridneži »spustili« v rov, da bi nato ponoči oropali »caveau« bančnega zavoda Cariplo.

Guido Raffone, Gennaro Borrelli in Nunzio Pipolo so skupno s četrto osebo, ki je niso se identificirali, že skoraj dosegli prostor pod banko v Ul. Marina v blizini prista-

nišca. Bili so že na tem, da z pnevmatskim vrtalnim strojem prebijejo pod bančnega sedeža. Preiskovalci so mnenja, da je karabinjerje po telefonu obvestil pajdas, kateremu je uspelo, da se je po prvih znakih slabosti vrnil na površje. Malopridneži naj bi ne upoštevali tveganja, kateremu so sli naproti, ko so se spustili v slabo prežračen rov.

Preiskovalci tudi menijo, da so malopridneži imeli pajdase in da je tolpa v preteklosti že zagresila vrsto ropov na enak način. Potrdili pa so, da bodo sodnim oblastem odposlali poročilo o obnasanju šestih delavcev občinske greznične službe glede njihovega obnasanja med reševalno akcijo; iz bojazni pred zastrupitvijo se namreč niso hoteli spustiti v odtočni kanal, čes da nimajo primerne opreme. V rov se je tako spustil karabinjer.

Preiskovalci in gasilci pri pokrovu kanalizacije, kjer so umrli trije roparji (telefoto AP)

LJUDSKA STRANKA / KOMPROMIS NA SEJI VSEDRŽAVNEGA VODSTVA

Prodi ali Berlusconi: LS odlaša z odločitvijo

Tajnik DSL D'Alema poziva k politični pomiritvi

RIM - Ljudska stranka se ni opredelila ne za Silvia Berlusconi in niti za Romana Prodi, ampak je v stilu, ki zelo močno spominja na bivšo Kršćansko demokracijo, izbrala pot kompromisa in čakanja. Strankino vodstvo je namreč vse odločitve prepustilo vsedržavnemu svetu, ki naj bi zasedal danes, čeprav so nekateri že predlagali odložitve seje. Jasne odločitve torej se ni videti na obzoru.

Strankino vodstvo je ponoci odobrilo politični dokument, ki zadovoljuje tako tajnika Rocca Buttiglioneja, kot notranjo levico, ki kaže zelo velike simpatije do Prodijske kandidature. Dokument podčrtuje, da je Ljudska stranka izrazito sredinska politična sila, ki pri svojih temeljnih izhodiščih nima nič skupnega z levico, a tudi ne z desnico, ki jo pooseblja Gianfranco Fini. S tem je zadovoljen Buttiglione, ki se noče na noben način opredeliti za Prodi, a - kot rečeno - tudi levica, ki je postavila »pike na i« glede morebitnega sodelovanja LS z Nacionalnim zavestništvom.

Na koncu je torej prevladala kompromisna rešitev, če o rešitvi seveda lahko sploh govorimo. Buttiglione tako lahko se vedno upa, da se bo Berlusconi na nek način distanciral od Finija in potrdil sredinsko usmeritev »Forza Italia«, levica pa upa, da se to ne bo zgodilo in da bo moral na koncu Buttiglione hočeš nočeš nuj-

Romanu Prodiu se za sedaj še ne mudi, jutri pa... (AP)

no sprejeti Prodijsko kandidaturu. Gre, kot vidimo, za zelo subtilno politično igro stranke, ki realno tvega razkol in tudi razkroj, zato raje caka na boljše case...

Prodiu se vsekakor ne mudi in se zato trezno pripravlja na dvoboj z Berlusconi, če bo do njega seveda sploh prišlo. Novinarjem, s katerimi v zadnjih dneh nerad govori, je skorajšnji kandidat za novega ministrskega predsednika, dejal, da bo tudi v bodoče ostal zvest svoji dosednji sredinski usmeritvi. Prodi, ki formalno ni član Ljudske stranke, ni hotel komentirati dogajanj v tej stranki, a je izrazil začudenje (in tudi zadovoljstvo), da je kandidatura za premierja naletela na tako velik odziv v državi. Prodi je dejal, da bo v

prihodnjih dneh posvetil največjo pozornost oblikovanju programa, a da se ne boji morebitnega televizijskega sočlenja z Berlusconi, do katerega bo morda prišlo v kratkem.

Previdnost, s katero Vatikan in cerkvene hierarhije spremljajo politična dogajanja v Italiji, dokazuje tudi stališče, ki ga je o političnih perspektivah zavzela Katoliška akcija. Njen predsednik Giuseppe Gervasio je o mnenju, da bi moral Ljudska stranka ohraniti svojo sredinsko in zmerno idejno usmeritev, a ne za vsako ceno. Gervasio izraža precejšnje pomisleke nad nedavno ustanovitvijo Nacionalnega zavestništva, ki je po njegovem le delno obračunalo s fasiščno preteklostjo, čeprav je Fini z ustanovit-

vijo nove stranke že naredil velik korak naprej. Vodja Katoliške akcije pravi, da bi morali katoliški volilci izbirati na osnovi programov posameznih kandidatov.

Demokratska stranka levice pa kaže se dalje precejšnjo previdnost do Prodijske kandidature. Tajnik Massimo D'Alema je na včerajšnji novinarski konferenci potrdil, da zelo ceni nekdanjega predsednika ustanove IRI, za celovitejšo oceno njegove kandidature pa caka na njegov program. DSL je izbrala pot previdnosti, ker očitno caka tudi na razvoj dogajanj v Ljudski stranki, njeno članstvo pa, kot dokazujejo ankete, že sedaj množično podpira Prodijsko kandidaturu, ter se v bistvu pripravlja na zelo zahtevno volilno kampanjo.

D'Alema pa je tudi včeraj pozval vse parlamentarne sile (torej tudi desnico), naj ne ovirajo nove vlade predsednika Lamberta Dini in naj ji omogočijo, da bo v doglednem času izpeljala svoje programske obveze. Vodja DSL je prepričan, da Italija v tem ključnem trenutku nujno rabi vsaj nekaj mesecev politične pomiritve, tako da bosta lahko vladna in predvsem parlamentarna odobri nekaj pomembnih reform. Ostre polemike, ki spremljajo parlamentarno soočenje o novi deželni volilni zakonodaji, po mnenju D'Alema, pa kažejo, da desnica neti spore, ki trenutno le škodijo državi.

Od jutri v Milanu kongres Severne lige

RIM - Od jutri do nedelje bo v milanskem Palatrussardi kongres Severne lige. Prvič v zgodovini te politične sile se bosta na kongresu soočili in spopadli dve liniji: linija tajnika Umberta Bossija in linija njegovega bivšega varovanca Roberta Maronija. Slednji se poteguje za povratek Lige v Kartel svobodnin, v stranki pa bivši notranji minister nima veliko privržencev, tudi zato, ker je veliko ligasev, med njimi kar 28 odstotkov vseh Liginih parlamentarcev, ki je želelo nadaljevati sodelovanje z Berlusconi, že zapustilo stranko in presedlalo ali v mešano skupino ali kar direktno v Kartel svobodnin.

Od okrog 500 delegatov bo torej velika večina prav gotovo na Bossijevi strani. »Senatur« medtem pripravlja svoje poročilo, v katerem se bo, kot kaže, zavzel za sestavo liberal-demokratskega kartela, v katerem naj bi poleg Ljudske stranke bila tudi Berlusconijska Forza Italia. Toda za obnovo sodelovanja z bivšim predsednikom vlade je Bossi postavil svoj pogoj, ki ni od muh: odobriti zakon proti monopolom, ki bi Berlusconi odvzelo kontrolo televizijskega sistema.

G L O S A

Nekaj manj znanih dejstev v zvezi z vprašanjem zapuščenih imovnin

JOZE PIRJEVEC

Med prvimi obveznostmi, ki sem jih imel po novem letu, je bilo tudi predavanje na padovanski "Univerzi za svoboda leta", kot evfemiistično pravijo tečajem za upokojece. Povabili so me, naj spregovorim o Istri in o slovensko-italijanskih odnosih v našem prostoru in me obenem opozorili, naj bom previden, ker da je med poslušalstvom dosti istrskih beguncev. Bolj kot previden sem skušal biti v svojem nastopu poseten in povedati vse, kar mislim, v prvi vrsti o nemirni zgodovini zadnjih dveh stoletij. Posebnih custvenih izbruhov začudni ni bilo, če odmislimo dva ali tri medklice, ki so se izvili iz publike, ko sem spregovoril o fojbah in omenil, da je najti v spisku tistih, ki so jih jugoslovanske oblasti leta 1945 aretirale in "likvidirale" se največ pripadnikov raznih vojaških ali paravojaških skupin, pogosto južnjakov. "Ne samo te, tudi Trzace in Gorice!" so me popravljali nekateri od mojih poslušalcev, a so se hitro umirili, ko sem jim pritrdil, da je to res.

V debati, ki je sledila, pa je večer izzvenel - proti mojemu pričakovanju - bolj v obtožbo italijanske države kot bivše jugoslovanske. V potrdilo moji tezi, da so stranke na oblasti tudi po londonskem sporazumu ribarile v kalnem, istrske begunce izrabljale kot volilno maso ter se pri tem bolj malo zmenile za njihove resnične interese, je neki gospod prebral zanimiv članek, ki ga je v svoji številki za september-oktober 1979 objavil list "Rovigno nostra". V njem je govor o nepremičninah, ki so jih Italijani zapustili ob svojem odhodu iz Istre pa tudi o napornih tistih, ki so skušali doseči, da bi po londonskem memorandumu rimske oblasti v prid beguncev spostovale dogovore, ki so jih sklenile z Jugoslavijo. "Toda v begunskih združenjih", pravi omenjeni članek, "so se trdno zasidrali ljudje, vpisani v vladne stranke. Ti so stvar uravnavali predvsem tako, da bi nedvedne begunce prepričali, naj volijo za

vladne stranke. Zato se seveda ni smelo razvedeti, da so Jugoslovani placali kot odškodnino za nepremičnine več od tistega, kar je vlada pozneje razdelila med lastnike... Zahtevati je treba, da država, ki se je na račun zapuščenega imetja obogatila za najmanj 810 milijard lir, ta denar končno razdeli med tiste, ki imajo do njega pravico".

Ne vem, ali te obtožbe drzijo, vem pa, da sta Italija in Jugoslavija v letih 1949, 1950, 1954 in 1965 podpisali kar stiri dogovore o zapuščenih lastninah, h katerima je treba pristeti se osimske sporazume in dogovor iz leta 1983. V okviru teh sporazumov se je Beograd med drugim odpovedal znanim vsotam na račun vojne odškodnine, ki naj bi jo, kot to določa mirovna pogodba, izplacala Italija za razdejane, ki so ga za sabo zapustile njene cete na jugoslovanskih tleh med leti 1941-43. O vsem tem italijanska publika bolj malo ve, saj ji časopisi servirajo iznakaženo sliko dejanske stvarnosti, po kateri bi se skoraj zdelo, da istrski begunci za zapuščeno lastnino niso ničesar dobili in da se o vsej stvari pravzaprav sploh ne ni govorilo. V resnici je res nasprotno, kakor je tudi res, da begunsko vprašanje italijanska stran se danes izrablja za ustvarjanje psihoze napetosti, sumničenj in sovraštva, pri čemer ni povsem jasno, kakšne cilje ima. Očitno je samo to: v vsej zahodni in srednji Evropi ni tako umetno ustvarjene politične napetosti, kot je tista, v kateri nam je dano živeti.

RIM / NASILJE NA ŠPORTNIH IGRIŠČIH

Senat odobril ukrepe proti nasilnim navijačem

Notranji minister Brancaccio: Prvi korak

RIM - Prepoved vstopa na igrišča in obvezen podpis v zapisnik na kvesturi za nasilne navijače; prepoved sportnim društvom, da kakorkoli pomagajo klubom navijačev, ki imajo med svojimi člani nasilneže; obveza društev, da prispevajo del stroškov za zagotovitev javnega reda. To so glavne točke tako imenovanega »dekreta Maroni« proti nasilju na sportnih igriščih, ki ga je včeraj s široko večino odobril senat. Zakonski predlog bo moral zdaj odobriti se poslanska zbornica.

Navijačem, ki so bili prijavljeni ali obsojeni zaradi nasilnih dejanj, bodo lahko prepovedali vstop na sportna igrišča, lahko bodo tudi uvedli

obvezo, da se na dan tekem podpisujejo v zapisnik na kvesturi. V tem primeru pa bo moral navijače; prepoved sportnim društvom, da kakorkoli pomagajo klubom navijačev, ki imajo med svojimi člani nasilneže; obveza društev, da prispevajo del stroškov za zagotovitev javnega reda. To so glavne točke tako imenovanega »dekreta Maroni« proti nasilju na sportnih igriščih, ki ga je včeraj s široko večino odobril senat. Zakonski predlog bo moral zdaj odobriti se poslanska zbornica.

Sportnim društvom novi zakon prepoveduje, da bi dajali kakršnokoli obliko pomoči ali olajšav klubom, v katerih so vključeni navijači, ki so bili podvrženi omejevalnim ukrepom zaradi nasilja. Društvom, ki ne bodo spostovale tega predpisa, bodo lahko zaplenili od 10 do 50 odstotkov inkasata od tekem. Prav tako bodo morala društva prispevati za stroške za zagotovitev javnega reda. Senat je sprejel tudi

dve resoluciji. Prva predvideva pravico prefekta, da zaradi problemov javnega reda odredi, da se tekma odloži za zaprtimi vrati, druga pa predvideva ustanovitev posebne sklada, iz katerega bi crpali za povračilo škod, ki bi jo povzročili nasilni navijači.

Notranji minister Antonio Brancaccio, ki se je udeležil razprave v senatu, je dejal, da se vlada zaveda, da sprejeti ukrepi se ne zadostujejo, da pa gre za prvi pozitivni korak v boju proti nasilju. Minister je poudaril, da ima nasilje svoje korenine v sistemu brez vrednot, ki ga je treba izkoreniniti, spomnil pa je tudi, da se nasilje v sportu tace pojavlja tudi v drugih državah.

Parlamentarna komisija zavrnila poročilo upravnega sveta Raia

RIM - Z 22 glasovi proti 6 je parlamentarna komisija za nadzorstvo nad radiotelevizijskimi oddajami zavrnila polletno poročilo o stanju uresničevanja založniškega plana Raia. Z isto večino, ki so jo sestavljali predstavniki progresistov, PPI in Severne lige, je bil tudi odobren dokument, ki nakazuje kriterije za morebitne namestitve novinarjev. V njem je rečeno, da mora Rai pri morebitnih namestitvah novinarjev, tudi za deželne sedeže, crpati najmanj polovico iz Raievih natečajev, za druga prosta mesta pa je treba pazljivo ocenjevati tako delo raznih občasnih sodelavcev, ki marsikdaj že leta delajo za Rai, kot tudi seznam brezposelnih novinarjev.

V utemeljitvi zavrnitve polletnega poročila pa je komisija poudarila, da je zelo pomanjkljivo, ker med drugim ne daje nobenih informacij o notranjih razmerah ter o hudih sporih v redakcijah, med redakcijami in direktorji in med samimi direktorji. Podpredsednik komisije Mauro Paissan (progresisti) je glede zavrnitve poročila dejal, da gre za pravo nezaupnico upravnemu svetu Raia in za hudo kritiko na račun informacijske politike javne radiotelevizijske službe. Komisija, je zaključil Paissan, je dejansko zahtevala odstop upravnega sveta. Predstavniki DSL v komisiji Fabio Mussi je bil na isti valovni dolžini: »Ce gospa Moratti in njeni prijatelji ne odstopijo, pomeni, da odgovarjajo ne pred parlamentom, ampak pred nekom drugim.« Sedanja upravni svet po njegovi oceni ni naredil nič drugega kot ponovno lotizirati Rai »v službi desnice, vlade in lastnika konkurenčnega podjetja«.

PRAZNOVANJA / SPOMIN NA PREŠERNA

Po šolah in društvih proslave ob Dnevu slovenske kulture

Slika kodrastega Franceta Prešerna na mizi, trak s slovensko trobojnico in rdeči nageljni ob sliki - na številnih solah je včeraj »kraljevala« takšna scena. Ob Dnevu slovenske kulture so na večini sol tudi letos priredili tradicionalne Prešernove proslave v spomin na pesnika iz Vrbe. Najmlajši so mu recitali tisto znano »Tudi mi učenci mladi...«; starejši učenci so se lotili zahtevnejših besedil: Povodnega moza, Od železne ceste. Ponekod so jih tudi kar preprosto uprizorili. Na solah, na katerih niso pripravili tradicionalnih proslav, pa so učitelji in profesorji poskrbeli, da so s predavanji in učnimi urami o Pesniku in sploh o pomenu in vlogi kulture obeležili osrednji slovenski kulturni praznik.

Na solah dolinskega didaktičnega ravnateljstva je bil praznik res praznik.

Včeraj ni bilo pouka, sole pa so se pripravile, da bi Pesnika proslavile na prireditvah domačih kulturnih društev. Tako so sinoci učenci dolinske osnovne sole Prezihovega Voranca sodelovali na proslavi KD Valentin Vodnik. Jutri se bodo proslave KD Fran Venturini udeležili tudi boljunski osnovnosolci. Naslednji petek bodo na vrsti njihovi ricmanjski vrstniki, seveda na proslavi SKD Slavec, dan kasneje pa se učenci miljske sole, ki bodo sodelovali na proslavi Društva Slovencev iz miljske občine.

V Križu so se italijanski učenci »srečali« s Francetom Prešernom

»Žive naj vsi narodi« je zapisal Pesnik, cigar kulturni praznik so proslavili včeraj po številnih solah in društvih. Njegov vzklík je spodbudil proslavo, ki je bila malce drugačna od običajnih, a zato toliko bolj pomembna in doživljiva.

Učenci osnovne sole Alberta Sirka iz Križa in njihove vestne učiteljice so priredili v solskih prostorih dvejezično proslavo, na katero so povabili vrstnike bliznje celodnevne italijanske osnovne sole z namenom, da bi tudi njim predstavili slovenskega Pesnika. Italijanski učenci so tako slišali recitacije Prešernovih poezij v slovenscini in v italijanskem prevodu; izvedeli so za njegov življenjepis; grafoskop jih je »popeljal« vse tja do Vrbe na Gorenjskem, kjer je malemu Francetu tekla zibelka. Izvedeli so, kje se je bodoči »Doktor fig, fig« solal. Slišali so za domotožno rimano Vrbo, pa tudi za podokence z Luno sije. Slovenski krški otroci so italijanskim sosedom recitali tudi nekaj poezij Ljubke Sorli, ki so bile

morda manj zahtevne in zato bolj primerne za osnovnosolce.

Visek kulturnega programa je bil seveda kar se da posrečen in ljubeč »prikaz« balade o Lepi Vidi. Mladi Križani, potomci nekdanih ribičev, so se pri tem poslužili pravega colnabarke: z njim je črn zamorc prispel do brega, ob katerem je lepa Vida plenice prala, in jo zapeljujoč odpeljal v daljno deželo.

Uradni pečat je včerajšnji Prešernovi proslavi v Križu dala prisotnost slovenske didaktične ravnateljice Stanke Cuk, ki je pozdravila goste, in poudarila pomen takega skupnega praznovanja za sirjenje kulturnih idej, o katerih je pisal France Prešeren.

Uradnemu je sledil neuradni del, ki je bil prav tako uspešen in pomemben. Slovenski otroci so obdarili otroke iz italijanske sole s bonboni, po krajšem spogledovanju pa so se oboji predali igri Kdo se boji sneženega moza. Tudi z igro je navsezadnje mogoče uresničevati tisto drugo, kar je zapisal Pesnik: »...ne vrag, le sosed bo mejak!«

Opčine: Kaj imata skupnega Fr. Prešeren in Jasna Merku?

Naslov Prešernove proslave v osnovni soli Franceta Bevka na Opčinah je izzvenel letos nekoliko drugače: Kaj imata skupnega France Prešeren in Jasna Merku?

V uvodnem delu je umetnico predstavila učiteljica Marija Puntar. Nekateri od naših otrok jo sicer že poznajo, ker vodi ob sobotah tečaj likovne vzgoje.

Jasna Merku pa je učenec odkrila skrivnosti likovne umetnosti, o tem, kako ji je bil ta svet vabljiv že v otroških letih, ko je - kot je sama povedala - »...zvečer, ko je bila v spalni sobi popolna tema in nisem mogla zaspati, sem zatisnila oči in ...risala s prstkom po

zraku».

Nato so se otroci pripravili na skupinsko delo po učilnicah - laboratorijih. Prvi in drugi razred sta skupaj z učiteljicami pripravili miselni vzorec na temo Kaj je kultura?, tretji pa je z naslovo umetnico tiskal s sablono velikega Prešerna. Četrti in peti razred pa sta v stripu ilustrirala Povodnega moza. Vsa dela smo nato razstavili na panoje, na solskem hodniku.

Res luskana točka je bila, ko smo prebirali in analizirali listice z zgoraj omenjenim vprašanjem ... za IO (po novem A), in sicer: Kaj imata France Prešeren in Jasna Merku skupnega? V glavnem so bili odgovori, da je pesnik s

svojimi deli obogatil našo kulturo, umetnica Merkujeva pa vnaša slovenski kulturi svoje likovne izdelke in oba sta slovenska ustvarjalca. Iz srca smo se nasmejali ob branju izsledkov prvosolckov: Kaj imata skupnega? Odgovor: Lase.

Zaključek ob petju dvoglasne Zdravljice, ki jo je vodila učiteljica Lucka Krizmancic, je bil res prisrčen, paziti pa smo morale, da bi se krofi ne zamazali na prazničnih otroških oblekah.

Po pozdravih in zahvali, da se je Jasna odzvala našemu vabilu, smo nasi gospe ravnateljici ...prešerno zapeli.

Učiteljice OS F. Bevka

DOMJO / PROSLAVA KD VENTURINI

Največ aplavzov za šolarje

Nastopil tudi domači moški zbor ter ženski zbor iz Škednja

Na praznični predvečer je dan slovenske kulture proslavilo KD Fran Venturini od Domja: v dvorani kulturnega središča Anton Ukmar-Miro so se občinstvu predstavili osnovnosolci, zapeli so domači pevci, v gosteh pa je bil ženski pevski zbor iz Škednja. Kot receno je pevski pozdrav ponudil MoPZ Fran Venturini, ki ga v okviru društva vodi Ivan Tavcar. Pose-

bej so navdusili učenci celodnevne osnovne sole Mare Samse, ki so za priloznost pripravili krajšo igrano in peto predstavo. V drugem delu torkove proslave pa so nastopile pevke ZPZ Ivan Grbec iz Škednja. Pod vodstvom Bože Hrvatic so prisotnim podale krajši koncertni nastop, ki je prijetno izzvenel v primerni izbiri skladb in res zadovoljivi izvedbi. (dam)

OB DNEVU KULTURE

Slovenska trobojnica na šoli A.M. Slomška

Na procelju pedagogsko-liceja Antona Martina Slomška v Ul. Caravaggio pri Sv. Ivanu je včeraj zjutraj zaplapolala slovenska zastava. Ob slovenskem kulturnem prazniku, ki je v Republiki Sloveniji tudi državni praznik, je dal ravnatelj sole prof. Samo Pahor razobesiti slovensko trobojnico, da bi tudi na tak zunanje viden način počastili spomin Franceta Prešerna. Na sliki (foto Krizmancic): slovenska zastava na drogu nad vhodom v poslopje pedagogskega liceja A.M. Slomška.

DSL o dvojezičnih tablah

DSL je včeraj kratko a odločno reagirala na napad Dressija (NZ) v zvezi z dvojezičnimi tablamami, češ da uporablja različna merila pri ocenjevanju Staffierijeve oz. Illyjeve uprave glede tega vprašanja. Svetovalska skupina DSL ugotavlja, da je treba pri namescenju občestnih tabel upoštevati zgodovinske in kulturne značilnosti krajev. Prav te table bodo po mnenju DSL preizkušnja za upravo, celotno mesto in za vest posameznikov.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo tržanskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PRAE d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Fotostavek: ZTT, Trst

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, DFM, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958

Ekonomska propaganda: Trst in Gorica: Publist

tel. 040-7796611, fax 040-768697

Italija: podružnice SPI

Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana

tel. 061-1262044, fax 061-224943

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT,
financi in legalni 150.000 LIT, ob prazničnih povisok 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozljaja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 55 SIT

Prednaročnina za Italijo 300.000 LIT

Postni tr. PRAE DZP št. 11943347

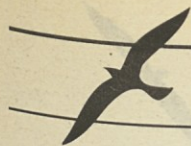
za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,

Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

DEŽELA / AVDICIJE KOMISIJE

Kraški park:
kaj in kakoCervesi proti upravi KGS
Mnenje lastnikov zemljišč

V deželnem svetu je včeraj spet tekla beseda o načrtovanem Kras-kem parku in o drugih zascitenih območjih v Furlaniji-Juljski krajini. V svetovalski komisiji za okolje, urbanistiko in javna dela so bile namreč na programu avdicije nekaterih javnih upraviteljev, združenj in organizacij, ki se na razne načine ukvarjajo ali zanimajo za to problematiko. Komisija, ki ji predseduje Elia Mioni (Zelena lista), je med drugim prislubila mnenju Združenja kraških lastnikov in trzaskga odbornika za urbanistiko Giovannija Cervesija.

Vlada predsednice Alessandre Guerre do tega trenutka se ni pojavila svojega stališča o parku in Krasu. Pomenljivo je vsekakor že dejstvo, da je odbor kmalu po izvolitvi umaknil tozadevna zakonska predloga, ki ju je izdelala prejšnja Travutova uprava. Slo je za okvirni zakon o ustanovitvi parkov in zascitenih območjih, drugi zakonski osnutek pa je med drugim predvideval, da bo novi park neposredno upravljala Kraska gorska skupnost. Oba predloga sta bila umaknjena, sedanja vlada pa, kot receno, se ni predložila svojega.

Trzaski odbornik Cervesi je pred komisijo zagovarjal znano stališče desničarskih krogov, ki nasprotujejo, da bi Kraški park upravljala gorska skupnost. Podobno kot listar Gianfranco Gambassini, je

tudi Cervesi predlagal ustanovitev neke vrste samostojne »ad hoc« ustanove, v kateri bi sedeli predstavniki raznih ustanov, od Univerze, do raziskovalnega centra, Dezele, goriske in trzaskke pokrajine ter tudi okoljskih občin in KGS. Cervesijevo stališče je takoj navdušeno pozdravil deželni svetovalec Lige Paolo Polidori.

Ni jasno, ali je Cervesi govoril v osebnem imenu, ali pa v imenu celotnega občinskega odbora. V kolikor nam je znano, mestna uprava se ni zavzela političnega stališča o Kras-kem parku, kot tudi ne občinski svet. Zato si upamo trditi, da je odbornik za urbanistiko Občine Trst do nadaljnjega govoril v lastnem imenu.

Združenja lastnikov kraških zemljišč je potrdilo že znano stališče, da bi Kraški park upravljali tudi jusrji in lastniki zasebnih zemljišč. Komisija, ki ji predseduje Mioni, bo nadaljevala z avdicijami zainteresiranih organizacij in združenj. Postopek o Kras-kem parku je trenutno pravzaprav ustavljen. Nekdanji deželni odbornik Gianfranco Carbone je svojčas poveril deželnim uradom, da izdelajo okvirni projekt za park, o katerem pa ni ne duha ne sluha. Koristneje bi bilo, da bi Dežela poverila to nalogo gorski skupnosti, ki najbolje pozna značilnosti kraškega ozemlja in potrebe njegovega prebivalstva.

NA PODROČJU NEKDANJE AQUILE

Dežela podprla
projekt Monteshell

Arduini: Varnost je zagotovljena

Deželni odbor je včeraj prižgal zeleno luč za namestitev skladišča za utekocinjeni plin (GLP) na območju nekdanje rafinerije Aquile. Gre za zelo pomemben in najbrž odločilen upravni (in politični) sklep, ki bo gotovo sprožil polemike in razhajanja. Vlada predsednice Alessandre Guerre je z včerajšnjo odločitvijo »popravila« stališče odbora tedanjega predsednika Pietra Fontaninija, ki je imel velike pomisleke nad projektom Monteshell, ki je bil zaradi prav zaradi tega do sedaj zamrznjen.

Odbornik za prostorsko načrtovanje Pietro Arduini je poudaril, da je sklepu deželne vlade odločilno botrovalo povoljno mnenje, ki ga je o projektu izdalo ministrstvo za okolje. Dovoljenja za postavitev skladišča v Zavljah sodijo sicer v pristojnosti ministrstva za industrijo, največ težav in pomislekov pa je, kot znano, zadevalo varstvo okolja in hkrati tudi krajevnega prebivalstva, ki je vedno nasprotovalo tem skladiščem. To nasprotovanje je prevladalo tudi na ljudskem referendumu, za katerega je pred leti dala pobudo miljska občinska

uprava.

Po mnenju dezelnega odbornika so skladišča utekocinjenega plina zelo pomembna, če že ne bistvena za trzasko gospodarstvo. Zainteresirani družbi (Seastock in Monteshell) nudita po njegovem prepričanju vsa varnostna zagotovila, pri čemer pa je Arduini priznal, da je osrednji varnostni problem prevoz utekocinjenega plina. Velike pomisleke so s tem v zvezi večkrat prisle tudi s strani dolinskih upraviteljev, saj bi cisterne s plinom vozile tudi po ozemlju te občinske uprave.

Po včerajšnjem stališču dezelne uprave so sedaj na potezi krajevne uprave (predvsem Občina Milje in Ustanova za industrijsko cono EZIT), ki bodo morale svoje urbanistične načrte prilagoditi novemu industrijskemu projektu. Postopek pa bo najbrž precej težaven, saj imajo Miljanci - kot receno - precejšnje pomisleke nad gradnjo teh ekološko zelo dvomljivih skladišč. Za večji del potrebnih infrastruktur (ceste, napeljave itd.) bo vsekakor poskrbela Dežela.

PRED DNEVOM KULTURE

»Borbeni«
PrešerenA. Guerra o finansiranju
ustanov Slovencev v FJK

Pobudniki letošnje osrednje prireditve ob dnevu slovenske kulture prirejajo danes ob 11.30 na sedežu tiskovne agencije ANSA novinarsko konferenco, na kateri želijo predvsem povedati, zakaj je letosnja trzaska Prešernova proslava tako borbeno zastavljena. Zveza slovenske katoliške prosvete, Slovenska prosveta in Zveza slovenskih kulturnih društev bodo tudi novinarjem italijanskih medijev se enkrat prikazale vso težavnost finančnega položaja profesionalnih in ljubiteljskih kulturnih organizacij Slovencev v Italiji, posebna pozornost pa bo dana stirim najbolj ogroženim institucijam. O svojem položaju pa bodo na današnjem

srečanju spregovorili tudi predstavniki GM, Slorija, NSK in Dvojezičnega solskega centra iz Spetra.

V zvezi z denarnimi prispevki za ustanove Slovencev v Italiji pa je poseben dopis na SKGZ in SSO' naslovila predsednica dezelnega odbora FJK Alessandra Guerra. V njem pravi, da je odbor že pred časom stopil v stik s pristojnimi vladnimi organi, da bi vsote, predvidene v posebnem fondu, izplačali čimprej s pomočjo dekreta. Istocasno pa je deželni odbor FJK »pristojne« opozoril, da nakazane vsote ne bi smele biti nižje od izdanih na osnovi zakona za obmejna območja, finansiranje pa bi moralo veljati tri leta.

SSG / PREDSTAVA BOLHE V OPERI ZA ŠOLE

Tomizza obiskal Skokico in ostale

Zabavno družino, ki jo sestavljajo bolha Skokica, komar Zuznik, pajek Mreznik in stonoga Drdra, je včeraj obiskal tudi Fulvio Tomizza, avtor mladinske zgodbe Bolhe v operi, po kateri je Slovensko stalno gledališče postavilo istoimensko igro (foto KROMA). Po petkovi premieri so sedaj v teku predstave za šole, in včerajšnje v Kulturnem domu se je udeležil tudi Tomizza. Tako je lahko sledil dogodivščinam bolhice Saltelline, ki je v slovenski inacici postala Skokica, njena zaljubljenost v opero pa ni zato nič manjša.

Bolhe v operi oz. Anche le pulci hanno la tosse je prva koprodukcija SSG in zasebne gledališke ustanove La Contrada. Tomizzova pripoved, napisal jo je za hčerkico, je osnova, na kateri je Ugo Vivic izdelal odsko priredbo, medtem ko je za režijo - tako italijanske kot slovenske verzije - poskrbel Boris Kobal. Odrsko priredbo je v prijetno pogovorno slovenscino prevedel Marko Kravos. V otroški predstavi SSG nastopajo Sara Baldè (Skokica), Franko Korošec (Zuznik), Stojan Colja (Mreznik) in Ales Kolar (Drdra).

TK / CAMMINATRIESTE

Za večjo pozornost pešcem

Številni avtomobilisti ne spoštujejo prometnega zakonika

Tisoci meščanov ne spoštujejo prometnega zakonika, zaradi česar prihaja pogostoma do prometnih nesreč, tudi s hujšimi posledicami; vprašanji prometne vzgoje in usposobljenosti za prejem vozniskega dovoljenja postajata vse večja problema. Tako ugotavlja Odbor za varnost in pravice pešcev »Camminatrieste«, ki je včeraj s koordinatorjem Sergiom Tremulom in članico vodstva Eliso Pricocco analiziral sedanje stanje prometa v mestu in nakazal smernice za rešitev raznih problemov.

Predstavniki odbora so v prvi vrsti poudarili, da se v mestu ne spoštujejo zakoni in pravilniki. Vsi dosedanja poizkusi za premostitev sedanjega stanja naletijo namreč na pravo »poplavo« avtomobilov, ki zapolnijo sleherni kotiček mesta: od pločnikov in trgov pa do avtobusnih postaj. Tudi občinska uprava ni v stanju, da bi lahko resila to vprašanje, saj razni pozivi in vabila za korektnije vedenje največkrat naletijo na gluha ušesa.

Sprico takega stanja je Odbor za varnost in pravice pešcev že pred časom začel sodelovati z občinsko upravo in s poveljstvom mestnih redarjev; meseca januarja je razdelil 4500 letakov s priporocili za avtomobiliste, stanje v mestu pa se kljub temu ni izboljšalo. Odbor polaga veliko važnost prometnemu

zakoniku, ki predvideva organizacijo in izdelavo načrtov za mestna središča. Če se vse to ne bo uresničilo, se bo stanje še poslabšalo. »Camminatrieste« pa ne obupa in je se vedno v prvi vrsti v tej bitki, kljub temu, da je se mnogo ljudi in predstavnikov oblasti, ki ne kažejo razumevanja za tako dramatično situacijo. Zato poudarja, da so v tej viziji nujno potrebne določene spremembe, da bo mesto v resnici postalo po meri človeka. Prebivalstvu in pešcem je zato treba nuditi več prostora, avtomobilom pa manj.

Predstavniki odbora obenem poudarjajo, da je na osnovi dezelnega zakona št. 41/86 mogoče marsikaj narediti; tudi Konzorcijalno podjetje za prevoze bo lahko postalo operativnejše, potem ko so mu okoljski župani zaupali večje pristojnosti za razne ukrepe. Odbor »Camminatrieste« se bo pismeno obrnil tudi na Evropsko skupnost, da bi se enkrat za vselej spostovale pravice pešca, ki mu jih mestni, največkrat kaotični promet v vse večji meri odvzema.

Na tiskovni konferenci na odborovem sedežu je bil iznesen tudi predlog o priredbi okrogle mize, okrog katere naj bi se zbrali predstavniki vseh pristojnih organov in ustanov ter spejeli potrebne in nujne ukrepe, da bi mestne ulice postale varnejše in udobnejše za pešce.

NIZ KONFERENC

Psihosomatski ključ
do dobrega počutja

Od simptoma do simbola, to pot naj bi s predavatelji prehodili tudi slušatelji niza konferenc o psihosomatskem pristopu do zdravljenja, ki se bo pričel konec naslednjega tedna. Konferenca, ki bodo v dvorani osrednje knjižnice trzaskke medicinske fakultete v Ul. Vasari 22, organizira Studijski center za psihosomatiko in analitsko psihologijo (CeSPPA, sekcija za FJK) v sodelovanju s kulturnim društvom »La Talpa« (v njem se v glavnem združujejo univerzitetni študentje). Kot poudarja organizator, je pobuda za Trst precej neobičajna, v mestu konferenčna dejavnost ni zelo pestra, malo pozornosti pa se v splošnem namenja zdravstveno-psihološki problematiki.

Niz se bo pričel s predavanjem zdravnice Elisabette Gesmundo, ki

vodi sedež instituta Riza v Padovi (gre za institut psihosomatske medicine z osrednjim sedežem v Milanu). Naslov prvega predavanja, ki bo v soboto, 18. februarja ob 17. uri, je Miti in obredi pripovedujočega telesa. Naslednja konferenca (4. marca) bo posegla v starodavno kitajsko medicino, na temo Simbologija tradicionalne kitajske medicine bo govoril Luca Frangipane iz Bolgne. Gre za zdravnika, ki se je specializiral v starih kitajskih prijemih, med temi tudi v agopunktur. Na tretji konferenci (12. aprila) bo govor o grafologiji kot metodi psihosomatskega preučevanja, predavala bosta Carlo Chinaglia in Edoardo Triscoli, zadnja (4. maja) pa bo načela vprašanje vloge simbolov v psihoterapiji, o tem bo govoril Silvio Cusin.

PUST / V TRSTU

Ustanovili Koordinacijski
odbor trzaskga pusta

Pust se bliža naglih nog in priprave nanj se mrzlično nadaljujejo. Z vsa naglico so pred dnevi v Trstu ustanovili Koordinacijski odbor trzaskga pusta, katerega osnovni namen je ohranjanje in ovrednotenje tukajšnjih pustnih običajev. Odbor so ustanovili pustni odbori in združenja iz nekaterih mestnih četrti (iz Skednja, od Sv. Ivana, od Sv. Alojzija, iz Naselja sv. Sergija, od Sv. Sobote in od Sv. Jakoba). Pred dnevi se je nova organizacija že srečala s trzaskim odbornikom za kulturo Damianijem, da bi tudi občina pristopila k mestnim pustnim prireditvam. Domenjeno je bilo tako, da bo na pustni torek, 28. februarja, v Trstu osrednji mestni pustni sprevod, in sicer od Goldonijevega trga po Korzu Italia do Trga Unità. Maske in pustne skupine z alegoričnimi vozovi bodo tekmovale za mestno pustno nagrado Il palio. Organizatorji napovedujejo, da si bo ta sprevod ogledalo kakih 40 tisoč ljudi.

Podobne sprevede so že priredili pred leti, lani pa so ga ukiniteli v znak zalovanja za tremi novinarji trzaskga sedeža RAI, ki so umrli v Mostarju.

Pobude TZ za promocijo
krajevnih proizvodov

Med institucionalnimi nalogami Trgovinske zbornice je tudi promocija najvažnejših krajevnih proizvodov sektorjev, v okviru katere nudi razne usluge podjetjem. Za promocijo sektorja za marmor je TZ že pred leti ustanovila Konzorcij kraških marmorjev, v katerega je včlanjenih okrog 20 industrijskih in obrtniskih podjetij. Za promocijo navtičnih produktivnih sektorjev je leta 1989 ustanovila Navtični konzorcij severnega Jadrana, poleg tega pa je sprejela še druge pobude. Prva letosnja so »Tedni trzaskke prehrane« v sodelovanju z Delavskimi zadrugami.

OPČINE / KULTURNA DEJAVNOST

Priprave na proslavo 25-letnice MPZ Tabor

Želja po prilivu mladih svežih sil v zborovske vrste

Na proslavi Dneva slovenske kulture, ki bo v soboto zvečer v Prosvetnem domu in bo povezana z otvoritvijo razstave slikarja Rudolfa Saksida ob 10-letnici njegove smrti, bosta nastopila kot ob vseh pomembnih openskih prireditvah tudi ženski in moski pevski zbor Tabor, ki ju od vsega začetka vodi prof. Sveto Grgić.

Tokrat posvecamo nekaj več pozornosti moskemu pevskemu zboru, ker se pripravlja na praznovanje 25-letnice svojega delovanja. Točni datum začetka zborovske dejavnosti je sicer že mimo in tudi v okviru proslave Dneva slovenske kulture se ni dalo pripraviti celovečernega koncerta. »To pa ne pomeni, da ne bo slavnostnega nastopa«, nam je povedal prof. Grgić, »da se ne zavedamo pomena, ki ga imata tako moski kot ženski zbor za kulturno življenje na Opcinah.«

18. februarja bo moski zbor nastopil na srečanju zborov »Zarja« iz Trbovelj, Prevalj, Pliberka in Branika prav v tem kraju. »Vidite, takšnih nastopov in koncertov je imel naš zbor nič koliko. In tudi tokratnega nastopa v Braniku smo zelo veseli. Se bolj veseli bi bili, če bi se lahko pohvalili, da raste število pevcev, da se nam pridružujejo mlajši, da ima zbor torej še dolgo bodočnost. Na žalost ni tako. Ko smo ga ustanovili, je zbor štel 30 pevcev, potem je naraslo število do 46; sedaj pa

Pevke in pevci zborov Tabor med enim od svojih številnih nastopov (F. KROMA)

jih imamo 25 in med temi so mnogi, ki so v njem že od nastanka. Tu jim gre seveda vse priznanje in pohvala, saj ni lahko zrtvovati toliko večerov za tedenske vaje, potem pa preživljati sobote, nedelje in druge praznike na raznih prireditvah, ali gostiti pevce drugih zborov.«

Na jubilejni koncert se torej moski zbor Tabor pridno pripravlja. Program bo bogat, saj bo obsegal slovenske narodne, umetne in partizanske pesmi. »Pevci so izredno postrtovalni in jim ni težko preživeti enega, dveh, pred nastopi pa tudi treh ali štirih večerov na teden pri vajah. Tezave nastanejo, če nam na primer zbolijo en sam tenor. Pri večjem številu bi bilo to lahko premostljivo, pri našem so tu že velike težave.

Zivimo in delamo pa se vedno v želji in prepričanju, da bodo domačini, predvsem mlajši spoznali, kako potrebna in koristna sta za obstoj in kulturno dejavnost v kraju, kot so Opčine, oba zbor. Brez njune prisotnosti si težko predstavljamo pestro kulturno življenje v vasi. Zato si želimo, da bi praznovanje obletnice vzbudilo vse, ki radi pojejo in ljubijo našo pesem, da se nam pridružijo. To bo lepo priznanje zboru, vsem pevcem, ki v njem vztrajajo, pa tudi priznanje Opencem, ki so na svojo bogato kulturno tradicijo upravičeno ponosni.«

S podobnimi težavami se sooča tudi ženski pevski zbor, ki si prav tako želi priliva novih, svežih sil.

Neva Lukes

CELOVEČERNI KONCERT

Synthesis 4 bo v soboto v Križu

Koncert je uvod v niz prireditev DPZ Vesna

Na pobudo kriškega Kulturnega društva Vesna in ob letošnjem praznovanju 20-letnice istomienskega dekliskega pevskega zbora bo v soboto, 11. t.m., v kriškem domu Alberta Sirkja nastopil harmonikarski orkester Synthesis 4. Celovečerni koncert bo obsegal izvirne skladbe za tovrstni sestav in priredbe iz različnih glasbenih obdobij.

Harmonikarski orkester Synthesis 4 vodi v okviru Glasbene Matice Claudio Furlan, po čigar zaslugi je skupina pred 17 leti sploh nastala in v tem času dosegla zavidljive umetniške uspehe. Od vsega začetka so orkester sestavljale večinoma harmonike, vzporedno s kakovostno poustvarjalno rastjo pa se je razširil in

popestril tudi instrumentalni sestav. Synthesis 4 je tako že več let sinonim orkestra, ki ga sestavljajo klasične harmonike, bas-harmoniki, klaviaturi in tolkala.

Od vsega začetka svojega delovanja se orkester redno udeležuje državnih in mednarodnih glasbenih tekmovanj. Vsaka od teh uspešnih priložnosti je za skupino mladih ljubiteljev glasbe pomenila dodatno zrelostno preizkusnjo in zato tudi umetniško rast. Med najpomembnejšimi tekmovalnimi dosežki gre omeniti absolutno prvo mesto s stotimi točkami v Castelfidardu novembra 1983, zlati kipek Koste Abraseviča na festivalu v Valjevu novembra 1986, prvo mesto na jugoslo-

vanskem zveznem tekmovanju Glasbene mladine v Dubrovniku aprila 1987, najvišjo uvrstitev na zahtevnem tekmovanju v Folignu dve leti pozneje. Na mednarodni ravni je Synthesis 4 pred tremi leti dosegel srebrno priznanje v Innsbrucku, preteklega maja pa se je uvrstil prvi med prvimi na evropskem tekmovanju Grand Prix v Franciji.

Redno se tudi udeležuje festivalskih in tekmovalnih srečanj, ki se vsaki dve leti odvijajo v Pulju, občasno tudi snema za tržaski in koprski radio. Pred dobrimi štirimi leti je pri ZTT izšla prva kasetna harmonikarskega sestava z naslovom Crnobeli akvareli: že v njej je jasno razvidna umetniška pot, ki jo Synthesis 4 pod mentorstvom svojega dirigenta Claudia Furlana zasleduje s svojim delovanjem. Predvsem gre za vrednotenje klasične harmonike in glasbe, ki je izvirno pisana za to glasbilo v orkestrskem sestavu. Ob tem pa ansambel ne zane marja za poslušanje »lajžih« skladb: ta programska izbira se odraža tudi na celovečernih koncertih, ki jih Synthesis 4 redno prireja ob zaključku solskega ali sončnega leta.

Sobotni nastop harmonikarskega orkestra Synthesis 4 bo uvedel niz prireditev ob letošnji 20-letnici DPZ Vesna, ki se bo praznično predstavil na samostojnem koncertu, predvidoma prihodnjega 18. marca prav tako v kriškem domu.

Damiana Ota

POBUDE CVETLIČARJEV

Ponudba Assofioristi za 14. februar in 8. marec

V naslednjih tednih, ko se bo marsikdo ustavil pri cvetličarjih ob prazniku zaljubljenec in Dnevu žena, ga bo v večini tržaskih cvetličarn kakalo kar nekaj novosti. Vsedržavno združenje Assofioristi, ki deluje znotraj trgoveke organizacije Confescenti, želi ob tej priložnosti prodreti v tržasko javnost, si pridobiti profesionalno mesto med tržasko cvetličarsko ponudbo in zagotoviti odjemalcem kvaliteto.

Da bi potrošnikom boljše predstavili nekatere

cvetlice, med temi predvsem vrtnice in mogoče in jih seznanili z njihovim gojenjem, z novostmi na italijanskem in mednarodnem tržišču, so pripravili videokaseto, ki so jo predstavili na včerajšnji konferenci v kavarni Tergesteo. V dneh pred 14. februarjem bodo v teh cvetličarnah na razpolago konfekcije vrtnic, okrašene z mimozami, pod skupnim razpoznavnim znakom Assofioristi. Večinoma se bodo držali lanskih cen, zato bo vrtnica na visokem stebalu (približno 80 cm visoka)

stala od 10 tisoč do 12 tisoč lir.

Drugod po Italiji je že v navadi uporaba mimoze ne izključno ob dnevu žena, temveč tudi za praznik zaljubljenec. Novost pa predstavlja tudi nov primerek vrtnice po imenu Verdiana, ki bo letos na top lestvici. Ker je ne gojijo v ravlini, temveč na rahlo hribovitih področjih, je njen cvet bolj kompakten in omogoča postopen razcvet.

Ker pa ni se zelo razširjena, bo njena cena nekoliko višja od ostalih.

OPČINE / NAGRADNI NATEČAJ

Porazdelili »zlato«

Z družabno večerjo v restavraciji Diana na Opcinah se je v splošnem zadovoljstvu, predvsem dobitnikov nagrad, zaključil natečaj »Zlato na Opcinah« (Oro ad Opicina), ki so ga razpisali v prazničnem obdobju ob koncu leta (foto KROMA). Srečanje pa je bila tudi priložnost, da so porazdelili nagrade.

Tokratni nagradni natečaj, gre namreč za tradicionalno praznično pobudo, je predvideval in razdelil 11 nagrad, prvi izzreban listek je lastniku prinesel avto-

mobil, vsi ostali, se pravi od drugega do enajstega izzrebanega pa vsoto milijon lir. Avto VW polo je dobil Andrea Rebez (na sliki med nagrajevanjem) z listkom št. 209185, milijon lir pa so si »prisluzili« Lidia Sossi (listek št. 212081), Chiara Garavella (283937), Anita Sartor (000528), Marija Maglica (024284), Giorgio Prata (269076), Klavdij Miklavac (013014), Paolo Batic (261439), Marco Crisma (143875), Giuseppe Tomasulo (370031) in Valmiro Cepach (004061).

Prosek: sodelovanje med društvom in šolo

Tudi na Proseku-Kontovelu bodo proslavili Dan slovenske kulture. Proslava bo jutri ob 20.30 v Kulturnem domu na Proseku, nastopili pa bodo dijaki srednje sole Fran Levstik s Proseka, člani amaterskega odra Jaka Stoka, godbeno društvo, kot gost pa se dekliski pevski zbor Devin. Slavnostni govor bo imel Aleksij Pregarc. Sodelovanje med kulturnim društvom in šolo je nadvse spodbudna in perspektivna izbira. Priznanje si zasluži tudi poteza prirediteljev proslave, ki so soglasno sklenili, da namenijo čisti izkupicek večera zadrugi Kulturni dom Prosek-Kontovel, ki upravlja in skrbi za prosekško dvorano. Prav zaradi teh pomembnih odločitev je upati, da bodo vascani s številno udeležbo naredili svojo kulturno dolžnost in s tem pripomogli k uspehu proslave. B.R.

TREBČE / GANLJIVO SLOVO

Miče Malalan je odšel

Veliko ljudi iz Trebč in iz drugih krajev se je včeraj se zadnjic poslovilo od Ivana Malalana - Miceta in mu tako izrazilo svoje spostovanje. Miče je bil vse svoje življenje zaveden Slovenec in neustrašen borec proti fašizmu in nacizmu, borec za mir in za pravice slovenskega naroda, predvsem zamejskih Slovencev.

Pogrebne svečanosti so se začele pred mrliško vezo v Ul. Costalunga, nadaljevale pa v rodni vasi, kjer se je pogrebni sprevid najprej ustavil pred spomenikom padlim. Tu je zaigrala domača godba na pihala, o pokojniku pa sta v imenu Zveze borcev iz Sezane oziroma v imenu pokrajinskega odbora VZPI-ANPI spregovorila Emil Skerl oziroma Arturo Calabria. Sprevid je nato nadaljeval do pokopališča, kjer sta v spomin umrlemu spregovorila v imenu pokrajinskega odbora VZPI-ANPI dr. Franc Skerlj, v imenu vascanov pa Mauro Kralj. Tudi pred odprtim grobom je nekaj žalostink zaigrala domača godba na pihala.

Bila je to občutena svečanost, dostojno slovo domačinov in drugih antifasistov od Cloveka, ki se je zapisal boju za pravice svojega naroda. Tako, kot je bil sam velik in odločen antifasist, je vzgojil tudi svojo družino, svoje sinove. Za to svojo predanost je moral seveda plačati težek davek. V boju proti nacifasizmu je izgubil sina Romana, ki je z ostalimi člani družine, ženo Kristino, sinovoma Livijem in Lucijanom odšel v partizane, sin Milan pa je okusil italijanske zapo-

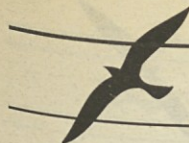
re in nemško taborisce.

Kljub vsem preizkušnjam je ostal pokojnik to, kar je vedno bil - zaveden Slovenec, z duso in telesom predan antifasizmu. Kot tak je bil vsa povojna leta aktiven v vseh vaskih in drugih naprednih organizacijah, častni član predsedstva Pokrajinskega odbora VZPI-ANPI, odlikovan s številnimi jugoslovanskimi in italijanskimi odlikovanji.

Tak nam bo ostal za vedno v spominu. In tak naj ostane v spominu tudi mladim - zgled postojanja in zavednega Slovence, ki ni nikoli omahoval. Naj mu bo lahka slovenska zemlja, ki jo je neskončno ljubil in za katero je bil pripravljen vedno tudi na največje zrtve.

Miče, ne bomo Te pozabili.

Neva Lukes

Drevi sestane glavnega sveta KZ

Drevi se bo na sedezu v Ul. Cicerone 8 sestal Glavni svet Kmečke zveze. Na dnevnem redu bo imel pregled delovanja organizacije in stanja kmetijstva v luci novih gospodarskih in političnih razmer. Govorili bodo tudi o sklicanju rednega letnega občnega zbora, ki bo sovpadal s 45-letnico ustanovitve Kmečke zveze in 50-letnice osvoboditve.

Med organizacijskimi vprašanji bo beseda o prošnji na Deželo za letni prispevek in pa o skupni pobudi Kmetijskega nadzornišтва in stanovskih organizacij za prireditve posveta o možnosti za naravi prijazno in biološko kmetijstvo v tržaski pokrajini.

VČERAJ-DANES

Danes, CETRTEK,
9. februarja 1995

APOLONIJA

Sonce vzhaja ob 7.17 in
zatone ob 17.22 - Dolzina
dneva 10.05 - Luna vzhaja
ob 12.04 in zatone ob
2.32.

Jutri, PETEK,
10. februarja 1995

SHOLASTIKA

VRME VČERAJ OB 12.
URI: temperatura zraka 7,1
stopinje, zračni tlak 1010,5
mb ustaljen, veter severo-
zahodnik 10 km na uro,
vlaga 98-odstotna, nebo
oblačno, morje skoraj mir-
no, temperatura morja 8,3
stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Alice
Guidubaldi, Giorgia Boz,
Stefano Cascioli, Greta Fi-
la in Elsa Fila, Daniele Lo
Bianco, Alberto Sasseti,
Karin Cok in Maria Livia
Giraldi.

UMRLI SO: 69-letna
Nella Zorzin, 75-letna Ma-
ria Kokorovec, 74-letna
Nives Smach, 85-letni Gu-
glielmo Michelazzi, 72-
letna Elvira Bordon, 83-
letni Gastone Alberti, 78-
letna Luciana Tamburlini,
80-letna Maria Stefani, 82-
letni Giuseppe Zonch, 76-
letni Giuseppe Buoro in
84-letni Giordano Brac-
chetti.

LEKARNE

Od ponedeljka, 6., do
nedelje, 12. februarja
1995

Normalen urnik lekarn
od 8.30 do 13.00 in od
16.00 do 19.30

**Lekarne odprte od
13.00 do 16.00**

Ul. Roma 16 (tel.
364330), Trg Valmaura 11
(tel. 812308), Milje - Lun-
gomare Venezia 3 (tel.
274998).

NABREZINA (tel.
200466) - samo po telefo-
nu za najnujnejše primere.

OBVESTILO BRALCEM

DAROVE in PRISPEVKE za objavo v časopisu sprejemajo v tajnistvu Uredništva PD (tel. 7796600) in preko poverjenikov posameznih društev in ustanov.

Prispevke sprejema tudi urad KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (pritličje) tel. 360072, s sledečim urnikom: 9.00-12.00 in 14.00-17.00 od ponedeljka do petka.

ZVEZA
SLOVENSKE
KATOLISKE
PROSVETE

SLOVENSKA
PROSVETA

ZVEZA
SLOVENSkih
KULTURNIH
DRUSTEV

DAN

PRAVIC

SLOVENSKE KULTURE

POBUDI SE PRIDRUŽUJEJO:

GLASBENA MATICA

SLOVENSKI RAZISKOVALNI INŠTITUT

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA

DVOJEZIČNI ŠOLSKI CENTER V ŠPETRU

Nedelja, 12. februarja 1995,

ob 17. uri

v Kulturnem domu v Trstu

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Edvard
Kocbek

GLOBOKO ZGORAJ ALI VISOKO SPODAJ

Režija: VLADIMIR JURČ

Danes, 9. februarja, ob 16. uri ABONMA RED I
Jutri, 10. februarja, ob 16. uri ABONMA RED H

danes bo
SLOVENSKO PLANINSKO
DRUŠTVO TRST
proslavilo

Praznik slovenske kulture

s predstavitvijo najvažnejših za planinstvo pomembnih del:

Rafko Dolhar - Od Trente do Zajzere;

Jelincic - Pod svincenim nebom;

Henrik Tuma - Dalla mia vita;

Dusan Jelincic - Le notti stellate

Po uvodnih besedah **prof. Nade Pertot**, bodo o knjigah
spregovorili: avtorja in prevajalec **prof. Marjan Vovčina**.

Vabljeni v Gregorcicevo dvorano
v Ul. sv. Franciska 20, ob 20.30

**ZŠSDI jutri, sklicuje 10. februarja 1995, ob
20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju**

24. DEŽELNI REDNI OBČNI ZBOR

DNEVNI RED:

1. Otvoritev Občnega zbora;
2. Izvolitev organov Občnega zbora;
3. Sprejetje nove članice;
4. Poročila;
5. Pozdravi in razprava;
6. Razno

Dom Andrej Budal, Štandrez, Ul. Montello 9

**Lekarne odprte od
19.30 do 20.30**

Ul. Roma 16, Trg Val-
maura 11, Trg Garibaldi 5,
Milje - Lungomare Vene-
zia 3.

NABREZINA (tel.
200466) - samo po telefo-
nu za najnujnejše prime-
re.

NOCNA SLUŽBA

**Lekarna odprta od
20.30 do 8.30**

Trg Garibaldi 5 (tel.
368647).

**Za dostavljanje zdravil
na dom tel. 350505 - TE-
LEVITA**

Urad za informacije
KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije
KZE deluje od ponedeljka
do petka ob 8. do 13. ure.
- tel. 573012.

**Zdravstvena dežurna
služba**

Nocna služba od 20. do
8. ure, tel. 118, predpraz-
nična od 14. do 20. ure in
praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118.
Telefonska centrala
KZE-USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - Dvorana
rezervirana; jutri 17.45,
20.00, 22.15 »Vanya sulla
42. strada«.

EXCELSIOR - 17.30,
19.50, 22.15 »Rivelazio-
ni«, i. Michael Douglas,
Demi Moore.

**EXCELSIOR AZZUR-
RA** - 16.30, 18.20, 22.10,
22.00 »Belle al bar«, r.i.
Alessandro Benvenuti, i.
Eva Robin's.

AMBASCIATORI -
16.00, 18.00, 20.05, 22.15
»Stargate«, i. Kurt Rus-
sell.

NAZIONALE 1 - 16.30,
18.20, 20.15, 22.15 »Time
Cop«, i. Jean Claude Van
Damme.

NAZIONALE 2 - 16.00,
18.00, 20.05, 22.15
»Kika«, r. Pedro Almodov-
ar, prepovedan mladini
pod 14. letom.

NAZIONALE 3 - 16.15,
18.15, 20.15, 22.15 »Came-
rieri«, i. Paolo Villaggio,
Diego Abatantuono.

NAZIONALE 4 - 16.15,
18.15, 20.15, 22.15 »Quat-
tro matrimoni e un funera-
le«.

MIGNON - 16.00 - 22.00
»Ingordigia anale«, porn.,
prepovedan mladini pod
18. letom.

CAPITOL - 17.00, 18.40,
20.20, 22.10 »The Mask« r.
Jim Carrey. Zadnji dan.

ALCIONE - 18.00,
20.00, 22.00 »Il toro«, r.
Carlo Mazzacurati, i. Diego
Abatantuono, Roberto Ci-
tran.

LUMIERE - 17.45,
20.00, 22.10 »Tom e Viv«,
i. William Dafoe, Miranda
Richardson. Samo danes
in jutri.

PIREDITVE

KD F. PREŠEREN vabi
na PROSLAVO DNEVA
SLOVENSKE KULTURE,
ki bo jutri, 10. t. m., ob
20.30 v gledališču F.
Prešeren. Sodelujejo
osnovna sola Venturini,
dramska skupina KD F.
Prešeren in na klavir igra
Alenja Zobec.

COS F. VENTURINI in
KD F. Prešeren ob prazno-
vanju DNEVA KULTURE,
ki bo jutri, 10. t. m., ob
20.30 v Kulturnem domu
F. Prešeren v Boljuncu bo
potekalo podeljevanje ca-
stne diplome poiztovalni
učiteljci Ljubi Smotlakovi.
Prisrčno vabljeni vsi učitel-
ji in bivši kolegi.

KD RDECA ZVEZDA in
SK KRAS vabita na DAN
SLOVENSKE KULTURE,
ki bo jutri, 10. t. m., ob 20.
uri v Salezu. Nastopajo:
vokalna skupina Stu ledi,
Silva Percic in Franka Sla-
vec (predstavitve kraske
nose), L. Furlan (harmo-
nika), Atilij Kralj (poezija)
ter MPZ Rdeca zvezda. Va-
bljeni!

SKD GRAD vabi na
PROSLAVO OB DNEVU
SLOVENSKE KULTURE,
ki bo jutri, 10. t. m., ob
20.30 v društvenih prostori-
h pri Banih z naslednjim
programom: otvoritev raz-
stave "Zeleso in kamen"
umetnika Maria Sosica,
predavanje z diapozitivi o
"Raznolikostih Sneznika",
podpredsednik PD Ilirske
Bistrice Hinko Porocnik.
Toplo vabljeni!

SREDNJA SOLA F.
LEVSTIK in vaske organi-
zacije s Proseka - Kontove-
la vabijo jutri, 10. t. m., ob
20.30 na PRESERNOVO
PROSLAVO, ki bo v Kul-
turnem domu na Proseku.
Sodeluje dekliski zbor De-
vin, slavnostni govornik
Aleksij Pregarc.

SKD PRIMOREC in
osnovna sola P. Tomazic
iz Trebče vabita na priredi-
tev ob PRAZNIKU SLO-
VENSKE KULTURE, ki bo
v Ljudskem domu v
Trebčah jutri, 10. t. m., ob
20. uri. Vabljeni!

ZDRUŽENJE STARSEV
osnovne sole Prosek vabi v
soboto, 11. t. m., ob 18. uri
v Kulturni dom Prosek na
ogled igrice MESTNI
GODCI. Izvaja mladinska
skupina SKD Primorec.

SKD TABOR in **TK GA-
LERIJA** ob dnevu sloven-
ske kulture v soboto, 11. t.
m., ob 20. uri v Prosvet-
nem domu na Opcinah
RUDOLF SAKSIDA. Od-
prtje razstave ob 10-letnici
umetniške smrti. Pred-
stavitve Franko Vecchiet.
Predvajanje kratkega filma
Rudolf Saksida. Nastopa-
ta MPZ in ZPZ Tabor pod
vodstvom Sveta Grigica.

KD VESNA vabi v sobo-
to, 11. t. m., ob 20.30 v
Dom A. Sirka v Krizu na
KONCERT harmonikarske-
ga ansambla "Synthesis
4". Vodi prof. Claudio
Furlan.

**SLOVENSKI KULTUR-
NI KLUB** (Ul. Donizetti 3)
priredi ob prazniku slo-
venske kulture LITERAR-
NI, LIKOVNI IN FOTO-
GRAFSKI NATECAJ. V so-
boto, 11. t. m. bo v Peterli-
novi dvorani odprtje raz-
stave in recital literarnih
prispevkov ter razglasitev
in nagrajevanje zmagoval-
cev. Začetek ob 18.30.

SKD VIGRED prireja v
nedeljo, 12. t. m., ob 18.
uri v osnovni soli S.Gru-
den v Sempolaju PRO-
SLAVO DNEVA SLOVEN-
SKE KULTURE. Nastopata
OPZ Vigred in mladinska
skupina SKD Primorec -
Trebče z igrico "Mestni
godci".

**ZADRUGA KD Prosek -
Kontovel** in **SD Primorje**
priredita v nedeljo, 12. t.
m. v Kulturnem domu na
Proseku ob 18. uri KON-
CERT MIX ORKESTRA S
PEVCI. Nastopajo bodo iz-
vajali izvirne skladbe 3. fe-
stivala slovenske popevke
v Trstu. Vabljeni!

KD LIPA s sodelo-
vanjem bazovskega mla-
dinskega krožka priredi
KONCERT ob dnevu slo-
venske kulture v petek, 17.
t. m., ob 20.30 v Bazov-
skem domu. Gostuje ZPZ
I. Grbec iz Skednja. Va-
bljeni!

KD PRIMORSKO prire-
di v soboto, 11. t. m., v
srenjski hiši v Mackoljah,
ob 20. uri PRESERNOVO
PROSLAVO. Gost večera
je MPZ V. Mirk - Prosek
Kontovel. Vabljeni.

**KNJIZNICA P. TO-
MAZIC** in **TOVARISI** -
Prosvetni dom - Opcine. V
torek, 14. t. m., ob 20. uri
nas bo Magda Sturman s
sliko in besedo popeljala Z
AVTOBUSOM PO AV-
STRALIJO.

OBVESTILA

**STRANKA KOMUNI-
STICNE PRENOVE** -
krozek občine Dolina vabi
vse tovarise in demokra-
tice občane na KON-
GRES, ki bo v soboto, 11.
t. m., ob 19. uri v dvorani
kulturnega društva F.
Prešeren v Boljuncu.

**GLASBENA SOLA
GODBE NA PIHALA** iz
RICMANJ sporoča, da po-
teka na osnovni soli v Ric-
manjih predpis za solsko
leto 1995/96 in sicer: do
17. t. m. (izključene srede
in sobote) ob 16.30 do 19.
ure v tečaju glasbene vz-
goje za predšolske otroke
in otroke od 6. leta dalje z
individualnim poukom
trobil, pihal, tolkal in
komp.klavirja.

**SINDIKAT UPOKOJEN-
CEV SPI-CGIL** iz Nabrež-
ne organizira danes, 9.
t. m., ob 16.30 na kmetiji
Radovic v Nabrežini
PRAZNIK VCLANJE-
VANJA. Vabljeni

**SINDIKAT UPOKOJEN-
CEV SPI-CGIL** organizira
v soboto, 18. t. m., ob 17.
uri v hotelu Sistiana
PRAZNIK VCLANJE-
VANJA. Vabljeni.

KONZORCIJ DOC Kras
vabi na srečanje z vodil-
nim kleti Castelvechio g.
Bignucolom danes, 9. t. m.,
ob 19.30 v Kraskem mu-
zeju.

ŠOLSKÉ VESTI

**SINDIKAT SLOVEN-
SKE SOLE** - obvešča člane,
da so roki za vložitve
prošenj za premestitve na-
slednji: prof. visjih sol do
10. t. m.; osebje A.T.A. do
11. marca;
kandidate, ki so se prijavili
k natečaju na osnovi iz-
pitov in uradnih listin (dne
22.2.1995), da je sol-
ski skrbnik poslal vsem di-
daktnim ravnateljstvom
okrožnico v kateri jih vabi,
da naj zacasnim suplen-
tom omogočijo udeležbo
na natečaju;
profesorje nižjih in visjih
sol, da je do 28. t. m., čas
za predstavitev prošenj za
vključitev v pokrajinske
lestvice za opravljanje su-
plencev v solskih letih
1995/96, 96/97, 97/98.
Obrazce za prošnje in
informacije nudi tajništvo
- tel. 370301;
sporoča članom, da bo za-
radi poteka pripravljalne-

PUBLIEST

Tel. (040) 7796611 - Fax 768697

oglasil - obvestila:
8.30 - 12.30

osmrtnice - sozaljja:
8.30 - 12.30
13.30 - 17.00 (razen sobote)

Danes praznuje v
Krizu 90 let naša draga

Jožefa Sulčič - Devetak

Se na zdrava in mir-
na leta ji kličejo

vsi njeni

Svojemu dolgoletne-
mu profesorju, pisatelju

Aloju Rebuli

iskreno cestitajo k naj-
visjemu slovenskemu
priznanju

bivši učenci in
kolegi liceja
France Prešeren

Novi doktorici zgodo-
vinskih znanosti

dr. Marti Verginelli

iskreno cestitajo

ravnatelj in kolegi
DPZIO »J. Stefan«

ga tečaja onovnosolskih
učiteljev na Opcinah, urad
zapr v popoldanskih urah
v dne 9., 13. in 16. t. m.
Obveščamo člane, da bo
urad v zgoraj omenjenih
dnevih deloval le v ju-
tranjih urah.

MALI OGLASI

ISCEN traktor v do-
brem stanju, od 20 do 25
KM s prikolico, plugom
in frezo. Telefon 53420 ob
večernih urah.

ISCEN zazidljivo
zemljišče. Tel. st. 370947.

SLUŽBO isce marljiv
in vesten fant, star 21 let,
vojascine prost, z voz-
niškim dovoljenjem,
srednjesolsko izobrazbo,
dobrim znanjem slovenske-
ga in italijanskega jezika,
željan delati. Tel. st.
368230.

MLADA zena, delovna,
postena, isce zaposlitve
kot hišna pomočnica ali
otroška varuska. Tel. st.
229389.

PODJETJE import/exp-
ort zaposli osebo s prak-
so v uvozno/izvoznih
operacijah ter odličnim
obvladanjem slovenskega
in hrvaskega jezika. Pisati
na Publist Srl pod sifro
"Import/Export, Ul. Mon-
tecchi 6, 34137 Trst.

PROFESORICA nudi
privatne lekcije iz an-
gleščine. Tel. st. 814550.

NUDIM lekcije iz an-
gleščine in slovenske
dijakom visjih srednjih
sol. Tel. st. 55293 v večer-
nih urah.

INSTRUIRAM ita-
lijanscino, grščino, la-
tinscino, zgodovino in fi-
lozofijo v italijanskem je-
ziku. Tel. st. 229225 -
Mirjam ali 396359 - Giu-
liana.

PRODAM lada niva,
letnik '90 v dobrem
stanju, bele barve. Tel. st.
228932.

PRODAM stare pred-
mete (kolesa od vozov,
itd.) Tel. st. 228547.

PRODAM po ugodni
ceni skoraj novo pohisto
za opremo pisarne. Tel.
368633-4 od 10 do 17.
ure.

PRODAM pasje mla-
dice husky, rjave barve z
rodovnikom, cepljeni,
brez crevesnih zajedalcev,
po ugodni ceni. Tel. st.
(0481) 21417.

MINI TERME v centru
Trsta: fango, parafina, ma-
saza, laser, ultra zvok, in-
terferenčni tok in drugih 34
terapij. Danes lahko preko
KRUT-ove posvetovalni-
ce. Pojasnila: KRUT, Ul.
Cicerone 8, tel. st. 360072
od 9. do 12. ure ter od 14.
do 17. ure, razen sobot.

**BORIS IN PEPI SAN-
CIN** (Sarnek) imata v Do-
lini odprto osmico. Tocita
belo in črno vino.
DO PUSTA ima odprto
osmico Pernarcic Boris,
Medja vas 7.

PRISPEVKI

Ob 1. obletnici smrti
Sase Ota darujejo ude-
leženci spominskega več-
era v Borstu 200.000 lir za
Sklad Ota-Luchetta-D'An-
gelo-Hrovatin in 200.000
lir za Solo Studio Sasa iz
Sarajeva. V isti namen da-
rujeta Sergij in Ada Ota
150.000 lir za PD Slovenec.

Ob 9. obletnici smrti
pok. Lucianota Tence da-
rujejo žena Mara ter sinova
Niko in Alen 50.000 lir za
vzdrževanje spomenika
padlim v NOB iz Kriza.

V trajni spomin na
Uroša Kosuto daruje nona
Carla Kosuta 10.000 lir za
vzdrževanje spomenika
padlim v NOB iz Kriza.

V spomin na padle da-
ruje Livio Bogatec 10.000
lir za vzdrževanje spome-
nika padlim v NOB iz Kriza.
V isti namen daruje
Eda Indri 10.000 lir.

Ob podarjeni castni
izkaznici VZPI-ANPI, na
Poreznu padlega borca Car-
leta Gustina, daruje mama
Marija 10.000 lir za vzdrže-
vanje spomenika padlim v
NOB iz Kriza.

Ob rojstnem dnevu pok.
Flavia Tretjak daruje mama
Marija 20.000 lir za vzdrže-
vanje spomenika padlim v
NOB iz Kriza.

Ob obletnici smrti mame
in brata Tance daruje Mila
z družino 30.000 lir za vz-
drževanje spomenika pad-
lim v NOB iz Kriza.

Ob 68. rojstnem dnevu
(10.2.)

SLOVENSKA EVROŠOLA / PREDSTAVITVI V GORICI IN DOBERDOBU

Srečanje na evropski ravni ob 50-letnici slovenskih šol

Člani organizacijskega odbora o pomenu in programu srečanja

Predstavitve Evrošole je privabila šolnike, starše in dijake (foto Studio Reportage)

DOBERDOB-SOVODNJE / ŠOLSKI PRIREDITVI

Lep kulturni praznik

V Doberdobu so praznik slovenske kulture izkoristili za srečanje učencev vseh starih sol tamkajšnjega didaktičnega ravnateljstva. Na skupni prireditvi so sodelovali učenci sol iz Romjana, Sovodenj, Vrha in seveda Doberdoba. Vsaka sola je prispevala nekaj v pester spored prireditev, ki je obsegala branje odlomkov, igrice, recitacije in podajanje misli o pomenu kulture. Spored je sklenil nastop doberdobskih učencev, ki so v veliko zabavo vrstnikov uprizorili lutkovno igrico Zimska pravljica. Igrico in lutke so pripravili v okviru jesenske lutkovne delavnice. Slo je skratka za prijetno srečanje v počastitev

kulturnega praznika, pa tudi za priložnost, kot poudarja ravnateljica Nataša Paulin, da se vsi učenci srečajo in spoznajo. Učenci sol v Sovodnjah in na Vrhu pa so imeli včeraj še drugo zanimivo srečanje. Vsako leto namreč v Sovodnjah posvetijo dan kulture enemu od kulturnih društev v občini. Tokrat so kulturo opredelili v širšem smislu in s pomočjo predstavnikov krvodajalskega društva Branka Cernica in Marinke Batič predstavili pomen te človekoljubne dejavnosti. Na slikah (Fotostudio Reportage): lutkovna igrica v Doberdobu in učenci na srečanju o krvodajalstvu v Sovodnjah.

Od 19. do 23. aprila se bo v naši deželi odvijala zanimiva in pomembna manifestacija: Slovenska Evrošola. Srečanja organizira že od leta 1988 Urad za manj razširjene jezike, ki deluje v okviru Evropske zveze. Gre v bistvu za srečanje solarjev, ki pripadajo različnim jezikovnim manjšinam v Evropi.

Letošnje srečanje, ki bo poleg Trsta in Benecije zajelo tudi Gorisko, so v ponedeljek predstavili v Gorici na sedežu sole Trinko, včeraj pa se v Doberdobu. Predstavili so ga štirje ravnatelji slovenskih sol, ki so obenem člani organizacijskega odbora srečanja, in sicer ravnatelj srednjih sol v Nabrezini Zvonko Legiša, ki je tudi predsednik odbora, in pri Sv. Ivanu Marjan Kravos in ter didaktični ravnateljici osnovnih sol Doberdoba Nataša Paulin in v Gorici Mirka Brajnik. Sodelovala je tudi ravnateljica sole Trinko Rozalija Simčič - Lojk.

Na dosedanjih izvedbah so slovenske sole v Italiji sodelovale od vsega začetka. Leta 1988 so se srečanja v Dublinu udeležili učenci osnovne sole iz Nabrezine, v Walesu leta 1991 je sodelovala srednja sola iz Nabrezine, učenci srednje sole od Sv. Ivana iz Trsta pa so bili v Friziji na Nizozemskem pred dvema letoma.

Evrošola se odvija običajno prvi teden po veliki noči, od srede do nedelje po že ustaljenem programu sportnih in kulturnih prireditev. Osnovno organizacijsko strukturo bodo ponovili tudi letos, ceprav bodo manifestacijo prilagodili naši

manjšini in ji dali poseben pomen, so povedali člani organizacijskega odbora. Slovenska Evrošola bo namreč letos imela posebno dimenzijo, saj bomo z njo praznovali 50-letnico obnove slovenskih sol v Italiji, ali bolje sol na Trzaskem in Goriskem, saj na Videmskem državi sol s slovenskim učnim jezikom se ni. Gre za nekoliko posebno praznovanje obletnice, ko ne bodo le obujali preteklosti, temveč bodo z otroki, ki bodo glavni protagonisti, dali pooudarek projekciji v prihodnost.

Pri izvedbi tega praznika manjšinskega solstva bodo sodelovale sole vseh stopenj od osnovne do višje srednje. Poleg tega so v organizacijskem odboru predstavniki kulturnih in sportnih društev, s krovima organizacijama, skavti in taborniki, saj gre za pomemben dogodek za vso manjšino.

Od Doline do Špetra bo vsaka sola odgovorna ter svobodna za uresničitev štiridnevnega programa, ki se bo začel pred trzasko Rizarjo, simbolom trpljenja, ki je rodilo seme, simbolom torej nastanka novih sol. Slovesna trenutka bosta otvoritev na trgu Zedinjenja Italije v Trstu ter proslava 50-letnice v Kulturnih domovih v Gorici ter Trstu, za katero so bili poverjeni dijaki slovenskih višjih sol. Treba je se dodati, da se bodo letosnjega srečanja udeležili tudi italijanska manjšina iz Slovenije (ceprav Slovenija ni se v Evropski skupnosti) ter nekatere italijanske srednje sole, ki bodo nastopale v Trstu na otvoritvi.

RAZSTAVA / NOCOJ ODPRTJE

Grupa Topolove v kinu Vittoria

Na ogled dela in inštalacije skupine iz Benečije in štirih drugih umetnikov

V kinu Vittoria na Travniku bodo nocoj pred četrtkovim filmskim srečanjem iz sezone Gorica kinema (tokrat je ob 20.45 na vrsti film »La teta y la luna«, rez. Bigas Luna) odprli novo razstavo, ki jo v sodelovanju z upravo kina prireja likovno združenje Exit. Ob 20. uri bodo odprli razstavo z naslovom »...kaj ni bilo jutri?«, na kateri bodo predstavili likovne izdelke (predmete, inštalacije) skupine likovnikov Grupa Topolove ter štirih umetnikov, ki z njo sodelujejo: to so Videmčan Giuseppe De Cesco, Trzaskanec Odine Pamic, Giovanna Torresin iz Coma in Giorgio Vazza iz kraja Sitran D'Alpago.

Razstava se navezuje

na lansko odmevno likovno manifestacijo Postaja Topolovo, ki je zakotno vasico v Benečiji spremenila v prizorišče likovnega dogajanja in iskanja ter s tem umetniškimi dotikom vrnila življenje umirajočemu okolju. Grupa Topolove, ki deluje v Cedadu in ima poleg lanske briljantne izkušnje v Benečiji za sabo tudi sodelovanje na podobnih likovnih dogodkih v drugih krajih, in štirje umetniki, ki so sodelovali na prvi izvedbi Postaje Topolovo ali pa se bodo na drugi letos poletni, bodo v Gorici predstavili raznolik izbor umetnin različnih slogov in govoric. Njihova razstava bo na ogled do 21. februarja po urniku filmskih predstav v kinu.

KINO

GORICA

VITTORIA Gorica kinema 20.45 »La teta y la luna«. Rez. Bigas Luna. Igra Mathilda May. Ozvočenje Dolby stereo.

CORSO 17.30-19.45-22.00 »Rivelazioni«. Igrata Michael Douglas in Demy Moore.

TRZIC

COMUNALE Ni predstave.

ŠOLSKÉ VESTI

DIDAKTIČNI RAVNATELJSTVI ZA SLOVENSKE OSNOVNE SOLE v Gorici in Doberdobu obveščata, da bodo jutri, 10. februarja, začeli vpisovati otroke v otroške vrte in prve razrede osnovnih sol za šolsko leto 1995/96. Rok za dokončne vpise poteče 28. februarja.

PIRIEDITVE

KULTURNO DRUŠTVO SOVODNJE vabi na predstavitev publikacije Tabor »Sovodnje 93«, ki bo jutri, 10. februarja, ob 20.30 v Kulturnem domu v Sovodnjah.

RAJONSKI SVET ZA PEVMO, OSLAVJE IN STMAVER in Združenje »Cuore amico« vabita občane na srečanje jutri, 10. t.m., ob 20.30 na soli v Pevmi. Kardiolog dr. Chiozza bo spregovoril o teoretično-praktičnih tecijskih ozivljanja pri srčnih napadih.

SKD HRAST vabi v soboto, 11. t.m., na gostovanje dramskega odseka PD Standrez s komedijo »Kandidiraj, le kandidiraj«, v režiji Emila Aberska. Gostovanje bo ob 20.15 v župnijski dvorani v Doberdobu.

SKD KREMENJAK IZ JAMELJ vabi v nedeljo, 12. februarja, ob 18. uri v Kulturni dom v Gorici na koncert in predstavitev kasete Pri nas doma v izvedbi ansambla Adria kvintet.

SKPD F.B. SEDEJ in ŽUPNIJA sv. Florijana in Marije Pomocnice prireja proslavo dneva kulture ob 150-letnici rojstva Simona Gregorčiča jutri, 10. februarja, ob 20.30 v Se-dejevem domu v Steverjanu. Vabljeni!

SD SOVODNJE prireja 25. t.m. tradicionalno pustovanje v Kulturnem domu v Sovodnjah. Vabila so na razpolago pri S. Marsonu, Davorinu Peliconu, Igorju Petejanu in Lucotu Fajtu.

KD BRIŠKI GRIC IZ STEVERJANA vabi na pustovanje z večerjo, ki bo 18. februarja v domu na Bukovju. Vpisujejo Maja Humar (tel. 884187), Tamara Mizerit (884110) in Emanuela Juretič (81163). Treba je pohiteti z vpisom, ker je število sedežev omejeno.

DRUŠTVO SLOVENSkih UPOKOJENCEV ZA GORIŠKO obvešča, da bo pustovanje 25. februarja v gostišču Al Fogolar v Galianu pri Cedadu. Prijave sprejemajo na sedežu društva in pri poverjenikih. Vpisovanje se zaključuje 15. t.m. Zazeleno so maske.

KRAJEVNI LEKSIKON SLOVENCEV V ITALIJI (2. knjiga - Goriska pokrajina) bodo predstavili v četrtek, 23. februarja, ob 20.30 v mali dvorani Kulturnega doma v Gorici.

OBVESTILA

ODBOR UPOKOJENCEV IZ DOBERDOBA vabi upokojence iz doberdobske občine na srečanje, ki bo danes ob 15.30 v glasbeni sobi v Doberdobu. Ob tej priložnosti bodo razdelili izkaznice in sprejemali prijave novih članov. Ob koncu srečanja bo družabnost.

SKD KREMENJAK IZ JAMELJ obvešča, da vpi-sujejo v zacetniški in izpopolnjevalni tečaj igranja na diatonično harmoniko. Informacije pri odbornikih društvu ali po tel. (0481) 419952 ali 42024 ali 81113.

SPD GORICA - SMUCARKI ODESEK obvešča, da se v nedeljo, 12. t.m., zaključuje tečaj smucanja na Nevejskem sedlu. Avtobus bo vozil po običajnem redu (ob 7. uri s Kornu, nato skozi Standez in Sovodnje). Priporočajo točnost.

RAZSTAVE

V GALERIJ KINA VITTORIA na Travniku bodo danes ob 20. uri odprli razstavo »...Kaj ni bilo jutri?«. Na ogled bodo dela in inštalacije Grupe Topolove in Giuseppea de Cesca, Odinee Pamic, Giovanne Torresin in Giorgia Vazze.

V KNJIŽNICI DAMIR FEIGEL v Gorici je do 17. februarja odprta razstava o življenju in delu Ivana Trinka. Urnik ogleda je ob delavnih med 10. in 12. uro ter od 13. do 17. ure. Ogled za sole po predhodnem dogovoru.

V KULTURNEM DOMU V GORICI je postavljena razstava slik in skulptur Rada Jagodica iz Trsta. Razstava je na ogled do nedelje, 12. februarja, vsak delavnik od 9. do 12. ure in v večernih urah med prireditvami.

V GALERIJ KATOLISKE KNJIGARNE na Travniku je postavljena razstava fotografa Paula D. Redferna. Ogled do konca tega tedna po urniku odprtja knjigarne.

IZLETI

ODBOR UPOKOJENCEV IZ DOBERDOBA prireja 7-dnevni izlet na Sardinijo, Sicilijo in v Kalabrijo od 15. do 21. maja 95. Informacije in prijave v Doberdobu, v trgovini pri Mili (tel. 78072) do 10. aprila.

LEKARNE

DEZURNA LEKARNA V GORICI
BASSI THEA, Rastel 52, tel. 533349
DEZURNA LEKARNA V TRZICU
S. ANTONIO, Ul. Romana 147, tel. 40497

POGREBI

Danes v Gorici ob 9.30 Giuseppina Conti, vdova Beltrami iz bolnišnice in cerkve sv. Justa na glavno pokopališče, ob 10.25 Carla Maria Tonel, vdova Casatta iz splosne bolnišnice v Gradisce ob Soči, ob 11. uri Pietro Tortoioli iz splosne bolnišnice v stolnico in na glavno pokopališče, ob 13.15 Zelmira Signorini, vdova Bon iz splosne bolnišnice v Krmini.

GORICA / DOLGA TODA NEPLODNA RAZPRAVA V OBČINSKEM SVETU

Občina še nima strategije za reorganizacijo šolstva

Uprava skuša krivdo za zapiranje šol naprtiti šolskemu skrbništvu

Razprava o reorganizaciji šolstva se je predinici v goriskem občinskem svetu zavlekla do 2. ure po polnoci. Kljub morju besed, ki smo jih poslušali, pa konkretnih novosti ni. Izkazalo se je, da občinska uprava sploh nima svoje strategije za reševanje solskih vprašanj. Dokument občinskih tehnikov in funkcionarjev solskega skrbništva o zapiranju sol, ki je v zadnjem tednu dvignil toliko prahu in polemik, je tako ostal le delovna hipoteza. Na tej osnovi je sicer solsko skrbništvo odredilo zaprtje dveh italijanskih osnovnih sol (Leopardi in Pitteri) v centru mesta, zamrznilo pa je vsako odločitev glede slovenske sole Abram v Pevmi in italijanske Fumagalli v severnem delu mesta, ki jima je pretila podobna usoda.

Občinski racionalizatorji se sedaj umikajo. Odbornik za javna dela Roselli, ki se je doslej najbolj izpostavil, sicer navaja nesporne težave pri zagotavljanju varnosti in primernih pogojev za pouk v dolgo let zanemarjenih solskih poslopjih. To je jabolko, v katero bo treba prej ali slej ugrizniti. Toda uprava še nima jasnih smernic za ukrepanje.

Jasnejši so bili pogledi, ki so jih prispevali svetovalci opozicije. Lista "Cittadini", DSL in SSK so skupaj podprle osnutek resolucije, ki je navajal točne in jasne smernice za reorganizacijo šolstva. V njej ni navedenega nasprotovanja združevanju in racionalizaciji stroškov, opozarja pa se tudi na socialne in druge razsežnosti problema. Treba je zagotoviti porazdeljenost sol na teritoriju, zagotoviti dodatne storitve (solabusi, menze, celodnevni pouk), zmanjšati povprečno število učencev po razredih, zagotoviti pogoje za boljše kakovost pouka in ne razmišljati le o stabilnosti poslopij in stroškov za sole. V tem okviru je poudarjena tudi zahteva, da se zagotovi neokrnjenost in samostojnost vseh slovenskih sol. Ob tem odpira resolucija zanimive perspektive, ko se zavzema za tesnejšo integracijo med slovensko in italijansko solo, ki pa mora temeljiti na ovrednotenju krajevnih jezikov in kultur, na enakem dostojanstvu in na največji odprtosti tudi do sol onkraj meje.

Zal je bila ta resolucija zavrnjena, večina pa si je izglasovala dve resoluciji, ki v bistvu ne povesita ničesar. Prva obvezuje župana, naj ustanovi komisijo, ki bo šele preučila problem reorganizacije šolstva, druga (izglasovali so jo, ko je v dvorani po odhodu opozicije ostalo z županom vred le 20 svetovalcev na 41 in bi torej morala biti nenačrta zaradi nesklepnosti) pa se zavzema za ohranitev sole Pitteri.

Občina, ki je skupaj s solskim skrbništvom sprožila problem racionalizacije, se torej sedaj umika in skuša sprizo protestov staršev in mestne javnosti vso krivdo za zapiranje sol zvrniti izključno na solskega skrbnika.

Selitev šole Trinko odpira nove dileme za slovensko šolstvo

V okviru razprave o reorganizaciji šolstva v goriski občini se pojavlja tudi specifični problem selitve slovenske srednje sole Ivan Trinko. Trenutna namestitvev v Kapucinski ulici ni več sprejemljiva: poslopje je dotrajano, potrebna bi bila temeljita prenova, za katero pa občina nima denarja. Občinski odbornik za javna dela inž. Alessio Roselli je v občinskem svetu navedel razne hipoteze za rešitev problema. Potem ko so starši, solniki in solsko skrbništvo odločno zavrnili predlog občine o selitvi v solski center v Ul. Puccini (prostori, ki bi itak bili pretesni, so namenjeni višjim srednjim solam), sta možnosti dve. Prva je selitev v poslopje v Ul. Marconi, tik za županstvom. Zanj se ogreva solsko skrbništvo, občina pa ji nasprotuje, ker bi se morali preseliti mestni redarji, ki so pred dvema letoma "zasedli" poslopje. Druga možnost je sožitje pod isto streho z drugo italijansko srednjo solo. V ta namen bi lahko prišlo v postev poslopje sole Favetti v Ul. Mascagni (blizu solskega centra v Ul. Puccini), kjer bi bilo dovolj prostih učilnic (a ne takoj, je pojasnil Roselli, saj so trenutno v nekaterih nameščenih dijaki nekaterih razredov poklicnega zavoda Cossar).

Prav ta možnost, za katero se ogreva občinska uprava, odpira seveda kocljiva vprašanja okrog integracije in avtonomije slovenske sole, o katerih bi morala manjšina začeti razmišljati in sprejeti neko nacelno stališče. Predlog ima pozitivne in negativne aspekte. Glede primernosti prostorov bi ta rešitev najbrž bila najboljša med predlaganimi. Toda problem ni v tem. Sožitje slovenske in italijanske sole pod isto streho, ki je lahko zelo spod-

budna in zanimiva zamisel za krepitve sožitja, ima lahko tudi negativne plati, ki gredo od praktičnih težav in zapletov, do utapljanja slovensčine v italijanskem okolju, do skrajne nevarnosti - ogrožanja avtonomije slovenske sole.

Te zadnje možnosti sicer nihče ne omenja. Tako odbornik Roselli, kot nacelnica Forza Italia Gallarottijeva sta poudarila, da upravna avtonomija sol sploh ni pod vprašajem. Toda v sedanji večini na občini so tudi jastrebi, ki ne izgubijo priložnosti, da bi kvasili neumnosti o privilegijih slovenskih sol. Lahko si mislimo, da bi bila zanje skupna namestitvev le prvi korak v poskusu odvzema avtonomije slovenski soli.

Zato je treba, da se - če naj se že gre v to smer - ustvarijo primerni pogoji za resnično enakopravnost in samostojnost sol. Svetovalca opozicije Bruno Crocetti in Nicolò Fornasir sta se najprej v razpravi in nato z resolucijo (ki pa jo je večina zavrnila) zavzela za "iskanje novih oblik integracije". Pri tem sta poudarila, da mora biti v vsakem primeru zajamčena popolna avtonomija vsake sole. Se več: to bi lahko bila priložnost za uvajanje pouka slovensčine v italijanski soli in za iskanje razvitejših oblik sožitja. S temi pogledi sta se nacelno strinjala tudi slovenska svetovalca Igor Komel in Bernard Spacapan, ceprav sta menila, da je treba dodatno poglobiti problem. Po drugi strani je bil odločno proti Fiorelli, ki je menil, da bi bila slovenscina vsekakor ogrožena.

Problem je torej odprt. Dobro bi bilo, ko bi manjšinske komponente začele o njem razmišljati, preden bo občinska uprava vsilila svoje rešitve.

RAZSTAVA / OD JUTRI NA GRADU

Prikaz bogate tradicije goriške čipkarske šole

Na ogled prave umetnine

Eden od eksponatov na razstavi čipk na gradu

V dvorani deželnih stanov na Goriskem gradu bodo jutri ob 17. uri odprli razstavo o čipkar-ki umetnosti in tradiciji v Gorici. Prireditvev so predstavili včeraj na županstvu občinski odbornik za kulturo Antonio Devetag, ravnateljica goriske čipkarske šole Giovanna Paolini, predsednik šole Franco Gallarotti in likovna kritičarka Emanuela Uccello, ki je uredila razstavo in publikacijo o čipkarstvu, ki je izšla pri založbi "Edella Laguna". Navzoč je bil tudi založnik odv. Marino Degrassi.

Na razstavi bodo skusali prikazati vrhunske dosežke čipkarske obrti in umetnosti, saj so nekateri od teh izdelkov prave umetnine, ki na-

stajajo pač s to posebno ustvarjalno tehniko. Dr. Uccello je povedala, da bo razstava obsegala nekatere dragocene primerke iz 17. stoletja, sodobne izdelke, prikazala pa bo tudi nastajanje čipk, od začetne zasnove - risbe do končnega izdelka. Odtod tudi naslov razstave "La matita e il fusello".

Organizatorji si nadejajo, da bi razstava spodbudila zanimanje za čipkarstvo, ki se je v Gorici razvilo iz idrijske tradicije. V mestu je sedež čipkarske šole, ki je danes ustanova deželnega značaja in prireja vsako leto okrog 40 tečajev v raznih krajih FJK s skupno kar 700 tečajniki.

Razstava bo na gradu postavljena do 5. marca.

OKOLJE / ZELENİ VLAK ZVEZE "LEGAMBIENTE"

Danes dirka za "želvjo trofejo" v mestnem prometu po Gorici

Kdo bo hitrejši: kolo, motorček, avtomobil ali avtobus?

Zeleni vlak vsedrjavne "Legambiente" stoji ves ta teden na goriski železniški postaji. V njem si sole in posamezniki lahko ogledajo razstavo o problemu onesnaženosti mest in o prevozih. Vlak je tudi prizorišče konferenc: v torek sta Nevio Costanzo in Robert Schumann govorila o vlaku in kolesu kot manj onesnažujočih prevoznih sredstvih, danes ob 18. uri pa bo arh. Luisa Codellia predstavila načrt za kolesarske steze v Gorici.

Ob tem pa prirejajo še druge zanimive manifestacije. Danes bodo priredili "polzjo dirko" po Gorici. Štirje tekmovalci bodo ob 12. uri z različnimi prevoznimi sredstvi (avtomobil, avtobus, kolo in motorček) startali s Cate-

rinijevega trga in sli (s postanki pred pošto in županstvom) do cilja na železniški postaji. Zanimivo bo videti, kdo bo hitrejši. Zadnjemu pa bodo podelili "Želvjo trofejo" za počasnost.

S to demonstrativno akcijo je povezano tudi preverjanje onesnaženosti zraku v raznih predelih Gorice. Tehniki Legambiente opravljajo te dni meritve, podatke pa bodo objavili v soboto. Se prej (jutri dopoldne) pa bodo izročili županu rjuhe iz akcije "Mal'aria", ki so jih mnogi občani razobesili v zadnjih mesecih na oknih. Z nabinanjem prasnih delcev so bele rjuhe osivele in kažejo na stopnjo onesnaženosti zraku, ki ga dihamo.

Dijaki si ogledujejo razstavo v zelenem vlaku (foto SR)

P. Gassman in U. Pagliai v Kulturnem

Znana italijanska gledališka igralka Ugo Pagliai in Paola Gassman bosta nočoj nastopila v go-riškem Kulturnem domu v predstavi Howarda Lindsaya in Russela Crouseja "Vita col padre" (Življenje z očetom). Priznana igralka nastopata v gledališki skupini Mario Chiochio iz Rima, režiser pa je Piero Maccarinelli.

Predstava sodi v okvir italijanske gledališke abonmajske sezone. Današnja predstava bo prav gotovo pritegnila pozornost občinstva, saj je doživela uspeh po raznih italijanskih mestih. Igralka kot sta Ugo Pagliai in Paola Gassman znata zadovoljiti se tako zahtevnega gledališkega gledalca.

NOVICE

Mednarodni posvet na temo Igra, igrača in prizadeti

V konferenčni dvorani Espomego bo jutri in v soboto dvodnevni mednarodni posvet na temo: Igra, igrača in handicap preko meja. Prirejajo ga konzorcij za oskrbo prizadetih CPAR in gorisko združenje ANFAS v sodelovanju s sorodnimi združenji iz Slovenije in Koroske. Izvedenci in socialni delavci treh držav bodo poročali o različnih izkusnjah na področju dela s prizadetimi otroki. Posvet se bo začel ob 9. uri in se nadaljeval jutri ves dan ter v soboto dopoldne.

V Gradišču večer o M. Fabianiju

V palaci Torriani v Gradišču bo jutri ob 20.30 predavanje iz niza o arhitekturi, ki ga prireja tamkajšnja občinska knjižnica v sodelovanju z občinskim odborništvom za kulturo. Jutrišnji večer bo posvečen Maxu Fabianiju: lik in delo velikega arhitekta bo predstavil prof. Marco Pozzetto s Trzasko univerze. Naslednje srečanje (marca, datum se ni določil) bo posvečeno Jožetu Plečniku, predaval pa bo znani arhitekt Luciano Semerani z Univerze v Benetkah.

Gorica kinema: film Bigasa Lune

Filmska sezona Gorica kinema ponuja nočoj ob 20.45 v kinu Vittoria film Bigasa Lune "La teta y la luna". Gre za surrealno mediteransko komedijo, s katero režiser zaokroža trilogijo o seksu, pri čemer se provokacija spaja z izrazito pesniško svežino. Zgodba pripoveduje o treh svojevrstnih moskih likih, ki so vsi zaljubljeni v prelepo plesalko Estrelito. Vsak jo bo na svoj način osvojil in tako dosegel predmet svojih sanj.

AKTUALNO

Slovenija in njene manjšine

BOGO SAMS

Te dni so slovenske manjšine, ki žive v sosednjih državah, nekajkrat pritegnile pozornost slovenske javnosti. Manjšinske predstavnike je pred dnevi sprejel novi zunanji minister Zoran Thaler, v torek pa so bili se pri predsedniku republike Milanu Kučanu. Nekoliko na obrobju pa je ostal klic na pomoč, ki je prišel od uglednih predstavnikov Slovencev videmske pokrajine. Tem zaradi pritiskov na slovensko gospodarstvo ugasajo pomembna slovenska podjetja, se posebej pa je ogrožena slovenska sola v Spetru.

V vseh teh pogovorih sta se poleg akutnih prepletala se dva druga osnovna problema: odnos slovenskega naroda do manjšine in organiziranost Slovencev, ki žive zunaj meja matične domovine.

Odnos Slovenije je prepogosto ideološki, slovenska politika svoje notranje spore prenaša na zamejstvo, če tudi bi morala slovenska država rojake zunaj domovine obravnavati samo skozi očala slovenstva in nobena druga. To je povsem upravičeno ugotovil v zdravici zamejskim rojakom predsednik Kučan. Toda dejansko stanje je drugačno. Zamejske Slovence celo oblasti, to je organi slovenske države, delijo na »naše« in na »sovražnike«. In se več: očitni sovražniki vsega organiziranega zamejskega slovenstva dobivajo materialno podpiro in jih varuje avtoriteta slovenske države, tako da so tudi v torek zvečer lahko blesteli na sprejemu ob dnevu slovenske kulture v Cankarjevem domu.

Rezultati so porazni: denunciacije, prijave, preganjanja, zapiranje slovenskih finančnih ustanov, ogrožanje osrednjih kulturnih institucij in zdaj se preplah v Beniciji, od koder kličejo na pomoč zaradi ogroženosti celotnega narodnostno organiziranega dela slovenske Benicije.

S tem je tesno povezano tudi naslednje in nič manj pomembno vprašanje organiziranosti slovenske manjšine. V Avstriji in Italiji je manjšina vedno nasla znotraj sebe toliko moci, tolerantnosti in politične modrosti, da se je ustrezno organizirala tako navzven v odnosu do avstrijskih oziroma italijanskih oblasti kot v odnosu do matičnega naroda in države. Morda ta organiziranost ni bila vedno najbolj učinkovita, morda jo je treba v spremenjenih okoliščinah prilagoditi, postaviti na nove temelje, toda doslej je bila bistven element moci in strnjivosti slovenskega naroda zunaj meja slovenske države.

Toda prav zaradi vnosa nasprotij iz Slovenije, zaradi umetnih ločevanj, predpisovanja, kdo naj bo in kdo ne zastopnik Slovencev, je prišlo tudi v zamejstvu do trenj in težav. V najbolj občutljivem trenutku je že kazalo, da bo mnogo govorčenja, da pa bo prevladala anarhija in povsem napačen ideološki pristop.

Zato ima predsednik države znova prav, ko ugotavlja, da je treba vedeti, kdo je sobesednik slovenske manjšine v Sloveniji. Slovenija potrebuje zelo natančne razpoznavne elemente svoje nacionalne politike in v tem primeru tudi elemente manjšinske politike. Gre za zelo natančno odgovornost Slovenije in je treba to odgovornost spremeniti v aktivnost.

Odnos matice do delov naroda, ki žive zunaj meja matične države, ni nekaj obrobnege, manj pomembnega ali celo morda povsem nepomembnega. V razpravi so osnovna vprašanja naroda, njegovih koristi in interesov v celoti. Upajmo, da bodo nekateri kričeci primeri streznili večino slovenskega političnega sveta, da bi vsaj za trenutek pozabili na lastne spore in sporcke ter prisluhnili potrebam celote.

VIDEM / SEMINAR V OKVIRU PROJEKTA TEMPUS

Pomen zgodnjega učenja tujih jezikov

Pogovor s prof. Lucijo Čok iz Ljubljane

OGLEJ - V torek se je v Vidmu zaključil stridnevni seminar v okviru projekta Tempus, ki deluje na raziskovalni ravni in združuje univerzitetne ustanove, finansira pa ga Evropska skupnost. Cilj projekta je izoblikovati stališča za usposabljanje učiteljev za zgodnje učenje tujih jezikov.

V okviru tega načrta (za naslo deželo je odgovorna prof. Silvana Fachin Schiavi) so doslej izoblikovali teoretična stališča in pripravili seminarje za profesorje in učitelje, ki bodo sodelovali pri učenju tujega jezika.

Kakšno pa je stanje v posameznih evropskih državah, smo se prepricali na okrogli mizi, ki je bila v Ogleju in katere so se udeležili vidni strokovnjaki iz Francije, Avstrije, Slovenije in Italije. Na zalost je treba povedati, da se v Evropi posveča premalo pozornosti dejstvu, da poznavanje dveh ali več jezikov pomeni bogatitev tudi za mlajšega človeka. Če je položaj v Evropi nezadovoljiv, je v Italiji naravnost slab. V Ogleju smo izvedeli, da kljub zakonskim določilom, ki predvidevajo pouk tujega jezika na osnovniholah, je danes zanj usposobljenih le 8 tisoč učiteljev, medtem ko bi jih potrebovali 60 tisoč.

Okrogle mize se je udeležila tudi evropska koordinatorica projekta Tempus Lucija Čok, univerzitetna profesorica iz Ljubljane.

Na okrogli mizi je prisla do izraza določena »zadržanost« večjih držav, ki se ne rad odpirajo tujim jezikom. Nasprotno pa ste prav vi postavili, kako je Slovenija že od nekdaj pozorna na ta vprašanja in kako se uresničuje učenje tujih jezikov volah. Se vam ne zdi, da velike države uvajajo nekakšen jezikovni sovinitizem?

»Prav jezikovni sovinitizem ne, dasiravno v državah, kot je Francija, je zaznati premajhno prizadevanje za učenje tujih jezikov. To velja predvsem za tiste države, ki imajo takozvane kulture, ki so bile dolga desetletja dominantne. Prednost Slovenije pa je, da nima takšnih predsodkov pri učenju tujih jezikov, če tudi je treba povedati, da obstaja rahla skrb, ker bi morala se bolj zascititi in varovati svoj jezik, ki je končno postal državni jezik. Potrebno je, da se tudi naš jezik uveljavi v širšem evropskem prostoru. In ker ima že veliko izkušenj na tem področju, jih lahko tudi posreduje drugim državam.«

Gotovo dobro poznate položaj dvojezičnega solstva v Beniciji. Kako bi po vašem tudi ob pomoči vaših struktur učinkoviteje sensibilizirali javnost o tem vprašanju in prispevali, da bi se ugodno resilo?

»Vprašanje je povsem umestno. Univerza v Vidmu je vključena v naš projekt in je dokaj sensibilna do problema furlansčine. Govori se, da bo svoje zanimanje razširila tudi na slovensčino, kar se je delno že uresničilo, a je vse premalo. Se pravi, da instrumenti, kako spremljati ta vprašanja v praksi, že obstajajo in zato bi bilo umestno, ko bi videmska univerza naredila naslednji korak in v povezavi z ljubljansko univerzo enako ovrednotila status slovenskega jezika v pokrajinah, ki niso zakonsko privilegirane in zascitene. Pomembna je tudi nekakšna »internacionalizacija« teh vprašanj, seveda na podlagi izkušenj in strokovnih izsledkov. Na primerih in izkušnjah lahko marsikaj zgradimo in se zgledujemo. To je tudi cilj projekta Tempus. Kot primer lahko navedem, da smo prav iz primerov projektov Tempus črpali podatke za sestavo nove solske reforme v Sloveniji, ki bo stopila v veljavo leta 1998.«

Rudi Pavšic

Jutri v Špetru Prešernova proslava

SPETER - Osrednja proslava ob dnevu slovenske kulture, ki bo jutri v Špetru in ki jo prireja Studijski center Nediza in Društvo beneških likovnih umetnikov, pomeni priložnost za srečanje med kulturnimi delavci, med ljudmi, ki verjamejo v duh prijateljstva in ki si želijo vsesplošno rast narodnostne skupnosti na Videmskem. Petkov praznik pa bo obenem priložnost za srečanje med sosednjimi krajevnimi upravami in bo nudilo priložnost za nadaljevanje pogovora, ki se je začel pred nekaj tedni na tradicionalnem srečanju v Kobaridu.

Kulturni spored se bo pričel ob 19. uri v beneški galeriji, kjer bodo odprli razstavo slikarke Jasne Merku. Na večeru bo spregovorila predsednica Društva beneških likovnih umetnikov Donatella Rutar, pel bo mešani zbor Pod lipo. Uro kasneje pa bo v občinski dvorani koncert ansambla Gallus Consort, ki ga sestavljajo Dina Slama ter Irena in Milos Pahor. Govornica ob letosnjem dnevu slovenske kulture bo spetska odbornica za kulturo Bruna Dorbold. (rp)

pravico branilcev, da bi zaslisevali priče in osebke kazenskega postopka, ki ne bi uporabljali italijanskega jezika in d) da »veljavna normativa, to je Ukazi bivše Z.V.U., ki so bili preleti v naš pravni red, predvideva priznanje samo manjšin ustoličenih v manjših občinah na kraski planoti, nikakor pa ne v tržaski in miljski občini«. (»La normativa in vigore, conseguente all'aver il nostro ordinamento giuridico recepito come aventi forza di legge gli Ordini del G.M.A., prevede un riconoscimento solamente per le minoranze insediate nei comuni minori dell'Altopiano e, comunque, non nei comuni di Trieste e Muggia«). Slednja trditev je izzvala precej smeja, ko sem predložil tudi »ugodnosti« take resitve: »Manjšine manjših občin na kraski planoti« bi imele lastna sodišča vseh vrst, od preture do porotnega sodišča, prve in druge meritorne stopnje. Posebno v poletni pasji vročini bi nam marsikdo zavidal in bi prisel k nam iskat pravico. Sodnik dr. Reinotti je seveda zavrgel kot neosnovane vse ugovore nasprotnikovih odvetnikov se v odločbi z dne 9.5.1990 (glej Primorski dnevnik z dne 10.5.1990) in se posebej v dokončni razsodbi z dne 14.5.-28.5.1990 st. 206/90.

Zahteva po prehodnem »prestevanju manjšine«, da bi se jezikovne pravice uzakonjene v členu 109 lahko izvajale, je prav tako naletela na stalne zavrnitve s strani sodnikov, saj je uzakonjen način ugotavljanja jezikovne pripadnosti tako preprost in enostaven, da je vsak poskus zamotavanja že vnaprej spodletel.

(Se nadaljuje)

SKLAD MITJA ČUK

Zmerjanje ne pomaga

JELKA CVELBAR

Naloge ni in ni hotelo biti konec. Nadebudni desetletnik je odkrival vedno nove zabave, s katerimi je polnil čas namenjen soli v popoldanskem casu, ura je priganjala, dan se je nagibal k mraku, mrak v noc, blizala se je večerja in kakor bi mignil so se vsi dobri materini sklepi, da se ne bo več vtikala v solsko delo svojega sina, ker to pač ni njena dolžnost, razblinili. Sledilo je gromozansko zmerjanje, od katerega se je kasneje spominjala le vseh tistih besed, ki bi jih najraje nikoli ne izgovorila.

Ali torej zmerjanje resnično služi svojem namenu? Ali resnično z njim kaj dosežemo?

Zdi se, da so otroci zmerjanja varni. V trenutku jih potolče, kakor nenadna ploha mučevne rastline, potem pa, kakor da se nič ni zgodilo. Tudi med sabo se otroci ne pogovarjajo, kako in če jih stari zmerjajo, ker jih pač to popolnoma nič ne priteguje ali zanima. Nase zmerjanje torej se zdalec ni tako učinkovito, kakor si mislimo in morda upamo. Otroci se namreč kmalu naučijo, da gre le za grmenje brez dežja in se na tako početje staršev navadijo. Če jim damo priložnost za pogoste vaje, se tega navzamejo že prej.

Kmalu spoznajo, da so med odraslimi različne vrste »zmerjalci«. Nekateri bi lahko uvrstili v kategorijo »stalno na preži«. Ti, kakor da bi čakali na otrokovo napako, morajo vedno dodati neko svojo opazko, ki je običajno negativna, in otrokom ne daje veliko alternativ. Pogled take vrste staršev na početje otrok je pesimistično in če gre za očeta, potem postane motilni element v harmoniji, ki jo otroci doživljajo z materjo. Ta jih običajno z veliko več potrpljenja »skusa razumeti«.

Otroci takega očeta navadno prenašajo in potrpežljivo čakajo, ker vedo, da bo svoje zmerjanje zaključil, brž ko bo naseel kako bolj »koristno« opravilo. Nekateri starše lahko uvrstimo med neodločne tipe. Njihovo karanje je milo in neopredeljeno. Lahko se pogovarjajo z drugo osebo in mimogrede nergajo nad otrokom, kakaj nečesa ni storil ali tistega ni storil drugače. Njihovo karanje je tako, kakor da bi v resnici zmerjajoči ne vedel, kaj govori, ker je njegova pozornost pač drugje. To zmerjanje v obliki poklicne dolžnosti, ki sicer na glas nečesa ne odobrava, vendar pusti stvari take, kakršne so. (»Ljubček ne grizi Tončka!«, medtem ko naliva kavo v prijeteljičino skodelico.

Tončku pa ze teče kri iz ranjene ustrnice).

Nekateri starševski tipi so taki, ki vse pojašnjujejo. Pred vsako prepovedjo uprizorijo majhno predavanje. Njihove besede največkrat izzvenijo kot predloga, prevec natančna in preosladna pridiga, da bi jo poslušali. Nesmiselno je razlagati otroku pedagoške vzroke za zmerjanje ali karanje, ki bo sledilo. Razlaga je lahko koristna in pametna le pri stvareh, ki otroka zanimajo, ki se jih zeli naučiti. Če zanj nekaj ni zanimivo, je naše pridiganje zaman. Tudi trenutke, ko stari zmerjajo, da bi otroka karali, je navadno najmanj primeren za razlage in pojasnila.

Morda bomo imeli kasneje kaj več časa za to, ko se bo naša jeza nekoliko poglobila, ko se bomo z otrokom pogovarjali o drugih stvareh in bomo popolnoma mirni. Pustimo torej za potem: v trenutku, ko je starejši brat lopnil mlajšega po glavi s kolcem, res i časa za moraliziranje!

Med odraslimi poznamo tudi take, ki so nagle jeze in navadno niti dobro ne pozanjo situacije, v katero so se srborito vtaknili. Navadno nimajo nobenega potrpljenja in ne iščejo razlage za dogajanje, ker jih vsak dogodek, ki si ga pri svojih otrocih niso pričakovali, ali ki jih je razočaral, krepko vrže iz tira.

Ko se kaj zgodi, ze poznajo krivca, dejstvo, da se vsaj v 80 odstotkih primerov zmotijo, jih ne odvme od njihove nagle jeze.

Med ljudmi, ki radi zmerjajo, so tudi taki, ki jih ne mores ustaviti. Ko začnejo so kakor eksplozija barvitih besed in spreminjajočih se razpoloženj. Na koncu tega neustavljivega vrelca zmerjanj je kar običajen prizor, da se zmerjajoči (velikokrat je to mati) in zmerjani (otrok) stisneta v objem, v solzah, oba zrtve situacije, ki je ni bilo mogoče kontrolirati. Največkrat gre za osebo, ki molci in molci, pozira in pozira, dokler ji je dovolj le beseda, da se razpoci.

Ta »pedagoga« metoda je lahko učinkovita pri zelo majhnih otrocih - do neke mere, ker jih predvsem prestraši, večji pa se nanjo pozvijo. Navadno je tudi družinska atmosfera po taki nekontrolirani nevihti negativno obarvana, zato vzgojiteljem nikakor ne priporočamo, naj si dajejo duška na tak način.

Doslej smo torej pregledali tipe staršev, ki karajo ali zmerjajo. Ze to nam nakazuje, da karanje in predvsem zmerjanje nista najbolj uspešna metodi vzgoje.

Bogdan Berdon

Pravno stanje jezikovnih pravic Slovencev v Italiji

68.

Tržaski pretor dr. Reinotti je tedaj sodil tudi sedmim misovcem (Comelli Pietro, Ferfaglia Giovanni, Parovel Fabio, Eriani Roberto, Coassin Marco, Sluga Fulvio in Menia Roberto), ki so bili obtoženi, da so, na navedenem zborovanju na Trgu Zedinjene Italje, poskovali transparent in leseni lepak z gesli v korist dvojezičnosti ter udarili Marka Kokoravca. Proces proti neofasistom se je začel 27. aprila 1990 in se je končal 14. maja 1990. Vmes so neofasisti priredili celo vrsto protislovenskih obrednih »svečanosti« (zborovanja, pavorke, tiskovne konference itd.).

Dne 9. maja 1990 so uprizorili turobno »svečanost« na Trgu Zedinjene Italje pod geslom »Contro il bilinguismo - per la difesa dell'identità italiana di Trieste« (Proti dvojezičnosti - za obrambo italijanske istovetnosti Trsta«). Iz Rima je dospel sam vsedrjavni vodja Gianfranco Fini s skupino 12 parlamentarcev (Tremaglia, Tassi, Franchi, Parigi, Abbatangelo, Martinat, Sospiro, Tatarella, Misserville, Gradari, Pontone in Pozzo).

Dne 26. aprila 1990 je predsednik SKGZ posredoval pri Vladnem komisariju in ga opozoril na »nevarnost morebitnih nacionalističnih izpadov ob priložnosti procesa na tržaskem sodišču« (Primorski dnevnik z dne 27.4.90).

Glavno vlogo pa je v tem dolgem in mestoma napetem procesu odigral slovenski jezik. Marko Kokoravec in Samo Pahor sta pristopila v kazenski postopek proti neofasistom kot »oskodovalca« zaradi prejetega udarca in zaradi »ogrožene premoženjske pravice« do lesenega lepaka in transparenta. To pa je bilo le sredstvo, da smo lahko nadaljevali s krstnim obredom uvajanja dvojezičnosti: »Najhujši nasprotniki Slovencev in slovensčine so se morali zagovarjati na dvojezičnem procesu« (Primorski dnevnik z dne 15.5.1990)

POSKUSI OMEJEVANJA IZVAJANJA DVOJEZIČNOSTI

Kazenski postopnik je ze stopil v veljavo (24.10.1989), a naši nasprotniki so kar naprej skušali zavirati njegovo izvajanje. To so počeli na razne načine.

V procesu proti 7 neofasistom so njihovi odvetniki (Tassi, Tremaglia, Bezziccheri, Giacomelli), med drugim, trdili:

a) da slovenska manjšina »ni priznana z zakonom, vsled česar člen 109 ne velja za Slovencev; b) da bi bilo treba določiti z zakonom ozemeljska območja varstva slovenske manjšine; c) da bi vodenje zapisnika v slovensčini predstavljalo krsitev členov 3 in 24 Ustave, ker bi onemogocilo

Stopnja proizvodne rasti kaže znake pešanja

RIM - Italijanska industrijska proizvodnja je v zadnjih mesecih nekoliko upočasnila svojo rast. V novembru lani se je glede na oktober znižala za 0,4 odstotka, pri čemer so odsteti sezonski dejavniki, ki vplivajo na proizvodno raven. V letni primerjavi pa je stopnja rasti vseeno precej živahna, saj je glede na leto 1993 dosegla kar 7 odstotkov. Po podatkih, ki jih je včeraj objavila Confindustria, se je v tretjem četrtletju lani ustavilo tudi padanje zaposlitvene ravni, po drugi strani pa so se za 4, 8 odstotka v letni primerjavi podražile cene izdelkov pri proizvajalcih.

Trgovinska bilanca je od januarja do novembra lani dosegla 32.360 milijard lir presežka, kar je 4.500 milijard več kot v enakem obdobju leta 1993, medtem ko se je vrednost izvoženega blaga povečala za 15,1, uvoženega pa za 14,9 odstotka. Industrijsko zrugenje opozarja tudi na nadaljevanje omejevalne monetarne politike, kar ne pušča nobenih upov za nizežanje obrestnih mer.

NAPOVED / MINISTER FANTOZZI

Nekaj federalizma bo že v bližnjemv manevru

RIM - Tudi Dinijeva vlada je prepričana v potrebo po uvajanju davčnega federalizma, o čemer pričajo prioritete, ki si jih je ministrski svet zastavil na davčnem področju. Anticipacijo ali neke vrste poskus tega federalizma naj bi vseboval že gospodarski manever, ki ga vlada prav v teh dneh dokončuje, kot je včeraj v finančni komisiji poslanske zbornice zagotovil minister Augusto Fantozzi. Pri tem je finančni minister sicer takoj opozoril, da bi bilo vsako pretirano navdusenje neupravičeno, ker ta prehodna vlada nima možnosti za radikalno reformo davčnega sistema, zagotovil pa

je, da se bo gibal v smeri, ki bo kasnejšo reformo olajšala. Resnična prioriteta Dinijeve vlade na davčnem področju je prav manever namen bi bil zbrati nekaj tisoč milijard, s katerimi bi začasno zalučali javne račune. Po ministrovih besedah je vlada odločno namenjena sprejeti tak nujnostni ukrep, ki bo kakovostno neoporečen in ki bo hkrati vseboval določila za racionalizacijo davčne ureditve, eden njegovih temeljnih ciljev pa bo tudi skrb za umiritev finančnih trgov, ki jo leti nujno potrebujejo.

Stet in IBM preverjata možnosti sodelovanja

Govorice o globalnem strateškem sporazumu

RIM - Italijanski telekomunikacijski holding Stet in ameriški informatični velikan IBM sta včeraj oznanila, da preučujeta možnosti za sodelovanje, da bi okrepila svoje tržne pozicije. Stet in IBM Corporation - je zapisano v tiskovni noti italijanske grupe - sta v okviru svojih načrtov za sklepanje strateških zavezništov in glede na sovpadanje informatičnih in telekomunikacijskih tehnologij začela preverjati možnosti za združevanje sil na nekaterih področjih in za kooperacije, ki bi pripeljale do okrepitev njihovih tržnih pozicij. K morebitnim kooperacijam bodo lahko

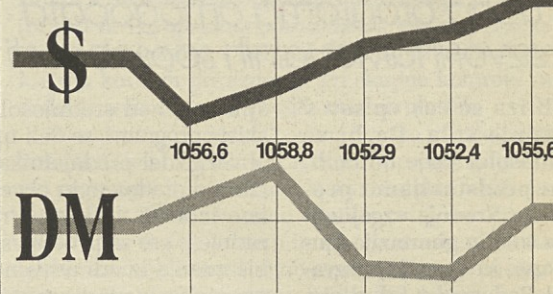
pristopili tudi tretji partnerji, vendar je za zdaj - v nasprotju s pisanjem italijanskega tiska - ta možnost še povsem odprta.

Kratka tiskovna nota grupe Stet je prišla potem, ko se je že nekaj dni - in se posebej na borzi - govorilo o poslovnem sporazumu med italijanskim velikanom za telekomunikacije in svetovnim informatičnim kolosom. Po teh glasovih naj bi se zavezništvo pridružila tudi grupa Pirelli, ki je že dolgo zelo zainteresirana za privatizacijo tega Irijevega holdinga za telekomunikacije, vendar včerajsja nota to možnost očitno zanika.

LIRA

ČET PET PON TOR SRE

1604,7 1607,8 1612,5 1613,3 1617,2

Umiritev tečaja lire je bila zgolj začasna

MILAN - Vse je že kazalo, da je liri končno le uspelo ubrati pravo pot, pa se je včeraj po dveh dneh dobrega zadržanja spet osibila. Izgubila je v tečajih z vsemi glavnimi bankovci; z izjemo britanskega, izvedenci pa zagotavljajo, da tokrat ni »kri-va« notranja politika. Včerajsne popušcanje italijanske valute, ki je zadnje dni preživela dokaj mirno, poznavalci pripisujejo vplivu zunanjih dejavnikov, kot je v prvi vrsti nova krepitev marke poleg postopne rasti vrednosti zelenega bankovca. Nobenih posebnih spodbud ni bilo včeraj niti na borzi, kjer so se okrepile samo zavarovalne vrednotnice.

MEDNARODNI POSLI / PO USPELEM POSLOVNEM SREČANJU INTERPRISE

Goriški Informest se pripravlja na mednarodno predstavitev

Prihodnji mesec bo v Benetke povabil poslovneže in tisk

GORICA - V zadnjem času je za italijanska podjetja vlaganje v vzhodno in srednjeevropskih državah veliko bolj preprosto in tudi varnejše. Zasluga gre goriški družbi Informest, o kateri smo sicer že večkrat pisali, a najbrž ne bo odveč, če jo še enkrat predstavimo.

Nastala je, kot znano, na osnovi zakona o obmejnih območjih, ki je med drugim predvidel

instrumente za olajševanje in pospeševanje gospodarskega povezovanja Furlanije - Julijske krajine in drugih severovzhodnih italijanskih dežel v bližnji vzhodni trgi. Do formalne ustanovitve, za katero sta poskrbeli deželi FJK in Veneto in ki so se jima kmalu pridružile tudi trgovinske zbornice in Pokrajina Trento, je prišlo konec leta 1992, delovanje Informesta pa je steklo spomladi leta 1993. Lanski poslovni obračun je goriška družba sklenila s 130 navezanimi poslovnimi stiki, za leto pa si je zastavila cilj najmanj 500 takih povezav. »Nas statutarni namen,« pravi predsednik Informesta Gianni Bravo, »je razvijanje gospodarskih odnosov med Italijo in državami srednje in vzhodne Evrope, tako kot predvidevajo državni in deželni zakoni. Prav zato smo se pri svojem delu najprej lotili analize potreb, iz katere je jasno izšlo, da je naša pomoč najbolj dragocena za mala in srednjevelika podjetja, ki so po drugi strani tudi prava ekonomska osnova severovzhodnega dela Italije. Ta podjetja pa so potrebovala nekoga, ki bi jim lahko ponudil celoviti servis za uresničevanje njihov mednarodnih ambicij. Doslej namreč česa takega ni bilo: za finančne storitve se je bilo treba nasloniti na banke, za ostale službe pa na trgovske zbornice in na zavod ICE. No, mi smo danes sposobni slediti celotnemu postopku neke operacije, od preverjanja oportunitosti do iskanja

partnerjev, od pravnih problemov do birokratskih procedur, od iskanja finansiranja do usposabljanja osebja. Za vse to skrbimo po kriterijih največje preglednosti, in to tudi pri stroških, ki jih mora za te storitve nositi podjetnik.«

Za jamčenje nastetih storitev si je Informest zamislil razčlenjeno mrežo kontaktnih točk na vzhodnoevropskih trgih, terminali tega omrežja pa so ponavadi osebnosti, ki so imele pomembne funkcije v preteklih režimih: nekdanji ministri, funkcionarji, ambasadorji, skratka ljudje - pojasnjuje Bravo - ki do podrobnosti poznajo »stroj« svoje države in vedo, kako se je treba gibati. Od teh oseb prejema Informest vsako leto informacije o najmanj desetini poslovnih priložnosti, ki jih potem Informest posreduje podjetnikom na severovzhodu Italije prek mreže brokerjev, trgovinskih zbornic in podjetniških združenj. Vsi podatki so zbrani v telematski mreži, kjer se obnavljajo v realnem času. Ta mreža bo začela delovati s popolno zmogljivostjo v letosnjem letu in bo v bistvu neke vrste ogromna banka podatkov. Kot zanimivost je Bravo dodal, da ima Informest danes v Italiji edino neposredno povezavo z gospodarskim telematskim sistemom Rusije. »Do zdaj,« nadaljuje, »smo se ukvarjali predvsem z organizacijo svoje strukture, odslej pa smo svoje storitve sposobni ponujati na trgu, ki kaže zelo velik interes za priložnosti, ki

jih mi selekcioniramo.«

Ker je diskretnost eno od glavnih pravil tovrstnih dejavnosti, pri Informestu seveda ne želijo govoriti o stevilkah in primerih, ki bi jih lahko vzeli kot zgled. Največ, kar je mogoče izvedeti, je to, da so bili zelo pomembni poslovni sporazumi sklenjeni na kmetijsko-zivilskem področju, na področju ribištva, strojenja usnja, brezalkoholnih pijač in oblačilne industrije, v teku pa so pogajanja za kooperacijo na področju pohištvene industrije in izrabljanja rudninskih ležišč.

Zadnja in hkrati najpomembnejša pobuda goriške družbe, o kateri smo sicer izčrpno poročali, se je končala prav pred dnevi. Slo je za več dni specializiranih poslovnih srečanj pod naslovom »Interprise - manjša gospodarstva, večje kulture«, ki se jih je udeležilo približno 200 podjetij iz osem evropskih regij. Po prvem obračunu so največ zanimanja za vzhodne in srednjeevropske trge pokazala podjetja iz Veneta, ki so po drugi strani tudi najboljši odjemalci Informestovih storitev, saj dossegajo kar 70-odstotni delež njegovega »parka klientov«.

Potem ko je v prvi fazi po ustanovitvi delala nekoliko v senci, se goriška družba zdaj pripravlja na svojo promocijo v širši javnosti. V tem okviru se bo marca predstavila v Benetkah, kamor bo povabila ugledne mednarodne poslovneže in predstavnike največjih evropskih časopisov.

Včeraj so podpisali še en sporazum med Informestom in istrsko regijo

GORICA - Družba Informest je včeraj v Gorici podpisala nov sporazum s hrvatsko istrsko regijo, po katerem naj bi v Istri ustanovili center za razvoj malih in srednjih podjetij, neke vrste »mali Informest«, ki mu bo goriška družba pomagala pri vzpostavitvi telematskega sistema. Sporazum sta podpisala predsednik Informesta Gianni Bravo in vodja istrske regije Luciano Delbianco, ki sta soglasala, da bi bilo treba v Istri poskrbeti tudi za ustanovitev regionalne finančne družbe za razvoj malih in srednjih podjetij. Glavni namen take družbe, ki bi pomagala tako domačim kot

mešanim podjetjem z italijanskimi partnerji, bi bil pospeševati dolgoročno tuja vlaganja.

Včeraj podpisani sporazum predvideva tudi izvedbo studije za ekonomsko-ozemeljsko načrtovanje v Istri, in to s posebnim poudarkom za problematiko okolja, za enegetske potrebe, za telematizacijo istrskega zemljiškega katastra in za univerzitetno kooperacijo. S tem novim sporazumom je torej Informest še enkrat dokazal svojo visoko profesionalnost na področju promocije proizvodnega sodelovanja in blagovne menjave, o kateri obsirneje pisemo tukaj zraven.

NOVICE

V Zanussiju bodo zaposlili skoraj 700 delovnih moči

PORDENON - Res je, da vsak dan ni praznik, vendar dobrih novic s področja zaposlovanja v teh casih skoraj ni. Toliko bolj razveseljuje torej včerajsne sporočilo tovarne Zanussi, da bo vzela v stalno delovno razmerje približno polovico od 1400 delovnih moči, ki jih je bila pred meseci zaposlila na določen rok. O tem se je pordenonska industrijska grupa sporazumela s sindikati, korak pa ji je omogočila postopna, vendar zanesljiva proizvodna rast.

Novost na področju pravičnih stanarin

RIM - Z odlokom, ki ga je včeraj objavil uradni list, je ministrstvo za javna dela določilo osnovne proizvodne cene nepremičnin, ki so bile dograjene leta 1991 in v prvih osmih mesecih leta 1992. Na tej osnovi, ki jih je treba dodati še nekatere druge značilnosti nepremičnine (npr. ohranjenost, lokacijo itd.) bodo morali lastniki nepremičnin izračunati pravične najemnine. Za dežele Piemont, Dolina Aosta, Ligurija, Lombardija, Tridentska-Južna Tirolska, Veneto, Furlanija-Julijska krajina, Emilija-Romagna, Toskana, Umbrija, Marke, Molize in Lacija je bila določena osnovna proizvodna cena v znesku 1.250.000 lir na kvadratni meter nepremičnine, zgrajene leta 1991, in 1.275.000 lir za nepremičnine, ki so bile zgrajene v obdobju med januarjem in avgustom 1992. Za vse ostale italijanske dežele pa veljata zneska 1.160.000 in 1.180.000 lir.

Težave špediterjev na Tablji

VIDEM - Prometni problemi za pesce in vozila, okrnjena carinska operativnost, slabo stanje poslopij, onemogočena popolna zunanjetrgovinska dejavnost in se bi lahko naštevali: to so problemi, s katerimi se morajo spopadati špediterji na Tablji pri Trbižu, potem ko so prevzeli delo, ki so ga pred vstopom Avstrije v EU opravljali na Kokovem. Da so težave res velike pove že samo dejstvo, da se nahaja tovarni terminal v samem središču Tablje.

ADRIA
ADRIA AIRWAYS

SLOVENSKI LETALSKI PREVOZNIK

IZ LJUBLJANE V
FRANKFURT LONDON MÜNCHEN
ISTANBUL MOSKVO KOPENHAGEN
PARIZ RIM SKOPJE SPLIT
TIRANO DUNAJ ZÜRICH

Rezervacije in informacije:

ADRIA AIRWAYS, Koper, Pristaniška 45, tel. 066/38-458, 38-512
ADRIA AIRWAYS, Maribor, Cankarjeva 3, tel. 062/27-038, 26-155
ADRIA AIRWAYS, Ljubljana, Kuzničeva 7, tel. 061/131-81-55
Ljubljana, Gosposvetska 6, tel. 061/313-312

LJUBLJANA / VPIS NA SREDNJE ŠOLE

Na vzgojiteljsko in gimnazijo

Učna programa omogočata razvoj individualnih sposobnosti

Bliza se čas vpisov v srednje sole. Da bi se osmošolci lažje odločili, jim predstavljamo program Srednje vzgojiteljske sole in gimnazije Ljubljana, ki domuje v zgradi Pedagoške fakultete. Predstavila jih je ravnateljica te sole Milka Arko.

Na soli izvajajo dva samostojna programa: predšolsko vzgojo in gimnazijski program. Program predšolske vzgoje omogoča pridobitev splošnih in temeljnih strokovno-teoretičnih znanj, poleg tega pa tudi znanje iz pedagogike, psihologije, glasbenega instrumenta, likovne in plesne vzgoje. Tako predstavlja ustrezno pripravo za studij na univerzi in visokih strokovnih solah. Program temelji na razvijanju dijakove nadarjenosti na estetskem področju. Izkusnje kažejo, da ima večina vpisanih dijakov izrazit interes za delo z otroci, da so komunikativni in imajo organizacijske sposobnosti. Poleg obveznega in izbirnega dela programa sestavlja učni program tudi obvezna izbirna vsebina, pri kateri gre za zadovoljevanje individualnih nagnjenj v povezavi s specifično sole in programa. Tu mislimo na poletno solo v naravi s plavanjem, zimsko solo s smučanjem, kotankanje, drsanje, enotedensko prakso v vrtcih, dejavnosti na sportnem in plesnem področju. Pogoj za vpis na srednjo vzgojiteljsko solo so uspešno končana osnovna sola, glasbeni posluh in zdravniško spricevalo.

Gimnazijski program, ki ga na tej soli izvajajo že sesto leto in je najbolj

splošen med srednjesolskimi programi, se deli na obvezni del predmetnika, izbirne predmete in obvezne izbirne vsebine. Pri zadnjem gre za pridobivanje znanja iz zdravstvene vzgoje in prve pomoči, vzgoje za mir in nenasilje, spoznavanje družbenega sistema, v 3. letniku pa dijaki opravijo tudi enotedensko prakso na ustanovi, ki si jo lahko izberejo sami ali pa jim pri tem pomaga sola. Tu je se program proste izbire, kjer je

V avli srednje vzgojiteljske sole in gimnazije pripravljajo v soboto, 11. februarja, ob 9.30 uri Vidkovo rajanje. To bo velika prireditel, na kateri bodo učenci srednje vzgojiteljske sole otrokom uprizorili igrice. Kdo je napravil Vidku srajcico. Otroci bodo z Vidkom in zivalmi lahko plesali, peli, risali in telovadili, vse, kar morajo storiti pa je, da s seboj prinesejo veliko dobre volje in copate.

poudarek na zadovoljevanju dijakovih interesov. To so različni tečaji, pletni raziskovalni tabori, prostovoljno socialno delo, različne delavnice ipd. Lahko bi rekli, da gre za splošen srednjesolski predmetnik, ki je glede na interese dijakov »obarvan« naravoslovno-matematično, družboslovno, jezikovno ali pedagoško in pogloblja znanje s področja, ki posameznika najbolj zanima. Hkrati omogoča veliko prehodnost med posameznimi »smermi«.

Helena Drewry

KOČEVJE / RAZVOJ TURIZMA

Nujno potrebujejo kadre in sredstva

Prednostna naloga je oživitev društva

Na občnem zboru Turističnega društva Kočevje, ki v zadnjem času deluje dokaj neopazno, so člani kritično spregovorili o vseh pomanjkljivostih. Do zdaj je društvo bolj zivotarilo, njegova dejavnost pa je bila opazna le po hisici ob avtobusni postaji, bolj znani kot turistična agencija.

Glavna naloga novega vodstva, ki mu predseduje direktor podjetja Mercator kmetijsko gošpodarstvo Kočevje Janez Zlindra, bo oživitev društva in njegova vključitev v Obkolpsko turistično zvezo, v kateri že delujejo društva iz Dola, Kostela in drugih krajev.

Udeleženci so razpravljali o številnih naraščitih in kulturnih znamenitostih, po katerih je Kočevska znana dalec naokrog. Nekoč zaprt območje zdaj predstavlja enkratni prostor zivalskega in rastlinskega sve-

ta. Pokrajina, porasčena s pragozdom, jezera, reke, čist zrak in malo industrije, vse to lahko postane osebna izkaznica, ki bi utegnila privabiti zahtevne goste.

Zal v Kočevju pri-manjkuje strokovnega in organizacijskega posluha za urejanje razmer. Na občnem zboru so člani dali več predlogov. Vsi se strinjajo, da je treba zaposliti turističnega animatorja ali tajnika občinske turistične zveze, ki pa se ni ustanovljena.

Ta bi usklajeval delo, skrbel za sodelovanje z

drugimi društvi in skrbel za promocijo Kočevske. Poudarili so, da nujno potrebujejo strokovne turistične delavce. »Ta program bo treba nekoliko prilagoditi novim razmeram, kajti izdelan je bil se pred osamosvojitvijo Slovenije. Za operativno delo bi nujno potrebovali kratkoročne programe razvoja za posamezna območja. Ta potreba se je posebej pokazala v primeru Kolpske doline, kjer nas je dve leti zapored v sezoni presenetil velik naval turistov,« je povedal Alojz Petek.

Novi člani TD bodo kmalu obiskali vodstvo Turistične zveze Slovenije in se z njim pogovarili o sodelovanju.

Milan Glavonjic

GORNJA RADGONA / TEŽAVE TRGOVCEV

Denacionalizacija, zavist in še kaj

Podjetje mora zagotoviti tudi skladišče blagovnih rezerv, ki ga v mestu ni

Največje radgonsko trgovsko podjetje Mercator Sloga ima velike težave in tudi materialno škodo zaradi denacionalizacije. Dedicem nekdanjih lastnikov so morali vrniti nekaj manjših trgovskih objektov, navezji udarec pa je podjetju s 172 zaposlenimi povzročilo vračilo edine trgovine gradbenega materiala v tem mestu.

To pa se ni vse, saj mora podjetje zagotoviti tudi skladišče blagovnih rezerv, ki ga v mestu ni. Ko se je pojavila možnost v naselju Trate, kjer stoji večja, a nekoliko dotrajana hala podjetja v stečaju Elrad, so nastale težave.

»Stecajni upravitelj in sodišče sta se odločila, da bo sta skladišča prodala, mi smo se seveda zanimali za odkup. S tem bi z eno potezo rešili dva problema. Stro-

kovnjaki so namreč ocenili, da je zgradbo mogoče obnoviti, mi smo bili to tudi pripravljeni storiti. S tem bi dobili skladišče blagovnih rezerv in tudi trgovino,« je povedal Ivan Drozdek, vodja splošnega sektorja v podjetju Mercator Sloga.

Vse dobro in prav - do sem. Toda žal se je pri realizaciji tega projekta pojavilo kar nekaj težav. Sodišču in stecajnemu upravitelju je

vseeno, kdo bo skladišča odkupil, toda zazidalno-ureditveni nacrt mesta ima s temi prostori druge nacрте, ki so zanesljivo manj pomembni od interesov podjetja Mercator Sloga. To podjetje bi hitro in v splošno korist uredilo objekt, če pa bi ga odkupila občina, se to zanesljivo ne bo zgodilo.

Nedvomno bo objekt v nekaj naslednjih letih se bolj propadel, vprašljivo je, kako bo občina to uredila. Zdaj je na potezi novi občinski svet. V podjetju upajo, da med svetniki ne bo zavisti in da jim bodo omogočili odkup zgradbe.

Oste Bakal

VIPAVA / DREVESNICA

Prva drevesnica v zasebnih rokah

Na Vipavskem in v Brdih čedalje več obnovljenih nasadov češenj in marelic

»Drevesničarstvo na Vipavskem ima tradicijo. Kmetijska sola v Lozah je v bližini naše zemlje gojila sadike jabolk in breskev...« je povedal agronom Ivan Jez, ki je na Gradiscu pri Vipavi odprl eno prvih zasebnih drevesnic pri nas. »Janez« d.o.o., kot je poimenoval drevesnico, vzgaja zaenkrat sadike na približno 3.000 m² površin.

Ivan Jez je začel z dejavnostjo pred dvema letoma. Letos lahko ponudi sadike jablane in starih sort jablan lastne vzgoje, že naslednje leto pa bodo na voljo češnje, breskve in druge, ki jih preizkusa v vipavskih pogojih. Druge sadike dobi od drugod, med njimi tudi sadike limone, mandarine, kivija... Kot zanimivost povejmo, da se Jez preizkusa tudi z

vzgojo tartufov.

Največje povpraševanje je po sadikah češenj, marelic in breskev. Po sadikah povprašujejo z območja vse države, največ pa z Vipavskega in Goriskih Brd. Tu je opaziti trend obnove češnjevih in nasadov marelic. Obe vrsti sadja imata na Vipavskem tradicijo, pa tudi ustrezne pogoje za vzgojo. Prav češnje so bile prvo sadje, s katerim sta nekoč Vipavska in Brda oskrbovali nekdanje avstrijsko cesarstvo. Nove sorte in nove (nizke) oblike vzgoje se povečujejo dohodkovno zanimivost tega sadnega drevja, katerega gospodarsko izkoriščanje se kaže kot tržna nisa. Z dobrim izborom je mogoče obirati češnje od enega pa do 45 dni.

Artur Lipovž

NOVICE IZ POSAVJA

Svetniki so odložili sprejetje občinskega statuta

SEVNICA - Svetniki sevniskega občinskega sveta so na tretji redni seji obravnavali besedilo statuta občine Sevnica. Pri obravnavi posameznih členov tega temeljnega občinskega akta so nasli prevec nejasnosti, zato so na pobudo svetnika Franca Pipana osnutek statuta prekalificirali v delovno gradivo. Kljub temu so sprejeli nekaj smernic, na osnovi katerih bodo ustrezni strokovni odbori akt dopolnili ter ga pripravili za obravnavo in potrditev na prihodnji seji občinskega sveta, ki bo v sredo, 22. februarja.

Nesoglasja pri določitvi občinskega praznika

SEVNICA - V tej posavski občini od konca vojne naprej praznujejo občinski praznik 12. novembra, ko se spominjo uspešne akcije skupine partizanov, ki je na ta dan leta 1941 rešila politične zapornike iz sevniskih sodnih zaporov. Z nastankom nove občine se je v osnutku občinskega statuta pojavil alternativni predlog, po katerem naj bi imela občina svoj praznik 2. maja. S tem bi se spomnili velikega slovenskega tabora, ki je bil v Sevnici leta 1869. Na njem so udeleženci zahtevali združeno Slovenijo in uvedbo slovenskega jezika v vse institucije javnega življenja. Pri obravnavi novega statuta se svetniki niso dogovorili, kateri datum bi bil primernejši, zato so se odločili, da bodo pred odločanjem o zadevi prisluhnili se glasu volilcev.

Slovesna prisega v učnem centru Cerklje

CERKLJE OB KRKI - V tukajšnjem 210. učnem centru Slovenske vojske je svečano prisegla enajsta generacija te obmejne enote. Mladim vojakom je spregovoril brigadir Bogdan Mali, namestnik načelnika učnega oddelka generalstaba Slovenske vojske, njihovi starši in svojci pa so si po končani slovesnosti lahko ogledali razstavo dokumentarnih fotografij o vojni za suverenost Slovenije v Posavju in prikaz sodobnega pehotnega orožja. Poveljstvo učnega centra je ob tej priložnosti izdalo tudi tiskano informacijo za vojake in njihove svojce, ki govori o tem, kaj bodo v času bivanja v vojašnici mladi vojaki počeli in kako bodo tam živeli. Pred začetkom slovesnosti so v galeriji vojašnice odprli razstavo slik petindvajsetih članov društva likovnikov iz Brezic, s katero so pocastili bližnji kulturni praznik. Razstava bo na ogled do konca meseca.

Šolarji so na cestah čedalje bolj ogroženi

ARTICE - Člani sveta sole in sveta staršev OS Artice so na skupni seji obravnavali problematiko prometne varnosti solskega okolisa Artice. Vnovic so poudarili, da so otroci čedalje bolj ogroženi, in sicer zaradi velike gostote prometa, pomanjkljive prometne signalizacije, neprimernih avtobusnih postajališč, predvsem pa zato, ker ob najbolj prometnih cestah, ki vodijo v solo, sploh ni pločnikov. Ker se je zgodilo kar nekaj prometnih nesreč, v katerih so bili udeleženi ravno otroci, starši menijo, da z ureditvijo prometnih razmer ne gre več odlašati. Menijo, da je treba v sodelovanju z občinsko in državno upravo doseči sanacijski razmer. Pripravili so že idejne resitve, kjer so predvideli rekonstrukcijo križišča v Spodnji Pohanci in gradnjo pločnikov.

V Artičah bi radi gradili telovadnico

ARTICE - Ravnatelj Osnovne sole Hina Halerja je povedal, da si že od leta 1977 prizadevajo, da bi ob osnovni soli zgradili telovadnico standardnih dimenzij, ki bi omogočala otrokom in učiteljem normalen pouk telesne vzgoje, pa tudi rekreacija krajanov bi tako dobila novo obliko in vsebino. Doslej so pri delitvi sredstev za solske naložbe vedno ostali prazni rok, bojijo pa se, da bo tako tudi letos, čeprav so lani dobili vso potrebno gradbeno in lokacijsko dokumentacijo. Za začetek del potrebujejo le še - denar.

Veliko sladkornih bolnikov v Posavju

CATEŽ OB SAVI - Na območju Posavja živi približno 3500 bolnikov s sladkorno boleznijo. Zaradi značilnosti pri premagovanju težav, ki jih prinaša ta bolezen, ki je ni mogoče popolnoma ozdraviti, so tamkajšnji bolniki že pred leti ustanovili društvo za boj proti sladkorni bolezni, ki šteje sedemsto članov. V društvu želijo svojim članom pomagati pri vsakodnevnih težavah. Pri tem se srečujejo s številnimi težavami, med katerimi je na prvem mestu pomanjkanje denarja za materialno pomoč bolnikom, ki si ne morejo kupovati dragih živilskih izdelkov za diabetike. O tej in drugih težavah so se pogovarjali tudi na okrogli mizi v Termah Catež, katere cilj je bil opozoriti javnost, da sladkorni bolniki potrebujejo več pozornosti in pomoči.

Novice zbral Ernest Secen

Prijetni zvoki iz očetovih citer

MARIBOR - Igranje citer na Stajerskem ni tako razširjeno kot v zahodni Sloveniji. Ni pa se bati, da bi ta tako prijeten glasbeni instrument utonil v pozabo.

Monika Hericko, ena redkih mariborskih citrar, ki igra na instrumentu že 28 let, je za igranje citer navdušila tudi svojo hčerko Alenko (najstarejšo izmed treh njenih hčera) in zdaj skupaj igrata in pojeta že šest let. Nastopata po domovini, bili sta tudi že v Avstriji in Nemčiji, letos pa se bosta imeli priložnost, če bo slo vse po sreči, predstaviti se občinstvu v Luksemburgu in ZDA. »Za citre me je navdušil oče Anton. Ko je slišal ta instrument, me je

dal v uk. Sprva mi citre niso bile tako všeč, a scasoma sem jih imela vse bolj rada. Priljubljene so, ker niso preglasne in ker omogočajo nežno muziciranje, ki seže do srca. Na citre je mogoče igrati tudi poskočne skladbe in mnogi radi ob mojem igranju tudi zaplesajo. Pogosto me vabijo na poroke in proslavljanje Abrahamov.«

Monika, sicer varuska v vrtcu, nastopa v glavnem ob koncu tedna. V zadnjem času jo običajno spremlja Alenka, dijakinja III. gimnazije v Mariboru. Se zlasti pa je vesela, da igra na citre, ki jih je izdelal njen oče, po poklicu sicer mizarski mojster.

Janko Struc

VARNOST V CESTNEM PROMETU

Vozniki pozor: stroge kazni

LJUBLJANA - Ob grozljivih podatkih o številu prometnih nesreč in mrtvih, ki jih slisimo že skoraj vsak konec tedna, se večina zagotovo sprašuje, kje je kdo, ki bo končno naredil red. Odgovor seveda pričakujejo od notranjega ministrstva. In njihov odgovor je nov zakon o varnosti cestnega prometa.

Pripravljen je za prvo parlamentarno obravnavo in poslanci naj bi se ga lotili že na februarški seji. Temeljni značilnosti predloga zakona sta učinkovit nadzor nad udeleženci v prometu (beri: stroge kazni) in dosledna izterjava kazni, kar je bila največja napaka dosedanje zakonodaje.

Letna poročila uprave policije notranjega mini-

strstva kažejo, da je pri nas vsako leto huje. Tako na naših cestah izgubi življenje skoraj 500 ljudi, 7500 pa je poškodovanih. Primerjava z državami Evropske zveze nam pokaže, da bi glede na število prebivalcev »smeli« imeti na slovenskih cestah 300 mrtvih na leto. Policija obenem ugotavlja, da so vozniki za 90 odstotkov prometnih ne-

sreč krivi sami. Po njenem mnenju je tudi zmotno prepričanje, da je vse več nesreč neizogibna posledica tega, da je na cesti vse več avtomobilov. Izkušnje razvitih držav namreč dokazujejo, da lahko država prek svojih institucij in učinkovitega pravnega sistema bistveno vpliva na varnost prometa. Toda pri vseh napačnih ravnanjih voznikov bo kljub vsem predpisom in nadzoru, kot trdijo avtorji zakona, najbolj učinkovito strogo in primerno kaznovanje.

Največ novosti predlog zakona torej prinaša v kazenskih določbah. Uveden je tako imenovani sistem kazenskih točk. Če ponazorimo z nekaj primeri.

Po novem naj bi bilo na avtocestah dovoljeno voziti 130 km/h. Tisti, ki bo to hitrost prekorčil za več kot 35 km/h bo moral plačati najmanj 25 tisoč tolarjev kazni in dobil bo 5 kazenskih točk.

Predlog zakona določa,

voznik navkljub temu, da mu je bila izrečena prepoved vožnje motornega vozila oziroma mu je bilo odvzeto voznisko dovoljenje, bo končal v zaporu, in sicer najmanj za 15 dni. Zaporna kazen se bo lahko izrekla tudi tistim povratnikom z veljavnim vozniskim dovoljenjem, ki bodo v manj kot starih letih presegli 36 točk.

Izhajajoc iz sedanjih izkušenj - to je, da ljudje kazni ne plačujejo - notranje ministrstvo predlaga naslednjo resitev. Tistemu, ki kazni ne bo plačal, se bo ta stela v kazenske točke. Če bi moral nekdo plačati recimo 15 tisoč tolarjev, pa ne bo, bo dobil 3 kazenske točke, saj je 5000 tolarjev ena točka. Ko voznik doseže najmanj 14 oziroma največ 17 točk, bo imel možnost opraviti preizkus teoretičnega znanja o varnosti cestnega prometa. Če ga bo opravil, mu bodo iz evidence kazenskih točk izbrisali polovico točk, ki jih je dobil v zadnjih dveh letih.

To, da ste kdaj storili prekršek, naj ne bi bilo za vse večne case zapisano v evidenci. Tiste kazenske točke, ki jih izreče policist (ta ima možnost, da takoj ob storitvi prekrška vozniku na kraju samem dodeli tudi 4 kazenske točke), naj bi zbrisali po

Ali, nekdo bo prehitel v skarje in tako bo ogrožal še druge udeležence v prometu. Zato bo moral plačati najmanj 35 tisoč tolarjev in dobil bo 7 kazenskih točk. In se tretji primer. Nekdo bo vozil pod vplivom alkohola. Alkotest bo pokazal nad 1,1 g/kg alkohola v krvi (dovoljena količina sicer ostaja ista kot doslej, to je 0,05 g/kg), za kar bo moral voznik, ki je zaradi vinjenosti ogrožal še nekoga drugega, odšteti najmanj 50 tisoč tolarjev in dobil bo 10 kazenskih točk.

da lahko voznik dobi od 1 do 18 točk. Evidenco zbranih točk bo zbiral notranje ministrstvo. Tistemu, ki bo v dveh letih zbral 18 ali več kazenskih točk, bo voznisko dovoljenje prenehalo veljati. Do njega bo lahko prišel le, če bo se enkrat opravil celotni vozniski izpit. Tisti, ki bo

dveh letih, tiste, ki jih izreče sodnik za prekrške, pa po starih letih od vpisa v evidenco.

Pomembnejše novosti, ki jih predlaga notranje ministrstvo, pa so naslednje. Najvišja dovoljena hitrost v naseljih naj bi bila znižana na 50 km/h, na conah za pešce na 30

km/h, na kolesarskih poteh in stezah na 25 km/h in na stanovanjskih conah na 5 km/h (to je hitrost pešca). Na avtocestah naj bi bila dovoljena hitrost višja za 10 km/h, to je 130 km/h. Vozniki naj ob nekoliko zmanjšani vidljivosti ne bi bili več v dilemi, ali naj prižgejo luči ali ne. Po novem naj bi tudi po dnevi vozili s prižganimi

lučmi. Pomembna novost je tudi ta, da naj bi se prižgana rumena luč na semaforju pomenila prepovedano vožnjo. Rumeno luč bi lahko prevozil le tisti, ki se križišču približuje sicer s primerno hitrostjo, toda kljub temu ne bi mogel varno ustaviti.

Policisti po novem več ne bodo prišli na kraj nesreče, če bo povzročena le materialna škoda. Voznika bosta morala sama izpolniti evropsko poročilo o prometni varnosti in si izmenjati podatke, ki so pomembni za uveljavljanje skode pri zavarovalnici. In končno, vozniki naj bi se v avtu ukvarjali predvsem s tem, kar se dogaja na cesti in ob njej. Zato naj bi bili razni mobilni prepovedani. Pravih zakonov naj bi bilo preprosto vse, kar bi »omejevalo ali zmanjševalo njegovo slušno ali vidno polje« (pustne maske, slusalke...). Majda Vukelič

Skupna kontrola poletov srednjeevropskih držav

LJUBLJANA - Po razpadu tradicionalnih političnih blokov, ki so nastali v času hladne vojne, se je začelo obdobje integracije Evrope na vseh področjih, celo v zraku. Temu je bil namenjen tudi nedavni ljubljanski sestanek generalnih direktorjev civilnih letalskih uprav Avstrije, Češke, Hrvaske, Italije, Madžarske, Slovaske, Slovenije ter kot opazovalke Bosne in Hercegovine, predstavnikov letalskih prevoznikov, Mednarodne organizacije civilnega letalstva (ICAO) in Evropske organizacije za varnost zračne plovbe Eurocontrol. Udeleženci so razpravljali o konkretnih korakih pri vzpostavitvi skupne kontrole za vodenje zračne plovbe v visjih zračnih plasteh.

Na poletih od srednje do južne Evrope morajo piloti potniških letal vsakih nekaj minut opraviti najmanj pet pogovorov in koordinacij z nacionalnimi kontrolami poletov. To je zamudno opravilo, ki povzroča dodatno delo, zastoje v zraku in zvišuje stroške. Za vsak prelet ozemlja ene od držav srednje Evrope morajo prevozniki plačati preletno takso, kar je postalo nevzdržno, odkar se je med Avstrijo in Grčijo pojavila kopica novih držav. Vojna na ozemlju nekdanje Jugoslavije je povzročila, da morajo letala, ki letijo s severa proti jugu, narediti ovinek, saj je tveganje za njihovo varnost preveliko. Namesto da bi peljala po najkrajši poti in za to plačala samo eno preletno takso, se »cizajo« čez Češko, Slovasko, Madžarsko, Romunijo in Bolgarijo. To povzroča večjo porabo kerozina, poleti so daljši, v zraku nastajajo zamude, zaradi česar potniki ne morejo pravočasno prestopiti na druga letala in tako obično na nezeletem letališču. Za prelet od nemško-avstrijske do avstrijsko-slovenske državne meje mora prevoznik plačati 160 dolarjev, ta znesek pa do naslednjih meja samo se raste. Nič čudnega, če zaradi konkurenčne bitke v zraku veliki letalski prevozniki izgubljajo živce. Kot je dejal predstavnik Mednarodne organizacije civilnega letalstva Christian Eigl, je bil sestanek v Ljubljani »zgodovinskega pomena«. Pokazala se je namreč politična volja ministrov za promet in direktorjev uprav za civilno plovbo iz vseh držav udeleženk, da izpeljejo skupno nalogo. Ozemlje srednje Evrope je namreč geopolitično zelo zapleteno, je menil Eigel, zato je vsak napredek na tem področju velikega pomena. Že na začetku sestanka se je pokazalo, da si vsaka država želi imeti prihodnji regionalni center kontrole poletov na svojem ozemlju. Zato so odločitev o tem prepustili studiji, ki jo bo pripravila Evropska organizacija za varnost zračne plovbe, glavno merilo pa bo raven opremljenosti in usposobljenosti posameznih nacionalnih kontrol poletov. Studijo bodo predložili vladam in parlamentom držav udeleženk, spoznam pa bo začel veljati, ko ga bo ratificirala večina držav. Finančna sredstva v obliki posojil bosta zagotovili obe evropski banki (EIB in EBRD). Skupna kontrola poletov bo začela delovati po letu 2000, ko bo večina (predvsem novih) držav amortizirala svojo novo in drago opremo. Prometne napovedi kažejo velik porast zračne plovbe v srednji in jugovzhodni Evropi (od 49 do 63 odstotkov), zato bi bilo na tem območju pametno združiti finančna sredstva in zmogljivosti, je dejal predstavnik Eurocontrola Gerhard Stadler. Namesto da vsaka država kupuje svoj radar, ki stane deset milijonov dolarjev, je bolje, če si stroške za en radar razdelijo tri države. S skupno srednjeevropsko regionalno kontrolo poletov se preletne takse sicer ne bodo počele, zato pa ne bodo nič dražje, kar bi bil po mnenju predstavnikov Evropske zveze za varnost zračne plovbe dovolj velik uspeh.

Borut Mesko

Jugoslovanska vojna ni tipično verska

LJUBLJANA - Ugledna revija Anthrophos je pred dnevi v posebni mednarodni številki objavila referate z lanskega simpozija Duhovna kultura in mednarodni odnosi. Gre za kolokvij strokovnjakov z literarnega, teološkega in sociološkega področja iz osmih držav, skupni imenovalec njihovih razmislekov pa je bila vojna v nekdanji Jugoslaviji.

Tako so v zborniku analize človeških stanj in dogajanj, ki so v neposredni zvezi z vojno (nacionalizem, zlom realnega socializma in podobno), kot tudi brskanje po duhovnem ozadju in koreninah dogajanja in njegovih nosilcev. Nekateri avtorji so podrobneje predstavili tudi posamezna nacionalna okolja, ki so geografsko ali kako drugače blizu nesrečnim pokrajinam, kjer divja vojna. Med številnimi avtorji prispevkov velja omeniti dr. Srdjana Vrcana (Hrvaska), ki piše o vojni v nekdanji Jugoslaviji s stališča religije. Vrcan ugotavlja, da jugoslovanska vojna ni tipična verska vojna, kakršne so tiste, ki jih poznamo iz zgodovine, pač pa je v njej religija močno navzoča in jo zavestno poudarjajo vse sprte strani. Neizpodbitno je, piše Vrcan, da verstva na območju vojnih spopadov delujejo prej ločevalno in hujskasko, kot pa združevalno in spravljivo.

Organizatorji kolokvija - revija Anthrophos, znanstveni inštitut filozofske fakultete in filozofski inštitut teološke fakultete - za letošnje leto napovedujejo simpozij Duhovni temelji Evrope na prehodu iz drugega v tretje tisočletje.

Bostjan Lajovic

OB SLOVENSKEM KULTURNEM PRAZNIKU

Prešernov dan v znamenju nagrad za kulturne dosežke

Priložnost za priznanja ljubiteljskim kulturnim delavcem

LJUBLJANA - Ob kulturnem prazniku so povsod po Sloveniji pripravljali gledališke premiere in razstave, predstavljali nove knjige in podeljevali nagrade za kulturne dosežke.

Darilo slovenskih umetnikov

V galeriji Mestnega muzeja v Idriji so ob kulturnem prazniku odprli razstavo 58 del tridesetih slovenskih likovnih umetnikov, ki so jih avtorji darovali idrijski Psihiatrični kliniki za opremo prenovljenega bolnišničnega objekta. Kot je poudarila direktorica idrijske bolnišnice Viktorija Gorjup, bodo darovane umetnine polepsale bivalno okolje bolnišničnih prostorov, kjer je velikokrat prav govorica umetnosti in likovne ustvarjalnosti eno najpreprostejših sredstev za motivacijo bolnikov in njihovo komunikacijo s svetom.

Savinova odličja v žalcu

Osrednja občinska proslava ob včerajšnjem kulturnem prazniku je bila v dvorani II. slovenskega tabora v Zalcu, kjer so podelili tudi Savinova odličja. Savinovo priznanje pa skupina izvajalci operete Planinska roza, Milan Kasestnik in Nikola Vipotnik-Rampe, Savinovo priznanje pa skupina učencev in učiteljev OS Sempeter za film Prijatelji. Slovesnost so nadaljevali z uprizoritvijo operete Radovana Gobca Planinska roza.

Priznanje filmskemu igralcu leta

Osrednja proslava za občine Gornja Radgona, Ra-

denci in Sv. Jurij je bila na predvečer praznika v radgonskem kulturnem domu, kjer so podelili so nagrade in priznanja za dolgoletno in uspešno delovanje na področju kulture.

Denarne nagrade so prejeli Zenski pevski zbor iz Vidma ob Scavnici za dolgoletno ohranjanje in izvajanje domačih pesmi, Jožica Stajnik iz Radencev za več kot petnajstletno vodenje otroškega in mladinskega pevskega zbora, Karel Korosec iz Gornje Radgone za dolgoletno vodenje radgonskega okteta in cerkvenega pevskega zbora ter tamburaški orkester Peter Dajnko iz Črešnjec, ki je lani praznoval 80 let nastopanja. Posebno priznanje je prejel filmski igralec Jože Kramberger iz Gornje Radgone za odlično odigrano

glavno vlogo Bumbaša v filmu Halgato.

Na Dolenjskem in v Beli krajini bogat kulturni teden

Osrednja novomeška prireditelj je bila sinoči v spornih dvorani Marof, ko je imel koncert novomeški simfonični orkester pod vodstvom dirigenta Zdravka Hribarja. Na prireditvi so podelili dve odličji Zveze kulturnih organizacij Novega mesta za leto 1994. V knjižnici franciskanskega samostana v Novem mestu so praznik kulture počastili z odprtjem razstave akvarelov Mirka Pitlhlerja, ob tem pa so predstavili tudi umetnikovo pesniško zbirko Vecerni spomini. Na predvečer praznika so v Zuzemberku predstavili novo knjigo Ivanke Mestnik z naslovom V dedovi grapi, v

SLG Celje je kulturni praznik počastilo z novo premiero (Foto: Damjan Švarc)

predvečerju Krke pa so odprli razstavo del Stefana Galica. V knjižnici Pavle Golije v Trebnjem so na predvečer praznika predstavili knjigo Staneta Potocarja z naslovom Zvestoba, v Kulturnem domu pa so pripravili kulturni večer z domaćo godbo, oktetom Lipo in recitatorji. Črnomalci so imeli sinoči v Kulturnem domu slavnostni koncert komornega orkestra Slovenske filharmonije, v metliškem Kulturnem domu pa so učenci osnovnih sol iz Podzemlja in Metlike sodelovali v karaokah.

Smejci v SLG Celje

Sinoči so na Odrupodrom Slovenskega ljudskega gledališča iz Celja krstno uprizorili dramsko noviteto Zorana Hočevarja Smejci v režiji Francija Krizaja. V otožni veseloigrski nastopili Miro Podjed, Jana Smid, Anica Kumer, Stane Potisk, Vesna Jevnikar in Davor Herga.

Dramsko besedilo Smejci s podnaslovom Otožna veseloigra nas s svojim trpkim in hkrati izredno iskrihim humorjem popelje v zaseben, samozadosten in odrinjen svet starih

upokojencev, ki dozivijo »usodno srečanje s TV medijem«.

»Srečanje« se seveda izkaže za spodletelo in se dogaja natanko na tisti točki, ko televizijski nasmeh zamre ob rezečem vdoru gole stvarnosti in vsakdanje bizarnosti. Krstno uprizoritev so ob režiserju in igralci pripravili dramaturški sodelavec Blaz Lukar, scenograf Jože Logar, kostumografka Slavica Radović, glasbeni opremljevalec Ivo Mesa in lektor Marjan Pušavec.

Dopisniki Republike

LÖSCHNAK

»Vroč
sledi«
za zdaj
še ni

DUNAJ - Notranji minister Lösschnak je včeraj sporočil, da prebivalstvo aktivno sodeluje pri zasledovanju atentatorja/ev.

V zadnjih dneh so prejeli skoraj sto opozoril, pri sedmih pa da gre za »dragocene informacije«, je poudaril minister in dodal, da o »vroči sledi« za enkrat se ne more poročati.

Kot znano, je notranje ministrstvo po atentatu v Oberwartu uvedlo posebno telefonsko hot-line (številka 02682-60-60), po kateri prebivalstvo varnostni organom lahko sporoča opazovanja v zvezi z atentatom.

DRŽAVNI ZBOR O TERORJU PROTI MANJŠINAM / PREDSEDNIK FISCHER:

»Šok za državo«

Poslanci vseh strank so se z enominutnim molkom spomnili žrtev atentata v Oberwartu - Lösschnak sviri pred novimi bombami

IVAN LUKAN

DUNAJ - Politicno kot tudi družbeno življenje v Avstriji poteka se naprej pod vtisom zahrbtnega atentata minulo nedeljo v Oberwartu (Borta), ki je terjal življenje starih pripadnikov narodne skupnosti Romov, ter napadom v Stinacu, kjer je v ponedeljek bil težko ranjen nek 29-letni delavec.

Zrtev nasilja so se včeraj z enominutnim molkom spomnili poslanci in poslanke državnega zbora ob začetku izredne seje, h krvavim dogodkom pa so poleg predsednika parlamenta Heinza Fischera in notranjega ministra Franzja Lösschnaka zavzeli stališče tudi predstavniki vseh strank.

Fischer in Lösschnak sta odločno obsodila nasilje in teror ter poudarila, da bo država storila vse, da bodo storilci čimprej odkriti in kaznovani. Fischer je temu dodal, da je »bojazljiv teror sokiral celo državo« in izpostavil, da je zdaj prva naloga države, da reagira tudi na najmanjši pojav nestrpnosti v družbi.

»Brez strpnosti ni demokracije«, je poudaril Fischer in dejal, da so vsi Avstrijci pozvani, »da potegnemo jasno mejo med demokracijo in terorjem ter med strpnosti in sovražstvom«.

Notranji minister Lösschnak je poudaril, da se vedno obstaja nevarnost

pred nadaljnjimi atentati, znova pa je potrdil, da ni dvoma več, da peklenska stroja, ki sta v Oberwartu usmrtila stiri Romi ter v Stinacu težko ranila nekega delavca, iste proizvodnje ter da obstajajo tudi povezave s cevno bombo, ki je avgusta lani bila nastavljena pred dvojezično ljudsko solo v Celovcu, ter drugo serijo pisemskih bomb oktobra lani.

Vzignalni mehanizem je pri vseh treh bombah deloval na isti način, peklenski stroji pa da so delo profesionalcev. Dokaz za povezanost atentatov na Gradiščanskem in Koroškem je nadalje priznavalno pismo iz gradiščan-

Predsednik državnega zbora Heinz Fischer (SPÖ).

ske vasi Ollersdorf, ki izvira »iz kota«, kateremu je treba pristeti tudi od-

posiljatelja grozilnega pisma bivšemu slovenskemu zunanjemu ministru Lojzetu Peterletu in ki je podpisano z »BBA« (Bajuvarska osvobodilna armija).

Lösschnak je se povedal, da so varnostni organi na Gradiščanskem, posebej na jezikovno mešanih ozemljih, okrepili zaščitne ukrepe. Posebna pozornost varnostnih organov velja predvsem solam, otroškim vrtcem ter manjšinskim ustanovam - ne le na Gradiščanskem, temveč tudi na Dunaju, na Koroškem in na Štajerskem.

Hkrati je notranji minister pozval prebivalstvo, naj bo v prihodnjih dneh pozorno in tesno sodeluje z varnostnimi organi oz. lokalno policijo.

HAIDER:

»Nacistični
KZ so bili
kazenska
taborišča«

DUNAJ - Šef avstrijskih svobodnjakov Jörg Haider je v okviru včerajšnje izredne seje državnega zbora poskrbel za nov, nezaslišan skandal.

V razpravi o zahrbtnem umoru starih Romov v Oberwartu je omenil tudi koncentracijsko taborišče Auschwitz, pri tem pa dosledno uporabljal besedo »kazensko taborišče«, nikdar pa ne koncentracijsko taborišče.

Zeleni, na čelu s poslanko Terezijo Stojšič, so kot prvi reagirali na nezaslišan govor. Kot znano, je Haider leta 1991 bil odstavljen kot koroški deželni glavar, ker je hvalil zaposlitveno politiko 3. rajha.

NOVICE

Kraljica Elizabeta II. in premier Major uradno sprejela Klestila

LONDON - Višek tridnevnega uradnega obiska avstrijskega zveznega predsednika Thomasa Klestila v Veliki Britaniji je včeraj bil sprejem pri kraljici Elizabeti II. v Buckingham palaci. Avstrijski predsednik, katerega spremlja se zunanji minister Alois Mock ter močna gospodarska delegacija, se je sestal tudi s premierjem Johnom Majorjem, ki je izrecno pozdravil avstrijski pristop k Evropski zvezi. Dejal je, da je le-ta bila brez Avstrije »nepopolna«. Avstrijski predsednik bo svoj obisk v Veliki Britaniji - prvi nekega avstrijskega državnika po 30 letih - danes sklenil s predavanjem »O vlogi Avstrije v Evropi« ter odkritjem spominske plošče svetovno znemu avstrijskemu filozofu Karlu Popperju, ki je leta 1994 umrl v Londonu.

Smrtna nesreča na tromeji

PODKLOSTER - Na avstrijski strani smušisca na tromeji se je včeraj dopoldne zgodila smrtna nesreča. 12-letni dijak glavne sole iz Podklostra je v okviru šolskega tekmovanja zaradi previsoke hitrosti sel s proge in trčil v nezavarovano drevo. Dijak je še na kraju nesreče umrl.

NARODNI SVET / IZJAVA

»Tudi koroški
Slovenci se
počutijo ogrožene«

CELOVEC - Teroristično nasilje proti Romom in Hrvatom na Gradiščanskem sta v posebnih izjavah odločno obsodila tudi Narodni svet koroških Slovencev in Nemsko-slovenski koordinacijski odbor krske skofije.

Predsedstvo Narodnega sveta koroških Slovencev (NSKS) v izjavi tisk izraza svojo solidarnost s prizadetima manjšinama na Gradiščanskem, obenem pa izraza tudi svojo nezadovoljstvo glede »nedoslednega postopanja avstrijskih političnih strank ter varnostnih organov pri boju proti neonacizmu.« Pripadniki avstrijskih manjšin, tudi koroški

Slovenci, se upravično počutijo nevarni«, je zapisano v izjavi Narodnega sveta, ki od države zahteva učinkovitejše postopanje napram desnemu ekstremizmu v Avstriji.

Nemsko-slovenski koordinacijski odbor krske skofije spet izpostavlja potrebo po večji solidarnosti z vsemi zapostavljenimi in na rob družbe potisnjenimi skupinami, se posebej z manjšinami.

Njihovo spostovanje da je merilo, ali je avstrijska družba sposobna, da zagotovi mirno in enakopravno sožitje različnih narodov in verskih skupin, je zapisano v sporočilu za javnost. Ivan Lukan

Notranji minister Lösschnak je včeraj potrdil, da so atentati na Gradiščanskem in na dvojezično šolo v Celovcu med seboj povezani. Vse tri bombe so iste proizvodnje.

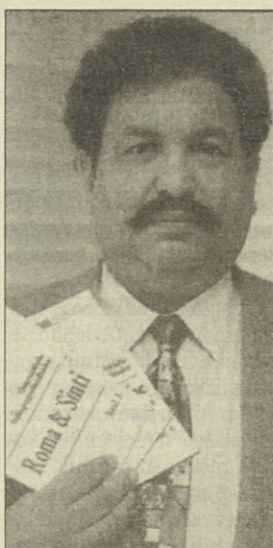
DESNI EKSTREMIZEM / VSE BOLJ GLASNA KRITIKA NAD VARNOSTNIM ORGANOM

Nedоследna borba

Na zborovanju na Dunaju kritične besede na račun varnostnih organov Hudi očitki tudi s strani vodje Dokumentacijskega arhiva avstrijskega odpora

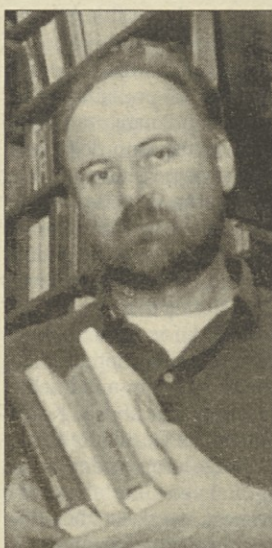
DUNAJ - Proti desnemu terorju v Avstriji je v torek zvečer sredi Dunaja protestirala več tisočglava množica. Zborovanja so se udeležili poleg vidnih dunajskih politikov predvsem kulturniki ter predstavniki in simpatizanti avstrijskih manjšin.

Govorniki so odločno obsodili umor Romov v Oberwartu ter atentat v dvojezični vasi Stinac na Gradiščanskem ter izrekli svojo solidarnost z vsemi manjšinami, ni pa manjkalo tudi kritičnih pripomb glede zadržanja avstrijskih oblasti v boju proti skrajni desnici oz. neonacizmu. Državna policija kot tudi politiki da so v preteklosti podcenjevali nevarnost teh skupin. Vodja Dokumentacij-

Predsednik Društva Romov v Avstriji Rudolf Szarközi.

skega arhiva avstrijskega odpora in strokovnjak za vprašanja desnega eks-

Slovenski založnik v Celovcu: Lojze Wieser

tremizma v Avstriji, Neugebauer, je kritiko še zaostрил. V intervjuju za av-

strijski radio (ORF) je državni policiji celo očital, da je »na desnem očesu slepa«. Predvsem v zveznih deželah da ni opaziti volje, da bi dosledno postopala proti pojavom desnega ekstremizma.

Notranjega ministra Lösschnaka pa je kritiziral, da - kljub seriji atentatov s pisemskimi bombami ter nastavljenom bombo pred dvojezično ljudsko solo v Celovcu - v zadnjih mesecih ni skrbel za personalno in strokovno okrepitev in s tem za učinkovitejši boj proti desnemu ekstremizmu v državi.

Ze dan prej sta državna poslanka zelenih in gradiščanska Hrvatica Terezija Stojšič in predsednik društva Romov v Avstriji Rudolf Szarközi ministrstvu za notranje zadeve

očitala, da je kriminalna policija po krvavem incidentu v Oberwartu raziskovala v napačno smer, namesto da bi takoj svarila ogrožene osebe in skupine pred možnimi novimi atentati.

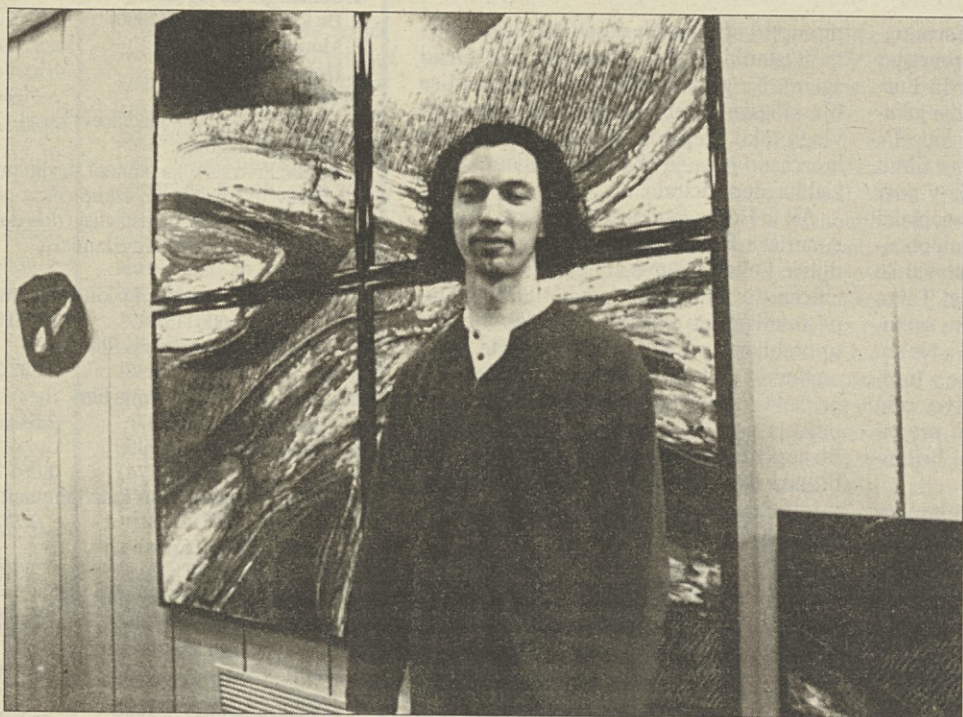
Celovski slovenski založnik Lojze Wieser, sele pred pol letom adresat ene od starih pisemskih bomb, pa je v zvezi z pravico o učinkovitosti varnostnih organov menil, da ni mogoče prepustiti boj proti neonacističnim silam v Avstriji samo državi in varnostnim organom, temveč da so v tem trenutku pozvani vsi, »da končno prebijejo molk in se aktivno vključujejo v boj proti nestrpnosti, sovražstvu in terorju proti manjšinam v Avstriji.

Ivan Lukan

LIKOVNA UMETNOST

Boj med duhom
in materio
Rada Jagodica

JASNA MERKU

V Kulturnem domu v Gorici razstavlja Rado Jagodica keramične kipe in plošče, slike večjih formatov in novejšje grafike (foto Studio Reportage). Obsirnejši pregled umetnikovih del po ustvarjalnih obdobjih prehodi ob enem pot razmisljanja o človekovi notranji rasti na poti preobrazbe in vse globljega doživljanja stika z okoljem, ki ga obdaja. Prvi vzgib je dobil Rado Jagodica v tem smislu, ko se je se izredno mlad približal gnatenju in oblikovanju gline, ta pa je spremljala razvoj umetnikove osebnosti na prehodu iz zgodnje mladosti v dobo samozaveščenega razmišljanja nakazanih vsebin.

Pokončne krilate figure simbolično poosebljajo človekovo strmljenje po uveljavitvi, po vzponu v višje sloje zavesti, kot dopolnilo, a sčasno kot protiutež zemeljski materialnosti. Stilizirane podobe nakazujejo v komaj zaznavni spiralni rotaciji strmljenje v visino, kjer se figura simbolično razgrne v dvoje kril z emajlinimi okraški. Graficne igre moti-

vov zablestijo v nepovnovljivih odtenkih, ki jih zadobijo barve s prastarim postopkom dekoracije v živem ognju s tehniko "raku".

Kot bi se razprostrta krila zazivela avtonomno na keramičnih ploščah, postanejo okrasni motivi sončni utrinki na temni podlagi vsakdanjosti.

Boj med materio in duhom, med crnino in belim leskom; vedrina, ki si utira pot med notranjimi napetostmi. Tematika nasprotij osredotoči v trilogiji kipov tri ločene vidike, ki soustvarjajo nerazdružljivo celoto: Geneza, Ustvarjanje in Divergenca. Geneza sproži ustvarjalni proces, konflikti, ki ga oplajajo, neizbežno vodijo v razcep, v odtuje-

vanje. Vendar prav ustvarjalni proces omogoča preobrazbo in vzpostavlja ponovno ravnovesje med nasprotji.

Sinteza oblik in prodiranje v bistvene simbolične likovne prvine privedejo umetnika do neposrednega stika z barvnimi vtisi: daljši postopek keramične dekoracije z barvno preobrazbo ne dopušča sproščanja globljih občutkov. V novejših keramičnih ploščah zadobivajo stilizirane in površinsko obdelane barvne plasti vse intenzivnejšo izrazno moč, dokler ne prestopijo v nove prostorske razsežnosti akrilicnih slik večjih formatov. Iz visine krilatega povzpenjanja se po-

gled izostri in preusmeri v zemeljske globine v iskanju kali, osnovnih pretokov, ki napajajo zemeljsko bitost. Barvna linfa ovija korenine, razveja problematiko medsebojnih odnosov. Svetlobni utrinki bele barve ozivljajo osmo in razsvetljujejo človeku pot, začeni s trdnim oprijemanjem korenin v iskanju najgloblje preobrazbe. Vez na rodni kraj prekipi v barvni grafični interpretaciji, ko so zemeljsko bogastvo odpira luci dneva.

Zametni, topli bavnitoni zazivijo v sitotiskih kot sinteza med oblikovno stilizacijo, iskanje estetskih rešitev in osebno izpovedjo ličnega podoživljanja domače zemlje.

FILM

Louis Malle vlil
novega življenja
stričku Vanji

IGOR DEVETAK

Stric Vanja na 42. ulici. V izvirniku Vanya on 42nd Street, ZDA 1994. Režija: Louis Malle. Scenarij: David Mamet po gledališkem delu Antona Čehova. Fotogr.: Declan Quinn. Glasba: Joshua Redman. Scenograf.: Randy Savoy. Produkcija: Fred Berner Productions. Igrajo: Louis Malle, André Gregory, Wallace Shawn (Vanja), Julianne Moore, Brooke Smith, George Gaynes, Larry Pine, Lynn Cohen (na sliki prizor iz filma).

Stricek Vanja Antona Čehova povsodanjen v New Yorku, kdo bi si mislil! Giblje se po 42. ulici, v Broadwayu, kraju številnih teatrov in pornografskih trgovin, med truscem prometa gosto prehojene poti, z zavijajočim zvokom alarmov ali siren v ozadju, in vendarle je Vanja zares v New Yorku.

In kako cudovit je zacetek, ki nas vpelje prek neke sorte vsakdanjega obreda v svet gledalca: ze v samih prvih podobah se Louis Malle in ameriski režiser André Gregory srečata ob poudarnem lokalčku in se jima pridružijo se nekateri drugi gledališki igralci, in se napotijo v brezoblični skupini med naravnim, priložnostnim razgovorom v isto smer, nato vstopijo v star in propadel teater artnouvojske efektne zasnove, zapuščen kraj, ki ga je čas brez oskrbe razdeljal. Pojavijo se se nove osebe, ostali igralci, nekateri gosti: sedijo, kakor se jim zdi, k mizi zato, da bi se enostavno razgovorili. Naenkrat - okrog mize se teče navaden pogovor, isti, ki je bil na ulici - ne da bi se razločno zavedli kdaj, sprevidimo, da so že v tistem vsakdanjem govoru o vodki, samovarju, itd. besede stricka Vanje. To je bil cudež - stroga kroznost časovnega sosledja izigrana - in genialen, izvrsten kinematografski začetek.

Lepota filma je predvsem v pogledu na staro zamrlo newyorško gledališče s se svetlim imenom New Amsterdam Theatre, ki je bilo nekoč oder Zigfield Follies, na njem so se predstavljale zvezde tridesetih let. Od njega veje gostobutje prostega padanja v samounečevanje, ki izredno ustreza čustvom literarnega izvirnika Čehova. Tudi scenska postavitev posnema splošno stanje ovelosti in trohnobe teatra. Malle pripoveduje,

da so se v njem razmnožile misli in molji; ostal je kraj raztrganih kulis, ki so nekoč odkrivale neugnane glasbene komedije Busbya Berkeleyja, danes pa zakrivajo zamazani omet, okrušene stene, od črvov pojedene lesene trame, dopuščajo temo in pritiskajo na protagoniste z zatohlim ozračjem.

Scenograf je ustvaril neke vrste platformo, na kateri so sedeži - oprema spominja na dobo Čehova - in na njih so igralci potopljeni v sodoben imidž ameriških vsakdanjih ljudi: stricek Vanja v teniskih copatah, na mizi papirnate skodelice za kavo in na njih fraza I love New York... Močna in nadčasovna je vez med neokrnjenim Čehovim besedilom skoro ad litteram in izrazi obupov in iluzij današnjega človeka. Zato poosebja André Gregory samega sebe, ko pripravlja za broadwayski oder gledališko uprizoritev Stricka Vanje. V vsakdanjih urbanih kostumih z angleškimi (italijanskimi) stavki na jeziku smuknejo igralci pod kožo svojih ruskih junakov Vanje, Elene, Sonje, Serebrjakova, in zaigrajo nas čas... Naduti Serebrjakov izzove v Vanji nepremišljeno dejanje: pistolo dvakrat sproži proti soganovniku, a ga obakrat zgreši. In vendar se bodo stvari vrstile v začetno stanje, nič se ni in se ne bo spremenilo, ostale bodo nevoščljivosti in ljubezni, razočaranja in pričakovanja, egoizmi - gnile stene pritiskajo na nas.

Malle stavi na dejstvo, da je Čehov nas sodobnik, tudi bolj intimist, kar izrazi v razburljivo jasnostjo in neprisljenostjo. To ni akcijski film, temec absolutna kinematografska operacija, v kateri živi film s podporo cudovite fotografije samo od besed in obrazov (hvala ti za to, Malle!), smotrnega kadiranja in sosledja pomenljivih ozkih in širokih planov, ki opišejo z bistvenim izrazom napetost, ki veže junake. Sredina Čehovovega besedila postene v filmu očitna.

Film je posnet po sodobni predelavi Čehova komediografa Davida Mameta in samostojni gledališki postavitvi Andréja Gregoryja, ovenčani pred stiri leti s izrednim uspehom. Literatura, gledališče in kinematografija se ozirajo drug na drugega, lepota in vzvod za harmonijo filma sta morda ze vsa v teh vzajemnih kontaminaci-

»Prazgodovinski« pogled
na naše širše območje

Izšel je nov, ze sedmi večjezični zbornik strokovnih razprav domačih in tujih arheologov, ki se posvečajo studiju prazgodovine severno-jadranskega prostora, izdaja pa ga društvo za prazgodovino Furlanije - Julijske krajine. Tudi tokrat najdemo v zborniku zanimive podatke, ki nam pomagajo pri interpretaciji prazgodovinskih kultur.

Vsebinska zbornika se začena s člankom prof. Mihaela Budja z Arheološkega oddelka ljubljanske Filozofske fakultete. Opisuje metodološke procedure in teoretske koncepte, ki se uporabljajo pri studiju neolitika v Sloveniji, s poudarkom na arheološki stratigrafiji. Po avtorjevem mnenju je le-ta vec kot metodološka predpostavka, ki doloca tehnike arheološkega izkopavanja, temveč je tudi interpretativna tehnika, ki omogoča novo, neodvisno tolmačenje preteklosti. Depoziti niso le dejstva, razločljiva s sledjem kultur in njihovih evolutivnih faz. So dokument naravnih in antropogenih procesov.

Relativen stratigrafski čas ni le orodje za dokazovanje kulturnih kronoloških sosledij. Je orodje, ki v obliki multilinearne stratigrafske sekvence pomaga pri odkrivanju človeških in naravnih procesov - ohranjenih v depozitu.

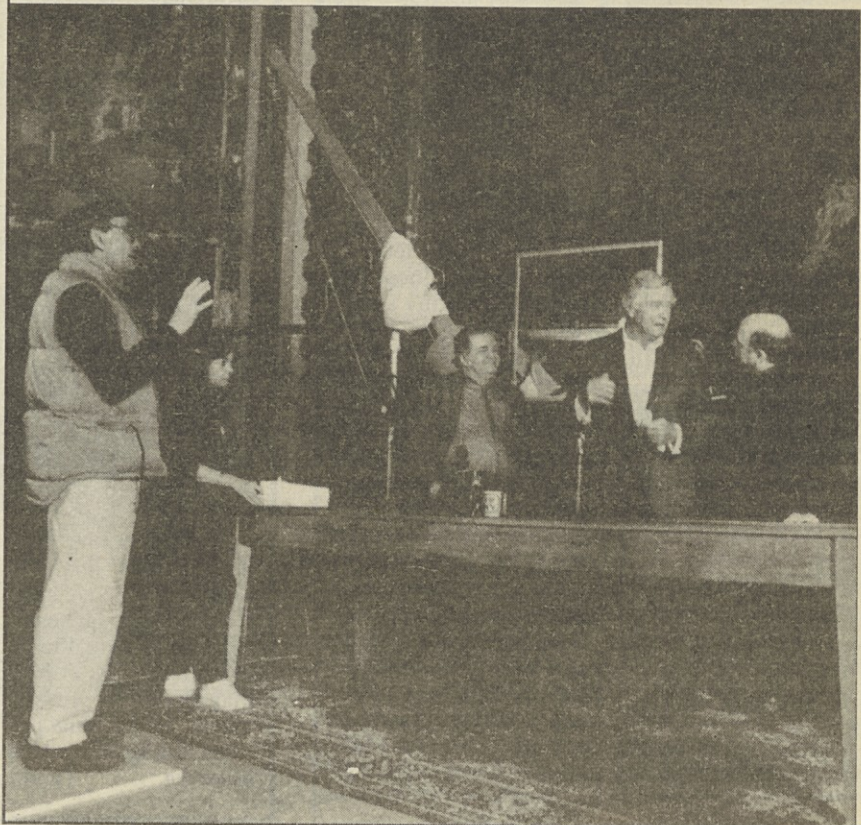
Sledi članek Elisabette Starnini s Spomeniškega varstva Lombardije, ki nam predstavlja tipološko in tehpolosko analizo neolitske kamnite industrije iz najdisca Mèhtelet - Nadas (severno-vzhodna Madzarska). Gre za eno izmed s kamnito industrijo najbogatejših najdisč kulture Körös. Analiza nam nudi možnost definicije značilnosti kamnitega orodja, ki so ga uporabljale staro-neolitske skupnosti Panonske nizine.

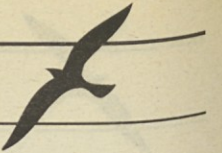
Neolitiku sta posvečena se dva članka, v katerih avtorji L. Fasani, P. Biagi, C. D'Amico, E. Starnini, B. A. Voytek ter M. G. Carugati opisujejo najdisce Valer (Azzano Decimo - Pordenone), kjer so našli več odpadnih jam. Tu so poleg kulturnih ostankov

našli se ostanke oglja, med katerimi tudi semena zitaric, ki nam potrjujejo neolitsko starost najdisca.

Za arheologijo trzaskega Krasa je povsem pomemben zadnji članek, v katerem E. Gilli in E. Montagnari Kokelj obravnavata arheoloske ostaline iz Pecine pod Steno v dolini Glinsce (it. Grotta delle Gallerie). Avtorici vpotevata ves dosedaj znan arheoloski material (keramika, kamnito in koščeno orodje), pridobljen med različnimi izkopavanji od prejšnjega stoletja do danes. Po tipoloških analizah lahko postavimo precej homogen kulturni kompleks v obdobje neolitika in eneolitika z elementi, ki segajo do železne dobe. Predstavljeno je predvsem gradivo, ki vsebuje značilosti jadranskih neolitskih kultur Danilo in Hvar, keramika s kvadratnim ustjem ter pečatniki, za poznejša obdobja pa keramika z metlicastim ornamentom (Besenstrich).

Tomaž Fabec

NOVO NA VIDEU

Ljudje-živali
The Ravagers

Futuristična drama, distribucija Aries/Continental film, režija Richard Compton, 1979, 86 minut. S vprašanjem kaj se bo zgodilo po kataklizmični atomski vojni z življenjem na našem planetu so se ukvarjali številni filmi, se posebej v obdobjih večjih napetosti med vzhodnim in zahodnim blokom, najuspešnejši med njimi pa je bil vsekakor Dan potem iz leta 1983. Pa tudi številni znanstveno-fantastični filmi se posredno ali neposredno postavljajo v prihodnost, ki si jo predstavljajo kot divjo, necivilizirano in opustošeno. Zaradi atomske vojne, ekološke katastrofe ali pa kar vojne v vesolju, skratka zaradi nepremišljenosti človekovih dejanj v sodobnosti. Vzroki so različni, a vedno se iztečejo v pesimistični podobi prihodnosti z dekadentno, necivilizirano družbo, polno nasilja in anarhije (idilične podobe so tako ali tako večinoma rezervirane za preteklost). Enako si čas po atomski vojni predstavljajo tudi ustvarjalci filma Ljudje-živali. Svet je opustosen, morja in reke zastrupljene, mesta razrušena, ljudje pa živijo v plemenskih skupinah (crednih taborih, kot jih imenujejo), preplašeni in ujeti v pomanjkanje hrane in pitne vode, pa se tolpe ljudi-živali jih ogrožajo. Ljudje si med seboj ne zaupajo, so koristoljubni in vedno na preži za hrano. Med njimi pa je eden - Falk (Richard Harris), ki po umoru žene išče obljubljen dezelo - Genezo - »Kjer rastline se rastejo in se rojevajo otroci.« Vzporedno spremljamo njegovo zgodbo in njegove zasledovalce - ljudi-živali. - ko končno najde skupino ljudi, ki se mu pridruži. Film se konča z besedami »Geneza (tj. začetek) smo mi.« Skratka klisejski izdelek s predvidljivo zgodbo, ki te ne drži v napetosti niti za trenutek. Ves, da bo svoje preganjalce ukanil, zato njihovo pojavljanje nikoli ne pomeni grožnje za junaka, ves, da se bo končno le združil z Faino (Anne Turkel), ki ga pol filma prepričuje, da sta idealen par, in končno tudi ves, da se bo vse skupaj srečno končalo. Neditamničen in neprepričljiv film diletantskih scenarističnih in režijskih rešitev. (V. R.)

Glej kdo govori 3
Look Who's Talking Now

Komedija, distribucija Aries/Continental film, scenarist in režiser Tom Ropelewski, 1993, 92 minut.

Tretji del komedije Glej kdo govori je tipičen izdelek, ki dokazuje, da se v pomanjkanju idej in v želji po komercialnem uspehu da uspešnice razvleči na nesteto nadaljevanj. Tako kot v prvih dveh delih igrata nerodna in ljubeca starša Kirstie Alley in John Travolta, ki je po nekajletnem zatonu prav s serijo komedij Glej kdo govori ponovno priplaval na površje in postal iskan igralec, ter končno zablestel v Tarantinovem Sundu, v povsem drugačni vlogi seveda. V idilično življenje družine Ubriacco, ki jo tvorijo mama Molly (Kirstie Alley), oče James (John Travolta) in otroka Mikey in Julie, se vpleteta dva psa - potepuski mešanec Rocks (glas Danny DeVito) in aristokratska pudlica Daphne (glas Diane Keaton), pa tudi uspešna iz zapeljiva Samantha D'Bonne (Lysette Anthony), lastnica podjetja v katerem James dobi službo kot pilot letala, in ki ga vztrajno skuša zapeljati. Ker sta otroka prevelika in že znata govoriti (Mikey hodi že v solo, Julie pa je tudi stara že tri leta), so se avtorji filma odločili za zgšen "govor" živali - obeh psov in na koncu tudi volkov. Če bodo sli v tej smeri naprej lahko v prihodnjem nadaljevanju pričakujemo "misli" rastlin ali pa kar predmetov. Vsekakor vpeljana "novost" v nimer ne pridoda k humornosti prizorov, razen morda pri gledalcih rosnih let. Uspešna zamisel o tem, da slišimo misli otroka (Mikeyja v prvem, v drugem delu pa tudi drugih otrok in majhne Julie) z »ozvočitvijo« živali postane sama sebi namen in nam se enkrat potrdi dejstvo, da je hollywoodska ciljna publika mlajša od 12 let. Pa se nekaj dokazuje film. Da sta patriarhalnost in seksizem sestavni del »mainstresamovskih« ameriških filmov. Če je v prvem in drugem delu Molly se bila v poklicnem življenju uspešnejša od svojega filmskega

moža, on pa taksist, ki si je vedno želel delati kot pilot, tokrat ona izgubi službo in ostane doma z otroci in psi, on pa je na službenih poteh, pa se nevarna zapeljivka ga hoče odvzeti družini. Toda vse se konča lepo in prav tako kot se za tovrstni film spodobi. Psa ostane v družini, oče pa se ji povrne neomadeževan. (V. R.)

Dama iz Londona
v Hollywoodu

Britanska igralka Emma Thompson se je z Juniorjem vrnila h komediji

LJUBLJANA - Ob koncu filma Terminator 2: sodni dan, Arnold Schwarzenegger pojasni svojemu soigralcu Edwardu Furlongu: »Sedaj razumem, zakaj ljudje jokate. Ampak jaz tega ne bom nikoli mogel.« Ker pa nam Arnie skoraj v vsakem filmu obljubi: »Vrnil se bom,« se nam je v novi komediji Ivana Reitmana (Dave, Izganjalci duhov, Dvojčka) vrnil v svoji najbolj občutljivi izdaji. Očitno je Arnie upšteval se napotke soigralca iz Resnicnih lazi Toma Arnolda, ki mu v omenjenem filmu svetuje: »Stopi v stik s svojo zenskostjo.« Ne samo da zanosi, mister Univerzum se v Juniorju večkrat, in to zelo prepričljivo, celo razjoke. Bolj »moske« opravke pa prepustil Dannyju DeVitu in prvi dami britanskega filma, Emmi Thompson.

Z Juniorjem se je Emma pravzaprav vrnila k svoji veliki ljubezni, komediji. Hci igravec Phylide Law in Erica Thompsona je praktično odrasla na odru. Leta 1985 je 16 mesecev uspešno nastopala v musiclu Me and my girl, s svojimi salami v nočnih klubih West enda zabavala občinstvo in imela nekaj časa celo lastno humoristično serijo, preprosto imenovano Thompson. Za televizijo je posnela med drugim še nadaljevalki Tutti frutti in Fortunes of war (videli smo jo tudi pri nas). Na snemanju slednje je spoznala svojega sedanjega moža, britanskega »wunderkinda« Kennetha Branagha. Prav on nam je Emmo v svojih filmih začel prikazovati tako, kot jo poznamo sedaj. Njene junakinje so vedno izzarevale inteligenco, odlični stil in filmska kamera je kot oprezen voyeur v njenih filmih pretanjeno razgaljala njen ogromen igralski dar. Enako prepričljiva je v komedijah ali dramah, ki so se, prenešene na filmsko platno, večinoma dogajale v prejšnjih stoletjih (Henry V., Much ado about nothing, Im-

promptu) ali v prvih desetletjih tega stoletja (Ostanki dneva, Howardov kot, Dead again). Ne glede na stoletje, v katerem se film dogaja, Emmi je vedno uspešno zaigrati vlogo tako prepričljivo, da jo je naredila brezčasno in se je občinstvo z njenimi liki zlahka identificiralo.

Ali je Hollywood pripravljen na Emmo? Ameriška filmska meka je zelo nepredvidljiva. Emma namreč simbolizira zelo specifičen tip ženske. Ne igra kot Sharon Stone inteligentne in premetene lepote, ki uporablja bolj kot svoje mozgane svojo erotičnost za lastne namene. O tem se pričajate v Specialistu. V Divji reki, ki jo prav tako lahko gledamo v kinu, Meryl Streep upodablja drug klasičen ženski filmski lik: močno, požrtvovalno žensko, pripravljeno storiti vse, da bi rešila svojo družino. Emma niti ni krhka lepota kot denimo Michelle Pfeiffer, njene junakinje večinoma (razen v Petrovih prijateljih) niso nevrotične kot večina likov, ki jih je izbrala Jessica Lang.

Poleg že zgoraj naštetih lastnosti so Emmi liki tudi duhoviti, samostojni, v Juniorju skoraj možati. Mogoče lahko celo rečemo, da simbolizirajo ženske prihodnje generacije. Te konec koncev nimajo nič proti, ce namesto njih otroke rojevajo moski.

Počakajmo torej, ali bo zahodna obala sprejela medse igralko iz zahodnega Londona (no, ja oskarja in zlati globus za Howardov kot sta dobri znamenji). Emmi dolgčas gotovo ne bo. Pred kratkim je napisala scenarij po romanu Jane Austen Sense and sensibility. Glavna junakinja Elinor je polna moči in razumevanja, trezna pri sprejemanju odločitev, dobrega srca in globokih čustev, ki jih zna nadzirati. Zveni znano?

Irena Pirman

Prvih deset filmov v preteklem tednu

(od 30. januarja do 5. februarja)

Tako kot zadnjič tudi tokrat na ljubljanski lestvici vodi Intervju z vampirjem, zanimivo pa je, da ima drugouvrščena Divja reka pri takorekoc enakem številu predstav večje skupno število gledalcev kot favorizirana ekranizacija kulnega romana pisateljice Anne Rice. Imeli smo dva premierni filma, Varuha časa in Končno hitrost, Levji kralj pa je ta teden presegel magično mejo 43.108 gledalcev (kolikor so jih imele Macke iz visoke družbe) in postal najbolj obiskana Disneyjeva risanka v Ljubljani po letu 1963. Dobro se drži tudi Halgato, ki na lestvici prvih petih slovenskih filmov v zadnjih petih letih v Ljubljani trenutno zaseda 4. mesto (navajamo leto premiere in število gledalcev med premiernim predvajanjem):

1. Babica gre na jug (1991)	22.893
2. Do konca in naprej (1990)	7.548
3. Morana (1993)	5.155
4. Halgato (1995)	5.060
5. Triangel (1992)	2.306

Skupaj je bilo 29.338 gledalcev, kar je 1.531 ali 5 odstotkov manj kot zadnjič.

Legenda: Prva številka pomeni število predstav, druga št. gledalcev in tretja bruto izkupicek v preteklem tednu. Številke v oklepajih predstavljajo dosedanj skupni sestevek predstav, gledalcev in izkupicka.

1. Intervju z vampirjem / Lj. kinematografi		
45 (79)	7.006 (15.347)	3.340.000 (7.560.300)
2. Divja reka / Karantanija film		
31 (82)	5.708 (15.898)	2.782.200 (7.781.500)
3. Varuh časa / Karantanija film		
15 (15)	5.087 (5.087)	2.543.500 (2.543.500)
4. Junior / Karantanija film		
24 (86)	2.222 (14.774)	1.065.700 (7.250.700)
5. Kraljica Margot / Trias Entertainment		
14 (47)	1.940 (9.249)	929.200 (4.407.700)
6. Končna hitrost / Cenex		
12 (12)	1.931 (1.931)	965.500 (965.500)
7. Halgato / Lj. kinematografi		
28 (59)	1.602 (5.060)	772.200 (2.459.500)
8. Specialist / Lj. kinematografi		
14 (146)	1.293 (31.475)	617.200 (15.028.100)
9. Levji kralj / Cenex		
14 (226)	1.269 (43.327)	444.150 (19.936.400)
10. Kravji blues / Fun		
21 (90)	497 (4.139)	287.900 (2.427.500)

V tednu med 16. in 22. januarjem se je Levji kralj končno umaknil s prvega mesta lestvice mednarodnega tržišča (V. Britanija, Francija, Nemčija, Italija, Nizozemska, Španija, Avstralija in Japonska), kjer je njegov prestol zasedel Stargate. Navajamo izkupicek v milijonih USD.

1. Stargate	6, 73 (10, 26)
2. Intervju z vampirjem	5, 93 (40, 40)
3. Disclosure	4, 88 (13, 0)
4. Levji kralj	4, 45 (192, 6)
5. The Mask	2, 83 (66, 71)

Igor Kernel

NOVO V KINU

Pred dežjem

Before The Rain, scenarij in režija Milco Mančevski, igrajo Rade Serbedžija, Katrin Cartlidge, Labina Mitevska in Gregoire Colin, Aim Productions/Noe Productions/Vardar film, distribucija Continental Fun, slavnostna premiera danes ob 21. uri v kinu Vič v Ljubljani, od jutri na rednem sporedu. V filmu Pred dežjem, prvincu Milca Mančevskega, za katerega je lani dobil zlatega leva v Benetkah, se na političnem ozadju sodobne Makedonije prepletajo tri ljubezenske zgodbe. Film sestavljajo trije deli, ki jih med seboj povezujejo dogodki in osebe. V prvem delu filma Besede spremljamo mladega meniha Kirila (Gregoire Colin), ki v spletu okoliščin skrije preplašeno albansko dekle Zemiho (Labina Mitevska), v drugem delu Obrazi spremljamo urednico fotografije ugledne londonske fotografske agencije Anne (Katrin Cartlidge), ki je razpeta med ljubeznijsko do moza Nicka (Jay Villiers) in vojnega fotografa Aleksandra (Rade Serbedžija). V tretjem delu Fotografije pa se Aleksander vrne domov v Makedonijo in se zaplete v etnični spor. Na nocojsnji slavnostni premieri v kinu Vič bo ob uglednih gostih iz Makedonije in predstavnih Vardar filma prisotna tudi igralka Labina Mitevska. (V. R.)

Prepletanje treh ljubezni na ozadju sodobne Makedonije v filmu Pred dežjem

Dr. Fergusa (Liam Nesson) in Bessie (Andie MacDowell) združita brskanje po preteklosti

Ruby Cairo

Drama, scenarij Robert Dillon in Michael Thomas, režija Graeme Clifford, igrajo Andie MacDowell, Liam Nesson, Jack Thompson, Viggo Mortensen in Olympia Dukakis, Majestic Films International, distribucija Carnium, premiera danes v kinu Dvor v Ljubljani in prav tako na rednem sporedu. Bessie Faro (Andie MacDowell) je predana mati in žena, ki ji dnevi minevajo med gledanjem televizijskih limonad in ukvarjanjem z otroci v predmestju Los Angelesa. Življenje se ji dramatično spremeni, ko se njen mož Johnny (Viggo Mortensen), pilot, smrtno ponesreči v Mehiki. S kupom neplačanih računov in otroci se odpravi na pogreb v Mehiko, toda med njegovimi stvarmi odkrije kartice, ki jo pripeljejo do zajetnega bančnega računa. Bessie začne sumiti, da je moski, ki ga je ljubila, živel dvojno življenje. Po sledi kartic se odpravi na pot po mozevi preteklosti, ki jo vodi od Veracruz do Berlina in Aten, da bi se končno ustavila v Kairu. Na poti spozna skrivnostnega dr. Lamba Fergusona (Liam Nesson), vodjo humanitarne organizacije Nahranimo svet, ki ji pomaga sestaviti vse kosčke zapletenega mozaika in spotoma osvoji tudi njeno srce. Stvari se razpletejo v dramatičnem koncu, ki je neizbežen. (V. R.)

IZ TUJIH
GLEDALIŠČO »mladem
gledališču«

Po mnenju Dirka Verstockta, ki deluje v okviru bruseljskega Beurschouwburga, se v pojem »mlado gledališče« uvrščajo skupine, ki obstajajo vsaj ali samo eno leto, in se niso prejele nobene subvencije iz ustreznih struktur. Tovrstnih flamskih skupin, ki zahtevajo priznanje svoje profesionalnosti, je okoli dvajset (la Comédie Crapule, Tristero, Martico, Vlinderboom en Stickzwam-experimenten. Los Cojones del Toro, Inactu, Theatertcollectief 395, Woestijn 93, De Furie iz Antwerpna, Asbest, Klatergoud iz Hasselta, Het manifest iz Bruges, vzw Klein & Wagner in Louvain, Kollektief D & A, de Barrikade, Dinska Bronska). Njihove skupne značilnosti so poleg kvalitativne razliknosti predvsem organizacijske narave. Produkcijjska sredstva so njihov lasten problem ali pa jim pomagajo umetniški centri in privatne družbe. Produkcije ne kažejo posebnih novosti, predvsem ostajajo zveste že obstajajočim umetniškim modelom. Omeniti velja Los Cojones del Toro, ki se zberejo skupaj samo ob vsaki novi predstavi in trio Tristero, ki ga sestavljajo samo dramaturgi in njihovi oboževalci.

Obletnica

Pred petdesetimi leti, na dan 22. januarja, je v izgnanstvu v Jeruzalemu umrla »največja literarka Nemčije« kakor je pesnico in dramatikarico Else Lasker-Schüler, rojeno 11. februarja leta 1869, imenoval Gottfried Benn. Hci zidovskega bankirja je bila boemka v Berlinu, ki je leta 1932 prejela Kleistovo nagrado. Nacistični tisk jo je označil za »hci beduin-skega sejka« in nenemško »Hebrejko«, zato je morala pet mesecev zatem Nemčijo za zmeraj zapustiti. Poleg pesniških zbirk, ki jih je sama ilustrirala, je napisala tudi nekaj redko uprizorjenih dram (Die Wupper, Arthur Anonymus, Ichundlich).

Ruska
dramatika

Pri založbi Henschel Schauspiel, Teatervergag Berlin GmbH, so na voljo nova ruska dramatska dela. Med drugim so objavili klovnijado Salto mortale Olega Antonova, komedijo Italijan Aleksandra Galina, Za ogledalom avtorice Jelene Gremine, Tri in pol sestre Olega Jurjeva, Carovnice Nikolaja Kolijade, Domov Ljudmile Rasumovskaje. Avtorja Sofija Prokofjeva in Genrih Sapgir sta po motivih ruske ljudske pravljice napisala dvodejanko Lepa Vassilissa. (S. D.)

SLOVENSKI KULTURNI PRAZNIK

Pesnik pod
zastavo

LJUBLJANA - Na sceni, izza katere se je skrivala scena Turandot, je visela zastava. V poltemi je vstopil Slovenski komorni zbor pod vodstvom Mirka Cudermana. Kmalu se je zaslišala državna himna, ki je zabeležila začetek osrednje slovesnosti ob nacionalnem kulturnem prazniku.

Ko so obiskovalci Gallusove dvorane CD spet sedli na sedeže, se je pričel program. Za slavnostnim govorom slikarja Andreja Jemca je sledil nastop predsednika Upravnega odbora Prešernovega sklada Mirka Mahnica,

ki je nagovoril castilce Preserna, v svojem nastopu pa mdr. citiral se ljubezen do Preserna, kot jo je doživel Oton Zupancic. Sledila je podelitev letosnjih nagrad. Nato se je ljubezen do nacionalnega Preserna, nacionalne kulture in nacionalne skupnosti z odra CD kot edine legitimne izvirne točke razlila prek državnega političnega vrha in nagajencev v prvi vrsti, pa prek parterja, ki so ga polnili številni znani kulturni in drugi delavci, do se dovolj eminentnega prvega balkona in drugega balkona, kjer so se ze zasvetile

kaksne oguljene kavbojke, pa vse do TV sprejemnikov zagrehtih slavistk in drugih sirom Slovenije.

Program je zaključil recital brez recitatorjev; igralci Jozica Avbelj, Vladimir Jurc, Pavle Ravnohrib in Dare Valič so se zaradi pisanja dnevnih časopisov odpovedali nastopu na nacionani prireditvi številka ena, in s tem pokazali na moč takega ali drugačnega pisanja v časopisih. Točko z glasbo Lojzeta Krajncana, ansamblom Jazz brass in spet zborom je zaključila projekcija diasov s portreti postpresernovskih literatov. Poudarjeno literatov - neka gospa, ki se ne ve, da imajo pravi slovenski literati pač lulcke, je ob koncu vzkliknila: »Kje pa so zenske?«

Obredu je sledila pogostitev, ki je razstavo arhitekta Ivana Vurnika v I. predvečrji CD nadgradila v ambiciozno zastojnkarsko menzo za povablence, ki so lahko ob eksponatih mimo kadili, ob tem pa se se posteno najedli in Preserna ustrezno zalili. Nekateri pri franciskanih, drugi ga pač v CD.

Vojsko Urbancic

Minister za kulturo in nagajeni (Foto: Srđan Živulović/BOBO)

Nagajenci in predsedniški par (Foto: Srđan Živulović/BOBO)

Stroški CD s proslavo

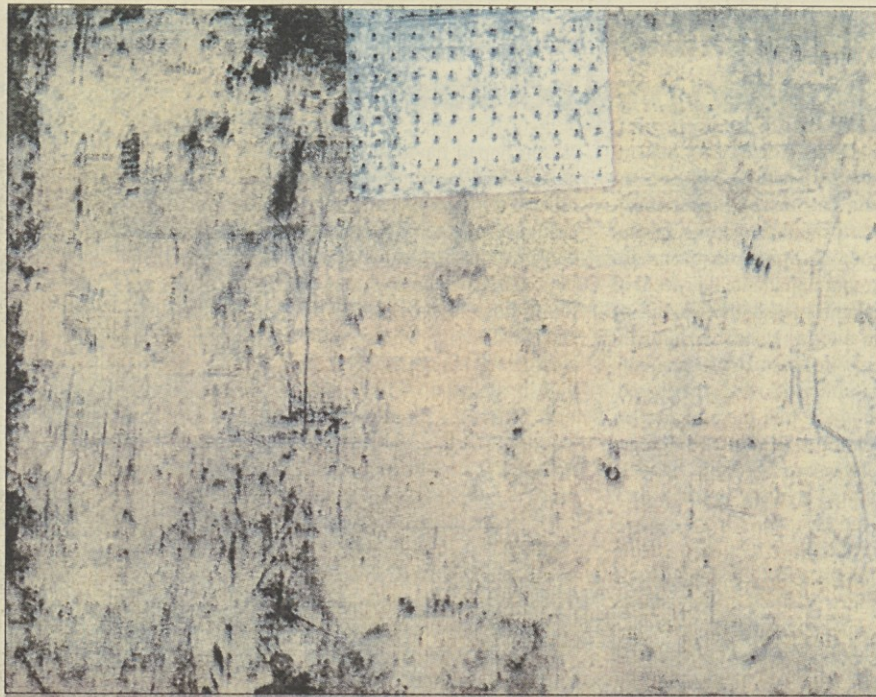
LJUBLJANA - Iz Cankarjevega doma smo prejeli odziv na članek Prešeren proti Pucciniju (Republika, 2. februar 1995), v katerem je generalni direktor CD Mitja Rotovnik zapisal, da se 5,6 milijona tolarjev resda »steče« v CD, da pa za ta denar CD dela le tehnični servis za tisto, kar je v zvezi s proslavo naročil Upravni odbor Prešernovega sklada. Iz te vsote je, kot je zapisal, treba placati režijo, kostumografijo in nastopajoče (ki so letos dvakrat dražji kot lani) in celotni sprejem, ki sledi proslavi za 1.500 ljudi. Za pokritje stroškov, ki jih ima s proslavo CD, ostane 1.017.000 tolarjev. Od tega CD, kot je zapisano, nima nobenega profita. Za dodatne informacije se zahvaljujemo. (V. U.)

VABILO NA RAZSTAVE

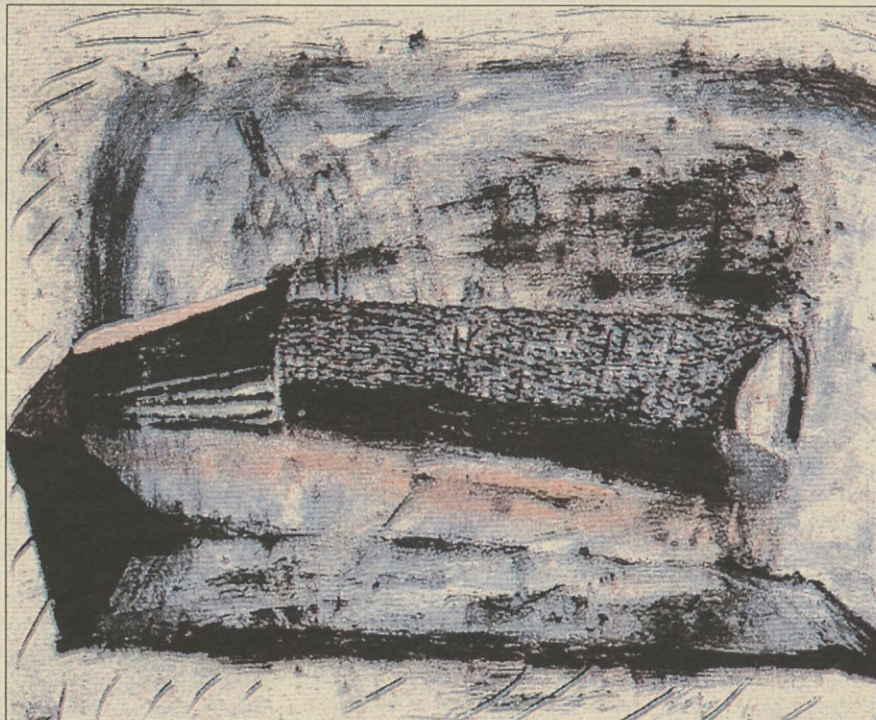
Bogdan Borčić

Sto grafičnih listov 1958 - 1995. Mednarodni grafični likovni center - galerija Tivoli. Ljubljana, Pod turnom 3. Na ogled so grafična dela. Postavitev: Bogdan Borčić, Majda Jerman, tekst kataloga (1.000 SIT); Zoran Kržišnik, dr. Ivan Sedej, dr. Tomaz Brejc, Barbara Borčić, Meta Gabrsek - Proscenc. Odprto do 19. marca (od torka do sobote med 10. in 16. uro, nedelja med 10. in 13. uro). Vstopnina 200 / 100 SIT.

Eden najvidnejših slovenskih grafikov, predstavnikov ljubljanske grafične sole, Bogdan Borčić, je studij na ljubljanski Akademiji za likovno umetnost zaključil leta 1950. Po slikarski specialki pri prof. Gabrijelu Stupici na isti ustanovi je studijsko potoval v Amsterdam in Pariz, kjer se je v letih 1958 in 1959 izpopolnjeval pri Johny Friedlaenderju, umetniku, pri katerem so studirali številni slovenski grafiki. Doslej je Borčić prejel številna pomembna domača in tuja priznanja, med njimi veliko nagrado zadnjega bienala slovenske grafike Otočec - Novo mesto. Kot je med drugim zapisal Zoran Kržišnik, predstavlja njegova tokratna obsežna pregledna razstava vpogled v generalno linijo njegovih grafičnih del, ki s svojim nezamenljivim umetniškim potencialom in do skrajnosti iztanjanih prijemov dopolnjujejo stvariteljsko moč in izraz ljubljanske grafične sole. (V. U.)

Bogdan Borčić: Iz dnevnika enainosemdesetega št. 1 - 1981, jedkanica, akvatinta

Ivo Prancič: Brez naslova, 1994, olje, tekstil, oglje na papirju

Ivo Prancič

Mestna galerija Ljubljana. Ljubljana, Mestni trg 5. Na ogled so slike, nastale v letih 1994 in 1995. Postavitev: Ivo Prancič, tekst kataloga (800 SIT); Aleksander Bassin, Brane Kovic. Odprto do 26. februarja (od torka do sobote med 10. in 18. uro, nedelja med 10. in 13. uro). Vstopnina 50 / 30. Slikar Ivo Prancič je na ljubljanski Akademiji za likovno umetnost pri prof. Gustavu Gnamusu diplomiral leta 1982, pri istem profesorju pa je leta 1984 zaključil tudi slikarsko specialko. Studijsko se je izpopolnjeval se v Italiji in Franciji. Samostojno razstavlja od leta 1986; doslej se je večkrat predstavil tudi v tujih likovnih razstaviščih. Tokratna razstava prinaša Prancičeva najnovejša dela, nastala v lanskem in letošnjem letu. Umetnik je sicer na likovnem področju prisoten že dobro desetletje, njegovo delo pa se uvršča v takoimenovano Generacijo 82 (lani smo videli retrospektivno razstavo skupine), ki generacijsko združuje vrstnike, ki so na ljubljanski akademiji dostudirali leta 1982, in katerih dejavnost kaže na heterogenost usmeritev njenih pripadnikov. Prancičeva slika je, kot je med drugim zapisal direktor Mestne galerije Aleksander Bassin, konec osemdesetih izšla iz figuralno - abstraktnega hotenja. Slika bezi navznoter in gledalca osvaja s paradoksalno prostorsko enigma, giacomettijevsko naključnostno podobnostjo. (V. U.)

PREGLED

Otvoritev
na predvečer
praznika

Prisotnost državnega kulturnega praznika v tem tednu je močno cutiti tudi v slovenskih likovnih razstaviščih. Z izjemo obeh razstav, ki ju obsirneje predstavljamo, in ki sta bili odprti v ponedeljek, so se vse ostale otvoritve iz današnjega pregleda zgodile na predvečer praznika. V torek so v Moderni galeriji v Ljubljani odprli fotografsko razstavo William Henry Fox Talbot in njegov družinski krog, na kateri so ob pomoči Britanskega sveta predstavili delo enega pomembnih pionirjev fotografije iz 19. stoletja, Foxa Talbota. Na predvečer kulturnega praznika so v Ljubljani v Galeriji Cankarjevega doma v odprli razstavo skulptur in risb kiparja Draga Trsarja, v podružnici mariborske galerije Hest v Ljubljani razstavo risb Riharda Jakopica, v galeriji SOU - Kapelici razstavo Fragile slikarja Roberta Simraka, v prostorih ekspoziture Slovenske zadružne kmetijske banke na Miklosicevi 4 razstavo slikarja Franceta Slane, v galeriji Ars pa razstavo del slikarja Kiarja Meska in kiparja Marjana Kersica - Belaca. Izven Ljubljane so v torek v vili Bartolomei v Solkanu odprli razstavo kiparja Zmaga Posege, v Muzeju v Lendavi pa razstavo slikarja Alojza Eberla (1822 - 1887). (V. U.)

PERU / PRVI NOVINARJI NA FRONTI

Bagua Chica se prebuja

V pozabljenih krajih so se začeli zavedati svoje revščine

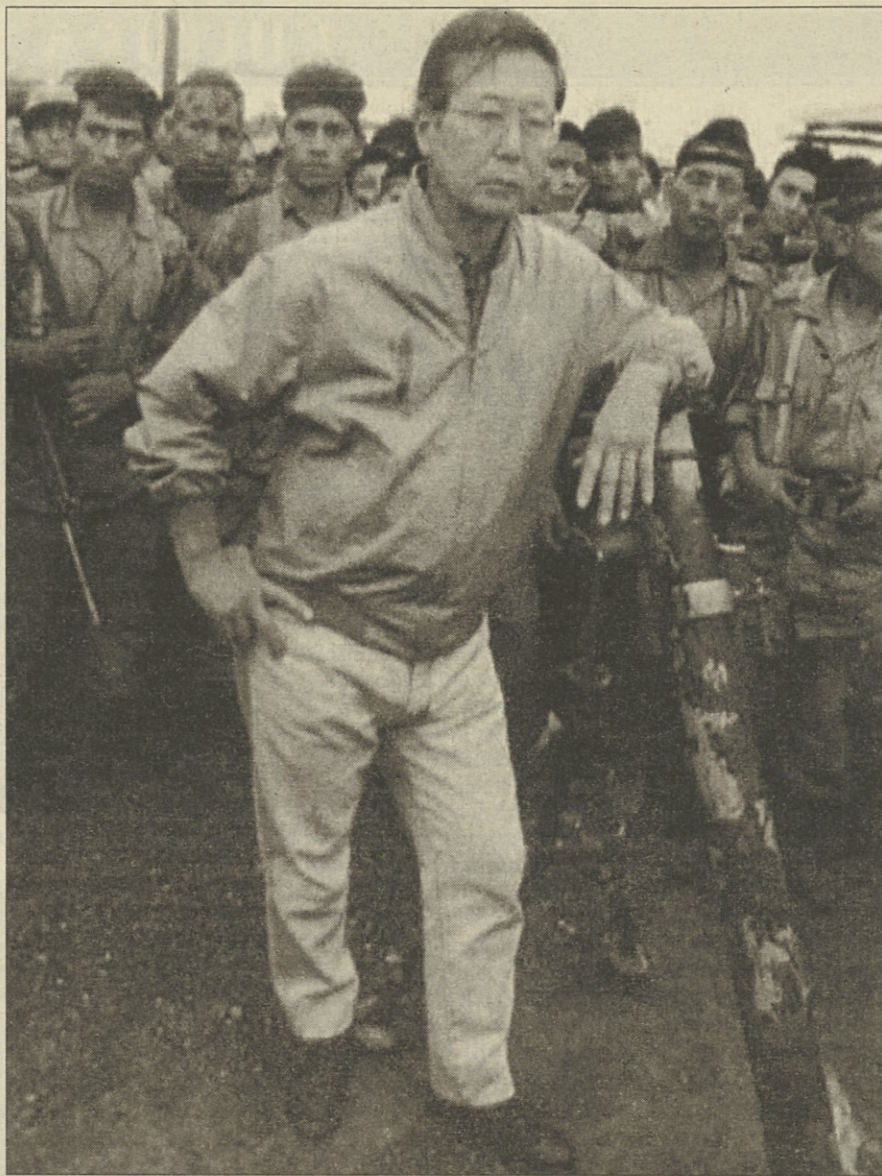
BAGUA CHICA - Perujsko mestoce Bagua Chica s 16 tisoč prebivalci, ki leži blizu spornega obmejnega ozemlja, kjer potekajo spopadi med perujsko in ekvadorsko vojsko, zadnje čase cedalje pogostejše omenjajo, saj v njem pred odhodom v boj bivajo perujski vojaki.

Ze dva tedna prebivalce oblast poziva, naj budno pazijo na vsakega tujca, saj obstaja nevarnost, da bi se med domacine pomesali ekvadorski vojaki. Po ulicah Bagua Chice vozijo vojaški transporti in reševalci, ki vozijo ranjence s fronte v vojašnico El Miragio. Zaradi zaostrovanja spopadov prihajajo v te odročne kraje tudi tuji opazovalci, zdravniki in bolniške sestre, pa tudi stari vojaki, ki od svojcev že dolgo niso dobili novic.

»Vojna z Ekvadorjem nas je zdramila - zavedamo se revščine, v kateri živimo, in nezmožnosti, da bi se je otesili,« je izjavil voznik tovornjaka, ki zaradi pomanjkanja prevoznih sredstev za oskrbo vojaške baze za volanom presedi tudi po ose-

majst ur na dan. Z njim se strinja tudi Augusto Cisneros, predsednik perujske gospodarske zbornice; upa, da bodo politiki v Limi po koncu vojne tem revnim območjem namenili več pozornosti. Ker ni dovolj električne energije - na dan le dvanajst ur - se kraji ne morejo normalno razvijati, čeprav imajo možnost za razvojivske industrije. V teh amazonskih območjih Peruja ljudje živijo predvsem od pridelovanja riža. Cisneros upa, da bo oblast dokončala gradnjo letališča, ki ga zdaj uporabljajo v vojaške namene, pozneje pa bi lahko z letali vozili na trg riž in dobivali nujno potrebno kmetijsko mehanizacijo.

Najprej bo treba zgraditi cestno omrežje; po že davno izdelanih načrtih naj bi Bagua Chica povezali z bližnjim krajem Sierra, zato bi mesto svoje pridelke lahko ponudilo tudi na bližnjih trgih. Proti jugu, kjer ležijo manjši kraji - Naranjo, Peca, Parco, Florida - bodo morali zgraditi predvsem nove mostove, saj stari že razpadajo. Vecina majhnih naselij ni-

Vojake na fronti je obiskal tudi perujski predsednik Alberto Fujimori (Telefoto: AP)

ma električne napeljave, pošte, sol, trgovin... Proti severu, kjer poteka meja z Ekvadorjem, v okrožjih Condorcanqui, San Ignacio, Ucutubamba in Cenepa, pride en zdravnik na tisoč prebivalcev. Sole obiskuje le polovica soloobveznih otrok.

»Ucitelji se ne zanimajo za delo v teh odročnih krajih, zato kmetje raje posiljajo

otroke v internate,« je povedal kmet Mateo Huamanco. Zupan David Espejo je povedal, da mesto zapuščajo ljudje, ostajajo le Indijanci.

»Imamo bogate vodne vire, velike nasade orhidej in majhne delavnice, v katerih ljudje iz gline izdelujejo različne uporabne in okrasne predmete,« je povedal Jaun Cabanillas, ki je

prepričan, da bi mestoce lahko postalo pomembno ekološko središče in tako privabljal turiste. V teh krajih so že od nekdaj delovala različna uporniška revolucionarna gibanja, zadnje čase pa bi rada proti Bagua Chici svoje ekspanzionistične želje uresnicila tudi sosednja država.

Roberto Cortijo / AFP

Težave palestinskih podjetnikov

GAZA - Odkar je Gaza dobila neodvisnost, se palestinski podjetniki srečujejo s številnimi težavami. Zaradi 27-letne zasedbe je ta planota gospodarsko povsem odvisna od Izraela. Novopečena podjetnika Ismail in Yusef Hayek sta sklenila ugodno pogodbo z evropskim prodajalcem čajev. Toda brata, ki ne izpolnjujeta varnostnih zahtev za vstop v Izrael, odstevata veliko provizijo posrednikom, ki zanju dobavljajo surovine iz te države. Večkrat sta že skusala doseči spremembo pri oblasteh, ki pa ostajajo gluhe za njune prošnje. »Popolnoma smo odvisni od Izraela,« pravitla. »Vse barve in stroje za tisk dobivava od tam, saj od drugod ne moreva uvažati, ker Gaza nima pristanišča. Če pa nama blago dostavimo v izraelska pristanišča, nimava nobenega zagotovila, da nama bodo dovolili prevzem blaga.«

Prebivalci Gaze so gojili velike upe za obdobje po zasedbi, vendar gospodarstveniki menijo, da se položaj le malo spremeni. Profesor Mohammed Samhouriz univerze v Gazi opozarja, da nova oblast nima na voljo niti osnovnih instrumentov za ustvarjanje neodvisnega gospodarstva, vključno z možnostjo prodaje na prekomorskih trgih in uvoza surovin. Gradnja novega pristanišča se je v Gazi začela takoj po končani okupaciji. Toda Izraelci so - razjarjeni zaradi samoiniciativne gradnje - takoj preprečili Palestincem uvoz potrebnega cementa. Ambiciozno zastavljeni projekt je tako propadel.

Izrael je medtem zaradi varnostnih razlogov zmanjšal število palestinskih delavcev v Gazi, ki lahko vsak dan prestopijo mejo. Leta 1987 jih je bilo 50 tisoč, danes jih je le še 23 tisoč. Nove razmere povzročajo skrb tudi podjetniku Mustaphi Kamalu el-Hamamiju, ki je lani odprl fitness center, potem ko je zaradi članstva v Arafatovi PLO v izraelskih zaporih odslužil osemletno zaporno kazen. Hamami si sicer ne želi v Izrael, vendar mu 60-odstotna nezaposlenost kot posledica izraelskih ukrepov povzroča sive lase. »Manj ko je zaposlenih, manj denarja porabijo in tako težje pridem do novih strank.« Hamami, ki si je za svoje podjetje izposodil 24 tisoč dolarjev pri Agenciji za pomoč Združenih narodov (UNRWA), danes zasluži 150 dolarjev mesečno. Veliko manj kot Palestinci, ki delajo na drugi strani meje.

Predstavnik OZN Alex Pollock, ki vodi ta program, trdi, da nekaj podjetnikov, kot sta brata Hayek, posluje tako dobro, da v svojih podjetjih tudi zaposlujejo delavce, medtem ko nekateri komaj preživljajo svoje družine. »Voditi podjetje v Gazi je res težavno, ker pa ljudje ne smejo delati v Izraelu, je to edina možnost.« Kljub temu pa brata Hayek, pa tudi Hamami širijo svoje delovanje. Hayekova pravkar kupujeta nove stroje, Hamami pa odpira nov fitness center za ženske. »Vse je odvisno od političnega položaja. Če bo položaj stabilen in če ne bo nobenih omejitev, bova v naslednjih letih morda prodrla na tuje trge,« pravi Yusef. »Vse je mogoče.«

Danny Gur-arieh / Reuter

JAPONSKA

Vojni veterani se niso pripravljani opravičevati

TOKIO - Vec tisoč ostarelih vojnih veteranov, uglajenih znanstvenikov in zlovoljnih desničarjev, je pred nekaj dnevi vzklikalo japonskemu cesarju, poslanec japonskega parlamenta, ki so sklenili, da se bodo ob petdeseti obletnici konca druge svetovne vojne s posebno izjavo opravičili žrtvam takratnega japonskega imperializma, pa so ozmerjali z veleizdajali in norci.

»Trdno smo prepričani, da so se nasi dedje in očetje med veliko pacifiško vojno borili zato, da bi zascitili Azijo in Azijce pred zahodnimi osvajalci,« je histerično klical 26-letni sintoistični duhovnik Tomomi Orime, ki je prepričan, da bi bilo takšno opravičilo »gnusno bogokletje«. Stranke vladajoče koalicije so se namreč lani odločile, da bodo ob 50. obletnici konca druge svetovne vojne sprejele posebno parlamentarno izjavo, s katero se bodo v imenu japonskega naroda opravičile za vse zločine, ki so jih med letoma 1931 in 1945 zagresili japonski vojaki. Organizatorji protestnega shoda so prepričani, da bi bilo opravičilo »navadna razprodaja japonskega narodnega dostojanstva«.

»Popolnoma jasno je, da ne bi nasprotoval opravičilu, če bi Japonci takrat res zagresili zločine, ki nam jih pripisujejo nekateri tuji in domaći levicarski znanstveniki in politiki, toda naša vlada bi se rada opravičila za zločine, ki jih Japonci nikoli nismo storili,« pravi univerzitetni profesor Akira Nakamura, ki se že več let bori za zmago »zgodovinske resnice o japonski vlogi v drugi svetovni vojni«. Nakamura meni, da je vlada pod vplivom liberalnih in levicarskih krogov, ki naj bi po njegovem mnenju načrtno proizvajali »dokaze« o zločinih, ki naj bi jih nad prebivalci okupiranih dežel v zahodni in jugovzhodni Aziji med drugo svetovno vojno zagresili pripadniki tedanje japonske cesarske vojske. Kot očiten primer takšnih manipulacij je navedel zloglasni pokol v kitajskem mestu Nanking, kjer so japonski vojaki leta 1937 zverinsko pobili več kot tristo tisoč Kitajcev. Nakamura je prepričan, da Japonci v Nankingu niso ubili niti enega Kitajca: »To je največja zgodovinska prevara. Japoncem bi radi napravili odgovornost za nankinske žrtve, ki so bile dejansko žrtve obračuna med kitajskimi komunisti in nacionalističnim Kuomintangom,« je s cinicnim nasmeskom pojasnil Nakamura.

Japonski desničarji so zatrdili, da je katastrofalni potres, ki je 17. januarja prizadel japonsko mesto Kobe, mascevanje bogov za »zgodovinski nihilizem sedanje japonske vlade«, ki omalovazuje vse, kar je povprečnemu japonskemu državljanu sveto. »Vlada nima smisla za zgodovinsko in civilizacijsko veličino naše države, pa tudi do svojih državljanov ima povsem neodgovoren odnos,« se pritožuje Nakamura. Zahteve japonskih desničarjev podpira tudi 150 poslancev Liberalnodemokratske stranke, ki menijo, da bi takšno opravičilo pomenilo vodo na mlin tistim krogom v tujini, ki od japonskih oblasti vztrajno zahtevajo, naj žrtvam japonske agresije placajo dodatno vojno odškodnino.

Paul Eckert / Reuter

NEMČIJA / OBLETNICA ZAVEZNIŠKEGA NAPADA

Dresdenčani se spominjajo pekla pred pol stoletja

DRESDEN - Ko so v oblačni noči 13. februarja leta 1945 začela na Dresden padati »božična drevesca«, je bilo že mogoče sklepati, da bo mesto kmalu napadeno. Po rdečih in zelenih svetlobnih signalih so se nadenj zgrnili bombniki, oglasile so se zlovesce sirene, zaradi požarov, ki so zajeli poslopja, je nad mestom zasijala svetloba. Kmalu se je mogocno, v baročnem stilu zgrajeno mestno središče, spremenilo v pogorišče, ki je kmalu zajemalo območje 15 kvadratnih kilometrov. Približno 35 tisoč ljudi je zgorelo ali se zadusilo v rusevinah mesta, znanega tudi pod imenom Benetke na Elbi, ki je bilo z vojaškega zornega kota stratesko skoraj nepomembno.

»Nastala je zmeda, apokaliptični kaos,« se dogodka spominja Matthias Griebel, direktor Mestnega muzeja, ki je bil takrat star osem let. »Mesto je zajel ogenj, bil sem prepričan, da je konec sveta,« se spominja 78-letna Anneliese Tscharncke, ki si je za nekaj trenutkov upala zapustiti zaklonišče in odšla na ulico. Trinajstega februarja bo minilo 50 let od britansko-ameriskega uničenja Dresdna, ki ga mnogi uvrščajo med najhujše napade v času 2. svetovne vojne. Vsi so upali, da bodo zavezniki prizanesli nekdanji prestolnici saskih kraljev, znani po arhitekturi in umetnosti, vojaško nepomembnem mestu, v katerega se je v času ugašanja nacistične moči zateklo veliko beguncev. Upanje se ni uresničilo. Operacija Thunderclap, kot jo je imenoval britanski maršal Arthur »Bomber« Harris, je vzbujala pomisleke celo v najvišjih političnih krogih v Londonu in Washingtonu. Nekateri so namreč menili, da bi bil

takšen napad navadno teroristično dejanje. Kljub temu je bil načrt sprejet, in to prav v času, ko se je zaradi približevanja ruskih sil z vzhoda število prebivalcev v mestu podvojilo in doseglo število 630 tisoč. V Dresdnu je bilo tudi več sto britanskih in ameriških vojnih ujetnikov, med njimi tudi ameriški pisatelj Kurt Vonnegut, ki je svoje doživljanje napada opisal v knjigi Klavnica pet (Slaughterhouse Five). V prvem napadu je mesto kmalu po 10. uri dopoldne napadlo 243 britanskih bombnikov Lancaster, tri ure pozneje se je na nebu pojavilo novih 529 bombnikov. Stirinajstega februarja, na pepelnico sredo, je kmalu po poldnevu skoraj povsem upepeljeno mesto preletelo še 311 ameriških bombnikov B-17. V treh bombnih napadih so nad mestom odvrli 3, 4 tone eksploziva, ki je poslopja porušilo, pozneje pa se zazigalne bombe. Zaradi požarov se je temperatura zraka občutno dvignila, zato je prislo do močnih zračnih vrtenjcev, ki so z ljudmi dobesedno pometli, zanje ni bilo več resitve. Griebel se se vedno spominja, kako so plameni zajeli zaklonišča pod hišo, v kateri je stanoval.

»Med prvim napadom smo bili v kleti. Najprej so bombe porušile hišo, iz vodovodnih cevi je voda brizgala visoko v zrak, iz plinskih pa plin. Luci so ugasnile, ljudi je zajela panika, zato so nekateri odšli iz zaklonišča. Ne vem, ali so prezivali. Kmalu je ogenj zajel tudi klet, morali smo jo zapustiti. Vladala je popolna zmeda,« je pripovedoval Griebel. Vsi člani njegove družine so bili zaviti v mokre odeje, po zgocem asfaltu so se med podirajočimi poslopji zatekli v bližnji največji

Pogled na Dresden po bombardiranju 13. februarja 1945

mestni park Grosser Garten. Tam so na prostem prezivali drugi letalski napad.

»Ljudje so bili na drevesih - mrtvi in živi. Zmeda je bila nepopisna. Ljudi so zajeli plameni, povsod so ležali mrtvi, hise so se podirale, po ulicah so se premikali avtomobili, iz katerih je pometalo vse potnike... Iz zivalskega vrta, na katerega so tudi padale bombe, so usle zivali - jeleni, medved... Prestrašene so se zatele k ljudem. Naslednji dan so vse ustrelili. Ponoči, kmalu po drugem bombardiranju, je začelo rahlo deževati. Ker je bilo zaradi požarov

ozračje vroče, so dežne kaplje izhlapevale.«

Gertrude Schöner se spominja zeber in tropskih ptic, ki so usle iz zivalskega vrta. Imela je srečo, da je bila tisto noč v neki vasi, 25 kilometrov oddaljeni od Dresdna. Od daleč je opazovala požar, ki je zajel mesto, plameni so osvetljevali tudi daljino okolico. »Bilo je tako svetlo, da bi lahko na prosem brala casnik,« se spominja. Ko se je po napadu vrnila v mesto, je bila pretresena: vojaška baza na severu mesta je bila nedotaknjena, stanovanjske četrti pa povsem uničene, prav tako

Kraljeva palaca, njen baročni vrt Zwinger, operna hiša, razkošna palaca, zgrajena za kraljevo ljubico, in mogočna kupola Frauenkirche. »Veliko zgodovinskih znamenitosti je bilo porušenih, a le nekaj vojaških zgradb. Tudi industrija je bila skoraj nedotaknjena,« je povedala Schönerjeva.

»Težko bi rekla, da je bilo bombardiranje vojni zločin. Vojna je vojna, kar danes dokazujejo spopadi v Ceceniji in Jugoslaviji. Res pa je, da vedno najbolj trpi civilno prebivalstvo...«

Tom Heneghan / Reuter

BOSNA IN HERCEGOVINA

Bodo Srbi spet uporabili letala

Združeni narodi so že zagrozili z napadi letal zveze Nato

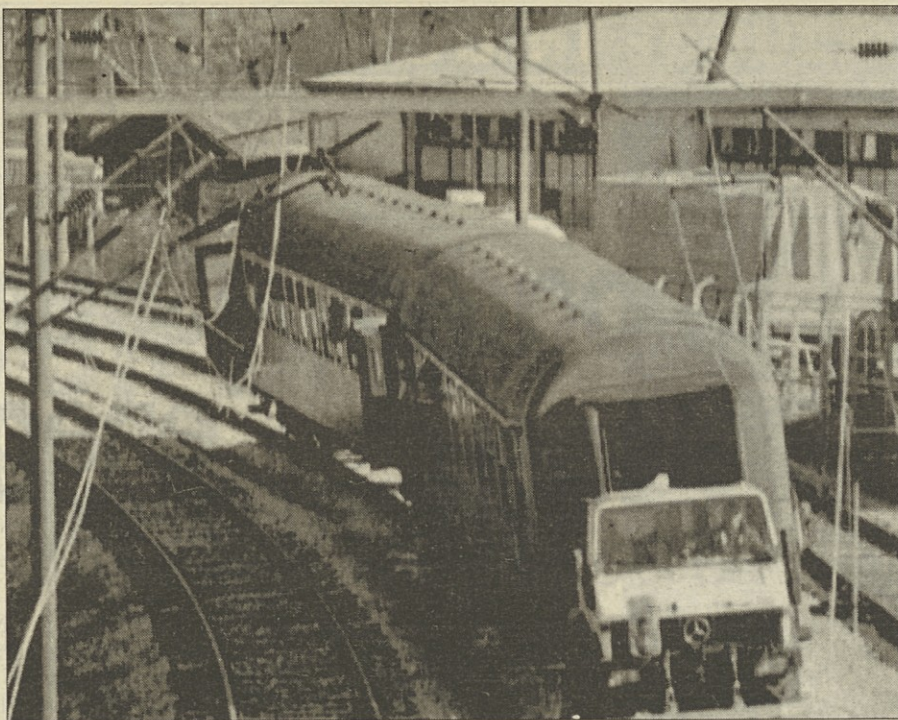
BIHAC, SARAJEVO (Reuter, AFP) - Abdićevići milici v bihaskem žepu, kjer so spopadi vse hujši, pomaga vsaj 600 hrvaških Srbov, je včeraj povedal tiskovni predstavnik sil ZN Paul Riskey.

Velika Kladuša je spet v rokah uporniške vojske, spopadi pa potekajo tudi v naseljih Zegar in Vedro Polje. Združeni narodi so ostro protestirali zaradi vpletenosti hrvaških Srbov, ki niso podpisali sporazuma o premirju, v spopade v bihaskem žepu in jih opozorili pred povračilnimi zračnimi napadi letal Nata, če bodo Srbi v spopadih uporabili letala.

Vojaski opazovalci ZN poročajo o okrepljenih dejavnostih na letališčih Udbina in Banjaluka

vzhodno od bihaske enklave. Letala Nata so letališče Udbina bombardirala že lani po srbskem letalskem napadu Bihaća, vendar so Srbi letališče kmalu spet usposobili. V Sarajevu premirje, ki je začelo veljati 1. januarja, spoštujejo, včeraj pa je prvič od 2. maja leta 1992 s sarajevske železnice postaje odpeljal vlak z dvema vagonoma.

To sicer bolj simbolično dejanje, katerega so se udeležili politiki in delavci železnice, je Sarajevčanom vlilo novega upanja, da bo v državi kmalu zavladal mir. Vlak naj bi dnevno od polosme ure jutraj do starih tisoč ljudi, proga pa poteka znotraj boljših crt obkoljenega mesta.

S sarajevske železnice postaje je včeraj odpeljal prvi vlak (Telefoto: AP)

V Sarajevu veljajo samo nemške marke

SARAJEVO - Bosanska vlada računa v markah in v tej valuti objavlja, denimo, uradne cene elektrike, pa tudi sredstev, ki jih bo potrebovala za obnovo rudnikov premoga. V izlozbah in na straneh sarajevskih casnikov so cene označene v markah, prebivalci pa v nemški valuti izračunavajo, kolikšna je njihova plača. Pri tem ne potrebujejo računalnikov: mesečna plača v povprečju znaša petnajst ali dvajset mark.

V vsem tem ni nič nezakonitega, saj so junija lani nemško valuto uradno razglasili kot »vzporedno plačilno sredstvo« v BiH. Tudi dinar je ostal zakonito plačilno sredstvo. Z dinarji ljudje plačujejo davke in račune za elektriko, pravi namestnik guvernerja Narodne banke Obrad Piljak. Seveda je količina denarja v obtoku omejena. Po uvedbi novega dinarja, ki je vreden deset tisoč starih dinarjev, so lani poleti natisnili vsega skupaj 560 milijonov dinarjev, ki naj bi bili vredni približno pet milijonov nemških mark.

Po zelo previdni Piljakovi oceni naj bi bilo ta hip v BiH v obtoku med 500 in 600 milijonov mark. Toda dinar krozi veliko hitreje od marke, zagotavlja bančnik. Nemška valuta je namreč tista, ki zagotavlja varnost, zato jo hranijo pod zimmicami, vsak pa se skuša čimprej znebiti domače valute.

Res je tako, meni Sandra, ki je zaposlena na državni televiziji, kar pomeni, da je plačana v dinarjih. Ko prejme dinarje, jih zamenja za marke pri uličnih preprodajalcih, ki »uradujejo« pri belem dnevu za sarajevsko stolnico.

Uradno je razmerje med dinarjem in marko sto proti ena, zaradi nemožnosti uradne zamenjave pa pribitek na crnem trgu znaša 30 odstotkov (130 BH din za marko).

Seveda ta »tečaj« ni stabilen, saj lah-

ko v hipu »eksplozivno« poskoci, pripoveduje Piljak. Tako je v Zenici, 50 kilometrov zahodno od Sarajeva, konec decembra marka nenadoma poskočila na 200 BH din, ko so se razširile govoriče, da je na trgu večja količina ponarejenih bankovcev po tisoč dinarjev. Vojno gospodarstvo Bosne in Hercegovine skoraj ne pozna inflacije, vsaj kar zadeva vrednost valute, pač pa velika nihanja. V nasprotju s tem so drobnoprodajne cene močno poskočile, odkar so tako imenovane »modre ceste«, po katerih prebivalstvo oskrbujejo Združeni narodi, odprli tudi za trgovinski promet, kar se je lani zgodilo marca in junija. Ker takrat ni bilo davkov, so bili, denimo, viski in banane cenejši v Sarajevu kot v Zagrebu, cesar se prebivalci bosanske prestolnice se zdaj nostalgичno spominjajo. Trenutno cene naraščajo v smeri, na katero Narodna banka ne more vplivati, saj je njihov vzpon povezan s tako imenovanim »sindromom« predora. Če odmislimo skromno človekoljubno pomoč, Sarajevo oskrbujejo po ozkem predoru, ki so ga izkopali pod letališko stezo, kjer blago lahko prenašajo samo na hrbtih. Predor dajejo »v najem« zasebnim dobaviteljem.

Blago večinoma prihaja iz Hrvaske, najemanje pravice do prehoda skozi predor pa državi zagotavlja pomemben vir dohodka. Ura najema je razmeroma draga, čeprav se je o njej mogoče pogajati. Najemniki predora skozenj najraje prenašajo luksuzno blago, na katerega lahko zaračunavajo višjo »dodano vrednost«, ne pa tistega, kar bi prebivalstvo potrebovalo. Zato so v Sarajevu razmeroma poceni brezžični telefoni ali elektronski računalniki, zelo drago pa je sadje. Vse pa je seveda treba plačati z nemškimi markami.

Michel Viatteau / AFP

Ne brez Bosne

SARAJEVO - Bosanski premier Haris Silajdžić je včeraj Srbijo in Hrvasko opozoril, naj pri mirovni pogodbi ne spregledata bosanske vlade. »Kdorkoli bo že skušal doseči sporazum na nas račun, naj si zapomni, da nič ne more biti rešeno brez te vlade, ki je trenutno pomemben vojaški in politični dejavnik, ki ga ni mogoče spregledati.« Silajdžić je poudaril, da je ameriški državni sekretar William Perry prejšnji teden v Münchnu hrvaškim voditeljem pojasnil, da je morebitni mirovni sporazum Zagreba z Beogradom brez sodelovanja Sarajeva za Washington povsem nesprejemljiv.

Najpomembnejše znamenje zblizevanja Srbije in Hrvaske je napovedan obisk hrvaškega zunanjega ministra Mateja Granića v Beogradu. Diplomati so dolgo verjeli, da sta se hrvaški predsednik Franjo Tuđman in srbski voditelj Slobodan Milošević že davno pred začetkom morije na Balkanu na tajnih pogovorih dogovorila o delitvi Bosne in Hercegovine.

Silajdžić je dejal, da so pogovori v Münchnu sibi koalicijski med Hrvati in Muslimani vdihnili novo življenje, vendar pa je ob tem opozoril, da ima mednarodna skupnost premalo volje za okrepitev sedanega premirja. »Če bi mednarodna skupnost izkoristila sedanje premirje, obstaja možnost, da bi se do poletja že sporazumeli. Če pa bodo trenutne razmere ostale nespremenjene in če ne bomo pripravljeni na tveganje, se bojim, da nas čaka še dolg boj,« je dejal Silajdžić.

Dan De Luce / Reuter

BLIŽNJI VZHOD / TURNEJA DELEGACIJE EVROPSKE ZVEZE

Evropski diplomati prepričujejo Damask

Sirija ne verjame, da se bo Izrael omehčal

DAMASK, GAZA (Reuter) - Delegacija Evropske zveze, ki jo vodi francoski zunanjni minister Alain Juppé, je včeraj začela vedno bližnjevzhodno turnejo, med katero bo skušala pospešiti sklenitev sporazumov za ureditev razmer na Bliznjem vzhodu.

Včeraj se je delegacija sestala s sirskim zunanjim ministrom Farukom al Saro in predsednikom Hafezom al Sadatom. Francoski tiskovni predstavnik je dejal, da bo evropska delegacija skušala ugotoviti, kakšna je dejanska pripravljenost Sirije za sklenitev miru z Izraelom, hkrati pa jo bo skušala prepričati, naj se udeleži oktobrske konference središnje Evropske zveze. Lani je EZ odpravila dolgotrajni embargo na uvoz orožja v Sirijo in ji finančno pomagala, s čimer je skušala spodbuditi njeno sodelo-

vanje v mirovnem procesu na Bliznjem vzhodu.

Vendar pa evropski diplomati poudarjajo, da je le malo verjetnosti za večje korake k izraelsko-sirskemu sporazumu, saj je predsednik Asad jasno dejal, da mu bolj ustreza sedanji status quo kot pa sporazum z Izraelom pod takimi pogoji, kot jih postavlja Tel Aviv. Sirski politiki ne verjamejo, da je izraelski premier Jicak Rabin za sklenitev sporazuma z Damaskom pripravljen na določene koncesije, se posebej v zvezi z Golansko planoto. Sirsko časopisje je včeraj Evropsko zvezo pozvalo, naj si bolj prizadeva,

da bi Izrael spostoval resolucijo ZN, ki predvideva izraelski umik z zasedenih arabskih ozemelj, južnega Libana in vzhodnega dela Jeruzalema. Francoski diplomat Juppé pa je na tiskovni konferenci dejal, da je glavni namen potovanja Rabin in voditelja PLO Jaserja Arafata spodbuditi k sporazumu. Z diplomatoma naj bi se evropska delegacija ločeno sestala že danes.

Na Bliznjem vzhodu bo kmalu nastalo prostotrgovinsko območje, je po pogovorih s predstavnikoma Jordnije, Egipta in Palestincev v Tabi dejal izraelski minister za trgovino Haris. V območje proste trgovine se bodo lahko vključili tudi države severne Afrike, Iran in Irak »po Sadamu«, je dejal.

Palestinska policija je zaradi izraelskih pritiskov,

Arafa prosi ZDA in Egipt za posredovanje (Telefoto: AP)

naj ustavi napade na zidovsko prebivalstvo, včeraj v Gazi izvedla obsežno akcijo, v kateri je zajela blizu 90 palestinskih skrajnežev, mesto Gaza pa je pred današnjim vrhunskim srečanjem Izraela in PLO zaprla. Izraelske varnostne sile so v Betlehemu, Habrunu, Nablusu in Ramalahu priprle 21 islamskih skrajnežev. Med priprtimi v Gazi je tu-

di eden vodilnih članov Demokratske fronte za osvoboditev Palestine in 16 pripadnikov islamskega Hamasa in Dzihada.

V središču intervjuja je vodja PLO Arafat prosil Washington in Kairo, naj pomagata rešiti pogovore z Rabinom o umiku izraelske vojske z Zahodnega brega in o pripravi volitev na palestinskem ozemlju.

O čem pišejo drugje po svetu

O politični krizi na Poljskem

»Politični spor na Poljskem se je zdaj ustavil na mrtvi točki. Lech Walensa, strokovnjak za spreminjanje razmer, vidi v tem priložnost za vnovični prevzem pobude. Spor s premierom Pawlakom se je vnel v trenutku, ko so vse javnomnenjske raziskave pokazale, da priljubljenost predsednika Walense zelo pada. Ta spor bi se lahko končal že prihodnji teden z glasovanjem o nezaupnici vladi v poljskem parlamentu, kar bi obema vpletenima stranema omogočilo, da obdržita sedanjí ugled. Toda glede na odločnost Walense, da si zagotovi čim boljši startni položaj za prihodnje predsedniške volitve, vse kaže na to, da se bo politična nestabilnost na Poljskem nadaljevala vse do jeseni.« (Les Echos, Pariz)

»Kot odločilna osebnost procesa, ki je privedel do zloma komunizma v vzhodni Evropi, si je poljski predsednik Lech Walensa že zdavnaj zagotovil poglavje v evropskih zgodovinskih knjigah. Walensa si je kot predsednik države zelo zmanjšal ugled, zdaj pa mu se grozi, da si bo zarezal globoko rano tudi v lošč preteklosti, ko je slovel kot upornik. Namesto da bi v teh prvih težkih casih po koncu sovjetske nadvlade na Poljskem okrepil demokratične institucije in pri tem igral glavno vlogo, je Walensa naredil ravno nasprotno ... Znano je, da se uporni voditelji, katerih uspeh je slonel na velikem pogumu in sposobnosti političnega prodora, pozneje zaradi prav teh odlik niso znašli v razmerah demokracije. Toda to ne rešuje zapleta. Walensa bo najverjetneje dosegel le kratkoročno odstavitev predsednika vlade in s tem odprl možnost za predčasne volitve. Cena za to pa bo padec ugleda poljske demokracije - Poljsko čaka še tekma za članstvo v Evropski zvezi in v zvezi Nato.« (Berlinske Tidende, København)

»Popolni preobrat političnih razmer na Poljskem bo gotovo najbolj koristil predsedniku Walensi, ki bo tako zabeležil še eno zmago. Če se bo zdaj odpovedal svoji ideji protipravne razpustitve parlamenta, bo to - s pravnega stališča - pomenilo le kaznivo grozno. Primernejši izhod iz krize je zamenjava vlade, kar bi lahko pospešilo doslej zavrti prošes družbenih sprememb in integracije z Zahodom.« (Gazeta Wyborcza, Varšava)

O stavki ruskih rudarjev

»Ruski rudarji znova stavkajo, plač niso dobili že od oktobra lani. Tokrat ne zahtevajo samo prislužene denarja, izdelali so tudi konkretne politične zahteve: odstop vlade in razpis predčasnih predsedniških volitev. Ruski vladi tako ostaja samo možnost, natisniti bo morala še nekaj milijard rubljev brez vrednosti - z drugimi besedami: skokovita inflacija. Zdi se, da so rudarji odkrili vse kremelske spletke. Resnica prihaja na dan ... Tudi tiste, ki so predsednika Jelcina doslej z zaprtimi očmi podpirali, zdaj zbujejo topovi v Groznm.« (La stampa, Torino)

O ekvadorsko-perujskem sporu

»Ekvador in Peru imata podobno zemljepisno lego in skupno zgodovino. Brez večjih posledic bi si lahko izmenjala tudi politične, gospodarske in kulturne težave ... Prav zdaj, ko mednarodne organizacije spodbujajo regionalno povezovanje južnoameriških držav, je med Ekvadorjem in Perujem izbruhnil oborožen spopad. Zaradi politične kratkovidnosti bosta državi še dolgo skrbeli za krvave pretrse v tem delu Latinske Amerike. Spor med državama, ki sta si tako zelo podobni, je povsem nesmiseln.« (La Repubblica, Rim)

O francoski mirovni pobudi

»Tezko je reci, koliko podpore bo dobila mirovna pobuda francoskega zunanjega ministra Alaina Juppéja. Gotovo je le to, da se je v zadnjih tednih nabralo dovolj argumentov za sklic mednarodne konference o nekdanji Jugoslaviji. Mednarodna skupnost ne samo, da je nesposobna rešiti spor v Bosni, povsem je pozabila tudi na podobne razmere na Hrvaškem. Tuđman je z odlonitvijo podaljšanja mandata Unproforju svet spomnil na nerešeno vprašanje zasedbe Hrvaske in tudi na to, da je to težavo mogoče rešiti samo v paketu, skupaj z vojno v Bosni in Hercegovini.« (Oslobodjenje, Sarajevo)

O reformi zveze Nato

»Novi generalni sekretar zveze Nato Willy Claes je javnosti pred kratkim predstavil nacrt za reformo zveze Nato. Pet let po padcu berlinskega zidu so se pokazali prvi opogumljajoči znaki, da bo Nato vendarle nasel odgovore na vprašanje, kakšna bo njegova vloga po spremembi položaja svetovne varnosti. Nic se ni izgubljeno, čeprav je Zahod dobil vtis, da je zveza Nato nesposobna rešiti krize, kakršna je na primer bosanska, ter da se je nesposobna reorganizirati in slediti spremembam v svetu ... Nove ideje o preobrazbi dajejo zvezi vse možnosti za nadaljnji obstoj in razvoj. Zadnje besedo imajo seveda državne članice.« (The Independent, London)

O Clintonovem predlogu proračuna

»Finančni nacrt, ki ga je ameriški predsednik Clinton predstavil kongresu, ni nič drugega kot prva ponudba v blizajočem se proračunskem pokru s kongresom. Za republikansko večino v ameriskem kongresu je znižanje davkov, ki jih je Clinton iz oportunističnih razlogov predlagal po porazu demokratov na volitvah v kongres, premajhen korak. Vendar so republikanci obljubili, da napak iz obdobja Reagan-Bush ne bodo ponovili ... Če Američani res želijo proračunski primanjkljaj do leta 2002 spraviti na pozitivno ničlo, je boleče zmanjšanje izdatkov za administracijo in politike neizogibno ... Te težke odločitve prepusca Clinton svojim nasprotnikom v kongresu.« (Salzburger Nachrichten, Salzburg)

ATENE / KRŠITEV ZRAČNEGA PROSTORA

Turško letalo F16 padlo pri grškem Rodosu

Incident ne bo skvaril odnosov med Turčijo in Grčijo

ATENE - Turško vojaško letalo F16 je včeraj zjutraj strmoglavilo v Egejsko morje pri otoku Rodosu. Grške vojaške oblasti so s tem v zvezi sporočile, da je skupina 4 turskih F16 kršila grški letalski prostor, zaradi česar jih je prestreglo grško letalo mirage in jih opozorilo. Turska letala so nato spremenila smer in se vrnila proti Turčiji, pri čemer je eno od turskih letal strmoglavilo v morje. Pilot se je rešil s padalom in je trenutno v bolnišnici na Rodosu, kamor so ga pripeljali z grškim helikopterjem.

Turska verzija je podobna, vendar govori o mednarodnem zračnem prostoru.

Obe državi sta izključili, da bi incident utegnil imeti diplomatske posledice na odnose med obema državama. Slednji so, kljub temu, da sta tako Turčija kot Grčija članici zavezništva NATO večkrat napeti zaradi domnevnih kršitev zračnega prostora v Egejskem morju. Predstavniki turske vlade je izrazil mnenje, da razsežnost incidenta ni taka, da bi lahko nacela odnose med državama. Po njegovem mnenju, ki ga vsekakor mora potrditi preiskovalna komisija, ki so jo takoj imenovali, je pri strmogavljenju slo za tehnično okvaro.

V Atenah so odločno izključili glasove, da je med incidentom prišlo do streljanja, podčrtali pa so dejstvo, da je turskega pilota rešila ladja grške obalne straže.

Na sliki: F16 v letu (arhivski posnetek)

ZDA / SODNA RAZPRAVA PROTI O.J. SIMPSONU

Sodnik zamenjal enega porotnika

Izkazalo se je, da se priletna porotnica zdravi pri obtoženčevem zdravniku

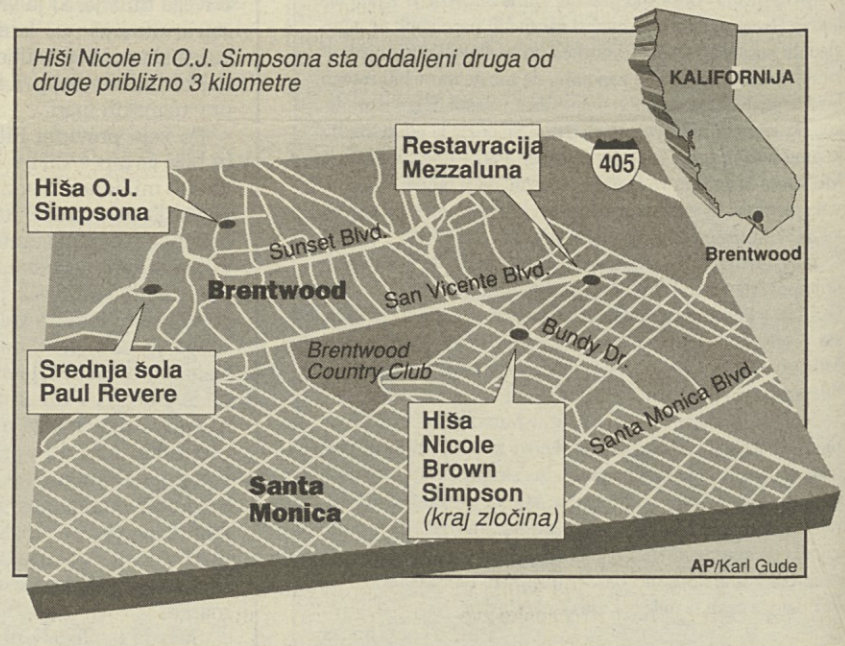
LOS ANGELES - Nadaljuje se sodna razprava na račun O.J. Simpsona. Pred poroto je te dni pričal sosed Simpsonove bivše žene, ki je 12. junija ponoči, ko je bila Nicole Brown Simpson umorjena, okrog 22.15 zaslišal pasje zavijanje. Tožilstvo sumi, da je to ura, ko sta bila Nicole in njen spremljevalec Ron Goldman umorjena. Poleg tega so na noč umora mnogi videli psa, podobnega Nicolinemu, ki je taval po soseščini z madeži krvi na tleh in kozuhu.

Branilci trdijo, da je bil legendarni sportnik in priljubljena televizijska osebnost O.J. ob domnevni uri umora doma. Baje je čakal na limuzino, s katero se je pozneje peljal na letališče, od koder se je odpravil na poslovno potovanje v Chicago. Zdoma, oddaljenega samo 3 kilometre od žene vile, se je odpravil ob 23.00 (vendar je moral sofer dalj časa čakati preden mu je odprl).

Dan na sodišču se je pričel z dveurno zamudo in nato z velikim presenečenjem. Sodnik Lance Ito je namreč izključil porotnico, 63-letno tajnico, ki se je zdravila pri

istem zdravniku kot Simpson. (Simpsonov zdravnik bo med drugim v prihodnjih dneh pričal za obrambo.) Namesto nje je sodnik določil drugega, nepristranskega porotnika. Januarja je sodnik zamenjal dva porotnika. Prvi je bil uslužbenec družbe Hertz, za katero je Simpson nastopal v reklamah, druga pa ženska, ki jo je doma mož pretepal (podobno kot O.J. ženo, ki je zaradi tega zahtevala razvezo). Poroto sestavlja sedaj sedem žensk in pet moških, od katerih devet crncev, en belec, en Indijanec in en južnoameričan. Sestava porote je zelo pomembna, glede na to, da je Simpson crnec, žrtvi pa sta belca. Ob koncu je sodnik porotnikom se bolj vneto kot ponavadi priporočil, naj se med seboj ne pogovarjajo o primeru.

Zatem so na razpravi pričali uslužbenci restavracije Mezzaluna, kjer je Nicole zadnjič kosila z družino in kjer je kot natak delal tudi Ron Goldman. Nicolina mati je v restavraciji pozabila očala za vid, Goldman pa se je ponudil, da jih po delu nese Nicole na dom. Ob truplih so po umoru v kuverti našli tudi očala.

JAPONSKA / PO RAZDEJANJU V KOBEJU

Pomisli o jedrski energiji

Bojijo se, da bi potresi mogli poškodovati jedrske centrale

TOKIO - Župan osrednjega japonskega mesta Tsuruga je včeraj sklenil prepovedati izgradnjo dveh novih jedrskih reaktorjev za centralo, oddaljeno samo 15 kilometrov od mesta, če da bi predstavljala preveliko nevarnost v primeru potresa in da je njegova dolžnost na tak način pomiriti zaskrbljeno prebivalstvo.

Potres v Kobeju, do katerega je prišlo 17. januarja, uradno ni poškodoval nobene jedrske elektrarne, vendar je porušil zaupanje, ki ga je prebivalstvo do tlej imelo v japonsko protipotresno tehnologijo.

Tsuruga steje 30 tisoč prebivalcev in se nahaja v provinci Fukui, kakih 350 kilometrov zahodno od Tokia. Samo v tej provinci je 15 jedrskih elektrarn, medtem ko jih je na Japonskem vsega 50; državo preskrbljajo s 60 odstotki

potrebne električne energije.

Skupine protijedrskih aktivistov trdijo, da predstavlja približno 2.000 zemeljskih razpok na dnu morja pod japonskim otocjem neprestano nevarnost. Samo 700 metrov pod jedrsko centralo Monju, največjo in najnevarnejšo v državi, se krizajo tri nevarne razpoke, tako da pravijo področju Trikotnik Kinki. V kateremkoli trenutku bi lahko prišlo do pravega razdejanja. Samo kilometer od Trikotnika Kinki se nahaja tudi jedrska centrala Mihama. Univerza v Kiotu je leta 1989 izračunala, da bi v primeru večjega radioaktivnega uhajanja na področju gotovo bilo vsaj milijon in pol mrtvih.

Ljudje so se toliko bolj zaskrbljeni, ker odgovorne oblasti nikakor nočejo objaviti podatkov o varnosti jedrskih central v primeru hudega potresa.

NOVICE

Umaknili sporne pižame

Japonska stilistka Rei Kawakubo, ki je pred dnevi predstavila progaste pižame, ki na moč spominjajo na tiste, ki so jih nosili taboriščniki v nacističnih taboriščih, je po protestu židovskih organizacij svoje modele umaknila iz prodaje in dejala, da močno obžaluje dogodek.

Pastelne barve zoper samomor

LONDON - Ravnateljstvo za zapore na Skotskem je sklenilo, da bodo jetnike, ki trpijo za depresijo, zaprli v celice, katerih zidovi bodo pobarvani s neznimi

pastelnimi barvami. V zaporu v Perthu v severni Skotski si je lani kar pet jetnikov vzelo življenje. V zaporu so sedaj namenili jetnikom z depresijo stiri celice, ki so jih pobarvali z rožnato barvo, iz njih pa so odstranili vsak predmet, ki bi lahko pomagal jetnikom, da si vzamejo življenje.

Plastična kartica namesto drobiža

Na Portugalskem so začeli uporabljati plastične kartice namesto kovancev. Novost je v tem, da kartico lahko spet »napolnimo«, ko se izčrpa s tem, da jo damo v poseben avtomat in istocasno vplačamo znesek, do katerega je kartica veljavna. Kovanci postajajo tako povsem odveč. (Telefoto AP)

VB / MIRROR JO JE SKUPIL

Ker so jo skrivaj slikali, se bodo Diani morali opravičiti in oddolžiti

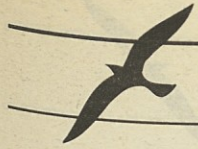
Princesa bo dobila lepo odškodnino, ki jo bo podarila dobrodelnim ustanovam

LONDON - Princesa Diana je zmaga la pomembno bitko v svojem boju za pravico do zasebnega življenja. Človek, ki jo je pred dvema letoma skrivaj slikal, ko se je v dila v telovadnici, in dnevnik Mirror, ki je objavil slike, ji bosta morala plačati odškodnino 750 milijonov lir, ki jo bo princesa darovala v dobrodelne namene. Poleg tega sta se morala Diani oprostiti za nedopustno vsiljivost, kar pa je se najhuje, bosta morala tudi plačati sodne stroške, ki znašajo 2,5 milijarde lir.

Diana je bila celo pripravljena pustiti, da bi jo odvetniki nasprotni strani zaslišali. To bi bilo prvič v tem stoletju, da bi kak član kraljevske družine

ne stopil v sodno dvorano. Do tega je prišlo samo enkrat v angleški zgodovini, ko je leta 1891 bodoči kralj Edvard VII. (takrat se princ), pričal na sodni razpravi, v kateri ga je neki moski obtožil, da slepari pri igri s kartami. Diani pa ni bilo potreba pričati. Zadeva se je zanj vseeeno dobro zaključila.

IRAN / ZAKON PREPOVEDUJE ANTENE NA STREHAH

Kako živet brez satelitske televizije

TEHERAN - Ljudje v iranskih mestih si težko predstavljajo življenje brez satelitske televizije, čeprav islamska oblast skusa prepreciti njen vpliv. Prvega januarja je parlament sprejel zakon, po katerem bodo morali ljudje s streh svojih hiš odstraniti vse satelitske atene, ki so jih doslej lahko kupovali le od preprodajalcev. Mnogi Iranci si življenja brez programa satelitske televizije sploh ne predstavljajo. Najbolj so navdušeni nad lepoticami v binjinih in vesterni.

»Moja družina je tako zasvojena s televizijo, da bi se brez nje pocutili odrezane od sveta,« je povedala 32-letna gospodinja. Satelitska televizija predvaja dobre in slabe tuje programe, ki jih spremlja cedalje več ljudi, saj je program državne iranske televizije vse prej kot zabaven. Milijoni gledalcev raje spremljajo ameriške oddaje, ki prikazujejo lepote s kalifornijskih plaž, zahodno pop glasbo, posnetke ali prenose sportnih dogodkov, indijske filme, kontaktne in zabavne programe, turske satelitske postaje pa predvajajo celo pornografske filme. Prvi satelitski krozniki so se na iranskih hišah pojavili pred dvema letoma, iranski politiki pa so jih takoj obsodili kot prinašalce

»zahodne kulture«, ki bo pokvarila muslimane.

»Namesto Marxa so nam poslali Michaela Jacksona,« se je v dnevniku Salam pritožil Hossein Mirbaqeri, član Mladinske organizacije. »Njegova naloga je prek televizije in videa vplivati na nas način življenja. Zahod bi nas rad okužil s svobodnimi spolnimi odnosi in goloto.« Nad zahodno modo, pričeskami, glasbo in plesom, ki jim islamska oblast ni naklonjena, so se mladi hitro navdušili.

»Ko sem za božic hotela novo obleko, mi je sivilja povedala, da mi lahko izdela obleko, kakršno jo je nosila neka televizijska voditeljica,« je povedala 29-letna tajnica Maria in nadaljevala: »Trgovine z obutvi-

jo v reklamnih sporočilih poudarjajo, da imajo ponudbo modernih zahodnih modelov.« Iranske oblasti ne vedo, kako preprečiti sirjenje satelitskih programov, saj je na teheranskih strehah in v bližnjih krajih, kjer živi približno enajst milijonov ljudi, že 250 tisoč anten za spremljanje satelitskih programov. V Iranu, kjer živi približno 60 milijonov ljudi, natančnega števila vseh kroznikov sploh ni mogoče povedati. Odlok, sprejet v parlamentu, določa, da morajo ljudje v mesecu dni odstraniti kroznike, sicer bodo morali plačati kazen v višini tisoč dolarjev. Zakon je začel veljati pred tremi tedni. Policija, ki s helikopterskimi poleti nad mestom nadzoruje uresničevanje odloka, je ugotovila, da ga večina ljudi spoštuje. Kar 80 odstotkov ljudi naj bi že odstranilo kroznike. Pred sirjenjem satelitskih programov je iranska oblast neuspešno skušala prepovedati uporabo video rekorderjev. Lani je bil odpravljen zakon, ki prepoveduje pro-

dajo rekorderjev. V Teheranu se je pojavilo veliko stevalnic izposojevalnic video kaset, letos pa je njihovo število začelo upadati. Tretji program državne televizije je lani začel oddajati sportni program. Tuj program spremljajo predvsem ljudje srednjega družbenega razreda, ker je nižji se vedno naklonjen idejam islamske revolucije.

»Nekateri zaslužijo komaj za preživetje, vendar se anteni niso pripravljeni odpovedati,« je izjavil pomočnik direktorja državne RTV Taqi Azad.

»Moral sem kupiti anteno, ker je bila hčerka edina v razredu, ki ni mogla spremljati tujih satelitskih programov,« je povedala neka gospodinja. Njena družina si anteno deli s sosedi. Trgovci z antenami je povedal, da je njihova cena po prvih napovedih, da bo oblast prepovedala spremljanje satelitskih programov, nemudoma padla za 20 odstotkov. Najnovejše antene za spremljanje satelitskih programov prihajajo s Tajvana in so izdelane

IPo cesti s feredžami na obrazu, doma pa pred televizorjem s satelitskimi programi

prav za iranski trg.

»Zakon moramo spostovati, vendar bom anteno odstranil s strehe zadnji dan, preden bo potekel rok, ki ga je vlada postavila kot skrajni datum,« je povedal neki teheranski zdravnik. »Nočem imeti opravka s policijo.« Ker ima razmero konservativna načela, mu program satelitskih po-

staj ni ugajal. Rad ga je spremljal njegov starejši sin, ki se je iz ZDA vrnil z zeno Američanko. Meni, da so bili filmi včasih preveč nespodobni, zato je mlajši hčerki včasih poslal v drugo sobo.

Tisti, ki gledajo le na služek, že mislijo na prihodnost.

»Na tujem kupujejo an-

tene, ki jih montirajo znotraj poslopij. Kupovali jih bodo predvsem tisti, ki si težko predstavljajo življenje brez satelitskega programa,« je izjavil neki taksist. Sicer pa so satelitski programi trenutno vroča teheranska tema, o kateri se govori na vseh vogalih.

Sharif Imam-Jomeh, Reuters

NEMČIJA

Kancler Helmut Kohl se je lotil televizije

»Premalo spoštljiva« tv mreža ARD

BONN - Prva nemška televizijska mreža ARD, trdnjava javnega televizijskega omrežja, se je znašla na nakovalu kritike kanclerja Helmuta Kohla in vodilnih predstavnikov Krščanske zveze (CDU/CSU), ki ji ocitajo preveliko zapravljanje in premalo spoštljivosti. Edmund Stoiber, premier Bavarske in skrajno konservativna osebnost krščanskih socialistov (CSU), je izrekel prve kritike tej televizijski mreži, ustanovljeni leta 1954, že oktobra, in sicer z zahtevo po radikalni reformi.

ARD se mora s svojim nacionalnim programom, osmimi regionalnimi omrežji, 51 radijskimi postajami, 23 tisoč sodelavci in devetimi milijardami mark letnega proračuna nemudoma lotiti varčevalnih ukrepov, če hoče preživeti. ARD se je kot konkurenca javnemu televizijskemu omrežju ZDF srečala tudi z velikim zmanjšanjem števila oglasov, saj je od začetka devetdesetih let močno narasla moč zasebnih televizijskih postaj. Stoiber je zahteval skrcenje programov ARD in zmanjšanje lokalnih omrežij. Zaradi navzočnosti dveh zasebnih postaj RTL in SAT 1, ki sta najbolj gledani, je po njegovem prostora samo še za en zvezni program, ta pa je ZDF.

Razprava o tem je postala žolčna zlasti po objavi na TV Today, ki je prejšnji teden objavila nacrt prenove ARD, in sicer v skladu s šestnajstimi točkami, ki jih je zahteval Stoiber, pa tudi krščansko-demokratski premier (CDU) iz Saske Kurt Biedenkopf. Oba prvaka Krščanske unije obtožujeta ARD, da je v njej preveč vpliva WDR, ene od njenih regionalnih postaj, za katero je znano, da ni pretirano naklonjena socialdemokraciji. Za Stoiberja je nesprejemljivo, da ima ARD 70 odstotkov vseh oglasov, ZDF pa le 30. Po njegovem bi moralo biti to razmerje 50:50. Do revizije proračuna ARD bi moralo priti se pred 1. ja-

nuarjem 1997, sicer je Stoiber zagrozil, da bo razdrl pogodbo, ki jo je Bavarska sklenila s to televizijsko družbo, seveda le v primeru, če se ta ne bo lotila korenitih reform. Kohl, ki ga je razbesnela ena od političnih oddaj, v kateri je doživljal precejšnjo kritiko, je s komaj prikritim besom zagrozil, da bo uničil ARD; to je zapisal v pismu, ki ga je naslovil na predsednika družbe Alberta Scharfa: »Vnovič si zastavljam vprašanje, s čim je mogoče sploh upravičiti obstoj ARD«. Stoiberjevo kritiko so prizadeti sprejeli razmeroma hladno. Albert Scharf jo je označil kot »groteskno dejanje« in zatrdil, da je ARD »zgled zvezne raznolikosti«. Zvezna struktura družbe ARD naj bi namreč prepričala, da bi kdorkoli prevzel nadzor nad tem medijem podobno, kot so nekoč nadzorovali medije nacisti. Po njegovem ne predsednik ne družba ARD, vključno z njenimi regionalnimi podružnicami, nista dolžna polagati računov nikomur drugemu kot svojim upravnim svetom, ki jih sestavljajo predstavniki civilne družbe. Toda v praksi je že tako, da se politične stranke se kako borijo za ključna mesta na posameznih televizijah. V bavarski BR je skoraj nemogoče dobiti vidnejše mesto, če nisi član CSU. Na WDR, severno-porensko-vestfalski radijsko-televizijski postaji, je treba biti član socialne demokracije (SPD). SPD, ki ima v zveznih deželah večino, se zato se bolj zavzema za obrambo ARD, saj je to edino televizijsko omrežje, v katerem je mogoče zaznati njen vpliv.

»Naj nihče ne pričakuje od nas, da bomo kdajkoli sodelovali pri ukinjanju te mreže,« je opozoril njen predsednik Rudolf Scharping. Podobno kot on se je izreklo tudi 69 odstotkov televizijskih gledalcev - tako kaže anketa, ki jo je opravil Institut Forsa na reprezentativnem vzorcu tisoč gledalcev.

Herve Asquin / AFP

BELGIJA

Medijska vojna za Flamce

BRUSELJ - Nizozemsko govoreci del belgijske države se je spremenil v medijsko bojno polje, kjer se spopadajo različne televizijske postaje, ki bi rade mrke Flamce razveselile z novimi televizijskimi programi. Očitno bodo morali v tem sporu posredovati tudi organi Evropske zveze, saj se je ameriška televizijska postaja VT4 že obrnila na Evropsko komisijo, ker naj bi flamska televizijska postaja VTM že dalj časa kršila določila evropske medijske zakonodaje. Flamsko kulturno ministrstvo, ki naj bi bilo po mnenju vodstva televizijske postaje VT4 pod vplivom lokalne televizijske postaje VTM, namreč tej ameriški televizijski postaji noče izdati dovoljenja za oddajanje.

Belgija, ki ima nekaj več kot deset milijonov prebivalcev, je prepredena z več kot tridesetimi televizijskimi mrežami. Belgijska federalna ustava določa, da glavni regiji, nizozemsko govoreca Flandrija in francosko govoreca Valonija, samostojno sprejemata zakonska določila in predpise, ki urejajo medijsko področje. Tako zdaj snji flamski zakon določa, da na območju te regije lahko oddaja le domaća komerci-

alna televizijska postaja VTM. V posebni pogodbi, ki jo je s to televizijsko postajo lani sklenilo flamsko kulturno ministrstvo, so se flamske oblasti zavezale, da v prihodnjih osemnajstih letih nobeni tuji televizijski postaji ne bodo izdale dovoljenja za oddajanje. VT4, ki je v lasti ameriško-norveške televizijske družbe SBS, kljub vsemu namerava začeti z oddajanjem svojega televizijskega programa v Flandriji, saj so njeni lastniki prepričani, da je evropska protimonopolna zakonodaja na njihovi strani. »Flamski kulturni minister Hugo Weckx ne le, da zagovarja nezakonit monopol, marveč ga celo krepi.

Prejšnji teden je namreč kulturno ministrstvo televizijski postaji VTM dovolilo, da je zacela oddajati se en televizijski program. To je nezaslišano!« nam je vidno ogorčen zatrdil Andre Leysen, predsednik upravnega odbora televizijske postaje VT4. Po njegovem mnenju je to primer, ki bi ga bilo treba obravnavati na evropski ravni, saj ima televizijska postaja VT4 sedež v Veliki Britaniji, čeprav je njen program namenjen nizozemsko govorecem Belgijcem. Iz virov blizu flamski regionalni vladi se je tudi izvedelo, da se

bo VT4 »verjetno hudo opekla«, saj je to ameriško-norveška televizijska postaja, torej se njeno vodstvo ne more sklicevati na evropsko protimonopolno zakonodajo, ki velja le za televizijske postaje, registrirane na ozemlju Evropske zveze. Res pa je, da je skupna evropska medijska zakonodaja dokaj ohlapna in celo protislovna. Evropsko sodišče v Luksemburgu je lani razsodilo, da morajo države članice Evropske zveze sleherni televizijski postaji, ki ima sedež na ozemlju druge države članice, vendar je njen program namenjen prebivalstvu dotične države, obravnavati kot domačo televizijsko postajo.

Pravica je torej - vsaj formalno - na strani flamske televizijske postaje VTM. Evropski komisar Karl Van Miert, ki je v okviru Santerjevega kabineta zadožen za konkurenco na trgu, je o tem izjavil: »Evropska komisija natančno preučuje ta primer. Osebnostno menim, da bi bilo boljše, če bi flamske oblasti televizijski postaji VT4 izdale dovoljenje za oddajanje na flamskem območju. Enotni evropski medijski prostor ne sme ostati zgolj mrtva črka na papirju!«

Bert Lauwers / Reuters

Še en tajski časnik v angleščini

BANGKOK - Čeprav na Tajskem izhaja veliko časnikov in revij, se je nedavno pojavil nov časnik, katerega izdajatelj so prepričani, da se bo kljub naraščajočim stroškom tiskanja obdržal na sicer konkurenčnem trgu. Urednik dnevnika Business Day meni, da bo imel časopis dovolj bralcev, čeprav v angleščini izhajajo že trije dnevniki - Bangkok Post, The Nation in Thailand Times. Direktor in izdajatelj Sacaj Jenbamroong verjame, da bodo dnevno prodali 22 tisoč izvodov, cena posameznega izdoda bo znašala 60 centov, kar je nekoliko cene večina drugih dnevnikov, ki ne presegajo 48 centov. Časopis se bo poglobljal v razmere domačega gospodarstva, do konca leta naj bi se naklada povzpela nad 35 tisoč in 38 tisoč izvodov dnevno, 60 odstotkov rednih naročnikov naj bi bilo Tajcev.

»Ne pričakujemo, da bomo z naklado krili stroške izhajanja, kajti navadno 70

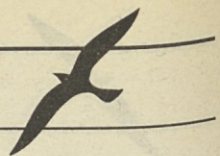
odstotkov dohodka predstavljajo oglasi, seveda pa mora imeti časnik zato dovolj velik krog bralcev,« je izjavil neki analitik, ki meni, da bi časnik lahko preživel celo samo z naklado, če bi ta dosegla število 40 tisoč. The Nation in Thailand Times pa le 15 tisoč izvodov.

Cena oglasov v dnevniku Business Day bo sprva za 50 odstotkov nižja kot v drugih časnikih. Število anglesko govorečih prebivalcev na Tajskem hitro narasča, več kot 150 tisoč duzin spremlja program kabelske televizije, ki predvaja program v angleškem jeziku. Izdajatelj novega časnika upajo, da bodo Business Daily brali tudi zunaj državnih meja, napovedujejo sedemdesetno prodajo v sosednjih državah. Seveda bodo skušali pritegniti predvsem oglaševalne agencije, zato naj bi časopis tudi konkuriral vplivnemu Asian Wall Street Journalu. Uredništvo je pre-

pričano, da je tajski trg dovolj velik, zato pripravljata tudi nov koncept, drugačen tistih pri drugih dnevnikih.

»Ti pokrivajo vsa področja, Business Day pa bo usmerjen predvsem v gospodarske razmere,« je povedal Yenbamroong. 65-odstotni lastnik časopisa je singapurska družba Press Holdings, ki v Singapuru izdaja več časnikov, med njimi Straits Times, Business Times in nekaj dnevnikov v kitajščini. Med tajskimi lastniki je najpomembnejši Crown Property Bureau, ki upravlja z lastnino kraljeve družine. Pričakovati je, da bo časnik večje število bralcev dobil v treh letih. Največji tiskarni sta nedavno uvedli nadzor nad stroški tiskanja, saj se je cena dnevne izdaje zaradi nekaterih težav občutno zvišala. Pričakovati je, da bodo stroški tiskanja narasli se za deset odstotkov, čeprav naj bi že zdaj dosegli zgornjo mejo.

Robert Birsle / Reuters

MENJALNIŠKI TEČAJI

6. februar 1995

menjalnica	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 ITL)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A banka Ljubljana	80,00	81,00	11,30	11,50	7,54	7,78
A banka Koper	79,70	80,90	11,28	11,49	7,49	7,71
A banka Nova Gorica	-	-	-	-	-	-
Banka Celje d.d., t: 063/431-459	80,20	80,99	11,20	11,65	7,20	7,75
Banka Noricum* d.d., t: 133-40-55	80,00	81,00	11,30	11,60	7,50	7,75
Banka Vipava NG, t: 065/ 28-511	79,49	80,68	11,18	11,65	7,49	7,62
Bund Ljubljana, t: 18-51-318	81,00	80,60	11,20	11,50	7,50	7,85
Come 2 us*	80,10	80,50	11,35	11,44	7,55	7,70
Tel: 061/ 15-92-635, od 8-15, sob od 9-12						
Creditanstalt d. d.	80,20	81,20	11,40	11,70	7,60	8,00
Eros Ljubljana*, t: 13-17-197	80,40	80,60	11,35	11,42	7,55	7,65
Hida, od 7-19, sob od 7-14	80,41	80,44	11,39	11,41	7,66	7,68
Ilirika Ljubljana, t: 12-51-095	80,43	80,46	11,42	11,43	7,65	7,67
Kompas Hertz Celje*	80,20	80,70	11,30	11,45	7,45	7,68
Tel: 063/ 26-515, od 7-19, sob od 7-15						
Kompas Hertz Velenje	80,20	80,70	11,30	11,45	7,45	7,68
Tel: 063/ 855-552, od 7-15, sob od 7-13						
Kompas Hertz Idrija*	80,20	80,70	11,30	11,45	7,45	7,68
Tel: 065/ 71-700, od 7-15, sob od 7-15						
Kompas Hertz Tolmin*	80,20	80,70	11,30	11,45	7,45	7,68
Tel: 065/ 81-707, od 7-15, sob od 7-15						
Kompas Hertz Bled*	80,20	80,70	11,30	11,45	7,45	7,68
Tel: 064/ 741-519, od 8-12, 17-19, sob od 7-16						
Kompas Hertz Nova Gorica*	80,20	80,70	11,30	11,45	7,45	7,68
Tel: 065/ 28-711, od 7-19, sob od 7-19						
Kompas Hertz Maribor*	80,20	80,70	11,30	11,45	7,45	7,68
Tel: 062/ 225-252, od 7-19, sob od 7-13						
Nova kreditna banka Maribor d.d.*	79,95	81,70	11,30	11,60	7,47	7,85
Lemo Šempeter*, t: 065/ 32-250	79,60	80,50	11,28	11,50	7,52	7,62
Ljudska banka d.d. LJ, t: 13-11-009	80,00	80,90	11,32	11,45	7,50	7,80
Poštna banka Slovenije*	78,90	80,70	10,85	11,43	7,20	7,71
Publikum Ljubljana, t: 312-570	80,40	80,45	11,40	11,42	7,62	7,63
Publikum Piran, t: 066/ 73-269	80,20	80,50	11,35	11,45	7,55	7,60
Publikum Celje, t: 063/ 441-405	80,20	80,65	11,30	11,47	7,40	7,72
Publikum Maribor, t: 062/ 222-675	80,35	80,65	11,41	11,45	7,40	7,80
Publikum Šentilj, t: 068/ 651-355	79,80	81,60	11,20	11,60	7,35	7,80
Publikum Tolmin, t: 065/ 82-180	79,90	80,49	11,32	11,57	7,53	7,60
Publikum NM, t: 068/ 322-490	80,15	80,69	11,32	11,48	7,57	7,78
Publikum Zalec, t: 063/ 715-114	79,80	80,70	11,35	11,50	7,20	7,70
Publikum Šentjur/CE, t: 063/ 743-174	80,20	80,70	11,33	11,50	7,30	7,70
Publikum Kamnik, t: 061/832-914	80,10	80,75	11,33	11,46	7,50	7,78
Publikum Trebnje, t: 068/ 45-670	80,12	80,89	11,32	11,48	7,55	7,79
Publikum Sevnica, t: 0608/ 82-822	80,20	80,85	11,33	11,50	7,48	7,79
Publikum Mozirje, t: 063/ 831-842	80,40	80,98	11,30	11,48	7,50	7,85
SKB d.d.,***	79,89	80,89	10,90	11,65	7,50	7,90
SHP Kranj, t: 064/331-741	80,00	80,70	11,30	11,44	7,55	7,75
SZKB d.d. Ljubljana	80,15	80,72	11,34	11,48	7,53	7,80
UBK Ljubljana, t: 061/444-358	80,25	81,30	11,40	11,58	7,55	7,85
Upimo Ljubljana, t: 212-073	-	-	-	-	-	-

Tečaj velja danes: * Zračunavajo provizijo: **

Tečaji po poslovnih enotah SKB banke d.d. so lahko različni:***

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKASedež: tel. +39/40/67001 - Agencija Stara mitnica:
tel. +39/40/636311 Agencija Rojan: tel. +39/40/411611
Agencija Domjo: tel. +39/40/831131

8. FEBRUAR 1995		
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1594,00	1644,00
nemška marka	1044,00	1066,00
francoski frank	300,00	309,50
holandski gulden	927,00	955,00
belgijski frank	50,50	52,00
funt sterling	2483,00	2558,00
irski sterling	2460,00	2537,00
danska krona	264,00	272,00
grška dramma	6,50	6,90
kanadski dolar	1140,00	1176,00
japonski jen	16,00	16,50
švicarski frank	1226,00	1264,00
avstrijski šiling	147,75	152,10
norveška krona	237,50	245,00
švedska krona	213,15	219,75
portugalski escudo	9,90	10,35
španska peseta	11,90	12,45
avstralski dolar	1190,00	1228,00
madžarski florint	11,00	15,00
slovenski tolar	12,50	13,20
hrvaški dinar-kuna	255,00	272,00

KMEČKA BANKA - GORICA

8. FEBRUAR 1995		
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1593,00	1638,00
nemška marka	1044,00	1064,00
francoski frank	300,00	309,00
holandski gulden	926,00	944,00
belgijski frank	50,50	51,70
funt sterling	2480,00	2550,00
irski sterling	2460,00	2545,00
danska krona	264,00	272,00
grška dramma	6,60	7,10
kanadski dolar	1140,00	1175,00
švicarski frank	1232,00	1259,00
avstrijski šiling	147,60	151,60
slovenski tolar	12,60	13,10

TEČAJ TOLARJA V TUJINI

2. FEBRUAR 1995

država	banka	nakupni	prodajni
Avstrija	Posojilnica Pilberk	-	-
Avstrija	Posojilnica Železna Kapla	-	-
Avstrija	Posojilnica Borovlje	-	-
Avstrija	Posojilnica Šentjakob	-	-
Avstrija	Posojilnica Ločilo	-	-
Italija	Kmečka banka Gorica	12,60	13,10
Italija	Tržaška kreditna banka	12,50	13,20

FRANKFURTSKI DEVIZNI TRG

3. FEBRUAR 1995

v DEM			
valuta	nakupni	srednji	prodajni
ameriški dolar	-	1.5185	-
francoski frank	-	28.8040	-
nizozemski gulden	-	89.2220	-
belgijski frank	-	4.8566	-
španska peseta	-	1.1488	-
danska krona	-	25.3400	-
kanadski dolar	-	1.0822	-
japonski jen	-	1.5268	-
švicarski frank	-	18.3100	-
avstrijski šiling	-	14.2110	-
italijanska lira	-	0.9443	-
švedska krona	-	20.3430	-

ABANKA D.D. LJUBLJANA

TEČAJI ZA PRODAJO DEVIZ NA DAN 7.2.1995

1. Redni prodajni tečaj za DEM 82,00
2. Tečaj za terminsko-valutne pogodbe za DEM 81,07
po pogojih iz ponudbe Abanke z dne 2.2.1995

BANKA SLOVENIJE

Tečajna lista št. 025 z dne 6. 2. 1995 - Tečaji veljajo od 7. 2. 1995 od 00.00 ure dalje

ZA DEVIZE						
država	šifra	valuta	enota	nakupni	srednji	prodajni
Avstralija	036	avstr. dolar	1	94,0853	94,3684	94,6515
Avstrija	040	šiling	100	1161,7705	1165,2663	1168,7621
Belgija	056	frank	100	397,2598	398,4552	399,6506
Kanada	124	dolar	1	89,1765	89,4448	89,7131
Danska	208	krona	100	2073,3991	2079,6380	2085,8769
Finska	246	marka	100	2643,6574	2651,6122	2659,5670
Francija	250	frank	100	2358,1195	2365,2151	2372,3107
Nemčija	280	marka	100	8174,5745	8199,1720	8223,7695
Grčija	300	grd	100	—	52,4829	52,6403
Irska	372	funt	1	—	193,6808	194,2618
Italija	380	lira	100	7,7512	7,7745	7,7978
Rep. Hrvaška	385	hrv. kuna	100	—	2200,0000	—
Japonska	392	jen	100	125,7005	126,0787	126,4569
Nizozemska	528	gulden	100	7293,9276	7315,8752	7337,8228
Norveška	578	krona	100	1866,9093	1872,5269	1878,1445
Portugalska	620	escudo	100	79,1135	79,3516	79,5897
Švedska	752	krona	100	1671,5370	1676,5667	1681,5964
Švica	756	frank	100	9653,3550	9682,4022	9711,4494
Velika Britanija	826	funt sterling	1	194,8410	195,4273	196,0136
ZDA	840	dolar	1	124,9647	125,3407	125,7167
Evropska unija	955	ECU	1	154,1480	154,6118	155,0756
Španija	995	peseta	100	94,1957	94,4791	94,7625

Opomba: Tečaj HRK se uporablja za izkazovanje rezultatov iz poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.

Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov Banke Slovenije na dan 7. februarja 1995

št. dni do zapadlosti	veljavni srednji tečaj BS za 1 DEM	cena za vpis v % od nominalne vrednosti (tečaj)			tekoča nominalna vrednost za APOEN (v SIT)			
		(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj	APOEN	(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj
1) BLAGAJNIŠKI ZAPISI, IZPLAČLJIVI 12. 5. 1995:					1.500,000	804,201	809,184	1.613,384
94		107.2267%	107.8911%	107.5589%	150,000	80,420	80,918	161,338

Uradna tečajnica Ljubljanske borze vrednostnih papirjev, d.d. Ljubljana

št.: 23

Datum: 6. 2. 1995

Vrednost. papir	qbr. m.div.	ex kupon št.del.(3)	enotni tečaj	% sprem	datum	popravl	ponudba	Max.	Min.	pro. v 1000 SIT
BORZNA KOTACIJA A - Redne delnice										
LEKC	796	(45.93)	10.946		3.2	10.900	11.200			
FRB	1.000	(6.6.94)	14.981	51-	6.2	14.810	14.990	15.020	14.800	6.277
SAL	500	(7/29.8.94)	20.654	01	6.2	20.610	20.750	20.700	20.450	2.479
SKBR	458	(16.5.94)	37.737	24-	6.2	37.350	37.400	38.400	37.330	41.359
BORZNA KOTACIJA A - Obveznice										
RSO1	8,0	4(31.12.94)	97,7	26	6.2	97,8	98,0	98,0	97,6	1.064
RSO2	9,5	8(1.10.94)	102,8	1,72	6.2	102,4	102,8	103,0	102,0	24.129
RSO8	5,0	3(30.11.94)	83,3	7,50	6.2	82,0		85,0	82,0	219
RS11	7,0	4(15.1.95)	94,0		1.2	90,6	96,0			
RS1D	8,0	4(31.12.94)	94,4A	19	6.2	95,1	97,0	95,2	94,0	106
RS12D	9,5	8(1.10.94)	98,4		3.2	98,5	101,5			
SKB1	10,0	4(1.11.94)	98,8A		6.2	96,7	99,4	98,8	98,8	36
BORZNA KOTACIJA B - Redne delnice										
BTBR			13.000A	1,20	6.2	12.500	13.000	13.000	13.000	26
DAD	10.000	(1.6.94)	156.074	82	6.2	151.200	154.750	165.000	145.500	64.927
FMD		(8)	18.588	7,17-	6.2	18.450	19.790	19.000	18.450	372
GPGR			16.000	1,27	6.2		16.500	16.000	16.000	11.520
HMER			14.570		30.1	14.500	16.000			
MKZ	218	(30.3.93)	9.859	5,77	6.2	9.800	10.000	10.000	9.600	22.696
NIKR	4.000	(8/10.6.94)	5.096	1,94	6.2	5.000	5.140	5.200	4.980	13.396
TCTR		(5)	780,0	0,94	6.2	773,0	779,0	780,0	780,0	390

GLEDALIŠČA
SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM, tel.: 061/222-815
V petek, 10. februarja, ob 20. uri: Sinja Ozbolt - ZR-CALJENJE (DP). Predstava bo še v nedeljo, 12., v cetrtek, 16., in v petek, 17. februarja, ob isti uri.

SNG DRAMA, tel.: 061/221-511

V petek, 10. februarja, ob 19.30: D. Jovanović - UGANKA KORAJZE, za abonma petek in izven.
V soboto, 11. februarja, ob 19.30: D. Jovanović - ANTIGONA, za izven.
V sredo, 15. februarja, ob 19.30: A. P. Cehov - CE-SNJEV VRT. Gostovanje TEATRA GARAGE iz Zagreba.

MALA DRAMA, tel.: 061/221-511

Danes, 9. februarja, ob 20. uri: G. Tabori - WEISMAN IN RDECE LICE, za izven.
V petek, 10. februarja, ob 20. uri: A. Nicolaj - PRVA KLASA, za izven.
V soboto, 11. februarja, ob 20. uri: M. A. de la Parra Calderon - PRIKRITA OPOLZKOST VSAKDANA, za izven.

MGL, tel.: 061/210-852

Danes, 9. februarja, ob 19.30: T. Bernhard - PRED UPOKOJITVIJO, za abonma studentski C. Predstava bo še v petek, 10. februarja, ob isti uri, za abonma K. V soboto, 11. februarja, ob 19.30: J. Godber - NA SMUCISCU, za izven.
V ponedeljek, 13. februarja, ob 19.30: M. Camoletti - PRIDI GOLLA NA VECERJO, za izven.
V torek, 14. februarja, ob 19.30: E. Flisar - STRIC IZ AMERIKE, za izven.

KUD FRANCE PRESEREN, tel.: 061/332-288

V soboto, 11. februarja, ob 17. uri: lutkovna predstava MUCA COPATARICA v izvedbi LG FRU FRU.
V nedeljo, 12. februarja, ob 20. uri: improloga PILOTI : GILS NASA KABINET.

GALERIJA SOU, tel.: 061/13 13 282

Danes, 9. februarja, ob 20. uri: gledališki projekt PREDSTAVA. Predstava bo še v soboto, 11., in v nedeljo, 12. februarja, ob isti uri.

CELJE

SLG CELJE, tel.: 063/25-332

DNEVI KOMEDIJE
do 26. februarja

V petek, 10. februarja, ob 19.30: A. T. Linhart - TA VESELI DAN ALI MATICEK SE ZENI.
V soboto, 11. februarja, ob 19.30: M. de Cervantes - CUDEZNO GLEDALIŠČE.
V nedeljo, 12. februarja, ob 17. uri: A. Nicolaj - NI BILA PETA, BILA JE DEVETA.

ODERPODODROM

Danes, 9. februarja, ob 20.30: Z. Hočevar - SMEJCI, za izven.
V nedeljo, 12. februarja, ob 20.30: F. Milčinski-Jezek - NE SMEJTE SE, UMRL JE KLOVN.

KAMNIK

KULTURNI DOM DUPLICA

V petek, 17. februarja, ob 20. uri: I. Torkar - VSTAJE-NJE JOZETA SVEJKA.

KRANJ

PGK, tel.: 064/222-681

Danes, 9. februarja, ob 19.30: F. G. Lorca - DOM BERNARDE ALBA, za izven in konto.
V petek, 10. februarja, ob 19.30: J. Mortimer/B. Cooke - KADAR MACKE NI DOMA, za izven.

MARIBOR

DRAMA, tel.: 062/221-206

V petek, 10. februarja, ob 21. uri: CABARET UN-PLUGGED - SKAKAFCI ODSTEKANO, za abonente in izven.

LGM, tel.: 062/26-748

V nedeljo, 12. februarja, ob 11. uri: M. Pungartnik - VODNI MOZ IN LEPA POLONA, za izven.

NOVA GORICA

PDG, tel.: 065/25-326

Danes, 9. februarja, ob 16.30: A. Nicolaj - VESELJE DO ZIVLJENJA.

V soboto, 11. februarja, ob 11.30 in 16. uri: S. Makarović - SHOW STRAHOW, za abonma velikega polzka in izven.

PORTOROŽ

AVDITORIJ

V petek, 10. februarja, ob 16. uri: baletna predstava K. Cipci - PIKA NOGAVICKA.

SEŽANA

KC SRECKA KOSOVELA, tel.: 067/73-255

Danes, 9. februarja, ob 17. uri: B. Podgorsek - KAPLJICE? - NE HVALA. Predstava bo še v petek, 10. februarja, ob 20. uri.
V torek, 14. februarja, ob 9. in 10.30: plesna pravljica TRNULJČICA.

VELENJE

DOM KULTURE VELENJE

V soboto, 11. februarja, ob 10. in 16. uri: MOJCA POKRACULJA, za Pikin abonma (4).

Danes, 9. februarja, bo v Klubu Channel Zero na Metelkovi v Ljubljani ob 22.30 predstavitev projekta THE SERIOUS ROAD TRIP FROM CAMBRIDGE in koncert skupine HORACE X z gostom REV HAMMERJEM

Horace X

RAZSTAVE
SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM, Prešernova 10
Razstava skulptur in risb DRAGA TRSARJA je na ogled do 20. marca.
V prvem predverju je do 5. marca na ogled razstava SLOVENIJA IN DUNAJ.

MODERNA GALERIJA, Slovenska 35

V zgornjih prostorih Moderne galerije je do 28. februarja na ogled retrospektivna razstava MAKSIMA SEDEJA.

V spodnjih prostorih Moderne galerije je do 12. marca na ogled razstava WILLIAMA HENRYJA FOX TALBOFA.

MESTNA GALERIJA, Mestni trg 5

Razstava del IVA PRANCICA je na ogled do 26. februarja.

GALERIJA ARS, Cevljarska 2

Razstava Portreti slovenskih pesnikov in pisateljev KIAR MESKA in MARJANA KERSIC-BELACA je na ogled do 16. februarja.

BEZIGRAJSKA GALERIJA, Dunajska 31

Razstava MARINO MARINIJA je na ogled do 15. februarja.

GALERIJA HEST, Novi trg 6

Razstava risb RIHARDA JAKOPICA.

GALERIJA ILIRIJA, Trzaska 40

Razstava slik MAJE POGACNIK je na ogled do 23. februarja.

GALERIJA KAPELICA SOU

Razstava del ROBERTA SIMRAKA je na ogled do 10. marca.

GALERIJA CZP KMECKI GLAS, Zelezna 14

Razstava akvarelov in pastelov PLESTENJAK - BAHAR je na ogled do 7. marca.

GALERIJA TIVOLI, Pod turmom 3

Razstava grafičnih listov BOGDANA BORČICA je na ogled do 19. marca.

GALERIJA SKUC, Stari trg 21

Danes, 9. februarja, bo ob 20. uri otvoritev prve samostojne razstave MIHAELE CIUHA in ALEKSANDRE FRANCE.

GALERIJA VODNIKOVA DOMACIJA, Vodnikova 65

Razstava akvarelov MIHE PIRNATA ml. je na ogled do 28. februarja.

KULTURNO-INFORMACIJSKI CENTER

KRIZANKE, Trg francoske revolucije 7
Arheološka razstava AMFORA je na ogled do 26. februarja.

CELJE

GALERIJA SODOBNE UMETNOSTI CELJE,

Trg Celjskih knezov 11

Pregledna razstava slik AVGUSTA LAVRENCICA je na ogled do 31. marca.

STARA GROFIJA, Muzejski trg 1

Razstava ALESA STOPARJA - okrasni cvetlični lončki.

CERKNICA

GALERIJA KRPAN

Razstava ilustracij BOŽIDARJA STRMANA-MISOTA.

ILIRSKA BISTRICA

GALERIJA NA VIDMU, Gregorciceva 2

V petek, 10. februarja, bo ob 19. uri otvoritev razstave slik PATRIZIE DEVIDE. Razstava bo na ogled do 25. februarja.

KAMNIK

RAZSTAVISCE VERONIKA

Razstava slik CENETA GRILJCA je na ogled do 21. februarja.

KOKRICA

GALERIJA DEZMAN

Razstava del MARJANA BELCA.

PIRAN

MESTNA GALERIJA, Tartinijev trg 3

Razstava litografij MARCA CHAGALLA je na ogled do 20. februarja.

SLOVENJ GRADEC

GALERIJA LIKOVNIH UMETNOSTI

Razstava VORTEX Ona B je na ogled do 23. februarja.

SOLKAN

VILA BARTOLOMEI, Pod vinogradi 2

Razstava skulptur in risb ZMAGA POSEGE je na ogled do 26. februarja.

TRZIC

GALERIJA KURNIKOVA HISA

V petek, 10. februarja, bo ob 18. uri otvoritev razstave risb Slike stare Ljubljane BORISA TROBCA. Razstava bo na ogled do 5. marca.

ŽALEC

SAVINOV LIKOVNI SALON

V petek, 10. februarja, bo ob 18. uri otvoritev razstave likovnih del LEONA KOPORCA. Razstava bo na ogled do 24. februarja.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Muzej judovske skupnosti »Carlo in Vera Wagner« (Ul. Monte 5): do 17.4. »Sveta dežela v antični topografiji«. Urnik: torek, sredo 16-20, četrtek, petek 10-13, ob nedeljah pa dopoldne in popoldne.

Rizarna: do 26.2. je na ogled razstava slikarica Arta Spiegelmana »Maus«. Urnik: nedelja, torek, sredo 9-13, četrtek, petek, sobota 9-18, zaprto ob ponedeljkih.

Galerija Rettori Tribbio: na ogled je razstava slikarja Ottavia Bombena.

Studio Bassanese: v soboto, 11. t.m., ob 18. uri odprtje razstave »Carte« 1994 slikarja Enrica Castellanija. Razstava bo na ogled ob delavnikih od 17. do 20. ure do 11. marca.

Galerija Torbandena: na ogled je skupinska razstava »Maestri del novecento«.

GORICA

Kulturni dom: do 12. t. m. razstavlja svoje glubne skulpture, slike in sitotiske Rado Jagodic.

GLASBA
SLOVENIJA

LJUBLJANA

CD, tel.: 061/222-815
V petek, 10. februarja, ob 21. uri: koncert THE ART ENSEMBLE OF CHICAGO (LD).

V soboto, 11. februarja, ob 19. uri: TURANDOT, premiera (GD). Dirigent: Andrea Licata, Turandot: Sophia Larson, Kalaf: Alberto Cupido, Prva ponovitev - premierna zasedba - bo v ponedeljek, 13. februarja, ob isti uri.

V ponedeljek, 13. februarja, ob 19.30: koncert MARTIJN VAN DEN HOEKA (klavir), za srebrni abonma (dvorana SF).

KLUB CD

Danes, 9. februarja, ob 21. uri: promocija glasbene skupine VALHALA in njihove prve kasete Pet norih palčkov.

V petek, 10. februarja, JAZZ LATINO - FIESTA LATINA.

SLOVENSKA FILHARMONIJA

Danes, 9. februarja, ob 18.30: slavoslovni koncert moskega pevskega zbora LUBNIK.

K4, Kersnikova 4

V petek, 10. februarja, ob 21. uri: koncert CHRISA WOODA in ANDYJA CUTTINGA.

JAZZ KLUB GAJO,

Beethovnova ulica

Danes, 9. februarja, ob 22. uri: koncert kvarteta godal ROKULUS.

KLUB CHANNEL ZERO

NA METELKOVI

Danes, 9. februarja, predstavitev projekta THE SERIOUS ROAD TRIP FROM CAMBRIDGE in koncert skupine HORACE X z gostom REV HAMMERJEM.

ILIRSKA BISTRICA

MKNZ

V petek, 10. februarja, ob 22. uri: koncert skupine BOYE in tria SVI PREDSEDNIKOVI LJUDI.

KOPER

Danes, 9. februarja, dvorana glasbene sole Koper ob 20. uri: koncert BAROCNEGA ANSAMBLA ILLYRICUS.

MARIBOR

Danes, 9. februarja, STUK ob 20. uri: koncert skupine BOYE s predskupino BABY CAN DANCE.

NOVA GORICA

V petek, 10. februarja, KD Nova Gorica ob 20.15: koncert SIMFONIKOV RTV SLOVENIJA.

PIRAN

KLUB MAONA, Arze 5

V petek, 10. februarja, ob 21.30: predstavitev nove kasete TRIA BRACO DOBLEKAR. V soboto, 11. februarja, ob 21.30: koncert CHRIS WOODA & ANDYJA CUTTINGA.

FJK

TRST

Glasbena matica - Koncertna abonmajska sezona 1994/95

V torek, 21. t. m., ob 20.30 koncert harmonikaša Corrada Rojaca.

Gledališče Verdi - Dvorana

Trippovich

Operna in baletna sezona 1994-95

V soboto, 11. t. m., ob 20.00 (red A) premiera baletne predstave - G. Rossini »Il Turco in Italia«. Režija Stefano Vizioli. Dirigent Donato Renzetti.

Prodaja vstopnic in rezervacije pri blagajni dvorane Trippovich (urnik: 9-12-16-19 - zaprto ob ponedeljkih).

Gledališče Rossetti

V ponedeljek, 21. t. m., ob 21. uri enkratni koncert Fiorelle Mannoia. Predstava izven abonmaja. Za abonente popust, izkaznice niso veljavne.

Trzasko koncertno društvo: V ponedeljek, 13. t. m., ob 20.30 bo nastopil Michele Campanella.

Gledališče Miela

Danes, 9. t.m., ob 21.00 bo nastopil klarinetist Giora Feidman, vrhunski izvajalec glasbe klezmer.

Jutri, 10. t.m., ob 21.00 nastop avstrijske skupine Die Krödel, predstavnica avantgardne glasbe.

Trzaski jazzovski krozek

V torek, 7. marca, ob 20.45 nastop organista »Brother« Jack Mc Duff.

Sportna palaca pri Carboli

V ponedeljek, 13.3., ob 21. uri koncert ansambla Litfiba. Predprodaja vstopnic pri UTAT v Pasazi Protti (tel. 630063).

TRZIC

Občinsko gledališče

V petek, 17. t. m., ob 20.30 koncert pianistke Marthe Argerich in celista Mishe Maiskyja. Na programu van Beethovneve skladbe.

GORICA

Kulturni dom

Jutri, 10. t. m., ob 20.30 koncert Maria Ancillottija (flavta) in Pier Narcisa Masija.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Kulturni dom

Danes, 9. t. m., ob 16. uri (red I) ponovitev recitala E. Kocbeka »Globoko zgoraj ali visoko spodaj«. Režija Vladimir Jurc. - Ponovitve: jutri, 10. t. m. (red H), v ponedeljek, 13. t. m. (red I), v torek, 14. t. m. (red H) ob 16. uri in v sredo, 15. t. m. ob 12. uri (za sole).

Gledališče Rossetti

Danes, 9. t. m., ob 20.30 (red četrtek) bo gledališka skupina Piccolo Teatro iz Milana predstavila L. Pirandellovo »Velikani z gore« (I giganti della montagna) (predstava 3). Režija G. Strehler.

Ponovitev jutri, 10. t. m., ob 20.30 (red petek).
Danes, 9. t. m., ob 18. uri »La vita o si vive o si scrive« - clani gl. skupine Piccolo Tratro iz Milana bodo brali Pirandellova dela

Pri blagajni gledališča je v teku prodaja vstopnic za predstavo »L'asino d'oro« (7A): 8.30-14.30 in 16.00-19.00 ob delavnikih (tel. 54331) in pri blagajni v Pasazi Protti (tel. 630063): 8.30-12.30 in 16.00-19.00. V gledališču je na ogled razstava »40 stagioni in mostra«. Umik od 16.00-19.00.

KOROŠKA

TINJE

V Domu bo danes, 9. t. m., ob 19.30 Zgodnja in visoka renesansa.

V soboto, 11. t. m., ob 19.30 »Kaj pomenijo sanje? - ob 100-letnici psihoanalitične razlage sanj.

ŠMARJETA V ROŽU

Farna dvorana: jutri, 10. t. m., ob 14.30 »Poroč-

RAZNE PRIREDITVE
SLOVENIJA

LJUBLJANA

VODNIKOVA DOMACIJA, Vodnikova 65
Danes, 9. februarja, ob 19. uri: literarni večer DANE-TA ZAJKA, VINKA MODENDORFERJA, MAJE NOVAK, ZLATKA ZAJKA, ARTURJA STERNA in JURJA HUDOLINA.

KUD FRANCE PRESEREN, tel.: 061/332-288

Danes, 9. februarja, ob 20.30: pesniški festival - ALOJZ IHAN, VENO TAUFER in TONE PAVCEK.
V petek, 10. februarja, ob 20. uri: pesniški festival - ESAD BABACIC, MILAN KLEC, IVO SVETINA in MILAN JESIH.

CRNUSKA DVORANA

V petek, 10. februarja, ob 19.30: AKADEMIJA ob slovenskem kulturnem prazniku.

BREŽICE

Danes, 9. februarja, mali avditorij Posavskega muzeja ob 18. uri: proslava ob slovenskem kulturnem prazniku, otvoritev razstave fotografij HRVOJA ORŠANICA in koncert VLADA KRESLINA.

GRAD KHILSTEIN

Danes, 9. februarja, ob 18. uri: srečanje z avtorjem prof. dr. BORISOM PATERNUJEM in prevajalcem dr. KLAUSOM D. OLOFOM ob izidu nemske monografije o Prešernu.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

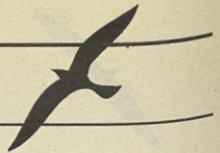
TRST

Sportna palaca

V soboto, 18. t. m., ob 21. uri nastop komika Beppe Grilla.

Grillo bo nastopil tudi v Pordenonu in sicer v petek, 17. t. m., ob 21. uri v Palasportu.

Predprodaja vstopnic pri UTAT v Pasazi Protti (tel. 630063).

SLOVENSKI PROGRAMI

SLOVENIJA 1

10.00	Video strani
	Otroški program:
10.20	Ela Peroci: Ankinе risbe, 2/4 del
10.35	Carodej potepuh
10.45	Arhiv zemlje, pon. 1/14 dela ameriske plz serije
11.15	Po domačce, pon.
13.00	Poročila
13.05	Oci kritike
14.20	Video strani
16.00	B. Stevens: Dnevnik Evelyn Lau, pon. 1/2 dela kanadske drame
17.00	Tv dnevnik 1
17.10	Otroški program: Ziv zav
18.00	Regionalni studio Maribor
18.45	Stiri v vrsto, igrice
19.13	Risanka
19.30	Tv dnevnik 2, vreme
19.56	Sport
20.05	Gozdarska hiša Falkenau, 12/13 del nemske nadaljevanke
21.00	Tednik
22.00	Tv dnevnik 3, tema dneva, vreme (VPS 2200)
22.16	Sport
22.20	Zarišce
22.40	Poslovna borza
	Sova
22.55	Vecen sanjac, 6/27 del ameriske nanizanke
	... in ovce so nestrpne
23.30	Severna obzorja, 31/33 del ameriske nanizanke
	Blato in kri
00.15	Video strani

SLOVENIJA 2

12.50	Video strani
13.00	Euronews
15.00	Videostrani
15.25	Kinoteka:
	Drakula , ameriski cb film
16.40	V vrtincu, pon.
	Sova , ponovitev
17.25	Eno leto v Provansi, 4/12 del angleske nanizanke
	April: Tonyjeva nagrada
18.00	Severna obzorja, 30/33 del ameriske nanizanke
	Kadiž za strica
18.45	Ze veste
19.05	Majhne skrivnosti velikih kuharskih mojstrov
19.10	Podarim - dobim
19.25	Ljubljana: PEP v kosarki (M):
	Smelt Olimpija - Maccabi, prenos
21.00	Dominik Smole:
	Krst pri Savici , predstava PDG Nova Gorica
23.15	Akcent
.....	Video strani

KANAL A

07.00	Video strani
12.00	Spot leta
12.05	Na velikem platnu
12.25	Luc svetlobe, ponovitev 358. dela ameriske nanizanke
13.15	Ameriskih deset, glasbena oddaja
13.45	Spot tedna
13.50	CMT
16.30	Spot tedna
16.35	Na velikem platnu
16.55	Album Show, ponovitev glasbene oddaje
17.45	Video igralnica, ponovitev oddaja o računalniških igricah
18.15	Benny Hill, ponovitev 23. dela angleske humoristične nani-zanke
	Dogodivscine male koale
19.00	Poročila
19.05	Risanka
19.10	Luc svetlobe, 359. del ameriske nadaljevanke
20.00	Magnetoskop, kontaktna glasbena oddaja
20.40	Pred poroto. 29. del ameriske nanizanke
	Primer umora na pecini
21.10	Poročila
21.15	Dokaz nedolznosti, ameriski film
	Igrajo: Donald Sutherland, Faye Dunaway, Sarah Miles, Christopher Plummer in drugi; režija: Desmond Davis
22.50	Kino, kino, kino, ponovitev oddaje o filmu
23.55	Spot tedna
00.00	Na velikem platnu
00.20	CMT in nato se Video strani

MMTV (62. kanal)

17.00	MMTV shop, televizijska prodaja
18.20	Aktualno, zanimivo, ponovitev
19.10	Obvestila
19.15	Risanka
19.40	MMTV shop, televizijska prodaja
20.10	Sport MMTV
20.40	Turistično okno Kompas Holyday's
20.55	A Woman, A Bank And A Man, film
23.25	Margin For Murder , film
00.50	Video strani
01.00	Deutsche Welle

RAI 1

6.45	Jutranja odd. Unomatti-na, vmes (7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30) dnevnik
9.35	Dnevnik in nan. Cuori senza età, 10.00 TG1
10.05	Film: Amore a Parigi (dram., Nem. '57), vmes (11.00) dnevnik
11.45	Aktualna odd. koristnih nasvetov Utile Futile
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Nan.: La signora in giallo
13.30	Dnevnik
14.00	Znanstveno-tehnoloski tehnik Albedo
14.20	Kviz: Sala giochi
14.50	Nan.: Spazio 1999
15.45	Mladinski variete Solletico, risanke, nanizanke
17.30	Nan.: Zorro
17.55	Danes v Parlamentu
18.00	Dnevnik
18.20	Neverjetne zgodbe
18.50	Variete: Luna Park (vodi Rosanna Lambertucci)
19.35	Vreme, 20.00 dnevnik
20.30	Aktualna tema: Il fatto
20.40	Variete: Una sera al Luna Park (vodita Pippo Baudo, Mara Venier)
23.00	Dnevnik
23.15	Variete: Seconda serata
24.00	Dnevnik in vreme
0.10	Danes v Parlamentu
0.20	Dok. Videosapere
0.50	Aktualno: Sottovoce
1.05	Glasba: Doc Music Club

RAI 2

6.35	Dok.: V kraljestvu narave
7.00	Otroški variete
7.50	Nan.: Doogie Howser, 8.15 Lassie
8.40	Nad.: Beautiful
10.00	Aktualno: Fra le righe, 11.00 Lo sportello del cittadino
11.30	TG2 33, 11.45 dnevnik 2
12.00	Aktualno: I fatti vostri
13.00	Dnevnik, gospodarstvo in vreme
13.45	Variete: Quante storie! Ragazzi, risanke
14.30	Nad.: Paradise Beach, 14.55 Santa Barbara
15.40	Aktualna odd.: Kronika v zivo, vmes (15.45, 17.00) dnevnik
18.05	Buon Compleanno Cinema
18.10	Iz Parlamenta, sport in vreme
18.35	Sereno variabile
18.45	Nan.: Miami Vice
19.45	Dnevnik in sport
20.20	Variete: Ventieventi
20.40	Film: Duro da uccidere (krim., ZDA '90, i. S. Seagal, K. Le Brock)
22.20	TG 2 dosje
23.30	Dnevnik
24.00	Pregled tiska in vreme

RAI 3

6.45	Oddaje Videosapere: Anglescina, dok. Latinci in Volski, Filozofija, Zenske in glasba, Euronews, itd.
10.15	DSE Fantastica età
11.15	DSE Fantastica mente
12.00	Dnevnik in gospodarstvo
12.30	Znanstveni dnevnik
12.40	Dove sono i Pirenei?
14.00	Dezelne vesti
14.20	Popoldanski dnevnik
14.50	TGR Regione 7
15.15	Sportno popoldne
16.30	DSE Caramella 3, 17.00 Parlato semplice
18.00	Dok.: Geo-Veliki kondor
18.30	Sport, Insieme, vreme, dnevnik, dezelne vesti
19.50	Blob Soup, 20.10 Blob
20.30	Aktualna oddaja : Tempo reale (vodi Michele Santoro)
23.15	Dnevnik in vreme
23.20	50 let zgodovine italijanskega sporta
0.30	Pregled tiska in vreme
1.00	Variete: Fuori orario
1.45	Blob

RETE 4

7.00	Nan.: Tre cuori in affitto
7.30	Nad.: Diritto di nascere, 8.30 Manuela, 9.05 Guadalupe, 9.30 Catene d'amore
9.55	Variete: Buona giornata, vmes 10.55 nad. Febbre d'amore, 11.55 Rubi, 11.25 dnevnik
13.30	Dnevnik
14.20	Nad.: Sentieri, 15.20 Cuore selvaggio, 16.00 La donna del mistero
17.00	Aktualno: Perdonami, 18.00 Funari News, vmes (19.00) dnevnik
20.45	Film: Ragnatela d'inganni (krim., ZDA '90, i. B. Rush, J. Read, L. Puri)
22.45	Film: Come sposare un milionario (kom., ZDA '53, i. M. Monroe, B. Grable, W. Powell), vmes (23.45) dnevnik
0.50	Pregled tiska

CANALE 5

6.30	Na prvi strani, 8.45 Iz Parlamenta
9.00	Maurizio Costanzo Show
11.45	Aktualno: Forum
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgarbi quotidiani
13.40	Nad.: Beautiful
14.05	Kviz: Complotto di famiglia (vodi A. Castagna)
15.20	Agenzia matrimoniale
16.00	Otroški variete Bim Bum Bam in risanke
17.55	TG 5 Flash - Kratke vesti
18.00	Kviza: OK, il prezzo è giusto!, 19.00 La ruota della fortuna
20.00	Dnevnik TG 5, 20.25 Striscia la notizia
20.40	TV film: La figlia del Maharaja (pust., It.-Nem. '94, i. H. Tylo, K. Bedi)
22.45	Nan.: Casa dolce casa
23.15	Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) dnevnik

ITALIA 1

6.30	Otroški variete
9.20	Nanizanke
11.25	Aktualno: Village
12.25	Odpri studio, Fatti e misfatti, 12.40 Sport studio
12.50	Otroški variete
14.00	Odpri studio
14.30	Variete: Non è la RAI
16.00	Variete: Smile
16.05	Nan.: Star Trek
17.10	Variete: Talk Radio
17.25	Nan.: Il mio amico Ricky, 18.10 Ultraman, 18.45 Village, 18.50 Bayside School
19.30	Odpri studio, vreme, 19.50 Sport studio
20.00	Variete: Karaoke
20.45	Film: Weekend con il morto (kom., ZDA '89, i. A. McCarthy, T. Kiser)
22.40	Aktualno: Fatti e misfatti, 22.45 Ciak
23.15	Glasb. variete: Jammin'
24.00	Italia 1 sport

TELE 4

13.30	19.30, 22.00, 23.50 Dogodki in odmevi
20.30	Nad.: Kalifornija, 21.20 Le spie

MONTECARLO

14.00	18.45, 20.25, 22.30, 24.00 Dnevnik, 13.30 Sport
14.10	Film: La pattuglia dei senza paura (krim., '35)
20.00	The Lion Trophy Show
20.35	Film: Lassiter lo scassinatore (pust., '83)

Koper

16.00	Euronews
16.30	Nogomet - super pokal: Milano: Milan - Arsenal
18.00	Slovenski program
	Kamniti svet - dokumen-tarec
18.45	Primorska kronika
19.00	Tv dnevnik
19.30	Tecaj italijanskega jezika
20.00	Ljubljana: PEP v kosarki: Smelt Olimpija - Maccabi Telaviv, neposredni pre-nos
21.30	»Meridiani« - aktualna tema
22.15	Tv dnevnik
22.30	Slovenski program: Karaoke - dobra volja je najbolja, zabavno - glas-bena oddaja

Avstrija 1

09.00	Cas v sliki
09.05	Naš hrupni dom, pon.
09.30	Zemlja in ljudje, pon.
10.00	Slika Avstrije, pon.
10.25	Zlvalski svet
10.35	Pololni nadzor, pon. fil-ma
12.15	Novi Razputin, pon.
13.00	Cas v sliki
13.10	Beg z Luciferjem, pon.
13.35	Pravica do ljubezni
14.00	Blagoslovljena dvojica
14.45	Pogledi od strani
15.00	Otroški program
17.00	Mini cas v sliki
17.10	Wurlitzer
18.00	Cas v sliki
18.05	Prijatelji za vse življenje
19.00	Naš hrupni dom
19.30	Cas v sliki
20.00	Sport
20.15	Komisar Rex
21.00	Kuharski mojstri
21.05	Pogledi od strani
21.15	Buddy, Buddy , ameriska komedija, 1981
22.45	Umazani psi, am. akcijski film, 1977
	Igrajo: Nick Nolte, Tue-sday Weld in drugi
00.45	V objemu strahu, am. kri-minalka, 1948
02.15	Video strani

Avstrija 2

13.35	NLP
14.40	Ocarljiva Jeannie
15.05	Divje noci v Las Vegasu, am. glasbena komedija, 1963
16.25	Moc strasti
17.10	Svilena cesta v notranji Aziji, 2. del
18.00	Cas v sliki
18.05	Mi
18.25	Milijonsko kolo
19.00	Zvezna dezela danes
19.30	Cas v sliki, vreme
20.00	Kultura
20.15	Notranjepolitčno poroci-lo
21.00	Kuharski mojstri
21.05	Petrova zabava
22.00	Vecerni studio
22.30	Sport
23.45	Novi filmi
23.15	Pravljica o treh izgubljenih draguljih , ljubezen-ska zgodba iz Gaze
00.05	Zaroka gospoda Hira, franc. psih. kriminalka
01.20	Video strani

Hrvaška 1

08.00	Dobro jutro
10.00	Poročila
10.05	Zemljepis: Azija, 4., zadnji del
10.35	Zgodovina: Bakar
11.05	Religija
11.30	Deklica iz prihodnosti, 13/24 del serije
12.00	Porocila
12.05	Cesarica, 93. del nadalje-vanke
12.50	Veliki mojstri , avstrijski film
14.35	Zemljepis, pon.
15.00	Religija
15.30	Zgodba o bobnu
15.40	Doktor Argus, risana seri-ja
16.05	»Hrtić - hitić«
16.40	Z jadri okoli sveta, 10/12 del dokumentarne oddaje Amazonka
17.10	Morje
17.45	Hrvaška danes
18.00	Kolo sreče
18.35	Santa Barbara, 930. del ameriske nadaljevanke
19.30	Dnevnik
20.02	Sport
20.10	Kviskoteka
21.30	Ekran brez okvirja
22.30	Razstava na tv: Franjo Dugina
22.40	Moc denarja
22.50	Slika na sliko
23.30	Zacetek sezone , slovaski film
	Igrajo: Karol Zeher, Mar-tin Janca, Jozef Dozi in drugi
	Režija: Zoro Zahon
00.45	Porocila
00.50	Sanje brez meja

Hrvaška 2

16.25	Tv-koledar
16.35	Middlemarch, ponovitev 3/7 angleske nadaljevan-ke
18.25	Ameriski Cezar, pon. 3/5 dela dokumentarne serije
19.15	Risanka
19.30	Dnevnik
20.10	Kosarka: Cibona - Barce-lona
21.45	Middlemarch, 4/7 del an-gleske nadaljevanke
22.35	Fluid expo
23.20	Video strani

Madžarska

09.00	Serije
12.00	Opoldanski zvon
12.05	Posel
12.20	Borza
14.40	Koliko je vreden podeze-lan, studio Szeged
14.55	Izbor prejšnjega tedna
15.45	Narodna glasba
16.00	Porocila
16.05	Cakajoc na vlado, iz sejne sobe Kabineta
16.30	Gospodicna, serija
17.05	Krožna slika
17.50	Program madžarskih Zi-dov
18.15	Posel
18.30	beseda - glasba - slika, kviz
19.00	Za otroke
19.10	Muza, novice iz kulture
19.30	Dnevnik, teleshport
20.20	Malo mesto, serija
21.00	Kratki film
21.45	Nasi ljubljenci
22.35	Dnevi obleganja Budim-pesti
22.40	Gospodarski magazin
23.30	Dnevnik BBC

	TV SLOVENIJA 1	20.05
	GOZDARSKA HIŠA FALKENAU	
	Z ostrim peresom	

Walzinger hoče narediti Marcusa za družabnika svoje žage. Toda ko razmislija o tem, ali se ne bi moral Marcus v dokaz svoje zrelosti kmalu poročiti, sproži s tem pravi plaz nesporazumov. Marcus, ki sliši to od drugih, namreč posumi na vnaprej domenjeno igro in se zaradi tega spre s Carmen. Kako naj bi slutil, da ga je hotela prav tedaj obvestiti, da je noseča! Carmen ima spontan splav.

Susanna je dobila medtem ponudbo, naj prevzame v samostanski lekarni nadomeščanje med dopustom. Njeno življenjsko obdobje daleč od Berlina postaja tudi v poklicnem smislu vedno bolj zanimivo. In še ena novica vznemirja gozdarsko hišo: Silva von Bernried in Victor Fabritius se hočeta poročiti.

	TV SLOVENIJA 2	15.25
	DRAKULA,	
	ameriški film, 1931	

Scenarij: Garrett Fort, Dudley Murphy

Fotografija: Karl Freund

Režija: Toda Browning

Igrajo: Bela Lugosi, Helen Chandler, David Manners, Dwight Frye, Edward Van Sloan, Herbert Bunston

Film Toda Browninga iz leta 1931 je prvi o grofu Drakuli, ki lahko preživi le, če se lahko napoji s človeško krvjo. Ta prvi film je delno povzet po romanu Brama Stokerja in po poprejšnji odrski uprizoritvi, toda v primerjavi s slednjo, ki je v vsej svoji strahoti in resnosti izvenela komično, je film bolj podoben zgodbi o duhovih, saj se dogaja sredi najbolj mračne atmosfere. Začetek filma nas takoj prestavi v neznano gorato pokrajino, ki je komajda zaznavna v gosti nočni megli. Tamkaj samotni kočijaž pričaka angleškega znanstvenika, ki niti najmanj ne sluti, v kakšne nevarnosti se podaja. Čeprav je grad, cilj znanstvenikovih raziskav, podoben grobnici, učenjak pač ne verjame v vampirje in pogumno kljubuje dogodkom. Tako se v nevarnosti znajdejo prav tisti, ki slutijo resničen obstoj skrivnostnega in podnevi "pokopanega" grofa, kar velja zlasti za dražestno svetlo lasko, ki je v svoji nedolžnosti kar najbolj primeren napoj za Draculinovo poživilo... Seveda je zgodba vseskozi napeta, le dvomljivi profesor poskrbi za humor in sprostitvene trenutke.

	TV SLOVENIJA 2	21.00
	UMETNIŠKI VEČER	
	Krst pri Savici	

Zgodbo o slovenskem knezu Črtomiru, ki je kot vojskovodja poganskih čet v boju s krščansko vojsko doživel popoln poraz, nato pa je v imenu ljubezni sprejel krščansko vero, je v slovenski mit povzdignil France Prešeren, Dominiku Smoletu pa je Prešernova pesnitev izročnica za različico Črtomirove drame kot ostre in lucidne analize slovenskih političnih in družbenih razmer. Ne le tistih iz 60. let, v katerih je Dominik Smole ustvarjal Krst pri Savici, ampak tudi aktualnih političnih in družbenih razmer na Slovenskem, ko so pragmatične sile družbenega reda prevladale nad problematičnim posameznikom, iskalcem smisla, nosilcem in glasnikom subjektivne volje. V Smoletovem Krstu se srečujeta dve načeli razumevanja in obvladovanja sveta, družbe: gledamo dramo, v kateri si stojita nasproti blazni Črtomir, ki hoče vse ali nič, ter kamarija tehnikov in politikov, pragmatičnih nosilcev družbenega reda, utelešenega v Cerkvi kot najvišji instituciji krščanske države. Smoletova drama uprizarja tako prazni obred utečenega reda kot tudi nihiliistično bistvo Črtomirovega iskanja absolutnega; oboje opazuje s skepsio in ironijo, analizira človekov intimni in družbeni svet in ga razpira.

Z uprizoritvijo Smoletove drame Krst pri Savici v režiji Janeza Pipana so igralci Primorskega dramskega gledališča odprli novo gledališče. Oba dogodka, otvoritev novega gledališča in nova uprizoritev Smoletovega Krsta, sta zaznamovala gledališko dogajanje v minulemu letu. Tudi zato je prav, da ju v dneh praznovanja slovenskega kulturnega praznika približamo širšemu občinstvu.

Režija: Janez Pipan

Scena: Meta Hočevar

Skladatelj: Aldo Kumar

Igrajo: Radoš Bolčina - Črtomir, Saša Pavček - Bogomila, Bine Matoh - patriarh oglejski, Milan Vodopivec - tajnik, Janez Starina - Bonifacij,

	KANAL A	21.15
	DOKAZ NEDOLŽNOSTI,	
	ameriški film	

Režija: Desmond Davis

Igrajo: Donald Sutherland, Faye Dunaway,

Sarah Miles, Christopher Plummer in drugi

Agatha Christie je tokrat za zrtev izbrala bogato, lepo, toda prezirano Rachel Argyle in kot morilca njene

ga sina Jacka. Človek, ki lahko reši Jacka, pride prepozno. Jack že visi. Toda kdo je po

tem umoril Rachel?

TV SLOVENIJA / TV V SVETU

Kabelsko komunikacijski sistem

V kabelskih komunikacijah je bodočnost, pravijo Američani, ali preprosto povedano, da pretežno vse programe, ki jih sprejemajo dobijo preko kabelskega priključka. Preprost prevod cable ni tako enostaven, ker pod tem pojmom malo obarvanim spredaj in zadaj lahko razumemo tisoč in eno stvari, vse pa se seveda suče okrog posla, ki se mu reče po nase kabelsko komunikacijski sistem (KKS).

Posli, ki se vrtijo okrog kabelskih sistemov so res veliki. Ameriška vlada je prvič v tej administraciji v državem proračunu prikazala, koliko denarja je namenjeno tej dejavnosti, saj je število zaposlenih že tako veliko, da predstavlja upoštevano vredno dejstvo. Za konec povejmo nekaj zgornjih dejstev o poslu v na primer nakupovalnem kanalu v tkzv. Home Shopping-ih. Predmete, ki jih lahko gledate na primer na kanalu Home Shopping Network lahko naročite po telefonu in jih vam na posebno željo lahko predstavijo tudi drugače oz. podrobneje. Nov sistem dotika predmeta kar na ekranu omogoča, da o predmetu oz. blagu za nakup zveste veliko več ali pa vam ga celo pripeljejo na preizkušnjo. Amerikanci so zelo zaupljivi, če gre za posel, saj vam recimo tudi v navadni trgo-

vini z veseljem zamenjajo in se celo razliko vam plačajo nazaj. Plačilo na tem kanalu je sicer vedno vnaprej, najpogostejše se uporabijo kartice.

Home Shopping je možen v ZDA v 2200 kabelskih sistemih in posredovan preko 37 TV postaj. Rok za dostavo blaga je maksimalno tri dni. V ZDA so v letu 94 prodali tako več kot eno milijardo dolarjev blaga. Centralne sprejemajo na dan do 80.000 naročil ob cca milijonih klicih na dan.

Kabelska televizija in bodočnost je za nekatere kreatorje neskončna prihodnost. Povezave, ki jih omogočajo fiber optični kabli za večje razdalje, omogočajo neslutene povezave celih celin, kjer je interesov in programov v izobilju. Tako se pojavlja na primer eden izmed mnogih novih kanalov tudi latinsko-ameriški kanal, ki bo v ameriških kabelskih sistemih, vseboval pa bo predvsem informativne programe iz vseh glavnih centrov srednje in južno ameriških držav.

Pojav novih kanalov, kot so kanal za zdravje, kanal za prehrano, golf kanal, cela kopica kanalov namenjenih izključno odraslim (prej je bil samo Play boy channel) je v ZDA skoraj dnevni pojav. V sisteme za prenos novih aktivnosti in novih kanalov se vlaga ekstremno

veliko denarja. Programska in tehnična industrija je v razcvetu, saj vsi veliko vlagajo v razvoj, ki spet daje denar. V ZDA je tudi tako, da so za razvoj družbe in proizvajalci oproščeni v pretežni meri sicer precej visokih taks.

Že samo dejstvo, da so za razvoj in razširitev proizvodnje tudi v elektro industriji, proizvodnji kablov in opreme za KKS Američani oproščeni davkov na zneske, ki jih vlagajo od presežne vrednosti v kabelskih sistemih v eno smer, v obeh smereh in med naročniki samimi. Za zagotovitev novih servisov pa so seveda potrebni novi proizvodi. Ti spodbujajo potrošnjo in krog se zaključuje pri potrošnikih. Razmah dejavnosti okoli KKS je zelo velik, odpirajo se nova delovna mesta in zaposlitve, ki spet generirajo nove ideje itd.

Vsekakor pa je tudi pri nas bodočnost v kablju, saj se bodo kapacitete kanalov in število programov vsakekor povečevale in bo frekvenčni prostor v zraku postal premajhen. Futuristi pravijo, da bo bodočnost oddajanja v zraku ostala le za mobilne komunikacije, vse ostalo pa bo slo v kable. TV STIK

IZBOR IZ SATELITOV

MUSIC TELEVISION

09.00 Video; 12.00 Soul; 13.00 Greatest Hits; 14.00 The Afternoon Mix; 16.30 Coca Cola Report; 16.45 CineMatic; 17.30 Dial MTV; 18.00 Music Non Stop; 20.00 Greatest Hits; 21.00 Most Wanted; 22.30 Beavis & Butthead; 00.00 The End?

SKY ONE

12.00 Sally Jessy Raphael; 13.30 E Street; 14.00 St. Elsewhere; 15.00 Manhattan bo moj; 16.00 The Oprah Winfrey Show; 16.50 DJ Kat Show; 18.00 Star Trek; 19.00 Svet iger; 19.30 Blockbusters; 20.00 E Street; 21.00 Manhunter, serija; 22.00 Under Suspicion

PRO 7

05.05 Ponovitev; 09.35 Gola džungla, am. pustol. film; 11.25 Moško gospodinjstvo; 12.00 Hart; 13.00 Charliejevi angelčki; 14.00 Arabella Kiesbauer; 15.00 Colbyjevi; 16.00 Hišica v preljivi; 17.00 Risanke; 18.25 Rock 'n' roll očka; 18.50 Roseanne; 19.25 Alf; 19.55 Poročila; 20.15 Street Hunter, am. akcijski film; 22.10 Top Squad, hongkonški akc. film, 1989

PREMIERE

14.00 Corentinove fantastične pustolovščine; 14.45 Kraljica slonov, dokumentarec; 15.40 Frankenstein, am. grozljivka, 1992; 17.35 Premiere; 17.50 Begunec, am. akc. triler; 20.15 Dragon, am. akc. film; 23.05 Riff Raff, angleška tragikomedija

SAT 1

07.30 Dopoldanski program; 12.00 Loving - ljubezenske poti; 12.25 Pod kalifornijskim soncem; 14.25 White Fang; 14.55 Pustolovščine mladega Indiane Jonesa; 16.00 MacGyver; 17.00 Tvegalji; 19.00 Poročila; 19.30 Kolo sreče; 20.15 Komisar Rex, serija; 21.15 Schrein-makersova v živo

EUROSPORT

10.30 Akrobatsko smučanje; 11.30 Smučarski skoki; 14.00 Avanture; 15.00 Evrofun; 15.30 Snowboarding; 16.00 Tenis; 16.30 Tenis, prenos ATP turnirja iz Dubaja; 19.30 Športna poročila; 20.00 Atletika; 23.00 Wrestling; 00.00 Golf; 01.00 Športna poročila

RTL

09.05 Ponovitev; 12.00 Opoldanski magazin; 14.10 Umor je napisala, serija; 15.00 Ilona Christen; 17.00 Jeopardy!; 17.30 Med nami; 18.00 Bogati in lepi; 18.45 Poročila; 19.10 Eksplozivno; 19.40 Dobri časi, slabi časi; 20.15 Princ plime, ameriška melodrama, 1991; 23.10 Gottschalk - Late Night Show; 00.00 Poročila

RTL 2

05.50 - 17.00 Ponovitev; 17.00 Mož za sedem milijonov dolarjev; 17.55 Umik; 18.25 Nasmehnite se, prosim; 19.00 21, Jump Street; 20.00 Poročila; 20.15 Edina priča, kanadska kriminalna, 1990; 23.00 Pozdravi iz onostranstva, 6.del

SKY MOVIES

13.00 The Neptun Factor; 15.00 The V. I. P. S.; 17.00 The Adventures Of The Wilderness Family; 18.55 Bury Me In Niagara; 21.00 Born Yesterday; 23.00 Karate Cop

MOVIE CHANNEL

10.50 A Tree Grows In Brooklyn; 13.05 Hook; 15.15 Rob Boy; 15.25 Tarzan Escapes; 18.55 Tommy Tricker And The Stamp Traveller; 20.40 Hook; 23.00 Single White Female

FILMNET +

15.30 Whoopi Goldberg Show; 16.00 K-TV; 18.00 Oeroeg - Going Home; 20.00 Bride Of Violence

SUPER CHANNEL

05.30 Novice; Gospodarstvo; Market Wrap; 14.00 Kolo denarja, 18.00 Danes; 19.00 Poročila; 19.30 Življenjski slog; 20.00 Entertainment X Press; 20.30 Magazin z novicami; 21.30 No tranja izdaja; 22.00 Poročila; 22.30 The Tonight Show

CNN

06.00-23.00 World News; 07.30 MoneyLine; 11.30 World Report; 12.30 Business Report; 13.30 Business Day; 14.30 Business Morning; 15.00 Larry King Live; 17.30 Business Asia; 20.00 World Business Today; 21.00 International Hour; 00.45 World Sport; 01.30 Showbiz Today

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.50 Biovreme; 8.05 Radio plus; 11.05 Modrost, v nas čas položena; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Poslušalci čestitajo; 13.10 Osmrtnice in obvestila; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.00 Pročila; 17.05 Studio ob 17-ih; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Umetnost letošnjih Prešernovih nagradencev; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna oddaja v tujih jezikih; 22.40 Etnoglasba sveta; 23.05 Literarni nokturno: F. Prešeren.

Slovenija 2

6.00, 6.30, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 7.25 Zvezdni pregled; 8.40 Prireditve; 9.15 Malčki o...; 11.35 Obvestila; 12.00 Opoldne; 12.10 Avtomobilske minute; 14.00 Kulturne drobtinice; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.00 Računalniški val; 17.50 Šport; 19.30 Melodije po pošti; 21.00 Vi izbirate, jaz izberem; 22.20-23.00 Jazz na 2. programu.

Slovenija 3

8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00 Poročila; 8.05 Glasba; 10.05 Literarna matineja; 11.05 Izbrali smo; 13.05 Za knjižne molje; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Mladi na glasb. reviji; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Prešeren v glasbi; 16.45 Življenje kot izziv; 17.05 Koncerti; 20.00 Prešernovi nagradenci; 22.05 Okrogla miza; 23.00 Glas. tradicija 20. stoletja; 23.55 Lirični utrinek.

Radio Koper

(slovenski program)

8.00 Modri Val - Praznični program; 8.30 Pročila; 9.00 Servisne informacije, prireditve; 10.00 Intervju z Alojzjem Rebulo; 10.30 Pročila; 11.30 Glasba po željah; 12.30 Opoldnevnik RK; praznična reportaža; 15.30 Dogodki in odmevi - prenos RS - praznična reportaža; 17.30 Poročila; 18.00 Glasbena oddaja; 19.00 Dnevnik; 19.30 Športni program Modrega Vala Radia Koper.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 8.00 Modri val; 8.05 Horoskop; 8.40 Telefonski kviz; 9.00 Pred naše mikrofone; 9.50 Izbrali ste; 10.00 Pregled tiska; 10.05 E. Galletti; 10.35 Souvenir d'Italy; 11.00 Kulturna srečanja; 11.30 Aktualnosti; 12.00 Ballo è bello; 13.00 Glasba po željah; 14.00 Zgodovina Istre; 14.50 Single tedna; 15.00 Back to the future; 16.00 Modri val; 18.00 Mix magazine; 18.45 Natività; 20.00 RMI.

R. Glas Ljubljane

5.15, 8.15, 9.15, 10.15,

13.15, 14.15, 17.15, 19.15 Novice; 7.00 Horoskop; 7.35 Vreme; 9.30 Kam danes; 11.00 Anketa; 12.00 BBC Novice; 12.15 Novinarjev gost; 14.05 Pasji radio; 15.15 RGL komentira in obvešča; 16.25 Nagradna uganka; 18.15 RGL na razjo gre; 20.00 Pole position; 22.00 Radosti življenja; 1.00 Satelit.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 9.20 Tema dneva; 10.40 Informacije - zaposlovanje; 12.30 Osmrtnice, zahvale; 12.00, 15.00 Moda; 13.00 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.20 Nagradni kviz; 19.30 do 24.00 Večerni program - Parnas.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.15 Horoskop; 6.45 Pregled tiska; 7.00 Kronika; 9.05 Štajerske miniaturre; 9.15 Na postaji zvokov; 11.45 Info servis; 12.10 Mali oglasi; 13.05 Pod Pekrsko gorco; 15.10 Kmetijski nasveti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Zeleli ste, poslušajte; 17.30 Osmrtnice, obvestila; 17.40 Pojoči srebrni klobuček; 18.00 Mladi mladim; 19.30 Šport in glasba; 21.00 Na obisku; 22.00 Zrcalo dneva; 22.15 Glasba; 23.15 Nočni pr.

Radio Študent

11.00 103. Avtodrom; 14.00 OF (24 ur-info); 15.00 Recenzije & Napovedi; 17.00 Rock indok; 19.00 TB: Let 3; 20.00 Kozmiki, Night Time, Blues, Pantonalni kabaret; 24.00 Reprize (poned. in torek).

Radio Trst A

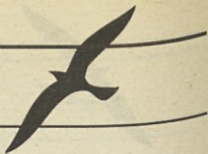
7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravičica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Obzornik; 9.10 Odprta knjiga; Cvetje v jeseni (I. Tavčar, r. M. Sosič); 10.30 Intermezzo; 11.45 Okrogla miza; 12.45 Primorska poje; MPZ Skala; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Krajevne stvarnosti: Na goriškem valu; 15.00 Potpuri; 15.30 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10: Mi in glasba; Trieste Prima 1994; 18.00 Literarne podobe; Literarne kritične skice in osnutki; 18.30 Made in Italy; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 19.00 Glasba po željah; 20.30 Oddaja VZPI-ANPI; 21.15 Samo za vas; 22.00 Ostali Trst - L' altra Trieste.

Radio Koroška

18.10-19.00 Društva se predstavljajo; Večerna odpade zaradi hokeja na ledu.

NOVICE

Joe Mullen kot prvi v ZDA rojeni hokejist do 1000 golov v NHL

NEW YORK (STA/AP) - Joe Mullen (Pittsburgh Penguins) je kot prvi v ZDA rojeni hokejist v severnoameriški poklicni hokejski ligi NHL dosegel 1000 golov v ligi. Pri prvih dveh zadetkih proti Florida Panthers je bil Mullen podajalec, pri rekordnem 1000. zadetku v 28. sekundi druge tretjine pa mu je plosček podal Tomas Sandström. Pittsburgh je zmagal s 7:3 in je edino mostvo v NHL, ki je se neporaženo. Mullen je nato na tekmi svoj rekord se izboljšal, saj je dal še dva gola. Mullen je le eden od 42 hokejistov, ki so presegli magično številko tisoč, in četrti, ki nosi dres Penguinsov (Paul Coffey, Mario Lemieux in Ron Francis).

Rezultati torkovih srečanj NHL: Boston - Montreal 7:4, Pittsburgh - Florida 7:3, Buffalo - Washington 2:1, Tampa Bay - N.Y. Islanders 5:2, Detroit - San Jose 6:0, Los Angeles - St. Louis 5:5, Edmonton - Vancouver 4:4, Chicago - Anaheim 3:0.

Zmaga Rusin v prvi tekmi za svetovni pokal v teku na smučeh v dvorani

HAMAR (STA) - Ruska ženska stafeta je zmagala na prvi tekmi za svetovni pokal v smučarskem teku v dvoranah. V norveškem Hamarju so Rusinje na 4 x 3 km dolgi progi prehitale Norvežanke za 11.9 sekunde in Italijanke za 36.1. Nastopilo je sedem mostev.

Izidi: 1. Rusija (Danilova, Gavriljuk, Lazutina, Vålbe) 27:56.6, 2. Norveška (Moen, Nilsen, Martinsen, Dybendahl) 28:08.5, 3. Italija (Valbusa, Dalsasso, Paluselli, Belmondo) 28:32.7, 4. Svica 28:48.2, 5. Poljska 29:32.1, 6. Švedska 29:32.4, 7. Kanada 30:37.5.

Ivanišević izpadel v 1. krogu

DUBAI (STA/Hina) - Hrvaški teniski igralec Goran Ivanišević se letošnjega začetka sezone ne bo spominjal po dobrih igrah. Na odprtem prvenstvu Avstralije je izpadel že v prvem krogu proti Carlu Uweju Steebu, v Davisovem pokalu je izgubil z Michaelom Stichom, poleg tega ima težave s stopalom, mednarodna zveza pa ga je za nameček se kaznovala zaradi nesportnega vedenja. Nič bolje se mu ne godi na ATP turnirju v Dubaiju (nagradni sklad 1.014 milijona dolarjev), kjer ga je v 1. krogu izločil Italijan Andrea Gaudenzi s 3:6, 6:3 in 6:3.

Izidi: 1. krog: Gaudenzi (Ita) - Ivanišević (Hrv/2) 3:6, 6:3, 6:3; Stollenberg (Avs/7) - Zöcke (Nem) 6:3, 6:1; Costa (Spa) - Roig (Spa) 3:6, 6:2, 6:4; Kinnear (ZDA) - Volkov (Rus) 7:6 (7:3), 7:6 (7:1); Ferreira (JAR/4) - Fitzgerald (Avs) 6:4, 6:1; Woodbridge (Avs) - Carbone (Spa) 6:3, 6:2; Sanchez (Spa) - Fromberg (Avs) 6:2, 6:4; Berasategui (Spa/3) - Sapsford (VB) 6:1, 6:2.

Brez presenečenj v Chicagu

CHICAGO (STA/AP) - Na ženskem teniskem turnirju v Chicagu z nagradnim skladom 430.000 ameriških dolarjev v prvem krogu se ni bilo večjih presenečenj. Rezultati: 1. krog: McNeil (ZDA/6) - Fairbank (ZDA) 6:2, 6:2; Likovčeva (Kaz) - Jeyaseelan (Kan) 6:7 (3:7), 6:3, 6:3; Rubin (ZDA/8) - Amiaich (Fra) 6:2, 6:1.

Becker uspešen v Marseillu

MARSEILLE (STA/dpa) - Prvi nosilec teniskega turnirja v Marseillu z nagradnim skladom 506.000 ameriških dolarjev Nemec Boris Becker je v prvem krogu premagal Spanca Juana Alberta Viloca s 6:2 in 6:4. Rezultati: 1. krog: Steeb (Nem) - Voinea (Rom) 6:4, 6:1; Pozzi (Ita) - E. Sanchez (Spa) 7:5, 6:3; Roux (Fra) - Olhovski (Rus) 6:3, 6:2; Rikl (Ces) - Guardiola (Fra) 2:6, 7:6 (7:5), 6:4; Leconte (Fra) - Siemerink (Niz) 6:4, 6:4.

Agassi zmagal v San Joseju

SAN JOSE (STA/AP) - Zmagovalec teniskega turnirja v Melbournu American Andre Agassi, ki je na teniskem turnirju v San Joseju (Kalifornija) z nagradnim skladom 303.000 ameriških dolarjev prvi nosilec, nadaljuje z zmagami. V prvem krogu je premagal Brazilca Fernanda Meligenija s 6:0 in 6:2. Zmagal je tudi drugi nosilec Michael Chang, izpadla pa sta četrti postavljeni igralec Francoz Amaud Boetsch in sedmi American Richey Reneberg. Rezultati: 1. krog: Chang (ZDA/2) - Rios (Čile) 6:4, 7:5; Shelton (ZDA) - Boetsch (Fra/4) 6:4, 7:6 (9:7); Thorne (ZDA) - Morgan (Avs) 5:7, 7:5, 7:6 (7:3); Rusovski (Kan) - Reneberg (ZDA/7) 6:3, 6:4; Grabb (ZDA) - Tarango (ZDA) 7:5, 6:4.

Clinton ni rešil gordijskega voza v baseballu

WASHINGTON (STA/AP) - Predsednik ZDA Bill Clinton ni mogel rešiti spora med igralci in lastniki baseballskih klubov, ki se s stavko igralcev v ameriški poklicni ligi (American Major League) vleče že šest mesecev. Igralci in lastniki klubov so se o rešitvi spora pogajali v Beli hiši. Ker niso dosegli nobenega napredka, bo Clinton predlagal kongresu, naj najde rešitev.

Jabbar v dvorani slavnih

SPRINGFIELD (STA/AP) - Kareem Abdul-Jabbar, najboljši strelec NBA lige vseh časov, je največja zvezda iz skupine sedmih kosarkarjev, kosarkaric, trenerjev in sodnikov, ki so bili v ponedeljek »povabljeni« v dvorano slavnih (Hall of Fame). Poleg Jabbarja, so to veliko priznanje prejeli še nekdanji profesionalni NBA Vern Mikkelsen, nekdanji kosarkasici Anne Donovan in Cheryl Miller, nekdanji trenerji John Kundla in »polkovnik« Aleksander Gomeljski ter bivsi sodnik Earl Strom.

NOGOMET / MILANU EVROPSKI SUPERPOKAL

Milan brez večjih težav spravil Arsenal na kolena

Boban, Savičević in Massaro najboljši - Arsenal zelo skromen

Milan - Arsenal 2:0 (1:0)
Strelec: Boban v 41. in Massaro v 64. minuti

MILAN: Rossi, Tassotti, Panucci, Albertini, Costacurta, Baresi, Desailly, Boban, Savičević, Massaro (od 80 min. Di Canio).

ARSENAL: Seaman, Dixon (od 66 min. Keown), Winterburn, Schwartz, Boulton, Adams, Campbell (od 76 min. Parlour), Wright, Hartson, Merson, Selley.

MILAN - Superpokal z Arsenalom bi za Milan lahko bil le nadležna medtedenska obveznost, zaradi prekinitve državnega prvenstva pa je postal kar dobrodošel »trening«. Tekma je bila lepa: mostvi sta namreč predvsem pazili, da si ne nabereta opominov, ki bi bili lahko pogubni za tekme v vaznejših - tistih pravih - pokalih.

Milan je bil skozi celo srečanje daleč boljši tekmelec. Svoj uspeh je zgradil na odličnem prvem polcasu, v katerem so zlasti blesteli Massaro, Savičević in se posebno nezadržni Boban. Ni slučaj, da so bili najboljši prav napadalci. Vendar so vzpon forme pokazali prav vsi Milanovi igralci, na sredini pa sta Albertini in Desailly dejansko sama uspela kljubovati Anglezem. In res čudno, kako sta se ekipi spopadli skoraj brez veznih igralcev. Tudi pri Arsenalu so vse akcije nastajale po krilih, kjer pa Dixon in Winterburn nista pokazala ravno dovršenega tehničnega znanja. Domača obramba tako ni imela težkega dela in celo »dedek« Baresi si je privoščil nekaj prodorov, ki si jih sicer že dolgo ne dovoli.

Gol je takorekoc stalno

visel v zraku: prvič je poskusil Massaro, drugič Savičević, tretjič pa je bil uspešen Boban, ki je »zamazal« dva branilca in neubranljivo zadel Seamarnovo mrežo. V nadaljevanju je bila slika podobna. Arsenal je sicer zgradil nekaj akcij, ki so le od zdaleč disale po nevarnosti, v resnici pa Rossiju ni bilo nikoli treba resneje poseči. Zato pa sta se Massaro in Savičević razigrala v protinapadu. Ker pa prekomernega naprežanja vendarle ni bilo, je Milan dosegel samo se en gol in to po kotu, ki ga je izvedel Savičević, Massaro pa je z glavo dosegel končni rezultat. Se en pokal za Milan, torej, pa ceprav nima velike uradne veljave. Toda kmalu bodo »crno-rdeči« igrali za pomembnejše cilje...

Tassotti in Wright v boju za zogo (Telefoto AP)

SMUČARSKI SKOKI / TEKMA ZA SP V LILLEHAMMERJU

Šesta letošnja zmaga Goldbergerja

Od slovenskih skakalcev najboljši Franc na 12., mestu, Petek 17., Meglič pa 18.

LILLEHAMMER(STA) - Zmagovalec včerajšnje tekme skakalcev za svetovni pokal v norveškem Lillehammerju je Avstrijec Andreas Goldberger pred Japoncem Takano-bujem Okabejem in Italijanom Robertom Ceconom. Izmed slovenskih tekmovalcev je bil najboljši Urban Franc na 12. mestu, Franci Petek je bil 17., Robert Meglič pa 18.

Vodilni v skupnem seštevku svetovnega pokala Avstrijec Goldberger si je šesto letošnjo zmago zagotovil že v 1. seriji, ko je skočil 134 metrov. Po 1. seriji je bil drugi Nemec Jens Weißflog, ki je bil od Avstrijca krajši 9 metrov, Fincec Ari-Pekka Nikkola pa je zaostajal se meter in pol za Nemcem. V drugi seriji je s 125 metri najprej zapretel Cecon. Takoj za njim je šel v smučino Okabe, ki je v značilnem japonskem slogu »izstisnil« vse in pristal na 131.5 metra.

Nikkola s 116 metri in Weißflog s 119.5 metra sta dvoboj z Italijanom in Japoncem izgubila. Goldberger, ki je imel po prvi seriji veliko prednost, je tudi v drugo skočil odlično, s 128.5 metra zanesljivo zmagal. Solidno so nastopili tudi trije izmed starih slovenskih tekmovalcev. Skok se ni posrečil edinole Dejanu Jekovcu, ki je imel veter v hrbet in pristal na 106 metrih ter za mesto (vsega dve desetinki točke) zgrešil finalno serijo. V drugi seriji je Franc s 116 metri prevzel vodstvo in se prebil na 12. mesto ter tako ponovil svojo najboljšo letošnjo uvrstitev iz Planice. Petek je bil s 108.5 metra navidez kratek, izkazalo pa se je da so bile razmere na skakalnici res težavne in Petek je napredoval na 17. mesto. Meglič je skočil 106 metrov ter zaostal mesto za Petkom.

Izidi: 1. Goldberger (Avt) 272.5

(134, 128.5), 2. Okabe (Jap) 254.9 (121.5, 131.5), 3. Cecon (Ita) 242.9 (120.5, 125.00), 4. Weißflog (Nem) 241.6 (125, 119.5), 5. Nikkola (Fin) 235.1 (123, 116), 6. Reuteler (Svi) 226.3 (120, 118.5), 7. Soininen (Fin) 219.6 (118, 114), 8. Jäckle (Nem) 218.3 (119.5, 114), 9. Saito (Jap) 215.3 (122.5, 108.5), 10. Laitinen (Fin) 213.2 (121.5, 110), 11. Nieminen (Fin) 210.7 (118.5, 108), 12. Franc (Slo) 208.4 (114.5, 116), 17. Petek (Slo) 199.9 (114.5, 108.5), 18. Meglič (Slo) 196.7 (115.5, 106) in Widhölzl (Avt) 196.7 (116, 105.5), 20. Duffner (Nem) 196.00 (112, 110.5).

Skupni vrstni red (po 17 tekmah): 1. Goldberger (Avt) 1171, 2. Ahonen (Fin) 769, 3. Funaki (Jap) 713, 4. Cecon (Ita) 700, 5. Soininen (Fin) 606 ... 19. Petek 215, 27. Meglič 104, 29. Franc (vsi Slo) 103.

SMUČANJE / NA TRENINGU SI JE POŠKODOVAL HRBTENICO

Konec sezone za švedskega slalomista Thomasa Fogdöja

ÖSTERSUND (STA/AP) - Švedski slalomski specialist Thomas Fogdö (na sliki AP) se je resno poškodoval na smukaski progi, ko je smučal proti poligonu za trening v Aareju na Švedskem. Najprej so ga odpeljali v bolnišnico v Östersundu, kjer mu niso mogli nuditi ustrezne oskrbe, potem pa so ga s helikopterjem prepeljali v 304 kilometre oddaljeno univerzitetno kliniko v Umeo, kjer so mu stiri ure operirali hrbet. »Operacija je bila zelo težka. Prezgoda je se, da bi lahko sodili, ce bo imel Fogdö trajne posledice, gotovo pa je, da v letošnji sezoni ne bo več nastopal.« je dejal zdravnik švedskega mostva Göran Skog. Trije zdravniki so skusali zmanjšati pritisk na hrbtenico in

znova stabilizirati hrbtenico vretenca. Fogdö je bil peti v slalomu na SP

leta 1991 in 1993 ter na ZOI leta 1992 in 1994, ima pet slalomskih zmag

v svetovnem pokalu in mali kristalni globus v tej disciplini iz leta 1993.

Smrt navijača: v Parizu ne bo tekem

PARIZ (STA) - Nasilje ob nogometnih igriščih je zahtevalo novo žrtv. 22-letni francoski nogometni navijac, ki je bil nevarno ranjen v nedeljo v Parizu po tekmi med Drancyjem in Berberom, je umrl. Na mladega Parizana je po tekmi streljal neznanec iz pusk in mu zadal smrtno rano. Policija je že prišla osumljenega navijača Drancyja, ki je dejanje tudi priznal. Zaradi smrti navijača so odpovedali vse nogometne tekme v Parizu prihodnji konec tedna.

JUTRI V GORICI / REDNI OBČNI ZBOR ZSSDI

Prava priložnost za poglobljen razmislek o našem športu

Združenje slovenskih športnih društev v Italiji bo imelo jutri v Domu Andreja Budala v Standrežu (ob 20.30) 24. redni občni zbor, ki bo delovnega značaja in bo zato nudil najustreznejšo priložnost za poglobljen razmislek o zamejski športni stvarnosti, pri čemer se v teh izredno težkih in zahtevnih trenutkih tudi zamejski šport vključuje v skupna razmišljanja o bodočnosti naše narodnostne skupnosti.

Na občnem zboru bodo spregovorili o vlogi športa v naši stvarnosti, o njegovem uveljavljanju v zamejstvu, v državi, pa tudi v Sloveniji. Pri tem gre za prizadevanja, ki že dalj časa potekajo v ZSSDI, da bi tudi športni organizaciji, in preko nje celotnemu zamejskemu športu, priznali vlogo seste organizacije posebnega narodnega pomena, ki bi lahko našla podporo in mesto v obeh zamejskih krovnih organizacijah.

Istovrstno s tem pa potekajo tudi prizadevanja za uveljavitev navzven. Tu gre predvsem za priznanje s strani Conija, ki naj bi ZSSDI-ju priznal status

športne organizacije s posebnimi pravicami. Ta prizadevanja potekajo že precej let, v zadnjem času pa je prišlo do nekaterih pomembnih premikov, ki vzbujajo upanje, da bo prišlo do pozitivne rešitve. V ta sklop je sodil tudi nedavni obisk pri predsedniku Conija Mariu Pescanteju, ki je zagotovil svojo podporo pri teh prizadevanjih.

Ob uveljavljanju v Italiji pa ZSSDI v smislu enotnega vseslovenskega prostora teži tudi po ustreznem priznanju v Sloveniji, kjer je prišlo do združitve Olimpijskega odbora Slovenije in Sportne zveze Slovenije. Doslej so bila ta prizadevanja v Sloveniji uspešna.

Ob teh vprašanjih pa bo jutrisnji občni zbor tudi priložnost za obravnavo konkretne strategije zamejskega športa. Ugotoviti bo treba, kje so meje pri zasledovanju čim boljših športnih dosežkov, da se pri tem ne izgubi narodnostni in množični značaj našega športa, govor pa bo se o nekaterih vprašanjih, ki zadevajo v bistvu zamejske športne aktivnosti.

KOŠARKA / V 18. KOLU C1 LIGE

Proti Citadelli prvi poraz Jadrana TKB

Samo Vitez zadovoljil - Slab met in skok kriva za poraz

Citadella - Jadran TKB 99:87 (38:37)

JADRAN TKB: Arena 17 (5:8 za 2 točki, 1:2 za 3 točke, 4:5 prosti mesti), Ovberdan 19 (3:8, 2:6, 7:10), Pregarc 4 (1:3, 0:2, 2:2), Emili n.v., Vitez 26 (8:10, 2:4, 4:5), Samec 4 (2:4, -, -), Rauber 11 (3:3, 1:5, 2:2), Hmeljak (-, 0:1, -), Grbec 6 (1:4, 1:2, 1:2), Krizman n.v.

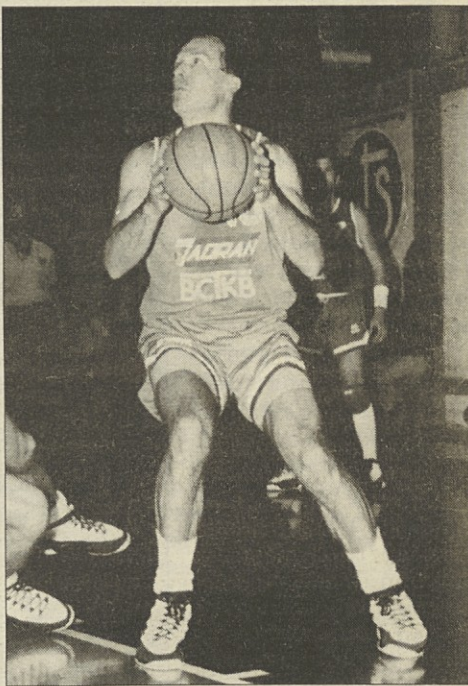
PON: Pregarc (31), Rauber (39), Hmeljak (40); SON: 29; PM: 20:26.

V 18. kolu košarkarske C1 lige je Jadran TKB doživel svoj prvi poraz v letošnjem prvenstvu. Seveda to ni nič tragičnega, saj prvo mesto po rednem delu s tem se daleč ni ogrozilo. Prvenstvo je seveda dolgo, odločilne tekme pa bodo prišle na koncu, ko se bo v play-offu odločalo o napredovanju v B2 ligo. Takrat pa napake ne bodo več dovoljene.

Jadranovci so sinoci (med tednom so igrali tekmo, ki bi morala biti na sporedu konec prejšnjega tedna) zaigrali slabo, ob tem pa je

domacinom skoraj vse uspevalo. Se posebej pomanjkljiv je bil skok v obrambi in to prav v zadnjih minutah, ko se je skušalo rešiti potaplajočo se barko. Tudi pri metu jadranovci razen Borisa Viteza, ki je spet izvrstno metal, niso bili natančni, tako da je treba vzroke za prvi poraz iskati predvsem v teh dveh elementih. K temu lahko dodamo se nekaj spornih sodniških odločitev v drugem delu, ki pa niso odločile zmagovalca, in slika sinočnjega nastopa je popolna.

Po izenačenem začetku so domačini počasi prevzeli pobudo in si do 17. minute nabrali 9 točk prednosti. Nato so plavi le reagirali in do odmora zmanjšali zaostanek na eno samo točko. Toda v drugem delu so bili domači precej boljši. Za to ima veliko zaslug predvsem domači center Samuele Zonta, ki je dosegel 27 točk, zgrešil vsega 4 mete in bil neresljiva uganaka za Jadranovo obrambo (Kaf)

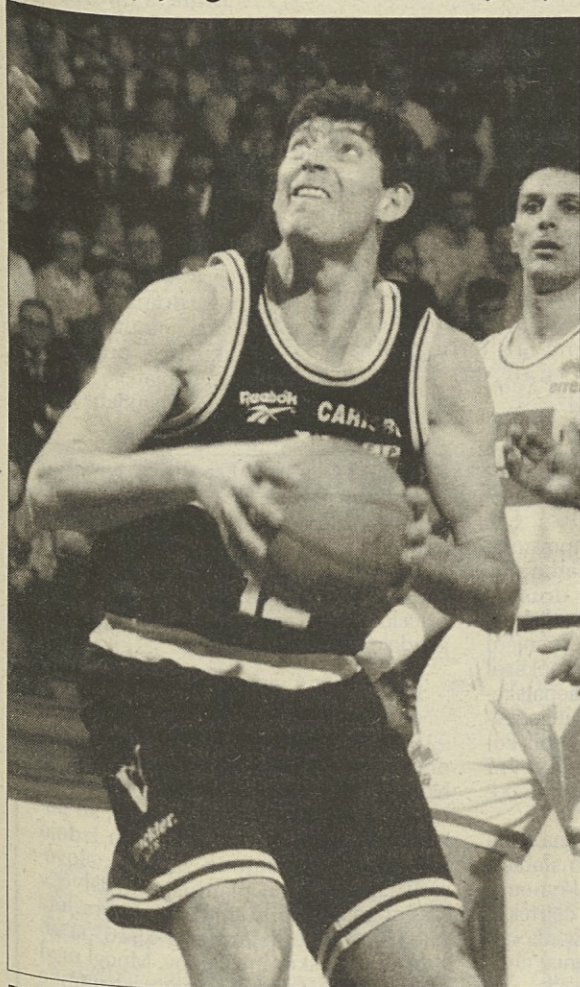

Boris Vitez je dosegel 26 točk (Foto Kroma)

KOŠARKA / EVROPSKA LIGA PRVAKOV

Katastrofalna igra Scavolinija proti CSKA Buckler si ne sme privoščiti novega poraza

V Pesaru so bili Rusi ves čas srečanja izrazito boljši - Gaines metal 1:15 - Danes Smelt Olimpija gosti Maccabi - Ljubljancani bodo skušali doseči četrto zmago v euroclubu

Flavio Carrera ima pri Bucklerju zelo važno vlogo (Foto Kroma)

Scavolini - CSKA 75:92 (31:42)

Scavolini: Calbini 3, Magnifico 19, Dell'Agnello 8, Garrett 3, Gaines 6, Faccenda 3, Riva 30, Costa 3, Gaeta, Maggioli.

CSKA: Panov 3, Koudelin 14, Kornev 2, Vadejev, Kouracov 8, Karašev 22, Grezin 19, Spiridonov, Kisurin 24

PM: Scavolini 23:31, CSKA 26:31; 3T: Scavolini 6:16 (Calbini 1:2, Magnifico 2:3, Dell'Agnello 0:1, Gaines 0:2, Faccenda 1:1, Riva 2:7); CSKA 8:19 (Koudelin 4:10, Karašev 1:3, Spiridonov 0:1, Kisurin 3:5).

PESARO - CSKA se je Scavoliniju z obrestni oddolžil za poraz v prvi tekmi v Moskvi, ko je Scavolini v zadnjih minutah spreobrn timer potek srečanja in poraz spremenil v zmago. Tokrat ni bilo tako, saj je izenačenost trajala le prvih devet minut srečanja, nato pa so Rusi povsem nadigrali Scavolini, pri katerem je se posebej razocaral American Gaines, ki je iz igre metal katastrofalnih 1:15.

Scavolini je v drugih desetih minutah prvega dela zaigral katastrofalno v napadu (met za 2 v prvem delu 7:28, za 3 pa 2:6). Po devetih minutah je bil izid namreč 20:20, nato pa so pobudo prevzeli gostje iz Moskve in iz minute v minuto večali prednost. Ze ob koncu 10. minute je CSKA vodil s 25:20, v 15. minuti pa je vodstvo gostov znašalo že 13 točk (22:35). Igralci Scavolinija so izredno veliko grešili pri metu, v zadnjih petih minutah prvega dela pa so jih posnemali tudi Rusi, ki proti conski obrambi niso našli pravega orožja. Kljub temu pa so na odmor odšli z zanesljivo prednostjo 11 točk (31:42). Tudi v nadaljevanju se stvari niso bistveno spremenile, tako da končna zmaga s 17 točkami v korist CSKA kaže povsem realno stanje dogodkov na igrišču.

Danes Olimpija

V isti skupini bodo kosarkarji Smelta Olimpije bodo drevi ob 19.30 proti izraelskemu Maccabiju igrali dvanajsto tekmo v letošnjem evropskem klubskem prvenstvu, predzadnjo v dvorani Ti-

voli. Ljubljanski kosarkarji, ki so bili po sobotni tekmi SKL na krajši »rehabilitaciji« v Slovenskih Konjicah, so do zdaj v »ligi« zmagali le tri tekme in osemkrat izgubili in tako že pred nekaj koli napravili možnost za uvrstitev v četrtfinale ugledega evropskega tekmovanja. Do konca tekmovanja v polfinalni skupini bodo Ljubljancani prihodnji teden gostovali se v Atenah (Panathinaikos) in nato v zadnjem kolu v Ljubljani igrali se proti CSKA. Letošnja evropska kosarkarska »seansa« se za najboljšo slovensko moštvo počasi končuje, ob treznem premisleku pa bi lahko tudi pritrdili razmišljanju o zgodbi z naslovom »Smelt Olimpija med najboljšimi v Evropi«.

Maccabi iz Tel Aviva je Smelt Olimpijo dosedaj premagal najbolj gladko, Izraelci pa so tudi tokrat v Ljubljano pripotovali - po zmago. Moštvo in številno spremstvo sta v Slovenijo pripotovala že v torek zvečer, igralci pa bodo do današnje tekme opravili kar tri treninge, saj so Izraelci se vedno v resni kombinaciji za uvrstitev med osem najboljših moštev v Evropi. Maccabi Elite ima šest zmag in pet porazov in je skupaj z moskovskim CSKA na tretjem mestu v skupini. Le z zmago v Tivoliju pa bi Izraelci ohranili upe v napredovanje v četrtfinale.

Pri Smeltu Olimpiji bi zmaga proti Maccabiju nekako ublazila vse »udarce in bolečine« tivolskega moštva, zdi pa se, da bi Ljubljancani že prvo sezono v evropski ligi lahko dosegli precej boljši rezultat od trenutnih treh zmag.

Smelt Olimpija pa je pred dnevi od mednarodne kosarkarske organizacije (FIBA) prejela dve neprijetni pismi z računi oziroma kaznimi. Tivolski klub bo tako moral zaradi neodgovornega obnašanja manjšega dela gledalcev (metanje vžigalnikov in drugih trdih predmetov na igrišče na tekmah z Benfico in Scavolinijem) plačati skupno denarno kazen 24 tisoč nemških mark. Vodstvo kluba se bo na omenjeno kazen sicer prišlo, vendar je zelo malo upanja, da bi FIBA visoko kazen zmanjšala.

Buckler proti Efes Pilsnu

V skupini B pa bo danes izredno važno tekmo igral bolonjski Buckler, ki mora nujno premagati turski Efes Pilsen. Turki imajo na lestevici dve točki več, italijanski prvak pa si nikakor ne sme dovoliti se enega spodrsnjaja pred domačimi glerdalci, kot je bil to primer z zagrebško Cibono. Morebitni poraz bi bil namreč lahko že usoden in bi morda že pomenil izločitev iz nadaljenjega tekmovanja.

NOVICE

Velasco, Rudić in Sacchi »Mojs tri športa 1995«

CERVIA - V kraju Cervia-Milano Marittima so včeraj prvič podelili posebna priznanja »Ficocle - mojstri športa«, ki ima ime po ustanovitelju tega obmorskega turističnega centra. Prvi dobitniki so Julio Velasco, ki je z odbojgarsko reprezentanco osvojil naslov svetovnega prvaka, Ratko Rudić, ki je Italijo popeljal do prvega mesta na SP v vaterpolu, in Arrigo Sacchi, ki je z nogometno reprezentanco osvojil drugo mesto na svetu. Priznanja so podelil v torek zvečer, upravičeno pa je bil na podelitvi odsoten le Sacchi. Posebna priznanja so dobili tudi Francesco Damiani in Maurizio Stecca (boks), Carlton Myers, Mauro Di Vincenzo, Bob Morse, Fabrizio Frates, Sergio Scariolo in Stefano Pillastrini (kosarka), Bruno Casanova (motociklizem), Daniele Bagnoli, Stefano Recine, Angiolino Frigoni in igralke Teodore Ravenna (odbojka), Fabio Galli (beach volley), Sandra Cecchini in Andrea Gaudenzi (tenis) ter Dario in Marcello Luciani (jadranje).

Argentina Ayala in Crespo morda pri Juventus

BUENOS AIRES - Argentinski prokurator Gustavo Mascardi se bo skušal z vodstvom Juventusa dogovoriti za prestop dveh nogometašev River Plateja, Roberta Ayale in Hernana Crespa. O tem piše včerajšnji La Nacion, ki tudi trdi, da je River Plate že pristal na prodajo obeh nogometašev. Ayala ima 21 let in igra v vlogi libera. Izredno ga ceni selektor argentinske reprezentance Daniel Passarella, River Plate pa naj bi zanj zahteval 3 milijone dolarjev. Crespo pa je talentiran mlad napadalec in je bil lani najboljši strellec otvoritvenega dela argentinskega prvenstva. Argentinski časopis se trdi, da je bil Juventus tisti, ki je zahteval podrobnejše informacije o obeh nogometaših.

Namizni tenis: začetek prve faze mladinskih iger

Zacena se množična športna manifestacija - prva faza mladinskih iger v panogi namiznega tenisa. V medobčinski fazi za posamezne tekmovalce bodo začeli prve dvoboje srednjesolci že danes, jutri in v soboto pa bodo skušali svojo športno srečo osnovnosolci. Športni krozek Krās, ki je s svojim odsekom namiznega tenisa sinonim tega športa v naši zamejski stvarnosti, je prijavil k sodelovanju skupino devetih začetnikov, ki trenirajo v okviru društva, tekmovali pa bodo pod imenom sol.

Tudi sama tekmovalna v tej fazi bodo potekala po solah: za srednjesolce na soli Codermatz (Ul. Pindemonte 11), za osnovnosolce na soli Suvich (Ul. Cunicoli 8) in osnovnosolke v selsljanskem Borgo San Mauro na soli De Marchesetti. Sledila bo pokrajinska faza, delzna faza, ki bo odločala o uvrstitvi na državni finale, pa bo v športnokulturnem centru v Zgoniku 26.2. Iz lanskega finala v Cecini so se kar tri Krasove športnice vrnile z medaljami: Dasa Bresciani (Srednja sola Levstik) z zlato, Martina Milic (Osnovna sola 1. maj 1945 Zgonik) s srebrno in Jasmin Kralj (Osnovna sola Gradnik) z bronasto. (J.J.)

Trenutno stanje v skupini A

VCERAJSNJA IZIDA

Paok - Panathinaikos 80:70
Scavolini - CSKA 75:92

VRSTNI RED

Scavolini in Panathinaikos 16, Real Madrid in CSKA 14, Maccabi 12, Paok 10, Smelt Olimpija 6, Benfica 4

DANAŠNJI SPORED

S. Olimpija - Maccabi, Benfica - Real

PRIHODNJE KOLO (16. 2. 1995)

Panathinaikos - Smelt Olimpija,

CSKA - Maccabi, Real - Paok, Benfi-

ca - Scavolini.

Trenutno stanje v skupini A

VCERAJSNJI IZID

Badalona - Leverkusen 89:73

VRSTNI RED

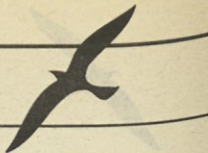
Olympiakos 16, Efes Pilsen, Limoges in Barcelona 14, Buckler 12, Cibona 10, Leverkusen 8, Badalona 2.

DANAŠNJI SPORED

Cibona - Barcelona, Buckler - Efes Pilsen, Olympiakos - Limoges.

PRIHODNJE KOLO (16. 2. 1995)

Bayer Leverkusen - Cibona Zagreb, Efes Pilsen Istanbul - Barcelona, Limoges - Badalona, Olympiakos - Buckler.

ATLETIKA / V DRŽAVNEM DRESU

Uspešen začetek nove atletske sezone za Macchiutovo

Po letu 1994, v katerem je nastopala zelo malo in je manjkala na skoraj vseh najvažnejših tekmovanjih, je Margaret Macchiut (na sliki), začela sezono 1995 precej uspešno in najavila svojo kandidatura za sam vrh v državi v teku čez ovire.

Januarja je s svojo ekipo Chimica del Friuli nastopila na dvoranskem ekipnem državnem prvenstvu in osvojila prvo mesto v teku na 60m z ovirami in pripsevala pomemben delež k zmagi svoje ekipe.

Pred dnevi pa je v Bustu Arsiziu nastopila na posamičnem državnem dvoranskem prvenstvu za kategorijo »mladih upov« (od 19 do 21 let), ki je veljalo tudi kot selekcijsko za sestavo reprezentance »under 23«, ki se bo 12. februarja v Moskvi pomerila z ustreznimi rusko vrsto.

Macchiutova je najprej zmagala v svoji skupini na 60m z ovirami s časom 8,72, v finalu pa je slabo startala in je kljub izrednemu finišu le za nekaj centimetrov zaostala za zmagovalko Barnijevo, ki je dosegla čas 8,58, medtem ko je bila Macchiutova druga s časom 8,65. S tem pa si je tudi zagotovila (če seveda ne bo neprijetnih presečenj) tudi vozovnico za Moskvo.

MINIBASKET / KONČAN TURNIR »EWIWA«

Borovci na koncu četrti

V skupini mlajših druga ekipa Bora nabirala izkušnje

Ewiwa il minibasket STAREJSI
BOR - Ricreatori 73:20 (20:2, 48:2, 55:8)

BOR: D.Pozar 8, Florian 14, Kemperle 13, Peric 8, Rebula 2, Jevnikar 14, Dolhar 6, Zanon 2, Kralj 4, L.Pozar 2; vadiatelj S.Corbatti.

Z zanesljivo zmago v zadnjem kolu so Borovi minikosarkarji zaključili letošnje nastope v tekmovanju »Ewiwa il minibasket« z res dobrim četrtim mestom za Don Boscom, Sgt in Pogigijem. Borovci so iz tekme v tekmo boljše igrali, o čemer tudi prica sedem za-

nesljivih zmag v desetih tekmah in tudi proti Ricreatoriju so vsi posamezniki dosegli vsaj en kos.

V ponedeljek, 13. t.m. bo v telovadnici Don Bosca na vrsti zaključni del turnirja, po finalnih tekmah pa je na sporedu tudi nagajevanje nastopajočih ekip in posameznikov (pričetek nagajevanja je predviden ob 18.00). (VJ)

MLAJSI
BOR - Azzurra 36:81
BOR: Udovič, Kralj 24, Krevatin, Rebula 4, Rusic 2, Novak 2, Coretti 2, Celano, Cernigoj 2,

Obersnel; vadiatelj M.Jogan

V zadnjem kolu tega turnirja so Borovi minikosarkarji izgubili z očitno boljšimi vrstniki Azzurre. Za nase sta bili usodni predvsem prva in tretja četrtina, ki so ju visoko izgubili (2:28 oziroma 2:18), v ostalih dveh pa so plavi reagirali in bili povsem enakovredni gostom (18:20 oziroma 14:15). Ob koncu pa ne moremo mimo odlične igre Ivana Kralja, ki je bil za nasprotnike res nevtralen. Poleg Kralja se je pri borovcih izkazal še Jan Rebula. (Mat)

KOŠARKA / PRVENSTVO DEČKOV IN PROPAGANDE

Dom zaslužno vodi na lestvici

V tržaškem derbiju propagande so borovci premagali Nabrežince

DECKI
Dom 54 - Pallacanestro Gorizia 105:54 (61:22)

DOM: Pahor, Bodirosa 40 (2:10), Grauner 2 (0:2), Gergolet, Tacco 5 (1:4), Golob 4, Paraschof, Cozzucoli 1 (1:2), Zuljan 2, Bresciani; trener Semo-lic.

Domovi dečki so proti solidni ekipi Pallacanestro Gorizia visoko izgubili. Kot se že prevečkrat ponavlja, so tekmo začeli prestrašeno in brez potrebne zagrizenosti, tako da so si nasprotniki brez večjih težav hitro priigrali visoko prednost in zaključili polčas s 40 točkami prednosti.

V drugem delu srečanja smo bili prica znatno boljši igri belorodcih, ki so končno ujeli pravi ritim igre in z agresivno obrambo vsaj nekoliko spravili v težave starejše nasprotnike, predvsem po zaslugi Bodirosa in Gergoleta. Kljub temu, da so

skoraj vsi domovci za leto mlajši in torej istočasno nastopajo tudi v prvenstvu propagande, moramo priznati, da pričakujemo v tem prvenstvu določen napredek, saj dosedanje štiri točke na lestvici vsekakor predstavljajo preskromen rezultat. (L.Semolič)

PROPAGANDA
Na Goriskem

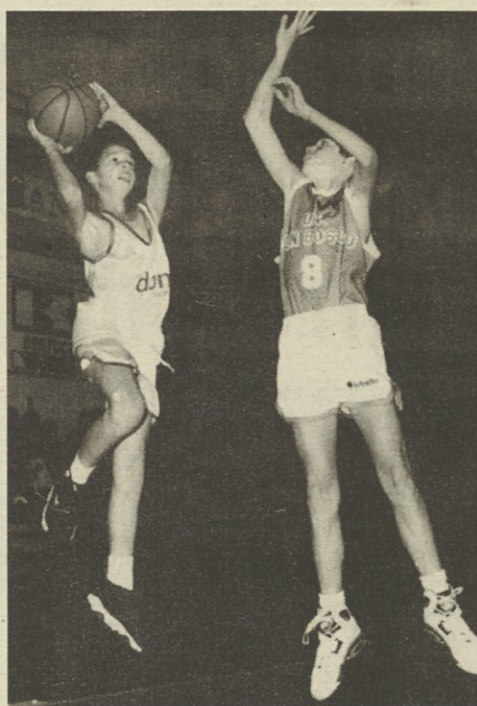
UGG - Dom 19:56 (4:16, 6:39, 18:47)

DOM: Gergolet 5 (1:4), Grauner 26 (0:1), Bensa 5 (1:4), Golob 2, Figelj 2 (0:2), Radikon, Cozzucoli 6 (2:4), Zuljan 4, Spacal 6, Paraschof; trener Semolič.

Tudi v 4. kolu so domovci visoko zmagali in dokazali, da so povsem zaslužno na prvem mestu. Proti mestnemu tekme- cu UGG so belorodci zaigrali, kot znajo le v prvih dveh četrtinah, ko so si priigrali visoko prednost, predvsem po zaslugi neustavljivega Mihe Graunerja.

V drugem delu pa so nekoliko popustili, tako da je bila igra nekoliko bolj izenačena predvsem v tretji četrtini. Ob koncu pa je bila prednost vseeno visoka in zato si zaslužita pohvalo izredno borbeni Martin Figelj in Stefan Bensa.

V naslednjem kolu bo-

Domovec Miha Gravner neustavlja

do domovci igrali proti eni izmed močnejših ekip, Italmonfalconeju, in tu se bo izkazalo, kaj zares zmorejo. (L.Semolič)

Na Tržaškem
BOR Ediauto A - Sokol 86:66 (48:33)

BOR: Kafol 7 (1:1), Gaburro 11 (3:6), Stokelj 22 (7:8), Cosutta 6, Kermec 3 (1:4), Floridan 6 (2:6), Lombardo 10 (2:4), Tolentino 8 (2:8), Lovriha 8, Romano 5 (1:2); trener Krečič.

PM 19:39. PON: Kafol in Cosutta. 3T: Stokelj 1.

SOKOL: Rogelja, Sustersic 13 (3:9), Rebula 12 (2:7), Frandoli 10, Cernjava, Doglia 19 (6:9), Jaklic 0(2), Semec 8 (0:3), Naberger 4, Emili, Hrovatin; trener Popovic.

PM 11:30. 3T: Doglia 1.

Prvi derbi med Borom A in Sokolom se je zaključil s prepričljivo zmago Svetoivancanov, ki so vodili od vsega začetka.

Po prvi četrtini, ki je bila precej izenačena, so borovci v drugem in tretjem delu igrali dobro predvsem v napadu in po 24. minutah vodili z rezultatom 74:48.

Popovičevi varovanci so nato pritisnili na plin in se z delnim izidom 18:10 približali na 20 točk. Borovci kljub agresivni obrambi nasprotnikov ni zajela panika in so z Lombardom in Tolentinom na celu obdržali prednost nad 20 točkami. (N.Stokelj)

AKROBATIKA

Uspel nastop mladih telovadcev

Turnir je bil v petek v Gorici

Prejšnji petek je bilo v telovadnici Kulturnega doma v Gorici srečanje v akrobatiki, na katerem so sodelovala društva z obeh strani meje, ki goje športno gimnastiko.

Sekcija SG SRG SZ Dom v Gorici je namreč organizirala turnir, katerega so se udeležili Gimnastični center iz Nove Gorice, gimnastični odsek OS M. Strukelj iz Nove Gorice ter Domovi orodni telovadci.

Dečki in deklice, rojeni v letih od 1989 do 1994, so staršem prikazali, svojo spretnost v akrobatskih elementih.

Nastopilo jih je 24, sodelovali pa so jim vsi trije trenerji - Duško Gabrijelec (za Gimnastični center), Betka Pelos-Miska (za gimn. odsek) ter mednarodni sodnik Dusan Furlan (za Dom).

REZULTATI
EKIPNO: 1. Gimnastični center Nova Gorica 110, 8 točk. 2. SZ Dom 97, 4 točk. 3. OS M. Strukelj Nova Gorica 96, 3 točk.

POSAMEZNIKI:
1. Nikola Babic (GC), 2. Miha Bezeljak (GC), 3. Matvez Pokorn (GC), 4. Svit Trkman (GC), 5. Kristjan Klanjscek (GC), 6. Maticek Figelj (SZ Dom), 9. Mitja Vizintin (SZ Dom), 10. Danjel Skarabot (SZ Dom), 11. Dane Vizintin (SZ Dom), 12. Maksimilijan Scoletta (SZ Dom), 20. David Sanzin (SZ Dom); 22. Luka Sanzin (SZ Dom); 23. Stefano De Monte (SZ Dom).

Vsi tekmovalci so prejeli diplome, prvi trije iz vsake ekipe pa se kolajno. Prihodnje srečanje bo 24. marca v telovadnici Kulturnega doma. Tokrat se bodo mali orodni telovadci preizkusili v preskokih s prožno ponjavo.

Damijana Čestut

Obvestila

ZSSDI
sklicuje JUTRI, 10. februarja 1995, ob 20. uri v prvem sklicanju in ob 20.30 v drugem sklicanju 24. DEZELNI REDNI OBČNI ZBOR. Dnevni red: 1. otvoritev občnega zbora; 2. izvolitev organov občnega zbora; 3. sprejetje nove članice; 4. poročila; 5. pozdravi in razprava; 6. razno. Občni zbor bo v Domu Andreja Budala, Stander, ul. Montello 9.

SK DEVIN
vabi člane in vse zamejske smučarje, da se udeležijo veleslaloma za VIII. pokal prijateljstva 3. dežel, ki bo v nedeljo, 12. t.m. v St. Janzu na Koroskem. Organizator je športno društvo St. Janz iz istoimenskega kraja na Koroskem. Smučisce se nahaja na pol poti med predrom Karavanke in Celovcem. Interesenti, naj se javijo do 16. ure v petek, 10. t.m., na tel. 220423 - Stojan.

PLANINSKI SVET - PLANINSKI SVET - PLANINSKI SVET - PLANINSKI SVET - PLANINSKI SVET

Kulturni praznik v SPDT

Tržaški planinci bodo zvečer počastili slovenski kulturni praznik na svojstven način, s predstavitvijo kar starih publikacij, oziroma knjig s planinsko tematiko in osebnostih, ki so prav v Trstu dale zagon planinstvu in odkrivanju naravnih lepot naših gor: Julius Kugy, Henrik Tuma in Zorko Jelincic.

O svojih delih bodo govorili avtorji: Rafko Dolhar o svoji najnovejši knjigi "Od Zajzere do Trente", v kateri obravnava lik velikega alpinista in humanista Kugyja, Dusan Jelincic o knjigi spominov svojega očeta, tigrovca Zorka, "Pod svinčnim nebom", ki jo je uredil skupno s sestro Rado, Marjan Voncina, prevajalec avtobiografskega dela Henrika Tume "Iz mojega življenja - Dalla mia vita", v italijansko in Dusan Jelincic o svojem literarnem delu "Zvezdnate noci", ki je pred kratkim izšlo v italijanskem prevodu "Le notti stellate".

S predstavitvijo opisane bere literarnih in dokumentarnih del planinske vsebine, se bo SPDT oddolžiti prazniku slovenske kulture z vabilom vsem svojim članom na nocojsnji večer, ki bo v Gregorčičevi dvorani, v ul. sv. Franciska 20, z začetkom ob 20.30. Uvodno misel večera, ki spada v niz društvenih kulturnih prireditev in predavanj, bo podala prof. Nada Pertot.

Zaključujejo se smučarski tečaji SPDT

Smučarskih tečajev SPDT se letos drži smola. Zaradi pomanjkanja snega je bilo treba odložiti že sam začetek, ki je bil napovedan za 15. januarja. Teden dni ka-

sneje so se morali tečajniki in vadiitelji zadovoljiti s smuko na bolj malo zasneženih trbiških progah, potem so se vendarle peljali na Zoncolan, kjer so prejšnjo nedeljo spet imeli težave. Sredi dneva je zmanjkalo toka in zicnice so se ustavile. Menda je močan veter podrl nekaj dreves, ki so pri padcu pretrgala vode visoke napetosti.

Dolgo čakanje je bil vzrok za živčnost, pa se pri prevozu se je nekaj zataknilo, tako da so se tečajniki in izletniki s precejšnjo zamudo vrnili domov.

Preostaja še ena nedelja za zaključek smučarskih tečajev in organizatorji resno upajo, da se bo ob koncu vendarle vse srečno izteklo. Edina bojazen je, če bo na smučistihi na Zoncolanu vendarle ostalo še kaj snega za pošteno smuko, kajti zglede, da bi na novo zapadel, ni.

Po zaključenih tečajih na Zoncolanu ne bo razdeljevanja smučarskih izkaznic o doseženih uspehih na smuceh. Prireditelji so se odločili, da bodo smučarske izkaznice porazdelili tečajnikom in zavrteli videofilm o njihovih dosežkih na snegu na ozi s slovesnosti, ki bo v soboto, 18. februarja ob 16.30, v prostorih KD "S. Skamperle" na Stadionu 1. maj, kjer je tudi primeren prostor za parkiranje.

Za prihodnjo nedeljo, 12. februarja, ko bo na vrsti zadnji tečaj na snegu, bodo zastopniki smučarskega oddelka SPDT na voljo danes zvečer na sedežu SPDT (tel. 368094) po 20.30 uri za vse potrebne informacije in morebitne prijave izletnikov. Tisti pa, ki se zanimajo za napovedani kasnejši smučarski izlet, bodo pravčasno našli vsa potrebna pojasnila v tej rubriki.

Predavanja o Anapurni 4

O himalajski odpravi na Anapurno 4, ki jo je lani jeseni priredilo Obalno planinsko društvo iz Kopra, je v društvu pred dvema tednoma predaval alpinist Ivo Buda, predstavnik SPDT v omenjeni odpravi. Prisotnemu občinstvu je pokazal nekaj lepih posnetkov s poti od nepalskega glavnega mesta do podnožja močnega sedemtisočaka, le škoda, da je bil komentar, ki naj bi ovrednotil slikovni prikaz lepot izpod Himalaje, nekoliko pomanjkljiv.

Podvige osemčlanske odprave na Anapurno 4, ki se je zaradi izredno slabega vremena morala odpovedati glavnemu cilju, osvojitvi vrha, sta prejšnji četrtek v Kopru v sliki in besedi opisala vodja odprave dr. Zare Guzej in udeleženec alpinist Jože Zumer (L.A.)

Tečaj smučanja se zaključuje

sneg pa kar hitro kopni
Kljub s snegom skopi zimi, so pri SPD Gorica vendarle uspeli izvesti tečaj smučanja. Zaključil se bo v nedeljo, 12. t.m. na Nevejskem sedlu. Obiskovalo ga je skoraj štirideset udeležencev v različnih kategorijah. Kar lepa skupina je bilo začetnikov. Pri društvu so letos prvič poskrbeli tudi za tečaj smučarskega teka. Odziv je bil kar dober in nedvomno bodo s pobudo nadaljevali tudi prihodnje leto, ko imajo v načrtu prirediti tudi tečaj dekanja.

Pri društvu se prav tie dni dogovarjajo tudi za izvedbo društvenega tekmovanja. Ponagajal je spet sneg, težave so z zasedenostjo prog itd. Sprico blizajoče se pomladi in tanke snežne odeje je odlaganje tekme na kasnejši datum precej riskantna

zadeva. Odločitev bo vsekakor padla v tem tednu.

Sicer pa je društvo, kakor smo poročali že pred tednom dni, smučarsko sezono pričelo z zimovanjem na Pohorju, ki se ga je udeležilo 46 članov.

Priprave na 50-letnico

SPD Gorica namerava ob 50-letnici obnove izdati tudi priložnostno značko. Na zadnji seji glavnega odbora pa so imenovali tudi odbor, ki bo do jeseni, ko poteka obletnica, poskrbel tudi za izdajo priložnostne brosure in za potek slovesnosti. Slovensko planinsko društvo v Gorici so obnovili sredi decembra leta 1945, od prvega januarja 1946 pa so sprejeli prvo skupino članov. Mnogi med njimi so bili že člani prve podružnice SPD v Gorici, ustanovljene leta 1911.

Jamarski dom Kraskih krtov na Vrhu je odprt tudi učencem in dijakom

Jamarsko društvo Kraski krti je po delavnosti in organiziranosti med najboljšimi v deželni okviru. Svoj delokrog imajo predvsem na Doberdobskem krasu, kjer poznajo (dobesedno) vsako luknjo in vsak kosček gmajne. Na Vrhu imajo jamarski dom, kjer je, posebno ob nedeljah, veliko obiskov. Radi sprejmejo v goste tudi učence osnovnih in srednjih sol ter jih seznanijo s skrivnostni kraskega podzemlja. Treba pa se je predhodno dogovoriti. V bližini doma je vhod v Kraljivo krasa, lepo zakapano krasko jamo, ki so jo odkrili med prvimi, kar je spodbudilo tudi nadaljnje delo skupine in odločitev, da so v bližini postavili zavetišče. Predsednik društva je Stanko Kosic.

PRVI VTISI / ŠKODA FELICIA

Odraščajoča in dozorela Škoda

Nova prodajna uspešnica na obzorju

Stoletna tradicija je svojski dokaz, da je tovarna Škoda proizvajalka avtomobilov, ki je sposobna preživeti in ostati na avtomobilističnem prizorišču ne glede na zgodovinske in politične spremembe. Ta znana češka avtomobilska tovarna namreč vstopa v drugo stoletje svojega obstoja z novim modelom felicia, kar dovolj zgovorno pravi o tem, da je Škoda v nenehnem procesu odrasčanja, tehnološke prenovne, saj postopoma iz njenih obratov prihaja avtomobil, ki ga lahko primerjamo z izdelki uglednejših zahodnih proizvajalcev.

Felicio so Skodini konstruktorji pripravljali kar nekaj let. Samo vozilo sicer ne skriva, da je v marsičem podoben prejšnjemu modelu favorit, vsaj po tehnični zasnovi in videzu. Tega dejstva proizvajalci niti ne poskušajo zanikati, temveč poudarjajo, da je pri Felicii drugače in boljše ravno tisto, kar ni bilo dobro pri favoritu. Zunanji videz avtomobila je sodobnejši, linije so bolj zaobljene in prilago-

jene zahtevam sedanjih, dovolj preizkušenih oblikovalskih usmeritev in podrejene zakonom aerodinamike. Za primerjavo naj povemo, da znaša kolicnik zračnega upora pri Felicii samo 0,34, medtem ko je pri favoritu znašal kar 0,43. Karoserija je ojačana, njeno trdnost so povečali za približno 70 odstotkov. Delno je pocinkana, kar ji zagotavlja boljso zaščito pred korozijo in večjo trdnost tudi

v prihodnosti, ko se bodo vozila že »postarala«.

Precej sprememb je pri podvozju, zavorah in v potniški kabini. O učinkovitosti teh sprememb smo se lahko minuli teden prepričali tudi novinarji na slovenski predstavitvi avto-

boljša razporeditev stikal omogočata vozniku lažje »delo«, brez odvečnega iskanja pravih stikal in neprijetnega stegovanja rok. Precej boljši sta tudi obvolanski ročici, pri favoritu se je namreč pogostoma dogajalo, da so se pri vključeva-

lovatnim, oba pa imata 1289 ccm delovne prostornine. Enako kot pri favoritu ostajata dva paketa opreme: LX in GLX. Kupci bodo lahko izbirali tudi med dodatno opremo, recimo: varnostnim mehonom, alarmno napravo, ABS-om, osrednjo

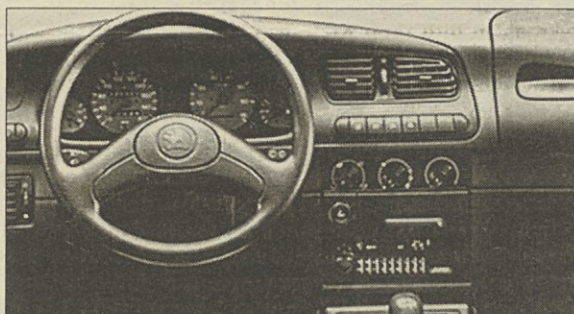

Felicia ne skriva svojega porekla in Volkswagrovega bistva

mobila, kljub nekaterim manjšim »slabostim«, kot so ne dovolj zasenčeni instrumenti na armaturi, tradicionalno skrtanje menjalnika, kakršnega poznamo se iz favorita, zlasti pri prestavljanju v vzvratno prestavo, in se nekaj malenkosti. Prvi vtisi o Felicii so bili vsekakor dobri. Voznja je veliko prijetnejša in brez občutnejšega nagibanja v ovinkih, ki je bilo favoritu značilnost. Precej manj je hrupa v potniški kabini. In končno, k boljsemu počutju med vožnjo, vsaj za voznika, precej prispeva tudi sodobno oblikovana armaturna plošča. Če torej lahko pri zunanjem izgledu Felicie se iščemo podobnosti s favoritom, jih v njeni notranjosti skoraj ne najdemo več. Sodobna oblika armature in veliko

nju smerokazov nehoti sprožile bliskavice zarometov. O samem udobju med vožnjo bi po prvih nekaj desetih kilometrih težko

ključavnico in podobnimi napravami. Del te opreme je na voljo že sedaj, manjši del pa bo dobili sele od polletnih mesecev naprej.

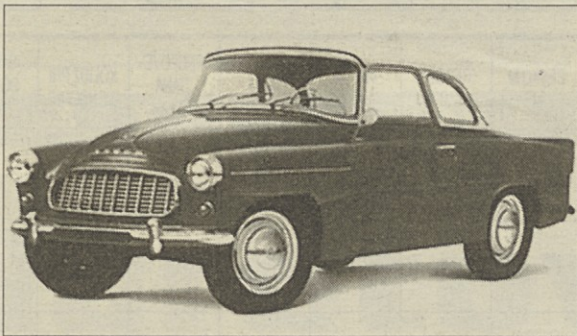

Notranjost, ki spominja na golfovski natančnost

govorili, vendar lahko vseeno sklepamo, da niti potnikom na zadnjih sedežih ne bo treba preveč stiskati nog. Novost pri Felicii ji je tudi možnost izbire med dvema motorjema: 40 in 50 ki-

Med prve vtise lahko štejemo tudi tiste, ki so povezani s prvimi uradnimi cenami. Glede na Avtoimpexovo napoved, da bo potrebno za Felicio LX s 40 kilovatnim motorjem odšteti približno 1.277.000, 00 SIT, je prva cena kar ugodna. Za ta denar bodo namreč kupci dobili avto, ki brzkone dostojen tekmeč marsikaterega avtomobila z bolj »plemtnim«

poreklom. Skratka, po prvih kilometrih lahko rečemo, da Škoda uspešno odrasča. Felicia bo verjetno že kmalu dosegala podobne prodajne rezultate kot jih je njen predhodnik. MK

Estetika šestdesetih let ali nostalgična podoba Škode

Stoletnica tovarne Škoda

Zgodovina tovarne iz Mlade Boleslave se začne v davnem letu 1894, ko je podjetnik Vaclav Klement kupil svoje prvo kolo. Ker ga je bilo potrebno vzdrževati, zlasti pa zaradi slabih izkušenj z nemškim proizvajalcem, na katerega se je obrnil po pomoč pri servisiranju, je Klement s svojim partnerjem Vaclavom Laurinom ustanovil lastno tovarno za proizvodnjo koles. Že leto kasneje je stekla redna proizvodnja koles, ki so postali prava prodajna uspešnica. Klement je nato leta 1898 v Parizu kupil Brosov Motocyclett, ga izboljšal in začel z lastno proizvodnjo. Njegov izdelek je bil tako kakovosten, da je leto kasneje britansko podjetje Hewetson naročilo 150 motocyclettov, kar je bila za tiste čase zelo velika količina. Razvoj tovarne se je nato nezadržno nadaljeval. Na začetku našega stoletja so izdelali prvo stikolesno vozilo, leta 1912 pa so že prenehali izdelovati motorna kolesa. Začeli izdelovati maloserijska vozila in kmetijsko mehanizacijo. Med prvo svetovno vojno se je proizvodnja preusmerila predvsem na reševalna in vojska vozila. Po tej vojni so se vozila znamke Laurin & Klement začela pojavljati tudi drugje po svetu, torej tudi zunaj Čehoslovaske republike. Tovarna se je nato leta 1925 združila s tovarno Škoda iz Pilsna, ki je bila tedaj pomembna proizvajalka industrijskih strojev. Začeli so izdelovati sodobne avtomobile, po katerih je naraslo povpraševanje celo v prekomorskih državah. Proizvodnje niso ustavili niti med drugo svetovno vojno. Takoj po vojni so načrtovalci kljub vsesplošnemu opustitvi nekako uspeli predstaviti nov model avtomobila. Tovarna je postala del državno vodenega gospodarstva. Proizvajala in prodajala je avtomobile, seveda pod drugačnimi pogoji; v obdobju 1959-64 tudi model felicia - slovito »soimenjakino«

sedanjega modela. Sedanji čas označuje razdobje velikih sprememb tovarne Škoda. Že leta 1982 je začela sodelovati s podjetjem Bertone. Pred dobrimi tremi leti pa se je pridružila koncernu Volkswagen. Model favorit je pozel kar nekaj uspehov na domačem in tujih trgih. Lani, natančno sto let po tistem, ko si je Vaclav Klement kupil svoje prvo kolo, se je na trgu pojavila felicia.

Gibala se je med 2.500 in 3.500 prodanimi avtomobili mesečno, kar je manj kot v prvih mesecih, ko je bilo registracij nihalo med 3.500 in 4.500 motornih vozil. Med posameznimi znamkami ima na Slovenskem največji tržni delež Renault, kar niti ne preseneca, saj ponuja široko izbiro vozil, v kateri je tudi več cenovno ugodnih modelov, hkrati pa ima široko razvejano prodajno-servisno mrežo. In končno, mnogi potrošniki gledajo na Renaultova vozila kot na domaco znamko, zlasti zaradi Revoza. Ne preseneca niti Skodino drugo mesto na lestvici novih vozil, saj je bil favorit pravzaprav prodajna uspešnica med Slovenci, kajti kupci so po precej zmerljivih cenah dobili kakovostna vozila. Morda je nekoliko nenavadno Fiatovo tretje mesto, ker se je na tržišču pojavljalo neorganizirano, da o težavah s predstavitvijo punta ne govorimo. Toda na drugi strani njegova uvrstitev dokazuje, da Fiatove možnosti niso bile tako slabe, če bi si zagotovil boljši nastop in pravočasno dobavo punta. Ford na četrtem mestu samo se potrjuje tradicionalno navezanost mnogih

slovenskih kupcev na to znamko, obenem pa pravilnost prodajne strategije njegovih zastopnikov. Visoko mesto Lade v hudi konkurenci dokazuje, da se kupci v Sloveniji še vedno radi odločajo za avtomobile te znamke, deloma zaradi nizke cene, delno pa tudi zaradi vzdržljivosti teh vozil. Volkswagnovi šeststo mesto je verjetno posledica razmeroma visokih cen in dejstva, da je v ponudbi manjkal najcenejši model polo, ki se je pojavil sele proti koncu leta. Citroënov delez je kljub nekaterim težavam dokaj visok. Opel z osmim mestom gotovo ne more biti zadovoljen, sploh pa, če upoštevamo dejstvo, da je bilo v lani uvoženih več rabljenih kot novih avtomobilov te znamke. Seat se je glede na deveto mesto na lestvici novih vozil očitno uveljavil, čeprav je bil se na začetku leta nekako »eksoćična«

Hitro, hitreje, prehitro ...

Statistike, ki govorijo o številu prometnih nesrec ter številu umrlih in poškodovanih na slovenskih cestah, so za pretekli mesec naravnost grozovite, kajti tistih štirideset udeležencev v prometu, ki cestne morije niso preživeli, nas morda na najbolj prepričljiv način opominjajo na popolni kaos, kjer je dovolj prostora samo za tveganje, »rusko ruleto«

Matjaz Gregoric

NA KRATKO

Audiji za visoke goste

Porsche Slovenija generalni zastopnik avtomobilskih znamk Audi, Volkswagen in Seat je proti koncu prejšnjega tedna pripravil predstavitev novih modelov Audi A4, A6 in A8, ki je bila zelo slovesno zasnovana. Tehnologijo prihodnosti, kot so audije pomenovali pri generalnem zastopniku, so si poleg drugih obiskovalcev ogledali tudi številni ugledni gostje, med katerimi so bili nekateri tuji veleposlaniki v Sloveniji, ministri slovenske vlade, direktorji doma in v svetu uveljavljenih slovenskih podjetij, znani Slovenci in številni domači avtomobilistični novinarji. Pogled na pločevinaste lepote so svojim programom popestrili Anja Rupel, Miha Jazbinsek, Borut Lesjak in plesalci. Tako so pri Porsche Sloveniji na zanimiv in svojski način povezali prijeten večer s predstavitvijo nove generacije avtomobilov ene izmed znamk, ki jih zastopajo na slovenskem trgu. (MG)

Citroëni bodo cenejši

Pri koprskem Cimosu so napovedali znižanje cen avtomobilov znamke Citroën. V odstotkih se je model AX pocenil za 4,7 odstotka, ZX za 7,9 odstotka, XM za 7,6 odstotka, C15 8,4 odstotka in xantia za 4,6 odstotka. Maloprodajna cena za najcenejši model AX first 1.1i (3v) tako sedaj znaša 1.293.582,00 SIT. (MK)

Enoletno jamstvo pri Revozu

Revoz je v letos uvedel enoletno jamstvo na popravila in izvirne rezervne dele korporacije Renault. Že od začetka leta v Renaultovi pooblašeni servisni mreži dajejo za svoje storitve in originalne rezervne dele enoletno jamstvo. Morebitne reklamacije bodo lahko kupci uveljavljali na podlagi računa za nakup posameznega dela ali plačila servisnih storitev v pooblašeni mreži. (MK)

Slovensko avtomobilsko tržišče

Statistični podatki o registracijah novih avtomobilov na Slovenskem v minulem letu nakazujejo, da se je prodaja motornih vozil v primerjavi z letom 1993 nekoliko zmanjšala, obenem pa je pomembno tudi dejstvo, da je bilo lani uvoženih veliko število rabljenih vozil. Zato ni mogoče trditi, da se je zmanjšalo zanimanje kupcev. Res je sicer, da se iztrošeni vozniki park z uvazanjem rabljenih avtomobilov ne pomlajajo kaj bistveno, vendar tudi kupna moč prebivalstva ni »vreca brez dna«.

Nihanje prodaje iz meseca v mesec kaže, da se slovenski kupci avtomobilov še vedno odločajo predvsem glede na ceno, ki je največkrat primarna motivacija pri odločanju o nakupu. Zato navadno beležimo večje število novih registracij v prvem polletju, kasneje pa mnogo manjše. Številni potrošniki so se namreč odločili za nakup avtomobila zadnji mesec pred prenehanjem veljave odloka o davčnih olajšavah. Junija statistika tako beleži »rekordno«

Prvih registrirana nova osebna vozila v letu 1994

Mesto	Znamka	St. prodanih vozil	Tržni delež (%)
1.	Renault	12.385	26,87
2.	Škoda	4.796	10,40
3.	Fiat	4.148	9,00
4.	Ford	3.240	7,03
5.	Lada	2.720	5,90
6.	Volkswagen	2.670	5,79
7.	Citroen	2.648	5,74
8.	Opel	2.333	5,06
9.	Seat	1.255	2,72
10.	Hyundai	1.151	2,50

Prvih registrirana nova vozila v letu 1994 po mesecih

Meseč	Število registracij	Tržni delež (%)
Januar	3.585	3.302
Februar	3.541	2.620
Marec	4.896	2.681
April	4.402	3.013
Maj	4.588	3.198
Junij	7.396	2.873

SKUPAJ 46.095

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Danes boste tako zelo razumevajoči, da bodo nekateri začeli sumiti v vašo iskrenost. Le nekdo bo vedel, da ste končno pokazali svoj pravi obraz. Opustite masko.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Nekdo bo navdušeno pritrjeval vašim zamislim, kajpak zato, da bi dobil vašo naklonjenost. Ni pomembo torej, o čem mu priporočujete, zato se nikar preveč ne trudite.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Znasli se boste v rahli krizi, vendar se bo nazadnje izkazalo, da je bil to eden najplodnejših dni vašega življenja. Na križah rastemo, na uspehih se uspravamo.

RAK 22. 6. - 22. 7.: S partnerjem sta si pripravljena pomagati in se hrabriti, zato ni hudic, da vama bo že kmalu uspelo zlezi iz močvirja in poleteti nad oblake, kjer sije večno sonce.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Morali boste opraviti temeljito revizijo svojega početja, sicer se vam utegne zgoditi, da boste zabredli v nepremagljive težave. Posvetujte se z življenjskimi zmagovalci.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Partner vas bo komaj dohajal, tako zelo boste hoteli po svojih poteh. Postojte vsaj toliko, da ga prepričate o tem, da hitite v vajino skupno dobro.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Nadrejeni bodo velikodušno sprejeli vašo inovacijo, seveda zato, ker si obetajo koristi. Ne izdajte vsega naenkrat in vsakemu novemu razkritju dodajte novo ceno.

ŠKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Partner bo zahteval spremembo vašega vedenje. Ker boste gluhi in slepi, bo rinil v vas z močjo rusilca. Ko boste na tleh, boste vzrojili in ga napolnili s strupom.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Dolg, ki bi ga morali poravnati že zdavnaj, vam bo zlezel vrh glave. Spraskali boste zadnje zaloge in nadomestili zamujeno. Nadaljujte s tistim, kar ste dolžni sebi.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Zaigrali boste vlogo, ki bo tuja se vam, kaj sele tistim, ki so vas vajeni videti drugačne. Kljub temu jo zaigrajte do konca, kajti danes ploskajo tudi slabim igralcem.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: V vaši notranjosti se bo sprožil boj med dobrim in slabim. Enkrat boste bog, drugič hudic - dokler ne boste spoznali, da sta bog in hudic zgolj sprta brata.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Življenjski sopotnik vas bo presenetil s tistim, kar si od njega že dolgo potihem želite. Morda želi, da vi storite enako; prisluhnite njegovim skritim željam.

SLOVENSKA DEDIŠČINA

Ruševine nad Šoštanjem

Zanemarjena mogočna graščina Turn še stoji

Popotniku se pri vstopu v Šostanj najprej odpre pogled na poslopja termoelektrarne, kmalu nato pa vidi mogočno gmoto graščine Turn, na griču ob njej pa razvaline Pustega gradu. Na kratki razdalji se srečujeta arhitektura moderne dobe in devetsto let staro stavbno mojstrstvo.

Razvaline starega šostanjskega gradu ležijo na pomolu strmega griča nad istoimenskim trgom. Leta 1193 in nato še večkrat

sta omenjena viteza Eberhard in Herman de Schonenstein, sprva sentpavelška, nato pa vovbrska fevdnika. V prvi polovici 14. stoletja so grad podedovali Zovneski gospodje, po smrti kneza Ulrika Celjskega leta 1456 pa so ga upravljali razni deželno-knezji oskrbniki. V drugi polovici 15. stoletja so grad, ki je v zgodovinskih virih prvič omenjen leta 1318 kot purch Schonstain, razdejali Turki. Stari grad sta sestavljala

mogočni obrambni stolp (bergfried) in pravokotni palacij, zavarovana z obzidjem in globokim jarkom, ki je grad ločeval od hriba, dostop vanj pa je vodil prek dviznega mosta. Danes je ohranjen le razvaljeni trinadstropni romanski stolp s poltretji meter debelimi zidovi, pozidan iz v pravilne lege položenih klesancev. V drugem nadstropju je ohranjena romanska svetlobna lina (okno).

V pobočju hriba nad Šostanjem pod razvalinami starega gradu stoji zanemarjena graščina Turn, ki so jo pozidali iz nekdanje kašče - ta je stala že v 16. stoletju - morda celo pristave trškega dvorca. Trski dvorec je pogorel leta 1734, zato so sredi 18. stoletja prvotno pristavo temeljito prezidali in jo spremenili v plemiško bivališče, vanjo pa so grofje Thurn prenesli tudi sedež gosposčine. Po letu 1802 je sel dvorec iz rok v roke, med lastniki so bili rodbini Bayer in del Negro ter grof Rotkirch-Panthen, leta 1916 pa ga je kupil lastnik šostanjske tovarne usnja Franc Woschnagg - od tod ime Vosnjakova graščina.

Zanemarjena trinadstropna stavba pravokotnega tlorisa je dolga skoraj petdeset metrov, na drugi strani dvorišča pa stoji podolgovato enonadstropno gospodarsko poslopje z lepim polkroznim portalom, ki vodi skozi obokano vežo na grajsko dvorišče. V Turnu so že dolga desetletja delavska stanovanja. **I. Jakic**

Vischerjeva upodobitev šostanjskega gradu

Graščina Turn (Vse fotografije: Ivan Jakic)

Ruševine Pustega gradu nad Šostanjem

Pogled na graščino in grad

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

197	ZELENI PLASTID V RASTL. CELICI	POROČE- VALKA	INDIJANSKO PLEME	BELEŽ- NICA	JOZE ZUPAN	ZIMSKA PADAVINA	ELEK- TRODA	LETO- PISEC	SL. KNJIZ. ZGODOV. (ALFONZ)	ČESKO M. IME	REOGER VADIM	VNETJE AORTE	AVTOR: LUKA PIBER	PREPOVE- DANA STVAR	KOLIZD PRI LONDONU	NASICEN OGLJIKO- VODIK	PREBIVALEC ANAMA	CUFAR TONE	MITOLOSKI KRAJ UMRLIH	VELIK SNOP SLAME	VRSTA	SUNKOVIT GIB
TURIST. KRAJ NA GORENJSKEM													STANJE PRED TEMO									
ESTETIKA													NAPA- DALEC MAJHNA ZVEZDA									
PRED- STOJNIK SAMOSTANA					DEL KOLESARSKE DIRKE						TLAKA							STIH KRAVICA				
VAS NAD IDRIČO					RAZTR- GANEC						MOČAN VAL PO POTRESU MIKLOS								EGIPČ. BOG CERK- VENIK			
OCRT					TEKMA PRI STARIH GRKIH	RAZSTRE- LIVO MOSKI, KI REZE								ZELO DROBEN PESEK	LETOVIŠČE NA AZURNI OBALI					ANTON JANSA VOZNIK LADJE		
PLATINA			CENT	FR. PRE- PROGA NOETOVA BARKA					UMER- JENOST BREN- CELJ						ZALIV V JUŽNI FRANCIJI	OKLEPNO BOJNO VOZILO					SIBIRSKO MESTO	DEJSTVA O ČEM
FR. PISATELJ (ALAIN- RENE)							TORINO TURSKI VELIKAS			DIRIGENT KONDRASIN GARDNER						NICK NOLTE	BEOTJEC	LUJAK ZA VSIPANJE ZITA				
SPRE- MEMBE V SKLEPIH								BALSOV LES LOJZE ROZMAN										IGRALKA THOMPSON KAREL JERAJ				
VRSTA SKOKA												NASPROTNIK SVETIH PODOB										
OČKA					MADŽ. PLES							STIRIINDVAJ- SET UR				PTIČ ALK						

VENEZUELA / CORO

Bogata dediščina nekdanje prestolnice

Turiste privlačijo tudi sipine v bližnjem narodnem parku

Velike pesčine v venezuelskem narodnem parku Medanos de Coro so podnevi opustosene, v zgocem soncu pa so tam le kože, ki mulijo redka grmicevja. Zgodnji obiskovalci bo lahko poslušal samo nežno melodijo vetra, kajti sipine bodo ozivele sele pozno popoldne, ko se bodo nanje povzpeli številni turisti. Sipine v tem narodnem parku merijo v višino tudi 30 metrov in čeprav je država znana po svojih tropskih plazah, prihajajo turisti v te kraje tudi zaradi pesčin. Kože običajno končajo v loncih, saj kuharji iz njih in kokosovih orehov pripravljajo okusne jedi.

Bližnje mestece Coro je bilo eno prvih španskih naselbin: španski osvajač so ga začeli graditi leta 1527, nekaj časa je bilo celo venezuelska prestolnica. Zgodovinar in nekdanji predsednik Ramon Velasquez je prav zato Coro imenoval »korenine Venezuele«. Unesco pa ga je vpisal na seznam svetovne kulturne dediščine. Revolucionar Falcon, ki je bil med leti 1863-68 tudi predsednik države, je v državi organiziral svobodne volitve za dvodomni parla-

ment, zavzemal se je za socialno enakost ljudi in ukinil smrtno kazen ter zapor za dolžnike.

Po ozkih mestnih ulicah, značilnih za Coro, je prepovedana vožnja za motorna vozila, slikovito zeleno, modro in rjavo pobarvane hiše so krite z opečnatimi strešniki. Bela katedrala, ki so jo začeli graditi leta 1583 in z deli končali sele 53 let pozneje, sodi med najstarejše ameriške katedrale. Na stolpu so topovske linije za obrambo pred napadal-

ci, vendar so jo pirati kar trikrat zavzeli. Nekateri hiše so zgrajene v nizozemskem stilu, kar je sicer značilno za hiše na severnem delu otoka Curacao. Muzej v Coro je bil nekoč samostan, zato je v njem veliko relikvij, umetnin, ki so jih domačinom zasegli španski osvajač. Na bližnjem židovskem pokopališču, ki je po mnenju nekaterih edino v vsej Južni Ameriki, so prvega preminulega pokopali leta 1830, ko so bili Zidje najbolj preganjani.

Ljubitelji sonca, ki se za zgodovino ne zanimajo, se običajno odpravijo na sever polotoka Paragvaja, kjer so najlepše venezuelske pešene plaze. Turisti radi obiskujejo tudi kraje kakih 250 kilometrov zahodno, ki ležijo na meji s Kolumbijo. Skoraj osem kilometrov dolg most Rafael Urdaneta povezuje vzhodno

in zahodno obalo jezera Maracaibo. Pod jezersko gladino naj bi bila velika naftna nahajališča, po velikosti takoj za tistimi na Bliznjem vzhodu. Ko je Spanec Ojeda leta 1499 odkril jezero, je na njenem obrežju videl »palafitose« - lesene kolibe na vodi. Prav zato so kraj poimenovali venezuelske »male Benetke«.

V drugem največjem venezuelskem mestu Maracabio so stare stavbe na kolih zamenjale moderni hoteli, veliko je pristanišč in hotelskih naselij. Kakih 45 kilometrov severno od Maracabio pa domačini v zalivu Sinamaica ob ustju reke Limon se vedno živijo v starih bivaljskih. Slikovite tapiserije indijanskega plemena Guajiro in viseče mreže lahko turisti ob ponedeljkih kupijo tudi na lokalni tržnici v Los Filudosu.

Gary Regenstreif/Reuter

GENIJI V ŠOLSKIH KLOPEH Winston Churchill (1874 - 1965)

Poslej Churchill tudi na drugih solah ni imel uspeha. Postal je večer repetent. Kljub temu pa se je v življenju uveljavil. Morda mu je osvojevanje internatske vzgoja v določenem smislu celo pomagala, ker se je navadil do določene mere prenašati strogost in nepravilnost. Nekaj pa ga je v življenju se dolgo časa mučilo: dejstvo namreč, da nima nobene solidne konvencionalne izobrazbe.

Churchillove neuspehe na vseh solah, ki jih je obiskoval, pa je treba pripisati se nekemu drugemu dejavniku, ki je vplival tudi na mnoge druge solarje nasega časa in ki je težava zase. Churchilla sport sploh ni zanimal. Tudi v tem predmetu je docela odpovedal. Kriket je prav tako od srca sovražil, kot je sovražil latinsčino in tudi do nogometa ni kazal nobenega nagnjenja. Prav tako malo ga je zanimal tenis. Že zato Churchill ni ustrezal idealni podobi gentlemana. Le plaval je rad in tudi jahal. V resnici si je treba postaviti vprašanje, ali je prav in tudi smiselno sport, ki nima nobenega vpliva na oblikovanje večine poklicnih znanj, v soli obravnavati kot predmet, v katerem se je treba izkazati in ki ga ocenjujejo. Ne gre za to, da sport ne bi bil pomemben in koristen. Vendar pa bi moral služiti sprostitvi in ublažiti pritisk, ki nastaja zaradi zahtevnosti drugih šolskih predmetov. To pa ni več samo problem britanske internatske vzgoje, marveč problem večine šolskih sistemov tega sveta.

Se nadaljuje

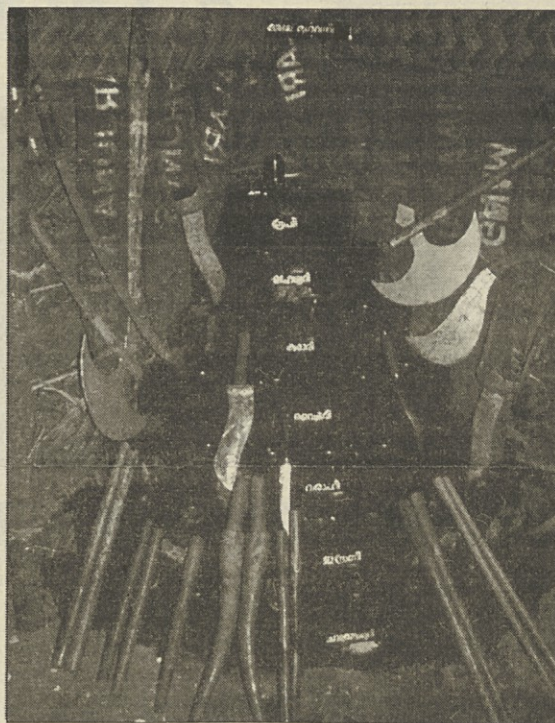
Morje in nebo Kerale (2)

Predstavnice ženskega spola so že ob prihodu oblečene v churidarkurte (komplet, sestavljen iz hlače in dolge tunike) ali sarije, ki si jih okoli nog ovijejo kot hlače, medtem ko se moski preprosto slečejo do spodnjih hlač, imenovanih langote (ženskim predpasnikom podobni beli kosi blaga, ki si jih moski z ovijanjem, vihanjem in privezovanjem pritrdijo tako, da dajejo videz najmodernejših kopalk z zahodnjaskih plaz). Nato se dan prične z obrednim pozdravom boginji Bhagavati, zascitnici kelaripayyati. Vsi prisotni se obrnejo v smeri nje posvečenega oltarja, ki se nahaja v skrajnem levem kotu telovadnice. Sestoji iz sedmih polkrožnih stopničk, na katerih

payyatom zeli spoprijeti resno, mora z vadbo in disciplino, ki je nanjo vezana, začeti kot otrok - najbolje če že kar pri starih letih. Prvo leto vadbe navadno komaj zadostuje za skromno izurjenost v uvodnih ogrevalnih vajah. Scasoma učenci spoznajo uporabo palic, nato ščitov in gorjač ter rezil. Dokaj nenavadno deluje nož, ki mu pravijo "churiga": brusen je na obeh robovih, namesto ročaja pa ima držaj, ki z nekakšnim ščitom vsaj deloma ubrani bojevnikovo roko pred nasprotnikovimi zamahi. Medtem ko se churige učenci kelarija dokaj pogosto poslužujejo, je pa veliko redkejša uporaba približno dva metra dolgega meca, ki v mirujočem stanju visi kot pretenka si-

ba, postane pa silno nevaren, če ga spretna roka nekajkrat nad glavo zavrti ter nato oplazi nasprotnika. Pred vsakim bojem je kratka meditacija. Sledi vzajemni pozdrav obeh nasprotnikov ter hitri in spretni gibi, ki nevarnemu opazovalcu kmalu postanejo nerazberljivi. Oci tekmovalcev se pozorno in urno pomikajo navzgor in navzdol po nasprotnikovem telesu. Pozorno sledijo njegovi psihologiji, njegovim namenom, izurjene roke vihtijo orožje, ki je lahko smrtonosno, v smeri nasprotnika in ta se mu bo ravno tako spretno izognil ter odgovoril z drugo že vnaprej premisljeno shemo gibov. Noge se krčijo in dvigajo od tal ter ponovno pristajajo s peregno lahkotnostjo, a vendar neomajno. Mišice vsega telesa se izmenično krčijo in popuščajo v nenehnem ritmu napetosti in sprostitve, napetosti in sprostitve. Isto krčenje mišic in podobne sheme razkoračnega poskakovanja pozna v Kerali tudi povsem drugačna umetnost, ki ima že po definiciji bolj miroljubne cilje, je pa ravno tako sad vztrajnega študija in poglobljenega poznavanja človeškega telesa: ples kathakali.

Se nadaljuje

so razstavljene oljenke ter orožje, ki ga med vajami uporabljajo učenci. Ko je obred mimo, učitelj vsem po vrsti z masazo utira v kožo in mišice mešanice eteričnih olj in zelisc, ki jih je po vedskih receptih zmesal sam. Tako se bo pospešil pretok krvi in mišice bo pripravljeno za napore treninga. Prve relativno enostavne vaje se čez čas prelevijo v komplicirane in težko izvedljive gibe, ki predstavljajo uvod v simulirano borbo. Kdor se s kelari-

MEH ZA SMEH Judovske šale

V soboto, na prazni dan, je pravovernim Judom prepovedano kaditi. Judinja se v soboto sprehaja po postaji. Skozi okno vagona jo gleda Jud, ki kadi. Judinja: »Kap me bo udarila, umrla bom! Sobota je in kaj vidim: Juda, ki božjim postavam navzlic kadil!« Jud odvrne: »Kap vas bo se devetkrat, umreti pa boste morali desetkrat v kupeju sedi se devet Judov in vsi kadijo.«

Sobota je tudi dan, ko Judje ne smejo trgovati. In prav v soboto stoji Jud pred vrati svoje trgovine. »Pridite, vstopite,« pokliče sprehajalca. »Te lepe hlače vam prodam za pol cene.«

Sprehajalec, ki je slučajno pravoveren Jud, je ogorčen in odvrne: »Na sobotni dan bi radi sklepali kupčije?«

Trgovca pa: »Hlače vam ponujam za pol cene in vi temu pravite kupčija?!«

Trije neverujoči svobodomiselnih Judje stavijo, kdo od njih se zna bolje zlagati.

Prvi: »Jaz! Poslušajte: odrešenik prihaja.«

»Ne, jaz,« pravi drugi, »mrtni bodo spet ozivel.«

»Tih,« pravi tretji, »bog vaju posluša.«

»Zmagal si,« pravita prvi in drugi Jud.«

M O J S T R I D E T E K T I V I

Georges Simenon

Maigretova pipa (2)

Na mizo je prišel liker. Ženski sta se pogovarjali o kuhanju. Svak ju je napol poslušal in kadil cigaro; skozi odprta okna so prihajali glasovi z Bulvarja Richarda Lenoirja.

To popoldne sploh ni odšel iz pisarne, da bi v Brasserie Dauphin nekaj malega popil.

Potem je bila se tista ženska ... Kako se je ze pisala? Roy ali Leroy. Ni se vnaprej najavila. Prišel je Emile in rekel:

"Neka dama s sinom."

"Za kaj pa gre?"

"Noče povedati. Na vsak način hoče govoriti s sefom."

"Pripeljite jo noter."

Samo po naključju ni bil do kraja zaposlen, sicer je ne bi bil sprejel. Obisku je pripisoval tako malo pomena, da se je zdaj težko spomnil podrobnosti.

Svakinja in svak sta odšla. Med pospravljanjem stanovanja mu je žena rekla:

"Nocoj pa nisi bil zgovoren. Nekaj je narobe."

To ni držalo. Nasprotno, vse je slo ze-

lo gladko, razen pipe. Bila je ze skoraj tema, in Maigret se je v sami srajci naslonil na okensko polico, tako kot so se tisti Parizanov naslanjali na okna, hlatali po svežem zraku in obenem kadili pipo ali cigareto.

Tista ženska - se pravi, madame Leroy - je sedla komisarju točno nasproti. Vedla se je nekam trdo, kot nekdo, ki je sklenil, da bo pazil na svoje dostojanstvo. Stara je bila kakih petinštirideset let in je bila ženske tiste vrste, ki se med staranjem polagoma izsuši. Maigret je imel rajši ženske, ki se z leti zredijo.

"Prisla sem k vam, gospod direktor, da ..."

"Direktor je odsoten. Jaz sem komisar Maigret."

Saj res! Zdaj se je domislil neke podrobnosti. Ženska na to se trenila ni. Brez dvoma ni brala časopisov in ni se nikoli slisala zanj. Prej se je zdelo, da jo jezi, ker ne sedi pred direktorjem kriminalne policije, in s kretljivo roko je nakazala:

"Lepa reč! Torej se moram s tem spri-

jazniti."

Fant pa, ki ga Maigret pred tem skoraj ni opazil, bi bil očitno najraje skočil s stola; živahno in koprnece je pogledal komisarja.

"Ali ne bi legel, Maigret?" je vprašala žena, ki je pravkar pripravila posteljo in se začela slaciti.

"Tako." Kaj je torej pravzaprav pripovedovala tista ženska? Toliko je govorila! Zgovorno in vsiljivo, tako kot ljudje, ki vsaki besedi pripisujejo največji pomen in ki se vedno bojujejo, da jih drugi ne bodo jemali resno. Sploh pa so s tem obsedene ženske, posebno tiste, ki se blizajo petdesetim.

"Moj sin in jaz prebivava ..."

V bistvu pa se niti ni posebno motila, kajti Maigret jo je poslušal le napol.

Vdova je, dobro. Rekla je, da je vdova ze nekaj let, pet ali šest, pozabil je koliko. Precej dolgo, saj se je pritoževala, da je težko skrbela za solanje svojega sina.

"Vse sem naredila zanj, gospod komisar."

Kako naj bi bil pozoren na besede, ki

jih v takem položaju vse ženske njenih let ponavljajo z enakim ponosom, enako stisnjenih ust in z enakim bolečim izrazom? V zvezi z njenim vdovstvom pa je bilo se nekaj. Kaj? Ah, da ...

Rekla je:

"Moj mož je bil poklicni castnik."

In sin jo je popravil:

"Podcastnik, mama. V vincenski intendaturi."

"Prosim ... Če rečem castnik, potem vem, kaj rečem. Da ni umrl, da se ni do smrti zdelal za svoje predstojnike, ki tega niso zaslužili in ki so ga pustili, da se je zgaral, bi bil zdaj ze castnik. Torej ..."

Maigret ni pozabil na pipo. Nasprotno, njegove misli so se nenehno vrtele okoli nje. Dokaz za to je bilo tudi dejstvo, da je besedo vincenski povezal s pipo. Bil je prepričan, da jo je kadil prav v trenutku, ko jo je ženska izrekla. Pozneje te besede ni nihče več omenil.

"Oprostite. Kje stanujete?"

Natančni naslov je pozabil, spomnil pa se je, da je slo za nadaljevanje Quai de Bercy v Charentonu. V spominu mu

je ostala podoba zelo širokega nabrezja s skladiščnimi lopami in vlečnicami, ki jih razkladajo.

"Majhna, enonadstropna hiša med kavarno, ki je na ulicnem vogalu, in veliko hišo z najemnimi stanovanji."

Mladi mož je sedel ob skrajnem vogalu pisalne mize; na kolenih je držal slamnik.

"Moj sin ni maral, da bi se obrnila na vas, gospod direktor, oprostite, gospod komisar. Ampak jaz sem mu rekla:

"Če si nimaš kaj očitati, ni razloga ..."

Kakšne barve je bila njena obleka? Nekaj črnega z nečim vijoličastim. Ena tistih oblek, ki jih nosijo ženske zrelih let, kadar hočejo narediti vtis imenitnosti. Precej zapleten klobuk, ki je bil najbrž ze večkrat predelan, rokavice iz temnega sukanca. Rada se je poslušala, kako govori. Stavke je začejala z uvodi, kot na primer:

"Zamislite si ..."

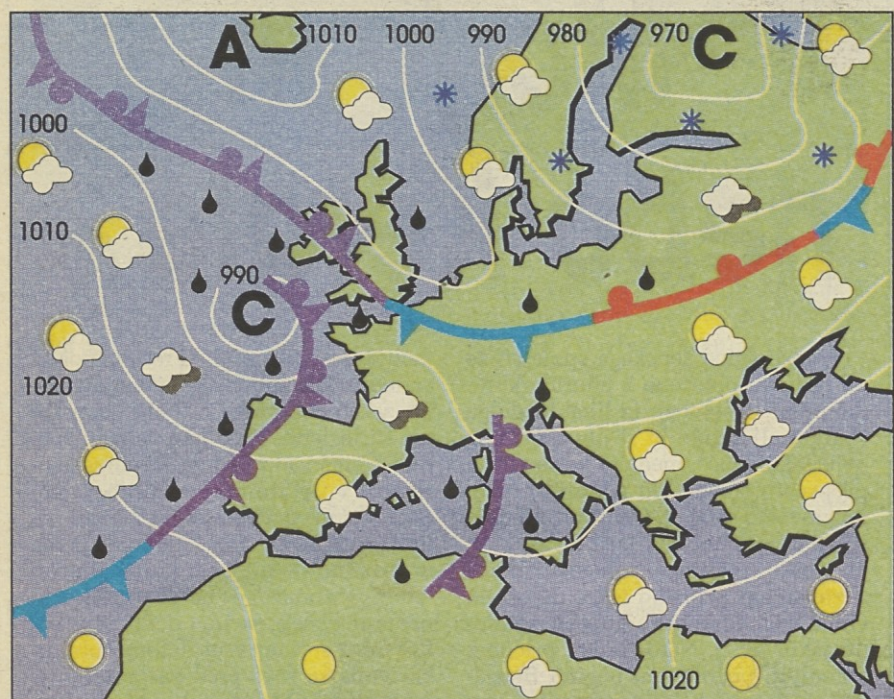
Ali:

"Vsi vam bodo povedali ..."

Se nadaljuje

EVROPA / OBLAČNO S PADAVINAMI

Vremenska slika:

Nad večjim delom Evrope je območje nizkega zračnega pritiska s središčem nad Skandinavijo in Atlantikom. Hladna fronta se od severa blizu Alpam, druga pa se pomika čez severno Sredozemlje proti Jadranskemu morju. Pred njima z zahodnimi vetrovi priteka nad naše kraje tople in vlažne zrak.

Podatke pripravlja in posreduje Hidrometeorološki zavod

BIOPROGNOZA

Vreme bo vplivalo na počutje in razpoloženje ljudi obremenjenih. Vremensko občutljivi ljudje se bodo slabše počutili, razdražljivi, notranje nemirni ali potrti bodo. Hitreje se bodo utrudili.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 7.15 in zšlo ob 17.18. Dan bo dolg 10 ur in 3 minute. Luna bo vzšla ob 12.00 in zšla ob 2.29.

SNEŽNE RAZMERE dne 8. 2.

Krvavec	do 60	Kanin	40 do 130
Kranjska Gora	15 - 35	Straža na Bledu	20
Mariborsko Pohorje	do 40	Golte	do 30
Velika planina	do 20	Cerkno	50
Soriska planina	50	Kope	50
Rogla	70 - 90	Kobla	40
Kandrič	30	Rakitna	-

Naprave obratujejo na vseh omenjenih smučiscih, razen na Rakitni. Nočna smuka je možna na Mariborskem Pohorju in na Starzi na Bledu. Tekaske proge so urejene na Mariborskem Pohorju, Rogli, Soriski Planini, Kopah ter v Radečah in Planici. Smučarski avtobus vozi na Mariborsko Pohorje, Roglo, Veliko Planino, na Kobla, v Cerkno do pod Vogla in med gozd Martuljkom in Zelenico v Kranjski Gori.

ALPE JADRAN / DEŽEVNO

OBLAČNOST	DEŽ/SNEG mm na dan
pod 10%	pod 5
10-30%	5-10
30-50%	10-30
50-80%	30-60
nad 80%	nad 60
VETER	NEVIHTE
5-10 m/s	MEGLA
nad 10 m/s	

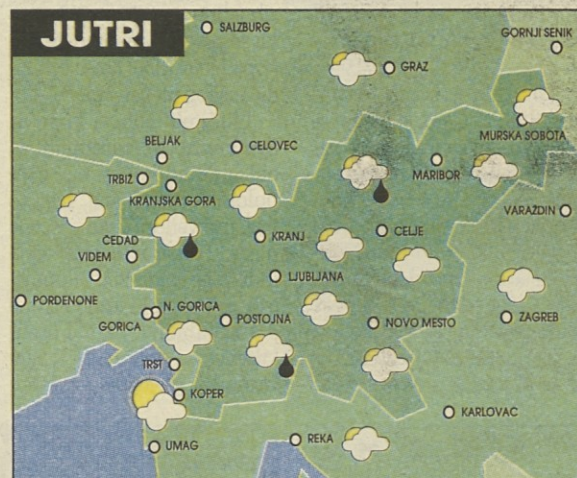

Slovenija:

Danes bo oblačno s padavinami. Oladilo se bo. Meja sneženja se bo spustila do 1000m. Najvišje dnevne temperature od 3 do 9 °C

Sosednje pokrajine:

Oblačno bo s padavinami. V Alpah bo snežilo, drugod deževalo. Le na Hrvaškem bo suho.

V Sloveniji:

Suho in hladno bo z obdobji sončnega vremena.

Obeti:

V soboto bo zmerno do pretežno oblačno. Občasno bodo manjše padavine.

TEMPERATURE ALPE JADRAN

včeraj ob 7. in ob 13. uri

LJUBLJANA	5/8
TRST	7/8
CELOVEC	-4/7
BRNIK	0/5
MARIBOR	1/13
CELJE	3/12
POSTOJNA	2/10
NOVO MESTO	4/5
NOVA GORICA	0/11
MUR. SOBOTA	8/10
PORTOROŽ	4/6
ILIRSKA BISTRICA	5/6
KOČEVJE	-2/-
ČRNOMELJ	8/10
SLOV. GRADEC	-3/10
RATEČE	-3/6
VOGEL	2/-1
KREDARICA	2/0
VIDEM	5/6
GRADEC	0/11
MONOŠTER	3/11
ZAGREB	9/13
REKA	7/8

TEMPERATURE PO EVROPI

včeraj ob 8. in ob 14. uri

HELSINKI	-9/0
STOCKHOLM	-11/1
MOSKVA	-5/3
BERLIN	2/9
VARSAVA	1/9
LONDON	7/10
AMSTERDAM	6/10
BRUSELJ	7/9
PARIZ	7/8
DUNAJ	3/16
ZÜRICH	6/13
JENEVA	1/7
RIM	9/16
MILAN	1/13
BEOGRAD	5/16
BARCELONA	8/16
ISTAMBUL	4/7
MADRID	2/12
LIZBONA	13/19
ATENE	6/12
BUCAREST	1/7
MALTA	11/16
PRAGA	4/9

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Romanje v Meko je letos dražje

TEHERAN - Letosnje romanje v Meko bo nekatere Irančane veljalo 9 milijonov rialov, približno 5 tisoč dolarjev. To so vsaj cene, ki jih nekateri posredovalci zahtevajo za dovoljenje za potovanje v Savdsko Arabijo. Cene se višajo, ko se približuje čas romanja, ki ga vsak pravoverni musliman mora opraviti vsaj enkrat v življenju. Za romanja prihodnje leto ali celo za leto 1997 so cene mnogo bolj dostopne: 4 milijone rialov za prihodnje leto, če pa ste planirali romanje za leto 1997 vas boste za dovoljenje morali odšteti »samo« 4 milijone rialov.

Trgovina z dovoljenji je popolnoma zakonita: pogodbo potrdijo celo pred notarjem, medtem ko posredovalci svoje storitve reklamirajo tudi po časopisih.

Iran je imel do leta 1987 na voljo 150 tisoč dovoljenj, to število pa so arabske oblasti drastično znižale po neredih, v katerih sta takrat umrli 402 oseb. Trenutno je na razpolago 60 tisoč dovoljenj letno: kdor se vpise v sezname pri državnih uradih, mora upati, da bo njegovo ime izžrebano med tisoči drugih. Kljub temu pa stane tako dovoljenje, vključno

no z letalsko vozovnico, 2, 5 milijona rialov. Komur uspe priti do državnega dovoljenja, recimo

za naslednje leto, ga lahko potem proda in pri tem zasluži kar cedno vsoto 2 milijona rialov.

Čudežna goba

V Združenih državah je trenutno v modi čaj, v katerem se »kopa« posebna goba. Kaže, da ima pijaca čudezne sposobnosti in da vas lahko ozdravi od marsikaterih bolezni. Nic novega pod soncem, pri nas se vedno pomnimo, da smo nekaj podobnega pili v začetku šestdesetih let.

V Maleziji raste najvišji stolpnici na svetu

KUALA LUMPUR - Stolpnici na sliki bosta nared prihodnje leto. Ko bosta dozidani, bosta visoki približno 500 metrov in bosta najvišji poslopji na svetu, višji celo od Searsove stolpnice v Chicagu.

Posilstvo

NUUK (GROENLADIJA) - Luteranskega pastora v Tasiilagu na Groenlandiji so veljaki krajevne verske skupnosti zaprosili, naj pusti službo v svoji župniji in naj se čim prej odseli. Nenačrtovani zahtevi je botrovalo dejstvo, da je pastor, cigar istovetnoisti niso sporočili, posilil svojo 68-letno faranko in to svoje dejanje tudi priznal. Kaj hočemo, dolge severnjake noči, pac...

Pomota: aretirali 98-letnico

BUENOS AIRES - Argentinska policija je aretirala 98-letno staro, ki živi v hiši za ostarele pod obtožbo, da je prekupevala z mamili. Staro so spustili, ko so ugotovili, da gre za pomoto in da je Interpol iskal žensko z istim imenom, vendar 50 let mlajšo. Priletno gospo so s težavo spravili pred sodnika, ki je končno ugotovil, zakaj pravzaprav gre in jo oprostil.

Ljubezen

Sabilarica iz akvarija v Ciudad de Mexico je zelo navezana na svojo dreserko Mirando. Sesalca bodo kmalu poslali v ameriški Newport, kjer ga bodo morda izpustili